امرای عسکریه‌مز ایچنده علو جناب و مکارم اخلاق ایله جداً تمیز و تفرد ایتمش و البرلده عثمانیه‌ده
افتخار العلم والادب برادر وجدانم قائممقام عزتلو رضا بك افندی حضرتلرینه فرط اخلاص و خصوصیت
عاجزانه‌ملخصانه‌مك مخصوصهٔ شکرانه‌سی اولمق اوزره حد غیر حد بر یادگار قلمشدر سنه ١٣١٦
٢٧

ارکان حربیه میرالایلرندن
احمد مختار

کلیات علوم وفنون حربیه‌دن

دکز وساحل محاربه‌لرینك وسائط وقواعد اساسیه‌سی

یاخود

رهبر مظفریات بحریه

هر درلو سفن حربیهٔ جدیده ایله انلرك طوپلری واصول محاربه‌سی ، ساحل مدافعه‌سی ،
زمانمز افواه ناریهٔ بحریه‌سنك تأثیراتی حقنده معلومات اساسیه‌یی شاملدر

دول بحریه‌نك زمانمزده‌كی زرهلی وزرهسز هر نوع سفن حربیه‌سنك تعریفات اساسیه‌سیله دول مزبوره‌دن باشلوجه‌لرینك مالك اولدقلری ویا یاپدرمقده بولندقلری هردرلو حرب سفینه‌لرینك احوال ومقادیری وانلرك طوپ تجهیزاتیله زمانمزك هرنوع كمی طوپلری حقنده اك اساسلی ولازم معلوماتی — شمدیكی حرب سفینه‌لرینك یكدیكریله محاربه‌سی وسواحلك تحكیم ومدافعه‌سی قواعدینك باشلوجه‌لرینی — بونلردن بشقه زمانمز افواه ناریهٔ بحریه‌سنك تأثیراتی ومختلف واسطه‌لر درونلرینه كیفیت نفوذیه‌لری حقنده برطاقم معلومات ودستورلری — جامع وبنابرین دكزلر اوزرنده وسواحلده بالضرور ایدیله‌جك حربلرده‌كی مظفریات آتیهٔ بحریه‌مزك وسائط استحصالیه‌سی تداركات واستكمالاتنه دلیل ورهبر اوله بیلمك خاصه‌سنه مالك بر اثر مجمل اولوب عموم ضابطان عثمانیه‌یه [وبتخصیص اركان حربیه ظابطانی وسفن حربیهٔ حاضره‌نك احوال وترتیبات وتجهیزات اساسیه‌لری واصول محاربه‌لری ، ساحل مدافعه ومحاربه‌لری وبحریه مرمیاتنك تأثیراتی حقنده وقوفلی بولنملری الزم اولان قلعه طوپجیلرمزایله مهندسخانهٔ بری همایونده‌كی قلعه طوپجی ومكتب بحریه شاكردانه] بو یولده معلومات ملخصه ویرلك اوزره صورت مخصوصه‌ده واك یكی آثار افرنجیه‌یه مراجعت ، پك عمیق تدقیقات وتتبعاته مداومت ایله قلمه آلنمش وآچیق یازلمسنه اعتنا قلندیغی جهتله بوندن عموم قارئین كرامك استفاده ایده بیله‌جكی طبیعی بولنمشدر .

محرری

مكتب فنون حربیه طوپجیلق ومحاربات مشهورهٔ عثمانیه محاكاتی درسلری معلمی عموم طوپجی واستحكام قومیسیونی اعضاسندن وطوپجی اركان حربیه میرالایلرندن

احمد مختار

معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله

درونده زمانمز سفن حربیهٔ جدیده‌سنك انواع مختلفه وترتیبات مخصوصه‌سنی وحربده صور استعمالیه‌سیله اسلحه‌سی تأثیراتنی وبتخصیص سفن حربیهٔ عثمانیه‌نك برطاقلرینی ارائه ایدرقرق متجاوز چنقوغراف وسائره رسملری واردر .

باب عالی جاده‌سنده « قره‌بت » مطبعه‌سنده طبع اولنمشدر .

قسطنطنیه

١٣١٦ مارت

قره‌بت مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سنده

بوکتابك حین تحریرنده مراجعت اولنان
کتب ورسائل وسائره

(١) — «بحریه ضابطانه مخصوص مخطره — Aide-Mémoire de l'officier de marine» نامیله هرسنه پارسده بحریه نظارتی طرفندن نشراولنمقده بولنان وبتون دولتلرك قوای بحریه‌لرینه دائر مکملاً اعطای معلومات ایلیان اثر مهم عسکری .

(٢) — بحریهٔ عسکریه وبحریهٔ تجاریه ضابطانه مخصوص اولمق اوزره هرسنه پارسده نشر اولنان و « بحریه ضابطنه مخصوص جیب کتابی — Carnet de l'officier de marine » نامنده اولان کتاب .

(٣) — «روسیه چاری وچارك اردوسی‌ودونتماسی — Le Tzar, son armée et sa flotte» نامی تحتنده اولمق اوزره « نیقولا نوتوویچ » نام‌ذات طرفندن تحریر وپارسده طبع وتمثیل اولنان اثرمهم عسکری .

(٤) — « بوشارد» نام مؤلف طرفندن تحریر وپارسده عسکری کتابجیسی « برژەر — لەوروات » طرفندن‌طبع وتمثیل‌قلنان « اجنبی‌بحریه‌لری — Marines étrangéres » نام کتاب .

(٥) — افاضل‌ومتحیزان امرای عسکریه‌دن وبحریه ارکان حربیه میرالایلرندن عزتلو فؤاد بك‌افندینك « زمانمزده بحریه طوپجیلغی »ناملرنده‌کی اثر نافعلری ایله سائر بعض اثرلری .

(٦) — فرانسه انشاآت بحریه مهندسلرندن « قرونو — A. Croneau » نام ذاتك « طوپ ، توربیل، زره — Canon , torpilles et cuirasse » نامیله تحریرایده‌رك پارسده (غوتیه‌ویلالار» مطبعه‌سنده طبع ایتدیکی کتاب مهم .

(٧) — آلمانیا دولتنك طوپجی انداخت جدوللری کتابی .

(٨) رسائل موقوته‌مزدن هفته‌لق « معلومات » ایله « رسملی‌غزته » نك‌دول مختلفه قوای بحریه‌لرندن، دونتمالرندن ، « امریقا ـ اسپانیا » سفرندن بحث ایدن نسخه‌لری .

(٩) — فرانسه‌ده طوپجی ضابطانه مخصوص اولمق اوزره نشر ایدیلان طوپجی مخطره‌سی کلیاتنك‌افواه ناریه‌نك‌انداخت وتأثیرلرندن باحث اولان بشنجی جلدی .

(١٠) — « زره‌لر اوزرینه اجرا اولنان باشلوجه‌انداخت تجربه‌لرینك خلاصه‌سی » نامیله پارسده عسکری کتابجیسی « بودوان » طرفندن طبع ونشر اولنان کتاب .

(١١) — عموم استحکام مفتشی متحیزان ارکان عسکریه‌دن سعادتلو حسنی پاشا حضرتلرینك ساحل طابیه‌لرینك اشکال وترتیباتی حقنده اعطا بیوردقلری بعض معلومات خصوصیه .

(١٢) — فرانسه‌ده‌طوپجی‌ضابطانه مخصوص‌اولمق اوزره‌نشر اولنان‌طوپجی مخطره‌سی کلیاتنك « وقت حربده طوپجی خدماتی » نامنده اولان اون دردنجی جلدنده « ساحل خدماتی» سرلوحه‌لی بحث مخصوص .

(١٣) — ارکان حربیهٔ بحریه میرلوالرندن سعادتلو حکمت پاشانك «ترقیات جدیدهٔ بحریه» نامنده‌کی اثری.

(١٤) — بحریه فن قومیسیونی طرفندن هرسنه نشر اولنان بحریه سالنامه‌لری .

(١٥) — غولتس پاشا حضرتلرینك سفر بر ضابطانه مخصوص مخطره‌سنك وسائط نقلیهٔ بحریه‌یه دائر اعطای معلومات ایدن یکرمی سکزنجی فصلی .

(١٦) — آوروپاده بریه وبحریه اردولری ایچون نشر ایدلمکده اولنان بعض رسائل موقوتهٔ عسکریه وفنیه ایله عسکری آلبوملری .

(١٧) ترقیات جدیدهٔ بحریه حقنده بالذات طرف عاجزانه‌مدن اجرا اولنان تدقیقات وتحقیقات وبویولده تدارك اولنان لوایح واوراق نتایجی ایله بالاده تعداد وبیان اولنان کتابلردن بشقه مراجعت اولنان سائر بعض کتب ورسائل واوراقدن مقتبس نتایج متفرعه .

بسم الله الرحمن الرحيم

تحديث نعمت

الحمد لله الذی شرح صدور المؤمنين بانوار الاسلام ؛ والصلاة والسلام علی رسولنا وشفيعنا محمد المصطفی خير الانام ؛ وعلی آله واصحابه الكرام ؛ تحفة باقية الی يوم القيام .

قال رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم

من حرس ليلة علی ساحل البحر كان افضل من عبادته فی اهله الف سنة .

بر كيجه ساحل بحرده نوبت بكلين خانه سنده بيك سنه عبادت ايدندن افضلدر .

حق سبحانه وتعالی حضرتلری : شمس اسمان هدايت ، ماحیء شرك وضلالت . بانیء اساس بنای مدنيت وانسانيت اولان رسول مجتبا سنك خليفهٔ ذيشانی نورعيون كافهٔ مسلمين سوكيلی ومقدس پادشاهمز السلطان ابن السلطان السلطان الغازی عبد الحميد خان ثانیء ظفرقرين افندمز حضرتلرينی كمال عافيت وانواع اقبال ومسعدت ايله دنيالر طوردقجه سرير سلطنتلرنده برقرار ونيجه نيجه امور خيريه يه نائليتله فريد اعصار وادوار بيورسون آمين .

عصر همايون جناب ملوكانه لرنده بولنمغله مسعود ومفتخر اولان صادق عثمانلی قوللری ميانده هيچ برفرد تصور اولنه مزكه بتون عالم اسلاميت وعثمانيته نامتناهی درجه لرينه واران بونجه الطاف وعنايتلرينه قارشو اغور شاهانه لرنده فدای سروجانی جانه منت بيلمسون : لسان وقلمك توصيفندن عاجز اولديغی بونجه الطاف وهممات شهرياريلری سايه سنده دكليدركه بوكون عثمانلی اردوسنك شعلهٔ ناموس واقبالی بتون ملل واقواملك انظار حيرتلرينی قماشديرمقده ، نيجه عصرلر آفاقه سطوت انداز اولان شانلی عثمانلی سنجاغنك شودور مقدسده دخی نائل اولديغی غلبات ومظفريات عديده ، اكتساب ايلديكی شوكت عظيمه هركسی وحتی بونجه عصرلردنبرو ميدان شهادتده اسالهٔ خون حميتله عازم سوی علیين اولان بونجه شهدای حميتك ارواح قدسيه سنی بيله كمال نشئه وشاديدن وجد ورقصه كتيرمكده در .

دور بيعديل حضرت خلافتپناهيده اردوی همايون كرك تنسيقات وتجهيزات وكرك ضبط وربط وانتظاماتجه اوج اعلای ترقياته طوغری ارتقا ايتمكده ، الك منتظم آوروپا اردولرينه مانند برحاله كلمكده اولديغی كبی قريباً دونمای مهابتمقرن ملوكانه لرينك دخی سايهٔ حضرت ولی نعمت اعظميلرنده برقاتدها واصل درجهٔ تكملات اوله رق احتياجات جديدهٔ بحريه نك هردرلو ايجاباتيله متناسب بردرجهٔ عالی العاله ارتقا وانلری حسن سوق واداره ايله مأمور ومكلف اولان ملاحين جيوش عثمانيه نك دخی هردرلو علوم وفنون وصنايع بحريه ده بردرجه دها ايلرو كيده رك مقتضيات عصريه يه تمامها وفايده جك برمرتبهٔ خارق-

الفادهیه اعتلا ایله غلبات ومظفریات آتیهٔ بحریه مزك قطعیاً تأمین قلنه جغی شك وشبهه دن آزاده بولنمقده در.

بوکون جهان مدنیتده علوم وفنون وصنایع بحریه اول درجه ده ترقی وتوسع ایلمشدرکه بر بحر بی انتهایه تشبیه ایدلسه هیچ مبالغه ایدلمامش اولور : علوم وفنون وصنایع بحریه که دکزلره حاکم، نجه نجه مستملکات ثروت آوره مالك وصاحب اولمق ایچون بونجه دهات بحریونك چالیشه چالیشه بوکون بر بحر عمانه چویردکلری بر دریای بی پایاندر ؛ اودریای عظیمدن بحریونمزك دخی جداً استفاده یوللرینی آراملری وبونك ایچون دخی حبل متین غیرته صاریله رق وکیجه کوندز دیمیوب چالیشه رق احتیاج عصر وزمان نسبتنده تحصیل معارف بحریه ایله سایهٔ ترقیاتوایهٔ حضرت (عبدالحمید) خان غازیده کمالات بحریه مزه برقاتدها وجود ویردرملری وشووجهله عصرلرجه نجه نجه انکین دکزلراوزرنده پرتوانداز شان وسطوت عثمانیان اولمش اوشانلی سنجاغمزك اعتلای شوکت وناموس اسلامیته من طرف اله برواسطهٔ مقدسه اولدیغنی دور حاضرده دخی هر درلو دکزلر اوزرلرنده بتون عالمه کوسترمکه کسب قدرت تامه ایلملری مقتضیات عصریه دن اولوب خلیفهٔ حقایق آکاه افندمز حضرتلرینك شمدی یه دکین بویولده صور عدیده ومتنوعه ایله شرفسانح اولان بونجه ارادات کرامتغایات حضرت ملوکانه لرینك قریباً اردوی همایون بحریلرینی دخی ازسرنو احیا ایده جکنه وشوصورتله دخی نام نامیٔ همایونلرینك تواریخ اسلافده الی الابد لسان شکر ومحمدتله یاداولنه جغنه بونجه مآثر خسروانه لری الك بیوك شاهد عادلدر .

صوك زمانلرده سفن حربیه نك انشاوتجهیزاتنده پك بیوك ترقیات حصوله کلمش ، دول معظمهٔ بحریه نك همان جمله سی نجه نجه میلیونلر صرفیله قوهٔ بحریه لرینی دهشت انکیز برحاله قویمش وحصوله کلن ترقیات حیرتبخشانك برقسم اعظمی ده کمی وساحل طوپچیلغنده جلوه کر اولوب ساحل طوپچیلغی کمی طوپچیلغنه پك زیاده تقرب ایلمش وهر درلو کمی طوپلرینه وسفن حربیهٔ جدیده نك خواص وترتیبات مختلفه ومتنوعه سنه وقوف واطلاع تام حصولی ساحل طوپچیلرنجه ده بر الزمیت کسب ایتمکه باشلامشدر . بوکا بناءً درکه سایهٔ حضرت خلافتپناهیده طوپچیلغه دائر اوته دنبرو دور و دراز ایده کلمکده اولدیغم تدقیقات وتتبعات فنیه یی بر مدتدنبرو ومن غیرحد کمی طوپچیلغنه وکمی طوپلرینك بر استحکام طبیعیسی دیمك اولان سفن حربیهٔ جدیده یه دخی بسط وتعمیمه لزوم کوردم وبونك نتیجه سی اوله رق دور حاضرك سفن حربیهٔ جدیده سی وانلرك طوپ تجهیزاتی واصول محاربه لری وبونلردن بشقه سواحلك تحکیم وتجهیز ومدافعه لری ایله هرنوع مرمیات بحریه نك تأثیراتی حقنده الك یکی والك واساسلی معلوماتی حاوی اولان شواثر ملخصی وجوده کتیروب «دکز وساحل محاربه لرینك وسائط وقواعد اساسیه سی یاخود رهبر مظفریات بحریه» نامیله توسیم ایلدم.

الك صوك طبع ونشر ایدیلن مقبول ومعتبر کتب ومؤلفات اجنبیه یه ودرلو درلو رسائل موقوتهٔ فنیه یه مراجعتله یازلمش اولان اشبواثر عاجزانه مده ١٨٩٩ سنه سنه قدر دول معظمهٔ بحریه نزدنده سفن حربیه وانلرك تجهیزاتنجه وقوعه کلن هرنوع ترقیات صحیح ودقیق وفقط مجمل برصورتده ارائه وبیان اولنمش

ودول مزبورەنك اليوم مالك اولدقلری زرهلی وزرهسز هرنوع سفن حربیەنك جنس ومقدار وترتیبات مختلفەسی وهردرلو صورتجهیزیەسی — حتی اليوم دستكاهدە بولنانلرینەقدر اولمق اوزرە — پك چوق تدقیقات عمیقە اجراسیلە تصریح وبیان قلنمش ومحاربات بحریەنك برنوع مخصوصنی تشكیل ایدن ساحل ومدافعەسی ایلە هرنوع كمی وساحل طوپلری مرمیاتنك تأثیراتی ایضاحات كافیە ایلە كوسترلمش اولمغلە بوكتابك عموم ضابطان عثمانیەیە وتخصیص طوپجی وبحریە شاكرداننە بویولدە الك اساسلی معلوماتی اعطا ایدەبیلەجكنی ودونمای مهابتمقرون همایونجەیاپلمسی مقرر اصلاحات وتكملاتك صور اجرائیەلرینە متدائر تدابیرقطعیەنك حین اتخاذلرندە دخی فائدەبخش اولەبیلەجكنی امید ایدر وبویولدە ثمرات نافعە حصولنە آلت اولمق صورتیلە مظفریات آتیهٔ بحریەمزە نوعما رهبرلك ایلمسنی لطف حقدن بكلرم .

همان جناب رب متعال حضرتلری خلیفهٔ سیدالمرسلین ، ناظم قوای حربیهٔ موحدین سوكیلی پادشاهمز السلطان ابن السلطان السلطان الغازی عبدالحمید خان ثانی سطوتقرین افندمز حضرتلرینی نیجە نیجە موفقیات وانواع مظفریات عالیەیە نائلیتلە سریر سلطنتلرندە باكمال مسعدت واقبال ابدنشین بیورسون آمین .

شهزادە باشی — كانون ثانی ١٣١٥ — میرالای : احمد مختار

خطا صواب جدولی

آثار مطبوعه‌مزك همان جمله‌سنده آزچوق طبع خطالری اولدیغندن بواثرده دخی بویولده برطاقم خطالر واردر؛ فقط اکثریسی سیاق وسباق قرینه‌سیله آکلاشیله‌جق بیله‌جكلرندن تصحیحلری ممکن اولوب بوصورتله قابل تصحیح اولمیانلر ایچون جدول آتی‌یه مراجعت ایدلمسی ضروریدر :

صحیفه	سطر	خطا	صواب
١	٣	محاربه‌سی	محاربه‌سی وساحل مدافعه‌سی ایله مرمیات تأثیراتی
٨	٢	مقرردر	مقرردر. الیوم آلمانیا حکومتی دونغماسنی دهشتلی برصورتده افراغ ایلمك تشبثنده‌در .
٩	١٥	قلغمش	قلغمش ساردنیا
١٢	٥	سواحلنی	سواحلنی زیاده تقربله
٤٨	١٦	اوچ ربعنه	بشده دردینه
٤٨	١٧	اوچ ربعی	بشده دردی
٤٨	١٧	٧٨	٨٥
٤٨	١٧	سکز	اون بش
٨٩	٧	نشن	نشان
١٠٥	٣	$\sqrt{\frac{\text{ن}}{\text{٣}}}$ (٠٫٤ : ٠٫٥)	$\sqrt{\frac{\text{ن}}{\text{٣}}}$ = (٠٫٤ : ٠٫٥)
١٠٦	١٠	$\sqrt[\text{١٫٦}]{\frac{\text{٤}}{\text{٢٠٥٣}}}$	$\sqrt[\text{١٫٦}]{\frac{\text{٤}}{\text{٢٫٥٣}}}$
١٠٦	١٦	٢١٤٠	٢٢٤٠
١٠٦	١٨	١٫٠١٦	٠٫٣٠٩٧
١٠٦	٢١	جدولك برنجی ستونی باشنه قدم‌طون یرینه متره‌طون وایکنجی ستونی باشنه متره‌طون یرینه قدم‌طون کلمه‌لری قونه‌جقدر .	
١٠٩	٨و٩	بو سطرلرده (٢) و (١) سیلنه‌جکدر	
١١٠	٢٦	١٣٫١٢	١٣٫٨٢
١١١	١	ط/١	ط/١ کمیتنه
١١٧	٣	م	م (underlined)

صاحب اثر احمد مختار بكك آثار مطبوعهٔ سی سائره‌سی

	اسامی مؤلفات	محل طبعی	فیئاتی غروش	ملاحظات
١	تاریخ اسلحه	حربیه مطبعه‌سی	١٥	نسخ مطبوعه‌سی قالمامشدر.
٢	دول مختلفه طوپجیلقلری	كذا	١٥	كذا
٣	دول اجنبیه طوپجیلغی تدریساتنه مخصوص اطلس	كذا	٦	نسخه‌لری پك آزالمشدر.
٤	كلیات فن اسلحه [جلد اول] . .	قره‌گین بغدادلیان »	٥٠	شوقی پاشا حضرتلریله مشتركدر.
٥	كلیات فن اسلحه [جلد ثانی] . .	قره بت مطبعه‌سی	٥٠	شوقی پاشا حضرتلریله مشترك اولوب طبعی دردست اتمامدر .
٦	فن اسلحهٔ ثقیله [لیطوغرافله مطبوع]	حربیه مطبعه‌سی	٥	طوپلرله انلرك انداخت واستعمالندن وتأثیرلرندن باحثدر.
٧	بیوك چاپده سریع آتشلی طوپلر (مصور)	كذا	٨	برچوق اشكال نفیسه‌یی حاوی بیوك براثردر.
٨	دومانسز باروتلر (مصور)	مطبعهٔ عسكریه	١٥	اخیراً ساحهٔ انتشاره قونمش اولوب اشكال نفیسه‌یی حاویدر.
٩	اسلحه‌نك خواصی [لیوغرافله مطبوع]	حربیه مطبعه‌سی	٣	نسخه‌سی قالمامشدر.
١٠	فن انداخت [لیطوغرافله مطبوع] .	مهندسخانه »	١٥	اساسی جنرال « رونه » نك اثر مشهورینك ترجمه‌سی اولوب صحرا وعلاوة محاصره انداختلریله انلرك تشریحاتندن باحثدر نسخه‌سی قالمامشدر
١١	ملخص بالیستیق	مطبعهٔ عسكریه	١٢	اشكال نفیسه‌سی متنی داخلنده‌در.
١٢	داخلی بالیستیق	حربیه مطبعه‌سی	١٥	برچوق اشكال نفیسه‌یی حاویدر.
١٣	نظری بالیستیق	كذا	١٥	كذا
١٤	آوروپا دولتلرینك ١٢١٥ ده‌كی صحرا وجبل طوپلری آلبومی	كذا	١٥	اخیراً ساحهٔ انتشاره قونمش اولوب بشیوزی متجاوز اشكالی واردر.
١٥	احوالنامهٔ مؤلفات طوپجیان . . .	معلومات مطبعه‌سی	١٢	اوچیوز صحیفه‌یه قریب اولوب بوگنلرده طبع ونشر ایدلمشدر.
١٦	فن ترسیم ریاضی [لیطوغرافله مطبوع] .	ملكیهٔ شاهانه »	٨	مكتب ملكیهٔ شاهانه‌ده ویریلان درسلردن متشكلدر .
١٧	محاربات مشهورهٔ عثمانیه آلبومی . .	حربیه مطبعه‌سی	٠٠	مشهور محاربه‌لرمزك پلانلرینی حاوی اولوب طبع اولنمقده‌در.
١٨	عثمانلی طوپجیلری (مصور)	كذا	١٥	درتیوز صحیفه‌لك بیوك براثر اولوب اخیراً نشر ایدلمشدر؛ درونده عثمانلی طوپجیلرینه متعلق برچوق رسملرله دول مختلفه سنجاق وباندیره‌لرینك وعثمانلی نشان ومدالیه‌لرینك رسملری واردر .

	اسامئ مؤلفات	محل طبعی	فیئاتی غروش	ملاحظات
١٩	آوروپا ارکان حربلك . . .	طاهربك مطبعه‌سی	..	طبع اولنمقده اولوب قریباً ختام بوله‌جقدر
٢٠	«یالو» محاربهٔ بحریه‌سنده اسلحهٔ تعرضیه و تدافعیه	کذا	..	
٢١	زمان حاضر قلاع واستحکاماتی . . .	کذا	..	
٢٢	عثمانلیلرده عسکرلك	کذا	..	هفته‌لق معلومات ایله نشر ایدلمش و رساله صورتنده دخی آیروجه طبع و نشرلری مقرر بولنمشدر.
٢٣	اسکی عثمانلی سلاحلری	کذا	..	
٢٤	طوپ فابریقه‌لری وزمان حاضر طوپلری	کذا	..	
٢٥	اسکی عثمانلیلرده طوپ دوکمك صنعتی . .	کذا		
٢٦	فتح جلیل قسطنطنیه (مصور) . . .	کذا	..	استانبولك قیصرلر وقتنده‌کی احوال قدیمه‌سی ایله صورت فتحندن باحث وپك چوق رسملری حاوی بیوك بر اثر اولوب طبع اولنمقده‌در.
٢٧	سریع آتشلی صحرا طوپلری (مصور) . .	کذا	..	مختلف سیستملرده سریع آتشلی نو ایجاد صحرا طوپلرندن باحث اولوب طبعی دردستدر.
٢٨	رهبر عمران [مع تذییلات]	کذا	٧	بعض ولایات شاهانه‌نك حصولی عمرانه متعلق معلوماتی شامل اولوب هفته‌لق معلومات ایله نشر ایدلدکدنصکره کتاب صورتنده‌ده باصلمشدر.

احمد مختار بکك اتمام واکمال ایدلمکله طبعلری مقرر اولان آثاری

١ — کلیات تاریخ اسلحه [هر درلو اسلحه‌نك احوال تاریخیه‌لریله محار باته تأثیرلرندن بر تفصیل باحث ومصور براثر عظیمدر].

٢ — دولت عثمانیه تاریخ عسکریسی [ظهور دولت علیه‌دن بوکونه قدر وقوعه کلن هردرلو وقایع حربیه‌نك ایله احوال وتنسیقات عسکریه‌سندن باحث واوچ جلد اوزرینه مرتب خریطه‌لی بیوك ومصور براثردر].

٣ — آسیای عثمانیده برجولان [استانبولدن حلبه قدر اناطولیده اجرا اولنان بر سیاحتی مصور بشیوز صحیفه‌لك رسملی بیوك برسیاحتنامه اولوب قریباً نشرینه باشلانه‌جقدر].

احمد مختار بكك دردست اتمام اولان اثرلرى

١ — طوپجینك حضر وسفرده‌كی وظائف وخدمات مهمه‌سی وطوپجی تعبیه‌سی .

٢ — انداخت جدوللری مجموعه‌سی [مزبور جدوللرك صور استعمالیه واصلاحیه‌سنه وسائریه متعلق معلوماتی دخی شاملدر] .

٣ — شنلك فشنكجیلكی .

٤ — محاربهٔ مندفعه [عثمانلی — روس سفراخیرینك وقایعنی شامل مجمل براثردر] .

٥ — عملی مناظر [مناظر رسملرینی كمال سهولتله ترسیم ایلمكی اوكره‌تیر] .

٦ — اون طقوزنجی عصر میلادی نهایتنده مسلمانلر ومسلمان اردولری [شریعت غرای احمدیه‌نك عقل وحكمته وعلوم وفنون موجوده‌یه خارقه انكیز بر صورتده موافقتنی ، دیمزك انواع احكام معجزه‌كارانه‌سنی وزمانمزده روی ارضده‌كی مسلمانلرك ومسلمان اردولرینك احوالنی مشعر براثرفنیدر].

رسملرك فهرستی

هانکی صحیفه‌نك جوارنده بولندیغی

بسم الله الرحمن الرحيم

رهبر مظفريات بحريه

[زمانمز سفن حربيه‌سی ایله آنلرك طوپ تجهيزاتی واصول محاربه‌سی
[حقنده معلومات اساسیه‌يی مشتملدر .]

﴿١﴾ — زمانمزده مستعمل زرهلی و زرهسز هر نوع سفن حربيه حقنده معلومات اساسيه

زمانمز سفن حربيه‌سنك مقاصد مختلفه‌یه كوره بالانشا اليوم دول بحريه طرفلرندن استعمال قلنمقده بولنان پك چوق نوعلری موجود اولوب سفن مزبوره مقصد استعماللرينه نظراً بر خيلی صنوف و انواعه تقسيم اولنه‌بيلور ايسه‌ده انلر حقنده قارئين كرامه بر صورت بسيطه‌ده اعطای معلومات ايچون سفن مزبوره‌يی :

(١) — زرهلی سفن حربيه ،

(٢) — زرهلی و زرهسز قرووازورلر ،

(٣) — «تورپيور» دنيلان تورپيل سفينه‌لری

نامرنده باشلوجه اوچ بيوك صنفه تقسيم ايلمك ممكندر .

١ — زرهلی سفن حربيه

زرهلی سفن حربيه اقسام مهمه‌سی زره الواحی ایله تقويه ايديلان بيوك كوچك حرب سفينه‌لرندن عبارتدر . بونوع سفينه‌لر بدايتده عادی دوكمه تيموردن [فونتدن] معمول و پك ضعيف ثخنده عادی زره الواحيله تقويه ايدلمكده ايكن طوپجيلغك حصوله كلمكه باشلايان ترقياتی الجاآتنـدن اوله‌رق اعمـال قلنان تأثيرلی طوپلره الواح مذكوره‌نك مقاومت كوستره‌مامسی سببيله مؤخراً بولوحه‌لرك اصول مخصوصه‌سيله حاده‌دن امرار اولنه‌رق تقويه ايديلان دوومه تيمور الواحندن تشكيلنه وثخنلرينك پيدرپی تزييدينه باشلانمش وشو صورتله قالين زره الواحيله مجهز سفن حربيهٔ عظيمه وجوده كتيرلمش ايسه‌ده الواح مذكوره دخی طوپجيلقجه يكيدن حصوله كتيريلان ترقيات عظيمه قارشوسـنده پك ضعيف قالمغله انلرك دها صكره‌لری حاده‌دن چكلمش جسيم چليك الواحندن واك صوك سـنه‌لرده نيكللی چليك الواح متينه وعظيمه‌سـندن

تشکیلنه باشلانمش و بحریه طوپجیلغنك بیوك سرعتله [سکز اون سنه‌دنبرو ۸۰۰ متره راده‌سنده سرعت ابتدائیه ایله] سوق مرمیات عظیمه ایلیان وشو صورتله فوق‌العاده بیوك دینه‌بیله‌جك تأثیر وشدته مالك بولنان یکی طوپلرینه وفا ایده‌بیله‌جك درجه‌ده الواح مزبوره‌نك ثخنلری توفیر وتکثیر ایدیله‌رك پك قالین چلیك زره الواحیله مجهز غایت جسیم ومنظره وحرکات وصدماتی دهشت انکیز پك بیوك زرهلی سفن حربیه وجوده کتیرلمشدرکه بونلردن بهری بشیوز بیك لیرادن ایکی ایکی بچق میلیون لیرایه قدر بر مبلغ ایله انجق تدارك و انشا قلنه‌بیلدکلرندن سفن حربیه انشاآتنك ترقیات معروضه‌سی دول معظمهٔ بحریه‌یه میلیارلرجه مصرف قبولری آچه‌رق حکومات مزبوره‌نك قوهٔ مالیه‌لرینی بر صورت جدیده‌ده صارصمش وحتی بعض حکومات بحریه‌یی [ومثلا ایتالیایی] آلتندن قالقلمسی پك دشوار پك بیوك دیوناته مستغرق ایلمشدر.

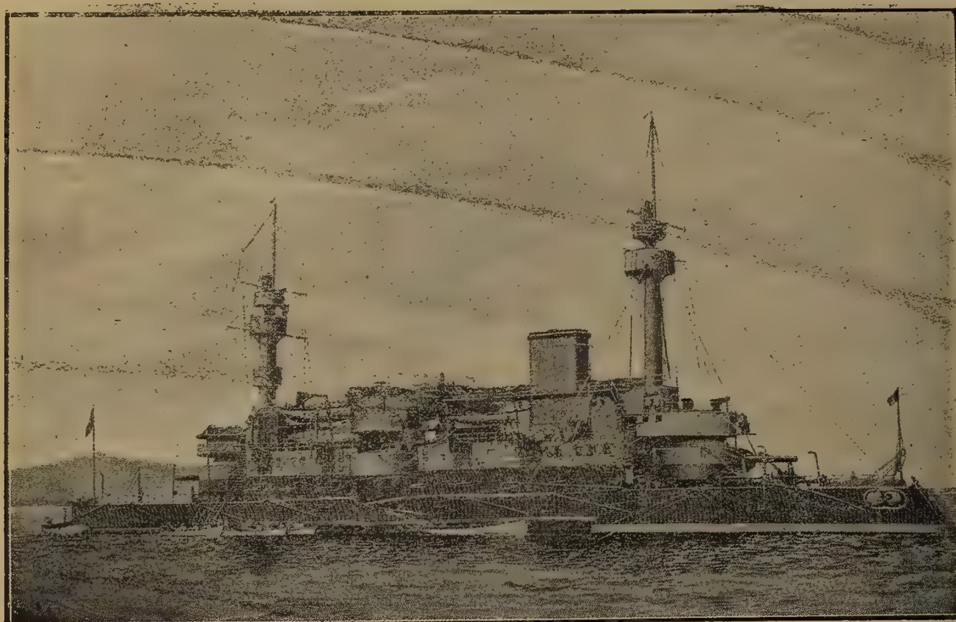
ایشته طوپجیلق ایله سفن حربیه انشاآتنك یکدیکرینه قارشو اوله‌رق حتی بربرلریله رقابت ومحاربه ایدرجه‌سنه وقوعه کلان ترقیات متعاقبه ومتوالیه‌سی سببیله‌درکه ایلك انشا قلنان زرهلی سفن حربیه صکره‌لری صوك درجه‌ده ضعیف کورلمکه، ایچلرنده بولنان طوپ تجهیزاتنك هیچ بر ایشه یرامیه‌جق صورتده قوت وقدرتسز بولندقلرینه قطعیاً حکم وقرار ویرلمکه باشلانمش وهله آتیده شرح وتفصیل اولنه‌جغی اوزره حرکات ومحاربات بحریه ایچون سفائن حربیه سرعت سیرلرینك ممکن اولدیغی قدر بیوك اولمسی قاعدهٔ قطعیه اتخاذ اولنمغه باشلاندیغندنبرو پك آز سرعت سیر وحرکته مالك بولنان مارالذکر ایلك مودللرده زرهلی سفن حربیه بسبتون رغبت واعتبارلرینی ضایع ایدرك دول بحریه نزدنده همان اسکی زمانك دکرسز قالیونلری منزله‌سنه اینمشدر. بو سبب وحکمته مبنیدرکه دول و حکومات معظمهٔ بحریه نزدنده اسکی زرهلی سفن حربیه‌نك الك ایشه یارایانلری بعض خدمات مخصوصه و متفرعه‌ده قوللانلمق اوزره آلیقونه‌رق حقلرنده تعدیلات واصلاحات مختلفه اجراسیله استعمال ایدلمکله برابر دیکرلری پیدرپی چوروکلکه چکیلوب درحال یکیلرینك انشاآتنه باشلانمش و یکیلر دخی مرور زمان ایله اسکی حکمنی آلدقجه دها یکیلری یاپلمغه باشلانه‌رق شو صورتله زرهلی سفن حربیهٔ جدیده انشاآتنك هیچ بر صورتله آردی ارقه‌سی آلنه‌مامغه باشلامش والحاصل یکیدن یکی‌یه برطاقم سفائن [زرهلی و زرهسز قروازورلر ایله توربیل سفینه‌لری انواعی] انشاسیله‌ده فیلولر قوتلرینك لاینقطع تزییدی دول مذکوره‌جه عادتا موده حکمنی آلمش اولدیغندن اون بش یکرمی سنه‌دنبرو فرانسه، انکلتره، روسیه، ایتالیا، امریقا دولتلری کبی دول معظمهٔ بحریه همان برحرب لیمانی اقچه‌ایله طولدرمغه وفا ایدر دینه‌بیله‌جك برمقدارده آلتونلر صرفیله دکزلره جداً فرمانفرما وترقیات جدیدهٔ بحریه ایله متناسب وهمپا اولان بوکونکی مدهش دونمالرینی وجوده کتورمشلردر.

زرهلی سفن حربیه‌ده‌کی کمالات حاضره: بونلرك ترتیبات عمومیه‌لرنجه اولان مکملیت فوق‌العاده ایله [*] غایت متین وثخین زره الواحیله تقویه ایدلملرندن و غایت مؤثر ومقبول وایوجه مستور ومحفوظ

---

[*] سفن جدیدهٔ حربیه بر چوق بولمه‌لر واشبو بولمه‌لره کیرن صویی فوق‌العاده بر سرعتله تخلیه‌یه خادم طولمبه وماکنه‌لر ایله مجهز اولدقلرندن مرمیاتك اصابتی حالنده دخی بونلرك باطیرلمسی دشواردر.

فرانسه دولتنك یکی زرهلیلرندن :

فرانسه دولتنك قله‌لی خط حرب زرهلی سفائننددن « هوشه » نام زرهلی سفینه .

[هر سنه فرانسه‌ده چیقان بحریه ضابطانه مخصوص مخطره‌ده بو سیستمده ایکی زرهلینك دولت عثمانیه]
[نامنه دستگاهده اولدیغی کوسترلمشدر .]

تاریخ تنزیلی : ١٨٨٦

تکنه‌سی:
- صورت انشاسی : تیمور و چلیك
- طولی : ١٠٦ متره
- عرضی : ٢٠ متره
- چکدیکی صو : ٨,٣٠ متره
- ماء مخرج طونه‌سی : ١٠٩٥٠ طون

ماکنه‌سی:
- قوتی : ١١٣٠٠ بخار بارکیری
- سرعتی : ١٦,٢ میل
- پروانه : ٢ عدد
- طاشیه‌جغی کمور : ٨٠٠ طون

زرهی:
- زره قوشاقده : ٤٥ سانتمتره
- قله‌سنده : ٣٥ »
- کوکرته‌سنده ٨ »

طوپلری:
- ٢ عدد ٣٤ سانتمتره‌لك
- ٢ عدد ٢٧ » [illegible]
- ١٢ عدد ١٤ سانتمتره‌لك سریع آتشلی
- ٤ عدد ٦٥ میلمتره‌لك سریع آتشلی
- ١٢ عدد روولور طوپی
- ٨ عدد سریع آتشلی صغیر

طورپیدو انداخت قوانی : ٥ عدد
قوهٔ موجوده‌سی : ٦١١ کشی

اثر : طوپجی ارکان حربیه میرالایلرندن احمد مختار

[زرهلی قلعه‌لر وبطریه‌لر درونته موضوع] طوپ تجهیزاتنه مالکیتلرندن منبعثدر . ترتیبات عمومیه‌ده‌کی مکملیت ایله مقدار کفایه مؤثر طوپ تجهیزاتی الیوم زرهسز سفن حربیه‌یه دخی تطبیق ایلمك ممکن بولندیغنه وچونکه آز ثقلت ایله عظیم تأثیر حصوله کتیره‌بیلمك یعنی قلیل الثقله مؤثر طوپلره مالکیت امکانی بوگونکی طوبجیلق فننك نتایج اخیرهٔ فوق‌العاده‌سندن اولدیغنه بناءً زرهلی سفن حربیه‌ده اك زیادهٔ نظر تدقیق وتفتیشه آلنه‌جق خصوصات انلرك زرهلی قسملرینه . زره الواحنه منحصر قالور : فی‌الحقیقه زرهلر عاده‌دن چکلمش نیکللی چلیك کبی غایت اعلا معدندن معمول وکافی درجه‌ده [یعنی الیوم یارم متره راده‌لرینه قدر] بر ثخنه مالك اولدقلری تقدیرده دشمن مرمیاتنه -- باخصوص مرمیات مزبوره اولدقجه بیوك مسافاتدن انداخت اولندقلری ومائلاً اصابت ایلدکلری تقدیرده — ایوجه مقاومت ایدرلر وبووجهله جسم سفینه‌ده مهلك یاره‌لر آچلمسنه حیلولت ایدرلر ایسه‌ده علی العموم زره یوزندن سفینه ثقلتنده حصوله کله‌جك پك بیوك بر تزاید وبو تزایددن سفینه سرعتنه طاری اوله‌جق خلل و تناقص دخی باخصوص زمانمز حربلرنده اك زیاده نظر دقته طوتیله‌جق خصوصاتندر . غایت آغیر یعنی پك بیوك چاپلی طوپلره، غایت کثیر وثخین زره الواحنه مالك بولنان بر سفینه طبیعیدرکه پك بطیء الحرکه اولور . فن میخانیکك ، ماکنه انشا آتی صنعتنك بوکونکی ترقیات خارق العاده‌سی بویله آغر بر سفینه‌یه زمانك استلزام ایلدیکی سرعت فوق‌العاده‌یی اعطا ایده‌بیله‌جك بر درجهٔ کمالده دکلدر . بنابرین آغر زرهله مجهز زرهلی سفینه‌لرك نسبتاً آغر حرکتلی اولمسی پك طبیعیدر .

دول مختلفه‌نك اسکی زرهلی سفن حربیه‌سی اك نهایت ١٥ سانتمتره‌یه دکین برزره ثخننه و ٨ : ١٢ میل راده‌سنده بر سرعت سیره مالك ایکن اون اون بش سنه‌دنبرو اکثر دول بحریه نزدنده زرهلی سفن حربیه‌نك زره ثخنلریله سرعت سیرلرنی فوق العاده دینه‌جك بر درجه‌ده زیاده‌لشدرمك طرفنه کیدلمش اولمغله بعض دول بحریه‌نك زرهلی سفن حربیه‌سیله سفن مزبوره‌نك یکیلرنده موجود و مشهود تکملاتی [سرعتلریله زرهلرینی] صره‌سیله آتی‌یه درج ایلمکی مناسب کوردك :

{فرانسه} — فرانسه دولتنك الیوم ٥٨ عدد زرهلی سفن حربیه‌سی موجوددر . بوندن ماعدا ایکی زرهلی سفینه دستکاهده اولوب بو نوعدن ٤ سفینه‌نك پروژه‌لری یاپلمش اولمغله انشالری مقرردر .

مزبور ٥٨ زرهلی سفن حربیه‌دن ١٦ عددی قدلی *استقادره زرهلیسی* اولوب بونلرك نصفی ٧٩ : ٩١ سنهٔ میلادیه‌لرنده ونصف دیکری ٩٣ : ٩٦ ده ایندیرلمشدر . بو نوعدن بر زرهلی دستکاهده اولدیغی کبی ایکی دانه‌سنك دخی پروژه‌سی یاپلمشدر .

بیان اولنان زرهلیلردن ٨ عددی *مرکزده ردوولی استقادره زرهلیسی* و ٥ عددی قره‌غول

زرهلیسی اولوب اولکیلر ۷۰ : ۸۱ ده ایندیرلمش اولدقلرندن بعضیلری مؤخراً تعدیل و اصلاح ایدلمش و ٥ قطعه قره‌غول زرهلیسی دخی ۷۷ : ۸۳ ده انشا قلنمشدر .

مارالذکر ٥۸ زرهلینك ۱٥ عــددی زرهلی ساحل محافظی [غاردقوت] و ســکز عددی دخی زرهلی قانونیره [زرهلی غانبوط] اولوب ســاحل محافظلرندن ٤ عددی ۹۲ و ۹۳ ده انشــا اولنمش اولدقلرندن یکی سیستمده اولدقلری کبی ۱۱ عددی ٦۳ : ۸٥ ده دریایه ایندیرلمش اولدقلرندن بعضیلری مؤخراً تعدیل واصلاح اولنمشدر . زرهلی قانونیه‌رلر ایسه ۸٥ : ۹۱ده دکزه تنزیل اولنمشلردر .

ایلروده بیان اولنه‌جغی اوزره فرانســه حکومتنك ٦ عدد دخی زرهلی قرووازوری موجود اولوب بونلر ۹۰ : ۹٥ ده انشا اولنمش اولدقلرندن یکی سیستمده‌درلر . بونوعدن بر سفینه دســتکاهده اولدیغی کبی ایکی دانه‌سنك دخی پروژه‌لری یاپلمش‌اولمغله انشالری مصممدر .

طرز جدیده اولان فرانسز زرهلولری ۳۳، ۳٥، ۳۸، ٤۰، ٤٥، ٤٦، ٥٥ سانتمتره ثخنلرنده زره قوشاقلره مالك ومهم نقطه‌لری مزبور ثخنلرده وحتی بعضاً دها قالین زره‌ الواحیله‌تحکیم وتقویه ایدلمش اولوب بونلرك باخصوص الصوك مودلده اولنلری عالم عسکرینك اك مشهور ومتعارف‌سفن‌حربیه‌سندندرلر.

طرز جدیده فرانسز زرهلیلرینه ساعتده ۱٥ : ۱۸ میل درجه‌سنده بیوك سرعت سیر دخی اعطا قلنمش وشوصورتله هم متانتلری وهمده حرکت قابلیتلری تأمین ایدلمشدرکه سفن‌مزبوره‌دن ۱۸۸٥ تاریخنده انشا قلنانلر ســاعتده ۱٥,٤ و ۱٦,۲ میل درجه‌سنده بر سرعته و ۱۸۹۲ و ۱۸۹۳ تاریخــلرنده ایندیریلان زرهلی غارد قوتلر یعنی ساحل محافظلری ۱۷ میل و ۱۸۹۰ و ۹۱ تاریخلرنده انشــا قلنانلر ۱۷,٥ میل و ۱۸۹۳ و ۹٦ ده یاپیلانلر ایله الیوم دستکاهده بولنان بعضیلری ایسه ۱۸ میل راده‌ســنده یعنی اســکی زرهلی سفن حربیه‌نك همان ضعفی مرتبه‌سنده برسرعته مالکدر .

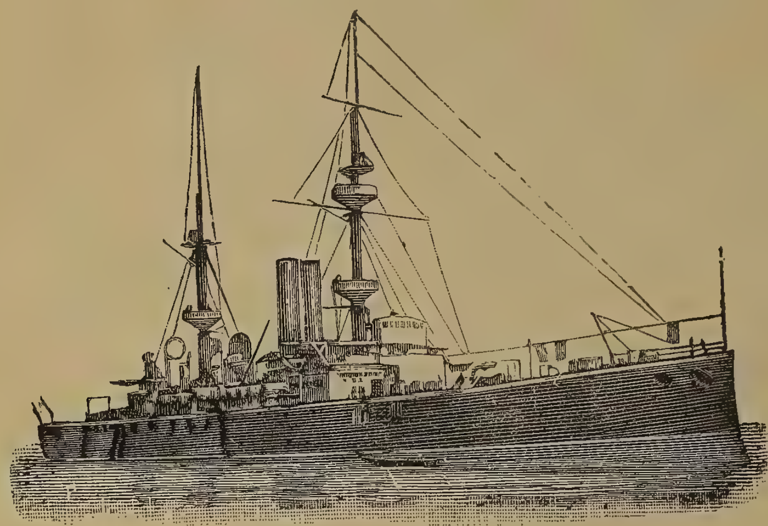
{ انکلتره } — انکلتره دولتنك ۸٥ عدد زرهلی سفن حربیه‌سی اولوب سفن مزبوره‌نك منقسم اولدیغی صنوف آتیده ارائه قلنمشدر :

بابطه قولی استقادره زرهلیسی : ۲٥ عدداولوب بونلردن ٦ عددی ۸۲ : ۸٦ ده ، ۷ عددی ۹۱ و ۹۲ ده ، ۱۲ عددی ۹۲ : ۹٦ ده انشا قلنمش اولدیغندن بونلرك جمله‌سنه طرز جدیده دینله‌بیلور . بوندن بشقه بونوعدن بش زرهلی الیوم دستکاهده اولمغله یقینده ایندیریله‌جکلری آشکاردر .

قنالی قولی استقادره زرهلیسی : ۱٤ عدد اولوب بونلر٦۸ : ۹۱ ده دریایه ایندیرلمش وا کثریسی صکره‌دن بعض تحویلات ایله تعدیل واصلاح قلنمشدر .

مرکزده ره‌دوربلی استقادره زرهلیسی: ۱٤عدد اولوب بونلر٦٥: ۷۸ ده ایندیرلمش‌اولدقلرندن مؤخراً اکثریسی تعدیل و اصلاح اولنمشدر .

انکلتره دولتی زرهلیلرندن :

طرز جدیده «ره‌نوون» Renown — نام انکلیز زرهلیسی .

[بو زرهلی « آمریقا — اسپانیا » سفرنده «کوبا» صولرینه کوندریلن سفن حربیه‌دندر .]

تاریخ تنزلی : ١٨٩٥

بدنی:
صورت انشاسی : چلیك
طولی : ١١٦ متره
عرضی : ٢٢ متره
چکدیکی صو : ٨,٢٠ متره
ماء مخرج طونه‌سی : ١٢٥٠٠ طون

ماکنه‌سی:
قوتی : ١٣٠٠٠ بخار بارکیری
سرعتی : ١٨,٧ میل ساعتده
پروانه : ٢ عدد
طاشیه‌جغی کمور : ١٦٠٠ طون

زرهلری:
زره قوشاقده : ٢٠,٠ سانتمتره
بطریه‌سنده : ١٥,٢ «
قله‌سنده : ٢٥,٤ «
عرضانی بولمه‌ده : ٢٥,٤ «
کوکرته‌سنده : ٧,٦ «

طوپلری:
٤ عدد ١٠ پوصلق
١٠ عدد ٦ پوصلق سریع آتشلی
٢٠ عدد ١١,٤ و ٤,٧ سانتمتره‌لك سریع آتشلی
٧ عدد میترالیوز

طورپیدو انداخت قوانی : ٥ عدد
قوهٔ موجوده‌سی : ٦٧٤ کشی

بطریه‌لی اسقادره زرهلیسی : ٦ عــدد اولوب بونلر دخی ٦٠ : ٦٦ ده دریایه ایندیرلمش اولدقلرندن چوغی صکره‌دن تعدیل واصلاح ایدلمشدر .

غاردقوت [ساحل محافظی] : ١٣ عدد اولوب بونلر دخی ٦٣ : ٨٥ ده انشا قلنمشدر .

بونلردن بشقه ١ عدد ساج بطریه ایله ایلروده تفصیل اولنه‌جغی اوزره ١٢ عــدد زرهلی قرووازور موجود اولوب مزبور قرووازورلر ٧٥ : ٨٧ ده ایندیرلمشلردر. یکی طرزده بونوع برسفینه‌نك پروژه‌سی یاپلمش اولمغله انشاسی مقرردر .

کار قدیم انکلیز زرهلی سفن حربیه‌سی قدیماً انکلتره‌دن مبایعه ایدیلان زرهلی سفن عثمانیه‌یه مشابه اولوب ٨ : ١٤ سانتمتره ثخننده زره الواحنه وساعتده ٨ : ١٣ میل راده‌سنده برسرعت سیره مالك ایکن مقادیر مذکوره پیدرپی تزیید اولنه‌رق یکی انکلیز زرهلیلری اکثریت اوزره ٢٢,٨ ، ٢٧,٩ ، ٣٠,٥ ، ٣٠,٩ ، ٣٥,٥ ، ٤٥,٧ ، ٤٦ ، ٥٠,٨ سانتمتره مقداری ثخنلره مالك زره قوشاقلر وبو ثخنلرده زرهلردن متشکل وبعضاً دها ثخین قله و بلنـدازلر ایله تحکیم وتقویه ایدلمشلر واکثریسی خارق العاده دینه‌بیله‌جك برقوت وجسامته مالك اولان مزبور زرهلیلره ساعتده ١٥ ، ١٦ ، ١٦,٨ ، ١٧ ، ١٧,٥ ، ١٨ ، ١٨,٥ ، ١٨,٨ ، ١٩ ، ١٩,٥ میل مقداری سرعتلر اعطا قلنمغله بونلر دول مختلفه‌نك سفن حربیهٔ جدیده‌سی میاننده برموقع ممتاز طوتمشلردر .

{ روسیه } — سنین وفیره‌دنبرو دول بحریه میاننده بر موقع ممتاز طوتمق املنده بولنان روسیه حکومتی ترقیات جدیدهٔ بحریه‌یی هیچ برزمان نظر دقت و اعتناسندن دور طوتمیه‌رق ترقیات مزبوره‌یه بیوك برجولانگاه اولان شو صوك یکرمی سنه‌لك بر دورك همان هر سنه‌سنده نیجه نیجه جسیم زرهلی سفن حربیه وسفن حربیهٔ سائره [وآتیده بیان اولنه‌جغی اوزره برخیلی قرووازورلر] انشاسنه مسارعت ایله فیلولرینی وعلی الخصوص بحر خزر و سیبریا صغیر فیلولرندن غیری ایکی قوتلی فیلو تشکیل ایدن بحر بالطق وبحر سیاه فیلولرینی آنلردن پك چوغی ایله دهشت انگیز بر صورتده قوتلندرمشدر .

{ بحر بالطق فیلوسنه منسوب زرهلی سفن حربیه } : روسیه‌نك بحر بالطق فیلوسنده ٤٥ عدد زرهلی سفن حربیه واردر . بونلردن غیری مذکور فیلویه منسوب اوله‌رق ٦ قطعه‌زرهلی سفینه دستگاهده اولدیغی کبی بردانه‌سنك دخی پروژه‌سی یاپلمش اولدیغندن دردست انشادر . سفن مزبوره‌نك انواعی آتیده کوسترلمشدر .

باربطه‌لی اسقادره زرهلیسی : ٣ عــدد اولوب بونلر ٨٧ : ٩٤ ده ایندیرلمشدر . بونوعدن بر سفینه دستگاهده‌در .

قپالی قلعلی اسقادره زرهلیسی : ٦ عدد اولوب ٧٢ : ٩٥ ده دریایه تنزیل اولنمشلردر . بونوع بر سفینه‌نك پروژه‌سی یاپلمش اولمغله انشا اولنه‌جقدر .

بطریه‌لی غاردقوت [ساحل محافظی] : ٣ عدد اولوب ٦٣ و ٦٤ ده انشا اولنمش اولدقلرندن اسکی مودلده‌درلر .

قپالی قلعلی زرهلی غاردقوت [ساحل محافظی] : ٧ عدد اولوب ٤ عددی ٦٧ و ٦٨ ده انشا اولنمش اولدقلرندن عتیق سیستمده اولدقلری کبی ٣ عددی ٩٣ : ٩٦ ده دریایه ایندیرلمش اولدیغندن طرز جدیده‌درلر . بوندن بشقه بونوعدن بر سفینه دخی دستکاهده اولمغله انشاآتنه دوام اولنمقده‌در .

قلعلی مونیتور : ١٢ عدد اولوب ٦٤ و ٦٧ ده یاپلمش اولدقلرندن طرز عتیقده‌درلر .

زرهلی قانونیره [طوپ چکر ویاغانبوط]: ٤ عدد اولوب ٩٠ : ٩٥ده یاپلمش اولدقلرندن یکی سیستمده‌درلر .

بونلردن بشقه بحربالطق دونماسنه منسوب ١٠ قطعه زرهلی قرووازور موجود اولوب ایلروده تفصیل اولنه‌جغی اوزره بونلرك ٢ عددی ٩٢ و ٩٦ ده ایندیرلمش اولدقلرندن الك یکی مودلده اولدقلری کبی ٨ عددی دخی ٦٧ : ٨٥ ده ایندیرلمشلر وبونلرك بر طاقملری تعدیل و اصلاح اولنه‌رق برحال مکملة افراغ قلنمشلردر . طرز جدیده ٣ قطعه زرهلی قرووازور دستکاهده اولمغله یقینده بحر بالطق فیلوسنی تقویه ایده‌جکلردر .

مارالذکر زرهلی سفن حربیه‌دن ٩٠ : ٩٥ تاریخلرنده انشا قلنان Otvajny ، Graziastchy، Gremiastchy ، Khrabri نامرنده‌کی زرهلی قانونیه‌ر [غانبوط] لر ١٢,٧ سانتمتره مقداری بر زره قوشاغه وساعتده ١٥ میل مقداری برسرعت سیره مالك اولدقلری کبی اونبری ١٨٦٤ ده وبری ٦٧ ده انشا قلنان یعنی انشاآت عتیقه‌دن اولان ١٢ قطعه قلعه‌لی مونیتورك زره قوشاقلری ثخنی ١١,٤ و ١٢,٧ سانتمتره وسرعتلری ٦ ایله ٨,٧ میل آره‌سنده متبدلدر .

وینه انشاآت قدیمه‌دن اولان یعنی ١٨٦٣ : ٦٨ ده یاپلمش بولنان یدی قطعه زرهلی غارد قوت [ساحل محافظی] ١١,٤ ویا ١٥,٢ سانتمتره مقداری ثخننده بر زره قوشاق ایله محفوظ وساعتده ٨ : ١٠,٨ میل مقداری برسرعت سیره مالکدرلر .

١٨٩٣، ٩٤، ٩٦ تاریخلرنده دریایه تنزیل اولنان Amiral-Uschako، Amiral-Senjavin، Amiral-Apraxine نام زرهلی غارد قوتلر [ساحل محافظلری] ایله الیوم دستکاهده بولنان بر غارد قوت ٢٥,٤ سانتمتره مقداری بر زره ثخننه و ١٦ میل مقداری برسرعت سیره مالکدرلر .

٨٧ و ٨٩ تاریخلرنده دریایه ایندیریلان « ایمپراطور برنجی نیقولا » « ایمپراطور ایکنجی

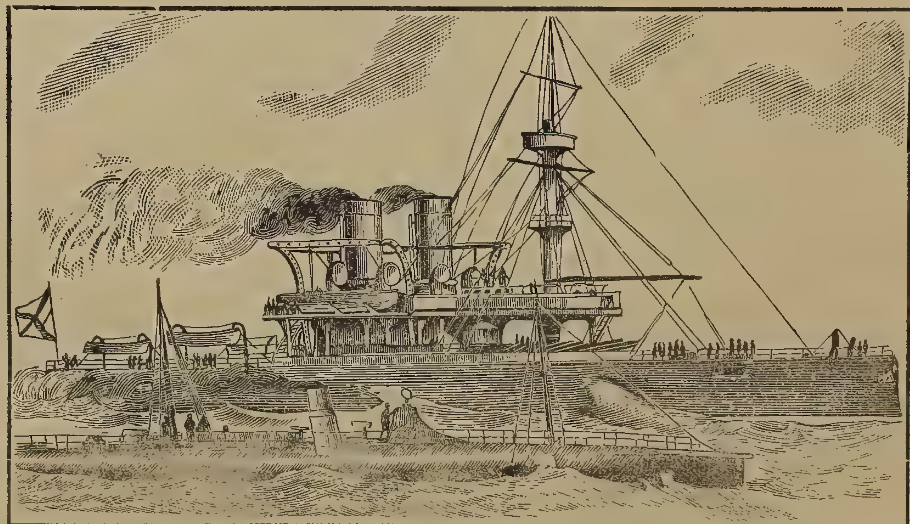
روسیه دولت فخیمه‌سنك قره دکزده بولنان زرهلی سفن حربیه‌سندن بعضیلری

	اسامیٔ سفائن	«ایکنجی قاترینا» نامنده‌کی اسقادره زرهلیسی [سینوب وچشمه نام زرهلیلرطبق بونك عینیدر]	«سیوه‌آبورغ» نامنده‌کی آچیق دکز توربیبوری [بحر بالطق فیلوسندن]	حواریون [دوزآ پوتر] نام اسقادره زرهلیسی	«غروزیاچی» نامنده‌کی زرهلی غانبوط [بحر بالطق فیلوسندن]
	تاریخ تنزیلی	٨٧	٨٦	٩٠	١٨٩٠
تكنه	طولی متره	١٠٣	٤٧	١٠٠	٧١
	عرضی متره	٢١	٤,٥	١٨	١٣
	چکدیکی صو متره	٧,٦٠	٢,٥٠	٨,٠	٣,٥
	مأخرج طونه‌سی طون	١٠١٨٠	٩٦	٨٥٠٠	١٤٩٢
	طرز انشاسی	چلیك	چلیك	چلیك	چلیك
ماكنه	قوتی بخار بارکیری	١٣٠٠٠	٨٠٠	١١٥٠٠	٢٠٠٠
	سرعتی میل	١٩,٣	١٩,٧	١٧	١٥
	پرونه‌سی عدد	٢	١	٢	٢
	طاشیه‌جغی کومور طون	٨٨٦	٣٠	٨٠٠	١٠٠
زره ثخنی	زره‌قوشاقده سانتمتره	٤٥,٧	—	٣٥,٦	١٢,٧
	بطریه‌سنده »	٣٥,٦	—	٣٠,٥	—
	قله‌سنده »	٣٥,٦	—	٣٥,٦	—
	عرضانی بولمه‌سنده »	—	—	٣٠,٥	٩,٥
	کوکرته‌سنده »	٧,٦	—	٧,٦	٣,٨
	حاوی اولدیغی طوپلر	٦ عدد ١٢ پوصلق ٧ عدد ٦ پوصلق ٨ عدد سریع آتشلی ٨ عدد ٤٧ میلیمتره‌لك ٨ عدد ٣٨ میلیمتره‌لك	١١ عدد ٣٧ میلیمتره‌لك رو. ولور طوپی	٤ عدد ١٢ پوصلق ٤ عدد ٦ پوصلق ١٢ » ٤٧ میلیمتره‌لك ١٣ » میترالیوز ویا روولور طوپی	٢عدد ٩ پوصلق ١عدد ٦ پوصلق ٨ عدد سریع آتشلی (٤٧و٣٧ میلیمتره‌لك)
	توربیدو انداخت‌قوانی‌عدد	٧	٢	٥	٢
	قوهٔموجوده‌سی کشی	٣٢٥	١٥	٥٠٠	١٢٠

تنبیه — بوجدولده ارائه اولنان « ایکنجی قترینا » ، « چشمه » ، « سینوب » ، « حواریون » نام زرهلیلردن بشقه روسیه دولت فخیمه‌سنك قره دکزده دیکر التی قطعه جسیم قله‌لی اسقادره زرهلیسی و «ناوغورود» و «ویس آمیرال پوپوف » نامنده ایکی قطعه زرهلی ساحل محافظی [غارت قوت] واردر ؛ بونلردن بشقه بحر مذکورده برنجی صنفدن ٤ قطعه قرووازور ایله ٤ قطعه « قرووازور توربیبور » دنیلان توربیدو قرووازوری ، ٣٤ قطعه بحر سیاه طیار فیلوسنك معاون قرووازوری، ٥ قطعه بحر سیاه قومپانیه‌سنك معاون قرووازوری، ٧ قطعه غانبوط [قانونیه‌ر]، ٢ قطعه آویزو ، ٣٦ قطعه آچیق دکز توربیبوری، ٩ قطعه ایکنجی صنفدن توربیبور ، ٧ قطعه ساحل محافظی توربیبور، ٢ عدد توربیل وتوربیبور نقلیه‌سی ، ٧ قطعه نقلیه سفینه‌سی ، ٢ قطعه یاط دنیلان تنزه واپوری موجوددر .

(صحیفه — ٦)

روسیه دولت فخیمه‌سنك قره‌کزده بولنان زرهلی سفن حربیهٔ جسیمه‌سندن :

« ایکنجی قترینا » نام اسقادره زرهلیسی .

[صولده‌کی سفینه «سیوه آبورغ – Svéaborg» نامنده‌کی آچیق دکز تورپیدوریدر].

روسیه دولت فخیمه‌سنك قره دكزده بولنان زرهلی سفن حربیهٔ جسیمه‌سندن :

« دوزآپوتر » یعنی حواریون‌نام اسقادره زرهلیسی .

[صولنده‌كی سفینه «غروزیاچی — Groz'atsehy » نامنده‌كی زرهلی غانبوطدر] .

آلکساندر » نامرنده اولان ایکی قطعه جسیم اسقادره زرهلوسی : ٣٥،٦ سانتمتره ثخننده زره قوشاغه و ١٦ میل سرعته مالکدرلر .

١٨٧٢ ، ٩٠ ، ٩٠ ، ٩٤ ، ٩٤ ، ٩٥ تاریخلرنده انشا قلنان Peter-Veliki ، Navarin ، Gangout ، Poltava ، Petroparlosk ، سیواستپول نامرنده‌کی جسیم اسقادره زرهلیلریله الیوم دستکاهده بولنان بویله بر زرهلی ٤٠ سانتمتره ثخننده زره قوشاق ایله حمایه ایدلمش ومتناظراً ١٤ ، ١٦ ، ١٦،٧ ، ١٧،٢ ، ١٧،٢ ، ١٧ ، ١٦ میل مقداری برسرعت ایله حرکت ایلمکده بولنمشلردر. ٩٤ ده تنزیل اولنان Sisoï-Veliky نام زرهلی ٤٥ سانتمتره ثخننده زره قوشاغه و ١٦ میل سرعته مالکدر .

{ بحر سیاه فیلوسنه منسوب زرهلی سفن حربیه } : روسیه دولتنك بحر سیاه فیلوسنده جمعاً ٩ قطعه زرهلی سفینه موجود اولوب بونلرك یدیسی قرلی اسقادره زرهلیسی اوله‌رق ٨٦ : ٩٦ ده دریایه ایندیرلمش وایکی دانه‌سی زرهلی ساحل محافظی اوله‌رق ٧٣ و ٧٥ ده انشا قلنمشلردر . یکی بر اسقادره زرهلوسی دخی دستکاهده‌در. اسقادره زرهلیلرینه متعلق معلومات مهمه جدول آتیده محرردر :

اسم سفینه	تاریخ نزولی	سرعتی ساعتده میل	زره قوشاغنك ثخنی سانتمتره
ایکنجی قترینه	٨٦	١٩،٣	٤٥،٧
سینوب	٨٧	١٩،٣	٤٥،٧
چشمه	٨٦	١٥،٥	٤٥،٧
Dveanadsat-Apostolof.	٩٠	١٧،٠	٣٥،٦
Georgi Pobedonocetz.	٩٢	١٧،٥	٤٠،٠
Tri-Sviatitelia.	٩٤	١٧،٥	٤٠،٠
Rostislav.	٩٦	١٦،٠	٤٠،٠
N	دستکاهده	١٦،٠	٤٠،٠

بحر سیاه فیلوسنه منسوب ایکی قطعه غاردقوت [ساحل محافظه سفینه‌سی] ٦ و ٨ میل مقداری بر سرعته و ٢٢،٩ و ٤٠،٥ سانتمتره ثخننده بر زره قوشاغه مالکدرلر .

[کرك بحر بالطقده وکرك بحر سیاهده‌کی روس دونما-نی تشکیل ایدن مارالذکر زرهلی سفن حربیه‌نك ایلروده تفصیل ایدیله‌جکی اوزره اکثریت اوزره ٦ : ١٢ پوصلق (١٥،٤ : ٣٠،٥ سانتمتره‌لك) اوبوخوف کاری چلیك طوپلر و بونلردن چشمه ، سینوب ، قتارینه زرهلیلری کبی بر طاقلرینك هیدرولیك ایله بذاته متحرك ٣٠،٥ سانتمتره‌لك قروپکاری افواه ناریه ایله وقسم اعظمنك ٥،٧ : ١٦ سانتمتره مقداری چاپه و ٧١٠ : ١٠٠٠ متره سرعت ابتدائیه‌یه مالك قانه سیستمنده درت نوع سریع آتشلی افواه ناریه ایله دخی مجهز اولدقلرینه و بوندن بشقه مذکور فیلولر عدادنده اولمق اوزره بك چوق قرووازور وتورپیل سفینه‌لری بولندیغنه باقیلورسه روسلرك بوکون هر ایکی دکزده بك دهشتلی برقوهٔ بحریه‌یه مالك اولدقلری تسلیم ایدلمك ضروری اولور . (یالکز قره دکزده‌کی روس قوهٔ بحریه‌سنك یونان حکومتی عموم قوای بحریه‌سنك لااقل درت مثلنه معادل اولدیغی بلاشك قبول اولنه‌بیلور)] .

{آلمانيا} — آلمانيا دولتنك جمعاً ٣٦ قطعه {زرهلی سفن حربیه}سی واردر. بونلردن بشقه ایکی زرهلی دستگاهده اولدیغی کبی بش قطعه زرهلینك پروژه‌لری یاپلمش اولدیغندن انشالری مقرردر.

ماالذکر ٣٦ زرهلی سفینه‌نك منقسم اولدیغی صنوف آتیده ارائه اولنمشدر :

{استقادره زرهلوسی} : ١٥ عدددر . بونلرك بشی برنجی صنفدن اولوب ٩١ : ٩٦ ده دریایه ایندیرلمش اولدقلرندن اك صوك موددلده‌درلر ؛ ٣ عددی ایکنجی صنفدن اولوب ٦٨ : ٧٤ ده یاپلمش اولدقلرندن اسکی موددلده اولملریله مؤخراً تعدیل و اصلاح اولنمشلردر ؛ ٧ عددی اوچنجی صنفدن اولوب ٧٣ : ٨٤ ده ایندیرلمش و بعضیلری تعدیلات واصلاحات کورمشلردر . بونلردن بشقه براسقادره زرهلوسی دستگاهده اولدیغی کبی اوچنك دخی پروژه‌لری یاپلمشدر .

{زرهلی ساحل محافظی} : ٨ عدد اولوب ٨٩ : ٩٥ده‌ایندیرلمش‌اولدقلرندن طرز جدیدده‌درلر. بونلردن اوچ دانه‌سنك دخی پروژه‌لری یاپلمش اولملغله انشالری مصممدر .

{زرهلی قانوبه‌لر} [زرهلی غانبوطلر] : ١١ عدد اولوب ٧٦ : ٨١ ده ایندیرلمشلردر .

بونلردن غیری ایکی قطعه زرهلی قرووازور تدارك اولنمق اوزره اولوب بونلردن بری دستگاهده‌در ؛ دیکرینك پروژه‌سی یاپلمغله انشاسی مصممدر .

{استقادره زرهلولری} : تواریخ مختلفه انشاآتندن اوله‌رق ٢٣,٥، ٢٥,٤، ٣٠، ٣٠,٥ ، ٤٠، ٤٠,٦ سانتمتره مقداری ثخنلرده زره قوشاغه و یکی یاپیلان ساحل محافظلری [غارد قوتلر] دخی ٢٠ ویا ٢٤ سانتمتره ثخننده زره قوشاغه مالکدرلر .

آلمانیا زرهلیلری قرویکاری یکی طوپلر و بالخاصه اعظمی اوله‌رق ٣٠,٥ سانتمتره مقداری برچاپه مالك بیوك طوپلرله مجهز اولدقلرندن [صوك زمانلرده بونلردن بعضیلری ٤٠ چاپ طولنده ٢١ و ٢٤ سانتمتره‌لك سریع آتشلی طوپلرله تسلیح اولنمشلردر] و ساعتده ١٣,٥ : ١٧ میل مقداری بر سرعتله متحرك اولدقلرندن الیوم آلمان زرهلیلری دخی ترقیات اخیره‌یه موافق بر مکملیته مالکدرلر .

{ایتالیا} — ایتالیا دولتنك اون طقوز قطعه زرهلی سفینه‌سی واردر . بونلردن بشقه ٣ زرهلی دستگاهده اولملغله یقینده زرهلیلرك عددی ٢٢ یه بالغ اوله‌جقدر . برده یدی زرهلینك پروژه‌لری یاپلمش اولدیغندن انشالرینه باشلانه‌جقدر .

ماالذکر زرهلی سفائنك منقسم اولدیغی صنوف آتیده ارائه قلنمشدر :

{مستور قدلی زرهلی} : ٢ عدد اولوب ٧٦ و ٧٨ ده انشا اولنمشلردر. بونوعدن بر زرهلینك پروژه‌سی یاپلمشدر .

{مرکزده ره‌دوویلی زرهلی} : ٨ عدد اولوب ٨٠: ٩١ ده انشا اولنمش اولدقلرندن اصول جدیده‌یه موافقدرلر .

آلمانیا دولتنك زرهلی سفن حربیه‌سندن :

آلمانیا دولتنك برنجی صنف خط حرب زرهلیلرندن « براندبورغ »
نامنده‌کی جدید زرهلی سفینه .

تاریخ تنزیلی : ۱۸۹۱

جسامتی :
- صورت انشاسی : چلیك
- طولی : ۱۱۶ متره
- عرضی : ۲۱ «
- چکدیکی صو : ۸,۰ «
- ماء مخرج طونه‌سی : ۱۰۲۰۰ طون

ماکنه‌سی :
- قوتی : ۱۰۰۰۰ بخار بارکیری
- سرعتی : ۱۷ میل
- پروانه : ۲ عدد
- طاشیه‌جغی کمور : ۷۵۰ طون

زرهی :
- زره قوشاقده : ۴۰ سانتمتره
- قله‌سنده : ۳۰ «
- کوکرته‌سنده : ۷۶ میلمتره

طوپلری :
- ۶ عدد ۲۸ سانتمتره‌لك
- ۶ عدد ۱۰,۵ سانتمتره‌لك سریع آتشلی
- ۸ عدد ۸,۸ سانتمتره‌لك
- ۲ عدد کوچك چاپده طوپ
- ۱۰ عدد ماقسیم میترالیوزی

طورپید و انداخت قوانی : ۷ عدد

قوۂ موجوده‌سی : ۵۵۲ کشی

بو نوعدن ٢ زرهلی دستگاهده اولوب ٣ دانه‌سنك دخی پروژه‌سی یاپلمشدر .

{ره‌دووپلی فرقتین} : ٤ عدد اولوب ٦٣ و ٦٤ ده انشا قلنمشلردر .

{قولی زرهلی و باربطه‌لی قرووت} : ٣ عدد اولوب بونلر ٦١ و ٦٥ ده اینـدلمش اولدقلرندن طرز عتیقده‌درلر .

ایتالیانك ایکی زرهلی قرووازوری موجود اولوب بونلر ٩٥ و ٩٦ده دریایه اینـدیرلمش اولدقلرندن طرز جدیده‌درلر . بونوعـدن بر قرووازور دستگاهده اولدیغی کبی اوچ دانه‌سـنك دخی پروژه‌لری یاپلمشدر .

٨٤ : ٨٥ ده ایندیریلان اوچ زرهلی ٤٥ سانتمتره ثخننده و ٧٦ و ٧٨ ده یاپیلان ایکی زرهلی ٥٥ سانتمتره ثخننده زره قوشاغه وسائر زره الواحنه مالکدرلر . مع‌هذا سائر اکثر ایتالیان زرهلیلرینك عادتا پك ضعیف دینه‌بیله‌جك زره الواحیله مجهز بولنمسی دخی شایان دقتدر .

طرز جدیده اولان ایتالیان زرهلیلری ١٥ - ٢٠ میل مقـداری بر سرعت سیره مالکدر : ازجمله ٧٨ ده انشا اولنان بر ایتالیان زرهیسی سـاعتده ١٥,٦ میل و ٨٣، ٨٨ ده تنزیل قلنـان ایکی ایتالیـان زرهلیسی ١٨,٣ و ١٨,٥ میل و ٨٠ ده یاپیلان بر زرهلی ١٧,٨ میل و ٨٤ : ٨٥ تاریخنـده انشا قلنان اوچ ایتالیان زرهلیسی ١٧ و ١٧,٦ میل و ٩١ ده یاپیلان بر زرهلی ١٩,٦ و ٩٠ سنه‌سنده بر صورت مکمله‌ده اوله‌رق انشا قلنمش Sardegna نامنده بر زرهلی ایسـه ٢٢ میل مقداری بر سرعت سیره مالکدر . الیوم دستگاهده بولنان ایکی زرهلی ٢٥ سانتمتره زره ثخننه و ١٨ میل سرعته مالکدر .

{چین} — متعدد فیلولره منقسم اولان چین دونماسی میانـنده دخی برطاقم زرهلی سفن حربیـه موجود اولوب بونلرك ترقیات حاضره‌یه موافق اولنلریده واردر . زرهلی وزرهسز چین سفن حربیه‌سندن بر طاقمی گچن ژاپونیا — چین سفرنده غرق وتلف ایدلمش و بر طاقمیده ژاپونیالولر طرفندن ضبط اولنمش اولدیغندن چین بحریه‌سی خیلی تدنی ایلمش ایسه‌ده چین و آوروپا ترسانه‌لرنده انشالرینه تشبث اولنان سفن حربیهٔ جدیده چین بحریه‌سنه یکیدن حیاتبخش اوله‌جغنه اشتباه اولنمامقده‌در .

Ting-Yuen نامنده‌کی باربطه قله‌لی چین زرهلوسی ٨١ ده ایندیرلمش و ١٣,٩ میل سرعتنده اولوب بطریه‌سـنده ٣٥,٥ سانتمتره ثخنلی زره الواحیله حمایه ایدلمشـدر ودرت قطعه ٣٠,٥ سـانتمتره‌لك قروپ طوپیله مجهز اولدیغندن تأثیرات شدیده حصوله کتوره‌بیلور . بوطرزده ایکی زرهلینك پروژه‌لری یاپلمش اولمغله انشالری مصممدر .

Hae-an نامنده‌کی چین زرهلی فرقتینی ٧٢ ده اینـدیرلمش اولوب ١٢ میل سرعته مالکدر وبطریه‌سنده ٥٠,٠ سانتمتره ثخننده زره الواحیله تقویه وحمایه ایدلمشدر .

چین درنتماسنه داخل ایکی قطعه زرهلی قانونیه‌لر [زرهلی غانبوط]دن بری ٩١ ده یاپلمش اولمغله یکی طرزده‌در . Tieng-Sing نامنده اولان دیکری ٧٥ ده ایندیرلمش اولوب ١٠ میل سرعت سیره و ٥ سانتمتره زره ثخننه مالکدر .

Lai-Yuen نامنده‌کی باربطه قله‌لی زرهلی چین قرووازوری ٨٧ ده ایندیرلمش اولوب سرعتی ١٥,٧ میل وزره قوشاغنك ثخنی ٢٤ سانتمتره‌در .

مذکور زرهلی سفن حربیه‌دن ماعدا چینلولرك ٢٠ عدد « قانونیه » دینیلان طوپ چکر سفینه‌سی [غانبوطی] اولوب بونلردن ایکی دانه‌سی ٧٢ ده ایندیرلمش و ١٠ میل سرعته مالکدر . درت دانه‌سی ٧٦ و٧٧ ده انشا اولنمش اولوب ٩ میل سرعته مالکدرلر. اون درت دانه‌سی ٦٧ : ٨٧ ده دریایه ایندیرلمش اولوب ساعتده ٦,٥ : ١٣ میل مقداری بر سرعتله متحرکدرلر . بونلردن بشقه ١١ میل سرعتنده آلتی قطعه غانبوط دستکاهده‌در .

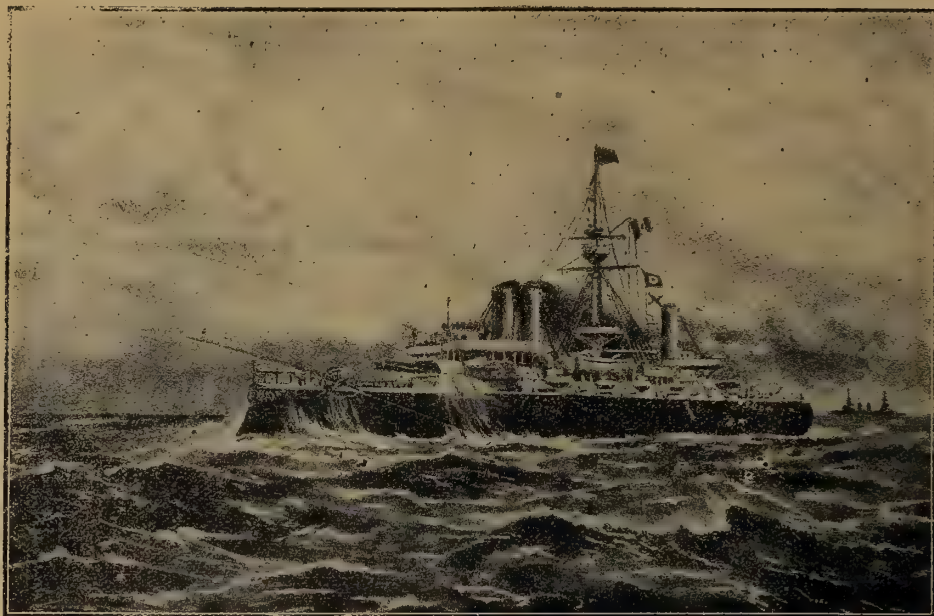
چین حکومتی ٦ قطعه ساحل بطریه‌یه مالك اولوب ٨٣ ده قلنمش اولان بونلر ٢٥ میلیمتره ثخننده زره ایله حمایه اولنمشلردر . بونلردن بشقه چین دونتماسنده برخیلی قرووازور وتورپیبور وسفن سائره موجود اولوب انلر حقنده ایلروده تفصیلات ویریله‌جکدر .

﴿ ژاپونیا ﴾ — ٦٥ و ٦٦ تاریخلرنده یاپیلان ایکی زرهلی سفینه ایله زرهلی قرووازورلرك غیری ژاپونیا زرهلیلری : قله‌لی زرهلی ایله باربطه‌لی زرهلی فرقتین، حمایه‌لی غارد قوت [ساحل محافظی]، زرهلی قانونیه‌ردن عبارت اولمق اوچ قسمدر . قله‌لی زرهلیلر ٨٢ و ٩٦ تاریخلرنده ایندیریلانلر ایله الیوم دستکاهده بولناندن عبارت اولمق اوزره درت دانه اولوب بونلر ١١,٨ : ١٨,٧ میل مقداری بر سرعته و ٤٥ سانتمتره ثخننده زره قوشاغه مالکدرلر . بونوع زرهلیلردن ١٧,٥ میل سرعتنده اولان درت دانه‌سنك انشاآتنه باشلانمق اوزره‌در . زرهلی فرقتینلرك بریسی ٧٧ ده ایندیرلمش وایکیسی دستکاهده یاپلمقده بولنمش اولوب بونلر ١٣,٢ میل مقداری برسرعته و ٢٢,٩ سانتمتره مقداری زره ثخننه مالکدرلر . موجود اولان اوچ ساحل محافظی یعنی Hashidate، Matsu-Shima، Itsuku-Shima نام سفینه‌لر ٩١ ، ٨٩ ، ٩٠ تاریخلرنده دریایه ایندیرلمش اولوب ١٧ میل سرعته وقله‌لرنده ٤٠ سانتمتره زره ثخننه مالکدرلر . بونلر طرزنده اون قطعه ساحل محافظنك انشاسی دردستدر .

اوچ قطعه‌دن عبارت اولان زرهلی غانبوطلرك اوچیده آخر بر زرهلی [Chen-Yuen] ایله برابر چینلولردن ضبط اولنمش اولوب بونلر ١٠ : ١٥ میل مقداری سرعته و ٢٠ سانتمتره راده‌سنده زره ثخننه مالکدرلر .

ژاپونیا حکومتی کندی سفن حربیه‌سی وبالخاصه آتی الذکر سیرسریع ایله متحرك قرووازورلری

ایتالیا دولتی زرهلی سفن حربیه‌سندن :

ایتالیا دولتنك بازبت اصولنده مرکزدن‌ره دوویلی «هومبرتو — Umberto» نام زرهلی سفینه‌سی.

تاریخ تنزیلی : ١٨٨٨

تکنه‌سی
صورت انشاسی : چلیك
طولی : ١٢٢ متره
عرضی : ٢٣ »
چکدیکی صو : ٩,٥٠ متره
ماء مخرج طونه‌سی : ١٣٨٢٥ طون

ماکنه‌سی
قوتی : ١٩٥٩٠ بخار بارکیری
سرعتی : ١٨,٥ میل
پروانه : ٢ عدد
طاشیه‌جغی کمور : ١٢٠٠ طون

زرهلری
زره قوشاقده : ١٠ سانتمتره
بطریه‌سنده : ٣٥ »
قله‌سنده ٣٥ »
کوکرته‌سنده : ٧٥ میلمتره

طوپلری
٤ عدد ٣٤ سانتمتره‌لك (٦٨ طونیلاته‌لق) چلیك طوپ
٨ عدد ١٥ »
١٦ عدد ١٢ » سریع آتشلی
٣١ عدد کوچك چاپده سریع آتشلی

طورپیدو انداخت قوانی : ٥ عدد
قوۀ موجوده‌سی : ٧٤٤ کشی

سایه‌سنده قوجه چین حکومتنه بیوك غلبه‌لر چالمش اولدیغندن کرك زرهلی سفن حربیه‌سنی وکرك سیر سریع ایله متحرك قرووازورلرینی پك زیاده آرتیرمق اوزره‌در .

{ یونان } — یونان حکومتنك اوچی اسقادره زرهلوسی [خط حرب سفائنی] ، بری زرهلی قروت ، بریسی ره‌دوویلی زرهلی غانبوط اولمق اوزره بش زرهلیسی واردر . اخیراً بیان اولنان ایکیسی ۶۹ و ۶۷ ده ایندیرلمش اولوب ۱۰ و ۱۰,۵ میل سرعتنده‌درلر . معمولات جدیده‌دن اولان [۱۸۸۹ : ۱۸۹۰ ده فرانسه دستکاهلرنده انشا قلنان] اوچ یونان زرهلیسنك زره قوشاقلری ۳۰ سانتیمتره ثخننده صورت مخصوصه‌ده یاپلمش قریزو چلیکی الواحندن متشکل اولدیغی کبی بونلرك سرعت سیری دخی ساعتده ۱۷,۵ میل اولدیغندن وبوندن ماعدا سفن مزبوره ۲۷ سانتیمتره‌لك اوزون قانه طوپلری ایله صوك موددله عادی وسریع آتشلی سائر قانه طوپلری ایله مجهز بولندیغندن یونان حرب اخیرنده یونانلولرك — زمانمزك الك یکی بر سلاح بحریسی اولان — مزبور سفینه‌لردن هیچده استفاده ایده‌میه‌رك انلر درونده مستغرق خوف وحشیت اولدقلری حالده یالکز طولاشمق وانجق پك اهمیتسز برصورتده ایقاع خسارات ایلمك ایله اکتفا ایلملرینی بیوك معایب عسکریه‌دن صایمق طبیعیدر . «دهشتلی سلاح دست قدرتده کرك ! »

۲ — زرهلی وزرهسز قرووازورلر

بحری دولتلرك باعث حیاتی اولان حرب سفینه‌لرینك صاعقه مانند بر سرعتله هر درلو دکزلر اوزرلرنده طولاشه‌رق مانوره‌لر اجراسنه قدرتیاب اولملری سایه‌سنده بونلر واسطه‌سیله دشمن کمیلرینك اوموله‌مادق بر زمانده وامید اولنمیه‌جق بر مانوره وحرکتله غرق وتخریب ایدلمسنی دها زیاده موافق عقل وحکمت بولان برطاقم رجال بحریه : سفن حربیه‌یی آغر زرهلر ایله تقویه ایدرك بونلری حرکته غیرمقتدر برحاله قویمقدن ایسه — زرهلردن قسماً ویا کاملاً صرفنظر اولنمق وسفن مزبوره‌نك اصابت مرمیات ایله غرق وتلف اولمامسی ترتیبات مخصوصه وحرکات ومانوره‌لر ایله قطعیاً تأمین ایدلمك اوزره — انلرك فوق‌العاده برسرعت سیره مالك اوله‌رق انشاسنی تکلیف ایلمشلر وشووجهله همان بتون دول بحریه‌نك انواع عدیده وکثیره‌سنی پك آززمان ایچنده تدارك وانشا ایتمش اولدقلری زرهلی وزرهسز قرووازورلرك تکون وحصولنه واسطه اولمشلردر .

زرهلی قرووازورلر سیرسریعه مالك وزره ایله تحکیم اولنمش اولملری سببیله دشمن مرمیاتنه قارشو اولدقجه بیوك برمقاومتی حائز اولدقلری حالده عادی قرووازورلر زرهدن کاملاً تجرید اولنمش بولندقلرندن طولایی قلیل‌المقاومه اولمغله برابر پك بیوك سرعت ایله متحرکدرلر . بریه اردولرینه سواری

عسكرينك ايفا ايلديكى كشف وتجسس وامنيت ومحافظه خدماتى كبى مهم خدمتلرى بحريه اردولرينه [يعنى فيلولره] قرووازورلر ايفا ايلر. بنابرين بونلر فيلونك [زرهلى سفائنك] اطراف وحواليسنده طولاشەرق سوارى طرزنده قره قوللق ايتديكى كبى غايت اوزاقلره كيدرك استكشافات حربيه اجرا ايدر ودشمنك ليمانلرينى آبلوقه ايتمك وسفن تجاريەسنى ياقالامق صورتيله تجارت بحريەسنى محو ايلمك ، بحراً اولەجق هر درلو نقليات وسوقيات عسكريەسنى منع ايلمك ، فرصت بولدقجه دشمن سواحلنى تخزيب ايتمك كبى مهم خدمتلر كورەبيلورلر . بوندن بشقه بريه عساكرينى بر محلدن محل آخره نقل ايلمك ، انلره ارزاق وجبخانه ومهمات يتشدرمك ، كمور كميلرينى تحت محافظەلرنده اولەرق كوتورمك كبى خدمات نافعەيى دخى درعهده ايدەبيلورلر .

قرووازورلرك غايت فائدەلى برر حرب سفينەسى اولديغى وبنابرين فوق‌العاده رغبت بولەرق هرطرفده كمال كرمى‌ايله انشا واستعمال اولنمغه‌باشلاديغى ولكن ژاپونيا سفرعظيمنده وقوعه كلان محاربات بحريەده [وبالخاصه يالو محاربهٔ بحريەسنده] اولديغى كبى بونلرك فوق‌العاده بيوك ايشلر كورمكه مقتدر اولديغى كورن بعض دول معظمه انلره دها زياده اهميتلر ويرەرك صوك زمانلرده يكى زرهلولرك يواش يواش زرهلرينى تقليل واكا مقابل سرعتلرينى پيدرپى تزييد ايلمكه باشلامشلر وشوصورتله زرهلى سفن حربيەيى انجق يك جزئى محللرى زرهله تقويه ايدلمكده بولنان زرهلى قرووازورلره ياقلاشديرمغه ابتدار ايلمشلر ايسەده دول مشارالیهمدن اكثريسى زرهك سفن حربيهٔ جديده ايچون هيچ بر وجهله قابل ترك واهمال اولمديغنه ذاهب اولەرق زره الواحنى حتى دها متين وثخين برصورتده بالاعمال سفائنه دها بيوك بر كرميت ايله تطبيق ايلمكده وشوقدركه هردرلو امكان ووسائطدن استفادەيه شتاب ايلمك صورتيله انلرك سرعت سير وحركتلرينى دخى تزييد وتشديده چالشمقده‌درلر .

بوبابده برقرار قطعى ويريلەمامش اولمسى سببيله زمانمزده دول بحريەنك اكثريسى عادى زرهليلر ايله زرهلى وعادى قرووازورلردن عبارت اوچ نوع سفائنك اوچنى دخى قبول واستعماله مجبوريت كورمش وانلرك برچوقلرينى بوكون انشا ايتديرمكده بولنمشدر .

زرهلى قرووازور دينلان زرهليلرك زرهلرى خيلى خفيف اولمغله متانت ومقاومتلرى عادى زرهليلر درجەسنده اولمامغله برابر سرعت سيرلرى انلره نظراً خيلى زيادەدر .

قرووازورلرك اغر زره الواحيله مجهز اولمامسندن وبوجهتله نسبتاً دها اهون بر فيئاتده تدارك وانشا قلنەبيلمسندن وكندولرينه بيوك برسرعت اعطاسى قابل بولنمسندن وبوندن بشقه زرهدن قزانيلان ثقلته مقابل بيوك وكوچك كثيرالعدد سريع آتشلى طوپلرله تسليم اولنەبيلملرندن طولايى صوك زمانلرده حكومات موجودهٔ بحريه بونلره فوق‌العاده اهميت ويرمش ، برچوقلرينى ياپدرمش وبرخيليسى بوكون دول

فرانسه دولتنك یکی قرووازورلرندن :

فرانسه دولتنك ایکنجی صنف قرووازورلرندن « داووت » نام قرووازور.

تاریخ تنزیلی : ۱۸۸۹

بدنی:
صورت انشاسی : چلیك
طولی : ۸۸ متره
عرضی : ۱۲ متره
چکدیکی صو : ۶,۶۳ متره
ماء مخرج طونه‌سی : ۳۰۲۷ طون

ماکنه:
قوتی : ۲۰۰۰ بخار بارکیری
سرعتی : ۲۰,۷ میل
پروانه : ۲ عدد
طاشیه‌جغی کور : ۶۰۰ طون

کوکرته‌سنده‌کی زره ثخنی : ۷۵ میلتره

طوپلری:
۶ عدد ۱۶ سانتمتره‌لك سریع آتشلی
۴ عدد ۱۰ » » »
۴ عدد ۶۵ میلتره‌لك سریع آتشلی
۴ عدد ۴۷ » » »
۸ عدد روولور طوپی

طورپیدو انداخت قوانی : ۶ عدد
قوهٔ موجوده‌سی : ۳۳۶ کشی

(۱)

انکلتره دولتنك یکی قرووازورلرندن بعضیلری

اسامیٔ سفائن	« قرسچنت » نام قرووازور (برنجی صنفدن)	« انترەپید » نام قرووازور (ایکنجی صنفدن)	« فیلورا » نام قرووازور (ایکنجی صنفدن)
تاریخ تنزیلی	۱۸۹۲	۱۸۹۱	۱۸۹۳
بدنه: طولی متره	۱۱۰	۹۱	۹۷
بدنه: عرضی «	۱۸	۱۳	۱۰
بدنه: چکدیکی صو «	۷,۸۰۰	۵,۷۰	۵,۷۰
بدنه: ماء مخرج طونەسی	۷۷۵۰	۳۶۰۰	٤۳٦۰
بدنه: طرز انشاسی	چلیك	چلیك واخشاب	چلیك
ماکنه: قوتی بخاربارکیری	۱۲۰۰۰	۹۰۰۰	۹۵۰۰
ماکنه: سرعتی میل	۲۰	۲۰	۲۰,۱
ماکنه: پروانەسی عدد	۲	۲	۲
ماکنه: طاشیەجغی کمورطون	۸۵۰	٤۰۰	٤۰۰
قلەسندە زرە ثخنی سانتمترە	۳۰,۰	—	—
کوکرتە زرهنك ثخنی «	۱۲,۷	۵,۱	۵,۱
حاوی اولدیغی طوپلر	۱ عدد ۹,۲ پوصلق ۱۲ عدد ٦ « ۱۲ عدد ۵۷ میلمترەلك بذاتە متحرك ماقسیم ۵ عدد ٤۷ میلمترەلك بذاتە متحرك ماقسیم ۷ عدد میترالیوز	۲ عدد ٦ پوصلق سریع آتشلی ٦ عدد ٤,۷ پوصلق سریع آتشلی ۹ عدد ۵۷ و ٤۷ میلمترەلك سریع آتشلی ٤ عدد میترالیوز	۲ عدد ٦ پوصلق سریع آتشلی ۸ عدد ٤.۷ پوصلق سریع آتشلی ۸ عدد ٦,۷ سانتمترەلك سریع آتشلی ۱ عدد ۳۷ میلمترەلك سریع آتشلی ٤ عدد میترالیوز
طرپید و انداخت قوانی عدد	٤	٤	٤
قوهٔ موجودەسی کشی	۵٦۰	۲۷۳	۳۱۵

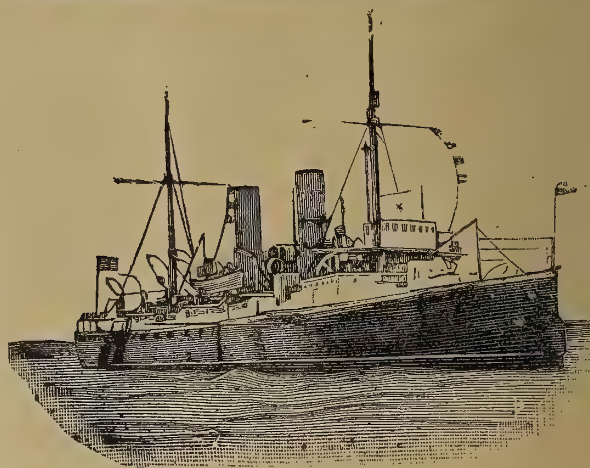
انکلتره دولتی قرووازورلرندن :

انکلتره دولتی برنجی صنف قرووازور-
لرندن «قرسچنت— Crescent» نام
قرووازور

انکلتره دولتی ایکنجی صنف قروواز-
ورلرندن «انترەپید — Intrepid»
نام قرووازور .

انکلتره دولتی ایکنجی صنف قرووازورلر-
ندن«فلورا— Flora» نام قرووازور.

[اشبو اوچ قرووازور « آمریقا — اسپانیا » سفرنده «کوبا» صولرینه سوق اولنان سفن حربیه‌دندر.]

مذکوره ترسانه‌لرنده انشا اولنمقده بولنمشدر . دول مختلفه‌نك بونلر حقنده‌کی تعاملی دخی آتیده علی وجه‌التخلیص ذکر وبیان ایدلمشدر :

{ فرانسه } — فرانسه‌ده قرووازورلره پك بیوك اهمیت ویریلوب چوك زمانلرده بر چوقلری انشا قلنه‌رق کال موفقیتله استعماللرینه باشلانمشدر .

فرانسه‌ده ۱۸۹۰ دن ۱۸۹۶ تاریخنه قدر التی قطعه زرهلی قرووازور انشا اولنمش وبریسی دستگاهده یاپلمقده وایکیسی دردست انشا بولنمشدر . بونلر ۱۸,۲ : ۲۳ میل سرعتنده اولوب زره قوشاقلری ضعیف یعنی ۶,۰ : ۱۵ سانتمتره مقداری برثخنه مالکدر .

فرانسه دولتنك برنجی صنفدن ۹ عدد وایکنجی صنفدن ۱۵ عدد واوچنجی صنفدن ۲۲ عدد عادی قرووازوری واردر . وبونلردن غیری بر خیلی قرووازور [۷ عدد] دستگاهده اولدیغی کبی بر قاچنك [دردینك] انشالری اسبابنه توسل اولنمشدر . اسکی موددله اولان قرووازورلرك برخیلیسی تعدیل واصلاح اولنه‌رق برطرز جدیده افراغ اولنمشدر . بونلردن ۱۸۷۶ : ۱۸۹٤ ده انشا قلنمش اولان برچوقلری ۱٦ و ۱۸,۲ میل سرعتنده اولدقلری حالده ۱۸۸۸ : ۱۸۹٦ تاریخنده یاپیلان برطاقلری ۱۹ و ۱۹,٥ میل و ۱۸۹۳ : ۱۸۹٦ ده یاپیلان برخیلیسی ۲۰ و ۱۸۸۹ و ۹۰ ده یاپیلان بعضیلری ۲۰,٥ و ۱۸۹٤ ده ایندیریلان بعضیلری دخی ۲۱ [والیوم دستگاهده بولنان برطاقلری ۲۰ ، ۲۰,٥ ، ۲۳] میل درجه‌سنده بر سرعت سیره مالکدرلر .

ایضاحات سالفه‌دن مستبان اولورکه یکی فرانسز قرووازورلرینك سرعت سیرلری اعظمی اوله‌رق ساعتده ۲۳ میل درجه‌سنده فوق‌العاده برمقداره اصعاد اولنمش اولمغله برابر بالاده بیان‌اولندیغی اوزره جسیم زرهلیلر دخی جسامتلری نسبتنده بطی‌الحرکه براغلمیوب علوم وفنونك هردرلو ترقیاتندن استفاده طریقیله بونلردن اك یکیلرینك سرعتلری دخی ۱۸ میله یعنی قرووازورلردن بر طاقنك سرعتنه یقین برسرعته ترفیع ایدلمشدر .

{ انکلتره } — انکلتره دونماسنده دخی قرووازورلرك عددی پك کثیردر . انکلتره دولتنك اون عدد زرهلی قرووازوری موجود اولوب یکیدن بردانه‌سی یاپلمق اوزره‌در . بونلردن اوچی ۷٥ و ۷٦ ده ایندیرلمش اولوب ۱۲,۳ : ۱۳,٥ میل سرعتنده و ۲۲,۹ سانتمتره‌لك زره قوشاق ایله محافظه اولنمشدر . دیکرلری ۸۳ : ۹٥ ده ایندیرلمش اولوب ۱٦ : ۱۹,٥ میل مقداری بر سرعته مالك و ۲٥,٤ سانتمتره ثخننده زره قوشاق ایله محفوظدرلر .

انکلتره دولتی نزدنده برنجی صنفدن ۱٤ عدد وایکنجی صنفدن ٥٥ عدد واوچنجی صنفدن

٣٣ عدد عادی قرووازور موجود اولوب بونلردن بشقه ١٥ عـدد قرووازور دستکاهده اولدیغی کبی ٢٣ عـددیده دردست تصمیم وانشادر . اسکی اصولده کیلرك اکثریسی تعدیل اولنمشـدر . بوندنماعدا انکلتره حکومتنك ٩ عدد اوچنجی صنفدن تورپه‌دو قرووازوری و ٢٨ عدد معاون قرووازوری و ٢٤ عدد احتیاط ساحل محافظی قرووازوری واردر .

مارالذکر قرووازورلرك ١٢ : ١٤ میل سرعتنده اولنلری موجود اولمغله برابر پك چوقلری ٢٠ میل سرعتنده اولوب صوك زمانلرده ٢٥ میل سرعتنده اولنلرینك دخی برطاقمی انشـا قلنه‌رق بر طاقملرینك دخی کمال کرمی ایله انشاآتنه باشلانمش وبونلرك غیری پك چوق عدده موجود اولان سائر انکلیز قرووازورلری ســاعتده ١٤ ، ١٥ ، ١٦ ، ١٧ ، ١٨ ، ١٩ ، ١٩,٨ ، ٢٠,٥ ، ٢١ ، ٢١,٥ میل مقداری برسرعتله حرکت ایلمکده بولنمش اولمغله انکلتره حکومتنك مستقبلاً وقوعـه کله‌جك محاربات بحریه‌ده کرك بوندن اقدم بیان اولنان جسیم زرهلی سفن حربیه‌سی وکرك شمدی بیان اولنان پك بیوك سرعت سیره مالك قرووازورلری واسـطه‌سیله پك عظیم نتیجه‌لر استحصال ایده‌بیله‌جکی شك وشبهه‌دن وارسته‌در .

{ روسیه } — روسیه دولتنك کرك بحر بالطق وکرك بحر سیاه فیلولرنده برخیلی قرووازور موجوددر . بونلرك نوع ومقدارلری آتیده محرردر :

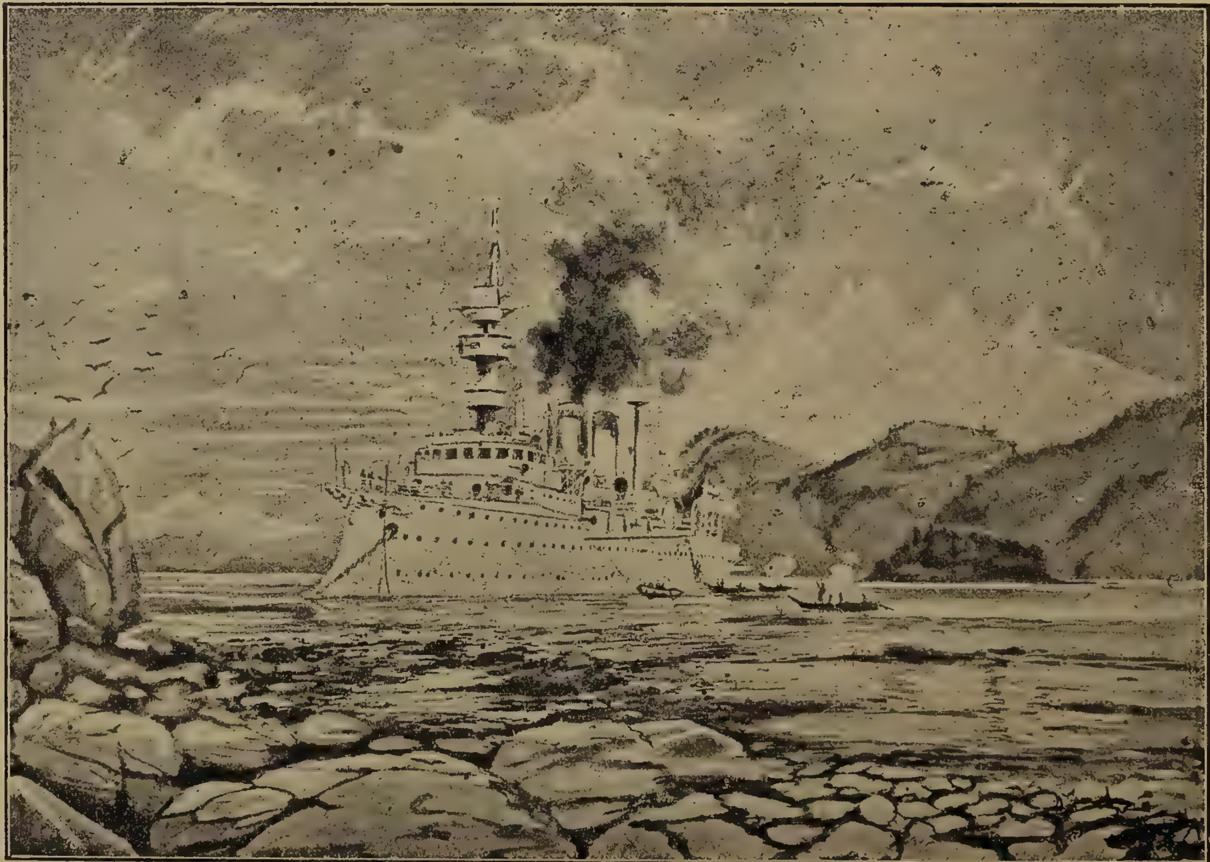
{ *بحر بالطق فیلوسنده بولنان قرووازورلر* } : روسیه‌نك بحربالطق فیلوسنده ١٠ عدد زرهلی قرووازور واردر . بونلر ٦٧ : ٩٠ ده دریایه ایندیرلمش اولوب ساعتده ١٢ : ٢٢ میل مقداری برسرعت سیره مالکدرلر . زره قوشاقلرینك ثخنی ١١,٤ ایله ٢٥ سانتمتره آره‌سنده متحولدر . مذکور فیلویه منسوب طرز جـدیدده اوچ قطعه زرهلی قرووازورر دستکاهده اولوب بونلرك ایکیسی ٢٠ میل وبری ٢٣ میل سرعتله مالك اوله‌جقدر .

برنجی صنفدن عادی قرووازورلر ٣ عدد اولوب بونلر ٨٥ : ٩٦ ده ایندیرلمش و ١٥ : ٢٠ میل سرعتله متحرك بولنمش اولدقلرندن حائز اهمیتدرلر . بونوعدن ایکی قرووازور دستکاهده اولدیغی کبی ٢٠ دانه‌سنك پروژه‌لری یاپلمش اولدیغندن انشالری مصممدر .

ایکنجی صنفدن عادی قرووازورلر ١١ عدد اولوب ٧٤ : ٨٠ ده یاپلمشلردر . سرعتلری ١١ ایله ١٤,٥ میل آره‌سنده متحولدر .

روسیه دولتی بحر بالطق فیلوسـنه منسوب اوله‌رق بش عدد تورپیل [تورپه‌دو] قرووازورینه مالك اولوب بونلر ٨٦ : ٩٣ ده ایندیرلمشلر و١٩ : ٢٢ میل سرعتله حرکت ایلمکده بولنمشلردر . بونوع

آلمانيا دولت فخيمه‌سى جديد قرووازورلرندن :

آلمانيا دولتنك ايكنجى صنف قرووازورلرندن ١٨٩٧ ده دريايه تنزيل اولنان « هرتا — Hertha » قرووازورى .

[آلمانيا ايمپراطورى حضرتلرينك معيتلرنده اوله‌رق درسعادته كلمشدر]

(١)

آلمانیا دولتنك طرز جدیده « آویزو » لرندن :

آلمانیا دولت فخیمه‌سنك ۱۸۹۵ ده دریایه تنزیل اولنان « هه‌لا — Hela » نامنده‌كی آویزوسی .

[آلمانیا ایمپراطوری حضرتلرینك معیتلرنده اوله‌رق درسعادته كلن سفن حربیه‌دندر .]

(۲)

آلمانیا دولت فخیمه‌سنك «هرتا» نام قرووازوری .

[بو رسم فطوغرافی چناق قلعه‌ده آلنمشدر]

اسامیٔ سفائن		«هرتا» نام آلمان قرووازوری (ایكنجی صنف)	«هه‌لا» نام آلمان آویزوسی
تاریخ تنزیلی		١٨٩٧	١٨٩٥
گمینك ابعادی: طولی	متره	١٠٩	١٠٠
عرضی	»	١٧	١١
چكدیكی صو	»	٦,٥	٤,٧٠
ماء مخرج طونه‌سی	طون	٥٦٥٠	٢٠٠٠
طرزانشاسی	—	چلیك	چلیك
ماكنه‌لری: قوتی	بخار باركیری	١٠٠٠٠	٦٠٠٠
سرعتی	میل	٢٠	٢٠,٤
پروانه	عدد	٣	٢
طاشیه‌جغی كمور	طون	٩٥٠	٤٠٠
قله‌سنده	سانتمتره	٢٠	—
عرضانی بولمه‌سنده	»	٨	—
كوكرته‌سنده	»	١٠	٥
حاوی اولدیغی طوپلر		٢ عدد ٤٠ چاپ طولنده ٢١ سانتمتره‌لك سریع آتشلی ٨ عدد ١٥ سانتمتره‌لك ٤٠ چاپ طولنده سریع آتشلی ١٠ عدد ٨,٨ سانتمتره‌لك ، ١٠ عدد ٣٧ میلمتره‌لك سریع آتشلی، ٤ عدد میترالیوز	٤ عدد ٨,٨ سانتمتره‌لك سریع آتشلی ٦ عدد ٥ » » »
طورپیدو انداخت قوانی	عدد	٣	٣
قوهٔ موجوده‌سی	كشی	٤٣٩	١٦٨

قرووازورلردن بری الیوم دستگاهده اولوب ۲۹ میل سرعتله حرکت ایده‌جکدر . آخر برینك دخی پروژه‌سی یاپلمشدر .

{ *بحر سیاه فیلوسنه منسوب قرووازورلر* } : روسیه‌نك بحر سیاهده برنجی صنفدن ۱ عدد قرووازوری موجود اولوب سفینهٔ مذکوره ۸۰ ده ایندیرلمش و ۱٦ میل سرعته مالکدر . بو طرزده اوچ سفینه‌نك پروژه‌سی یاپلمش اولمغله انشالری مصممدر .

بحر سیاه فیلوسنه منسوب ۳ قطعه توربیل قرووازوری موجود اولوب بونلر ۸٦ : ۹۳ ده ایندیرلمشلردر . سرعتلری ۱۸ و ۲۱ میلدر . بونوعدن بر دانه‌سنك پروژه‌سی یاپلمش اولمغله انشاسنه باشلانه‌جقدر .

روسیه دولتنك *بحر سیاه سیار [طیار] فیلوسنك معاونه قرووازورلری* ۱۸ عدددر . بونلر ۱۰ : ۲۲ میل مقداری برسرعتله متحرك اولوب ٦۸ : ۹٦ ده انشا قلنمشلردر . بونوع سفائندن ۱۱ قطعه‌سی الیوم دستگاهده اولوب ۲۰ میل سرعتله حرکت ایده‌جکلردر وبنه ۲۰ میل سرعتنده ٥ قطعه‌سنك دخی پروژه‌لری یاپلمشدر .

بحر سیاه قومپانیه‌سنك معاونه قرووازورلری ٦ عدددر . بونلر ٥۹ و ۸۳ سنه‌لرنده ایندیرلمش اولوب ۱٦ میل سرعتله متحرکدرلر .

قره‌دکزده بولنان بعض مشهور روس قرووازورلرینك سرعتلری بروجه آتیدر : ۸٦ و۸۹ سنه‌لرنده ایندیریلان ایکی قرووازور ۱۸,٥ میل و ۹۱ و۹٤ ده ایندیرلمش ایکی قرووازور ۱۹ و ۱۹,٥ میل و۹۳ : ۹٦ ده یاپیلان ویاالآن دستگاهده بولنان برطاقم قرووازورلر ۲۰ میل، ۹۰ و ۹۳ ده یاپیلان ایکی قرووازور ۲۱ میل ، ۹٦ ده یاپیلان بر قرووازور ۲۲ میل سرعته مالکدر .

{ **آلمانیا** } — آلمانیا دستگاهلرنده سفن سائره ایله برابر صوك ترقیاتك ایجاباتنه متوافق پك چوق مقدارده قرووازورلر یاپلمقده بولندیغندن دولت مذکوره‌نك قوهٔ بحریه‌سی دخی یقینده برنجی درجه‌یه ارتقا ایده‌جکدر .

الیوم آلمانیاده بر زرهلی قرووازور انشا اولنمقده اولوب آخر برینك دخی پروژه‌سی یاپلمش اولمغله انشاآتنه باشلانه‌جقدر . مذکور سفینه ۲۲ میل سرعتنده اولوب ۲۰,۰ سانتمتره ثخننده زره قوشاق ایله حمایه ایدلمشدر .

آلمانیاده دخی عادی قرووازورلر بر قاچ صنفه منقسمدر : برنجی صنفدن درت قرووازورك پروژه‌لری یاپلمش اولمغله انشالری مصممدر . ایکنجی صنفدن درت قرووازور موجود اولوب بونلر ۱۸ : ۲۲ میل سرعتله متحرك و ۸۷ : ۹۳ ده انشا اولنمشلردر. بونوعدن بش سفینه دستگاهده اوله‌رق

٢٠ میل سرعتله حرکت ایده‌جکدر . آخر برینك دخی پروژه‌سی یاپلمشدر . اوچنجی صنف قرووازورلر ٨٠ : ٨٥ ده ایندیرلمش اولوب ٥ عدددرلر و ١٣,٨ و ١٥ میل سرعتله حرکت ایلرلر . دردنجی صنف قرووازورلر ٨ قطعـه اولوب ١٣,٥ و ١٦,٣ میل سرعتله حرکت ایدرلر و ٨٧ : ٩٤ ده انشـا اولنمش اولدقلرندن صوك ترقیاته موافقدرلر . بونوع برسفینه دستکاهده اولوب ١٦ میل سرعتله حرکت ایده‌جکدر . آخر برینك دخی پروژه‌سی یاپلمشدر .

{ ایتالیا } — ایتالیـا حکومتنك ایکی زرهلی قرووازوری واردر : بونلر ١٥,٠ سـانتمتره ثخننده زره قوشاغه و ٢٠ میل سرعته مالك اولوب ٩٥ و ٩٦ ده انشـا اولنمش اولدقلرندن یکی اصولده اعلا سفینه‌لردر . بونوع بر سفینه الیوم دستکاهده اولوب ٢٠ میل سرعتله حرکت ایده‌جکدر . دیکر ٣ قطعه‌سنك پروژه‌لری یاپلمش اولوب بونلردن ایکیسی ٢٣ وبری ٢٠ میل سرعتله حرکت ایلیه‌جکلردر .

ایتالیا دولتنك ١٣ قطعـه حمایه‌لی توربیل قرووازوری موجود اولوب بونلر ٨٦ : ٩٤ ده ایندیرلمشلر و ١٧,٢ : ٢٠ میل سرعتله حرکت ایلمکده بولنمشلردر . بونوع ایکی سفینه دستکاهده اولوب سرعت سیرلری ٢٣ میل اوله‌جغی کبی عین سرعتده دیکر ایکیسنك پروژه‌لری یاپلمشدر .

ایتالیا دولتنك ٨ عدد معاون قرووازوری موجود اولوب ١٤,٥ : ١٨ میل سرعتله حرکت ایدن بوسفینه‌لر دخی ٦٢ : ٨٧ ده دریایه تنزیل قلنمشلردر .

سفائن معروضه ایله انلره پیرو اولان برچوق توربیل سفینه‌لری ایتالیا دولتنه الیوم دول بحریه میاننده برموقع مخصوص قزاندرمشدر .

{ چین } — چین حکومتی بر خیلی قرووازوره مالك اولمغـله برابر بر طاقملرینی کندی دستکاهلریله آوروپا ترسانه‌لرنده انشا ایتدرمك اوزره‌در .

چین حکومتنك ٦ قطعه « حمایه‌لی قرووازور » دینلان مقاومتلی قرووازوری موجود اولوب بونلردن ٤ عددی ٨١ و ٨٦ سنه‌لرنده دریایه ایندیرلمشلر و ١٦,٢ : ١٨و٦ میل سرعتله حرکت ایلمکده بولنمشلردر . بونلر طرزنده اوچ قرووازور دستکاهده اولدیغی کبی بر دانه‌سنك دخی پروژه‌سی یاپلمغله انشاسی تصمیم اولنمقـده‌در . دیکر ایکی قطعـه حمایه‌لی قرووازور ٩٠ و ٩٣ ده تنزیل قلنمش اولوب ١٦ و ١٨ میل سرعتله متحرکدرلر .

چین حکومتنك ٨ قطعـه عادی قرووازوری واردر : بونلردن ٥ قطعـه‌سی ٨٣ : ٨٨ ده ایندیرلمش اولوب ١٣ : ١٥,٥ میل سرعتله متحرك وبونلر طرزنده بش سفینه دها انشاسی مصممدر . بر قطعه‌سی ٨٩ ده ایندیرلمش اولوب ١٥ میل سرعته مالکدر . دیکر ایکیسی ٨٣ ده ایندیرلمش و ١٥,٥ میل سرعتله حرکت ایلمکده بولنمشدر . بونلر طرزنده بر سفینه دستکاهده‌در .

جماهیر متفقهٔ آمریقا قرووا[illegible]

سفینه کوکده‌سی

تاریخ تنزیلی ۱۸۹۰

تکنه‌سی:
مالزمهٔ انشائیه‌سی : چلیك
طولی : ۹۷ متره
عرضی : ۱۷ متره
چکدیکی صو ۶,۸ متره
ماء مخرج طونه‌سی: ۶۸۳۲ طون

ماکنه‌سی:
قوتی : ۹۲۹۰ بخار بارکیری
سرعتی : ۱۸,۸ میل
عدد پروانه : ۲
طاشیه‌جغی کمور : ۸۹۲ طون

زرهی:
زره قوشاقده : ۳۰,۹ سانتمتره
قله‌سنده : ۳۰,۰ »
عرضانی بولمه‌سنده : ۱۵,۲ سانتمتره
کوکرته‌سنده : ۱۰,۰

طوپلرینك جنس و عددی :

۴ عدد ۱۰ پوصلق [۲۵,۴ سانتمتره‌لك] طوپ
۶ عدد ۶ پوصلق [۱۵,۲۴ سانتمتره‌لك] طوپ
۷ عدد ۵۷ میلمتره‌لك بذاته متحرك و سریع آتشلی ماقسیم طوپی
۸ عدد ۳۷ میلمتره‌لك بذاته متحرك و سریع آتشلی ماقسیم طوپی
۴ عدد میترالیوز.

طورپیدو انداخت قوانی : ۴ عدد
قوهٔ موجوده‌سی : ۴۲۱ کشی

« من » قرووازوری ممموزلی سفن حربیه جمله‌سندندر.

آمریقا حکومتك « من » — Maine
(۱)

اثر : ارکان حربیه میرالایلرندن احمد مختار

قرووازوری .

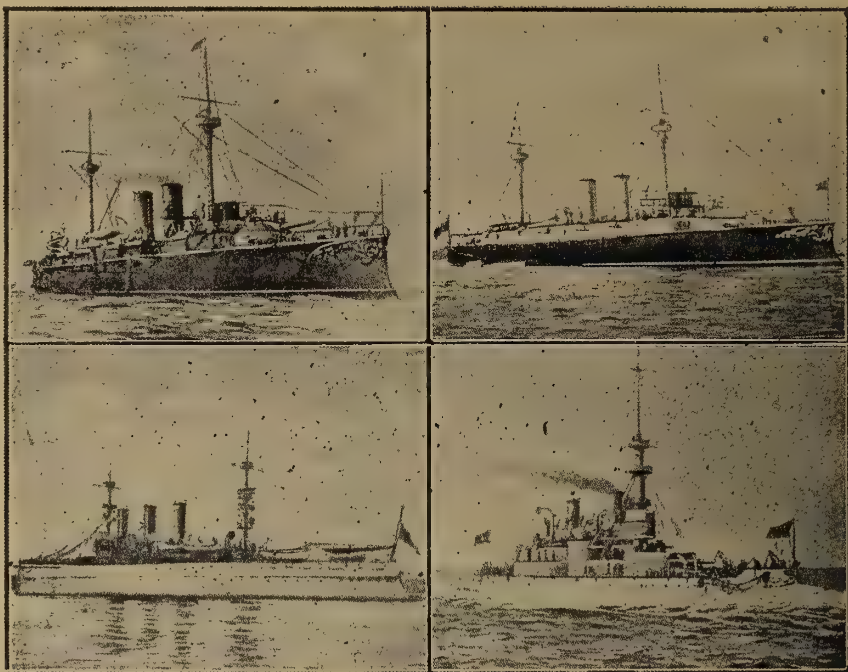
آمریقا و اسپانیا حکومتلرینک

اسامیٔ سفائن		اسپانیا دولتنك «ویزقایا» نام زرهلی قرووازوری	اسپانیا دولتنك «انفانتا ماریه ترەزا» نام زرهلی قرووازوری	آمریقا حکومتنك «اندیانا» نام زرهلی سفینه‌سی	امریقا حکومتنك «نویورق» نام زرهلی قرووازوری
تاریخ تنزیلی		۱۸۹۱	۱۸۹۰	۱۸۹۳	۱۸۹۱
تکنه: طولی	متره	۱۱۱	۱۱۱	۱۰۶	۱۱۶
عرضی	»	۲۰	۲۰	۲۱	۲۰
چکدیکی صو	»	۶,۷۵	۶,۷۵	۸,۱۵	۷,۹۰
ماء مخرج طونه‌سی	طون	۷۰۰۰	۷۰۰۰	۱۰۳۰۰	۸۵۵۰
طرز انشاسی		چلیك	چلیك	چلیك	چلیك
ماکنه‌سی: قوتی	بخار بارکیری	۱۳۷۰۰	۱۳۷۰۰	۹۷۰۰	۱۶۰۰۰
سرعتی	میل	۲۱	۲۰,۲	۱۶	۲۱,۵
پروانه‌سی	عدد	۲	۲	۲	۲
طاشیه‌جغی کومور	طون	۱۲۰۰	۱۲۰۰	۱۸۰۰	۱۲۰۰
زره ثخنی: زره قوشاقده	سانتمتره	۳۰,۵	۳۰,۵	٤٦	۱۰۵
بطریه‌سنده	»	—	—	۱۲,۷	—
قله‌سنده	»	۲۵	۲۵	٤۳	۲۵
عرضانی بوله‌سنده	»	—	—	۳۵,٦	—
کوکرته‌سنده	میلمتره	۷۰	۵۰	۱۲۰	۱۲۰
حاوی اولدیغی طوپلر		۲ عدد ۲٤ سانتمترەلك شنایدر قانه طوپی — ۱۰ عدد ۱٤ سانتمترەلك هونطوریا ۲ عدد ۷ سانتمترەلك هونطوریا — ۸ عدد ۷ ٥ میلمترەلك سریع آتشلی — ۸ عدد ۷,۳ سانتمترەلك سریع آتشلی — ٦ عدد ماقسیم	۲ عدد ۲۸ سانتمترەلك هونطوریا — ۱۰ عدد ۱٤ سانتمترەلك سریع آتشلی هونطوریا — ۲ عدد ۷,٥ سانتمترەلك سریع آتشلی — ۸ عدد ۷ ٥ میلمترەلك — ۸ عدد روولور طوپی	٤ عدد ۱۳ لق — ۸ عدد ۸ لق — ٤ عدد ٦ لق — ۲۰ عدد ٥۷ میلمتره و ٦ عدد ۳۷ میلمترەلك سریع آتشلی ماقسیم طوپی — ٤ عدد ماقسیم میترالیوزی	٦ عدد ۸ لق — ۱۲ عدد ٤ لق سریع آتشلی — ۸ عدد ٥۷ و ٤ عدد ۳۷ میلمترەلك سریع آتشلی ماقسیم طوپی — ٤ عدد ماقسیم میترالیوزی
طورپیدو انداخت قوانی	عدد	۸	۸	٦	٦
قوهٔ موجوده‌سی	کشی	٥۰۰	٥۰۰	٤٦۰	٥۲۲

اثر: ارکان حربیه میرالایلرندن احمد مختار

سفن حربیهٔ مشهوره‌سندن بعضیلری :

(۲) (۱)

(٤) (۳)

(۱) — اسپانیا حکومتنك برنجی صنف قرووازورلرندن « ویزقایا — Vizcaya » نام زرهلی قرووازور .

(۲) — اسپانیا حکومتنك برنجی صنف قرووازورلرندن « انفانتا ماریاتره‌زا » نام زرهلی قرووازور .

(۳) — آمریقا حکومتنك زرهلی قرووازورلرندن «نویورق» نام زرهلی قرووازور.

(٤) — آمریقا حکومتنك زرهلیلرندن « اندیانا » نام زرهلی .

[اشبو دورت زرهلی سفینه کچن « آمریقا — اسوپانیا » سفرنده اك مدهش محاربات بحریه‌یه اشتراك ایتمشلردر .]

{ ژاپونیا } — ژاپونیا حکومتی سیر سریع ایله متحرك قرووازورلره ویردیکی اهمیت سایه‌سنده کچن چین سفرنده برخیلی نتایج نافعه استحصالنه موفق اولمشدر .

ژاپونیا قرووازورلری ١٦ ، ١٨ ، ١٩ ، ٢٢ ، ٢٤ میل سرعتنده‌در . بونلردن باخصوص ٢٢ و ٢٤ میل سرعتنده اولنلر جهان عسکرینك اقونومی‌یه اك موافق دهشتلی سلاحلری عد ایدلسه‌لر سزادر .

ژاپونیا حکومتنك ٣ قطعه زرهلی قرووازوری موجود اولوب بونلر ٧٧ : ٩٠ ده ایندیرلمشلر و ١٣,٥ : ١٩ میل سرعتله حرکت ایلمکده بولنمشلردر . زره قوشاقلری ٩ : ١١,٧ سانتمتره مقداری بر تخته مالکدر . بونوعدن اوچ سفینه الیوم دستکاهده‌در .

ژاپونیا حکومتنك ١٢ قطعه حمایه‌لی قرووازی موجود اولوب ٨٣ : ٩٥ ده انشا قلنمش اولان بو سفینه‌لر ١٥ : ٢٣ میل مقداری بر سرعتله متحرك اولدقلرندن وترتیباتلریده یولنده اولدیغندن زمانمزك اك مقبول سفن حربیه‌سندندرلر . بو نوع سفائندن یدی قطعه‌سی الیوم دستکاهلرده اولوب بونلرك ٢٠ ، ٢٢ ، ٢٢,٥ ، ٢٤ میل مقداری برسرعت سیره مالك اولملری پلانلری ایجابندندر ؛ وینه بونلر طرزنده التی قطعه قرووازورك پروژه‌لری یاپلمش اولمغله انشالری تصمیم ایدلمش و٢١ و٢٢,٥ میل سرعتله حرکتلری تقرر ایلمشدر .

ژاپونیا حکومتنك ایکی قطعه توریبل قرووازوری موجود اولوب بونلر ٩٠ و ٩٤ده ایندیرلمش و١٧,٥ و٢١ میل سرعتله حرکت ایلمکده بولنمشدر . بونلر طرزنده اوچ قرووازك انشاسی مصمم و٢١ میل سرعتله حرکتلری مقرردر .

{ یونان } — یونان حکومتنك ٨٤ ده دریایه ایندیرلمش Mykale نامنده یالکز بر قرووازوری واردر ، بوده ١٤ میل سرعتله متحرکدر . معهذا ٢٠ میل سرعتله متحرك بش قطعه قرووازور ایله ١٧,٥ میل سرعتنده برده اسقادره زرهلوسنك پروژه‌لری یاپیله‌رق انشا ایتدیرلملری قرارکیر اولمش ایسه‌ده بو سفرکی حرب واندن منبعث تضمینات مسئله‌سنك بوکا یکده مساعد اولمیه‌جغی طبیعیدر .

٣ — توریبل سفینه‌لری

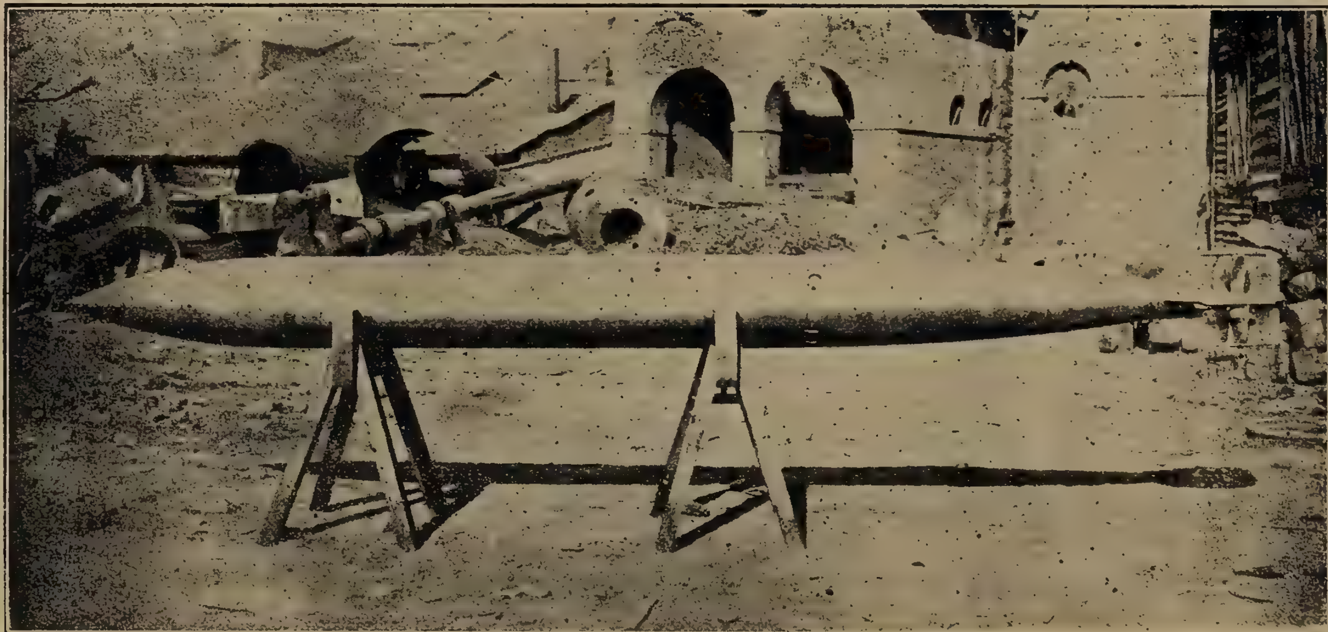
معلومات عمومیه

زمانمزك سفن حربیه‌سی ، ترقیات بحریه‌سی حقنده اك صحیح وقطعی بر فکر حصوله کتیرلمك ایچون انظار دقت واعتنانك بر قسم عظیمنی دخی توریبل سفینه‌لری اوزرینه توجیه ایلمك لازمکلور ؛ جونکه بونلر دور حاضرك اك مدهش ، اك مرغوب ، اك تأثیرلی سفن حربیه‌سنی ودها طوغریسی اك سطوتلی برر واسطهٔ تدافعیه وتعرضیه‌سنی تشکیل ایلمکده‌درلر .

أربابنك معلوملری اولدیغی اوزره بوندن یکرمی بش اوتوز سنه مقدم لیمانلری ، بوغازلری ، سواحلی ، نهر آغزلرینی مدافعه ایچون سـاحل طوپلریله برابر ـ بو کون دخی ایجابنده قوللانیلان ـ ثابت توربیللر [دکز لغملری] قوللانلمق رغبت بولدی. مزبور لغملردن اواقدر فائده‌لی نتیجه‌لر استحصال ایدیله‌مدیکندن صکره‌لری صندالل، کوچك استمبوطلر درونلرنده صورت مخصوصه‌ده اوله‌رق بالاحضار اصول مخصوصه‌سیله سفن حربیه اوزرینه آتیلان سیار توربیللر احداث قلنوب بو یولده‌کی ایلك موفقیتلر همان کچن روسیه حرب الیمنده طونه‌ده روسلر طرفـندن استحصال قلندی . نهایت انلرك دخی پیدرپی اصلاحنه چالیشیله‌رق ـ خصوصی ماکنه‌لری واسطه‌سیله دکزده بالق کبی حرکت ایلیان ـ بالق توربیدولری وبونلرك انداختنه مخصوص وبر نوع طوپ طرزنده مرتب طوربیل انداخت قوانلری ایجاد اولندی . بو قوانلرله اصول وقواعدی داخلنده انداخت اولنان بالق توربیدولرینك هدفه اصابتلری حالنده پك مدهش تأثیرات حصوله کتوردکلری یاپیلان نیجه نیجه تجربه‌لرله میدان بداهته چیقدی . نهـایت بونلرله آچیق دکزلرده دخی سفن حربیه‌نك غرق وتخریبلری چاره‌سی آرانیله‌رق هم کندولرینی وهمده انداخت ایدلملرینه مقتضی قوانلری حاوی بولنان ـ ترتیبات مخصوصه‌یه وبیوك برسرعت سیره مالك ـ «توربیبور» نامنده‌کی توربیل استمبوطلرینك اعمالاتنه کرمیت ویردی . بونی متعاقب اشکال وانواع مختلفه‌ده درلو درلو توربیل استمبوطلری یاپلمغه ونهایت ایلروده تفصیل اولنه‌جغی اوزره جسامتلری سفن عادیه جسامتنه تقرب ایلیان درلودرلو توربیل سفینه‌لری وجوده کتیرلمکه باشلانوب بوسفینه‌لرك سفن حربیهٔ جسیمه‌یه آتش شدیدلری آلتنده تقرب ایدرك توربیللرینی فرلاتملری قاعده اتخاذ اولندی وایشته الیوم حکومات بحریه‌نك بر چوغنه وهله دول معظمهٔ بحریه‌نك یوزلرجه‌سنه مالك اولدقلری توربیل سفینه‌لری شو صورتله وجوده کلدی . بونلرك بر آن غیرمنقسمده سفن حربیـه‌یه تقربلری لوازم قطعیه‌دن کورلدیکندن کندولرینـه فوق‌العاده بر سرعت سیر ویرلمك طبیعی عد اولندی وکافـهٔ دول بحریه طرفندن قبول ایدلملری حرب کمیلرینك طوپ تجهیزاتجه تبـدلات کلیه‌نك حصولنی مستلزم اولدی : سرعت سیرلری سـاقه‌سیله‌درکه تقربلرینی شدید آتش اجراسیله منع ضمننده سفن حربیه‌نك پك سریع وشدید آتش ایده‌بیلان میترالیوزلر ، روولور طوپلری ونهـایت سریع آتشلی طوپلر ایله بر صورت عمومیه‌ده تسلیح وتجهیزلری لازمکلمش وبالتقرب آتدقلری بالیق توربیدولرینك سفینه بورده‌سـنه چاربوب آتش آله‌رق سفینه‌یی برهوا ایتمسنی منع ضمننده سفن موجوده ایچون توربیل شبکه‌لرینك [آغلرینك] قبولی وبونلرك حال مدافعـه‌ده سفن حربیه‌نك دائراًمادار اطرافلرینه کرلمسی لوازم قطعیه‌دن کورلمشدر .

بر توربیل سفینه‌سی طرفندن مسافهٔ مقننه‌دن حسن صورتله آتیلان برتوربیلك اصابتی حالنده نیجه میلیونلرله وجوده کتیریلان قوجـه بر سفینه‌نك غرق ونابود اولمسی محقق اولدیغنـدن توربیل

بحریه مالزمهٔ حربیهٔ جدیده‌سندن :

دور حاضر سفن حربیه‌سنده وبالخاصه « طوپیدور » دنیلان طورپیدو سفینه‌لرنده بر ویا بر قاچی بولندیریلان « لانس طورپیل » نامنده‌کی طورپیدو انداخت قوانلریله اوزون بر صری طرزنده دشمن سفائنی اوزرینه انداخت اولنان « بالق طورپیدوسی » .

سفینه‌لرینك استعماله باشلانمسنی متعاقب بطیءالحركه آغر زرهلی سفینه‌لر رغبتدن دوشمكه، انلر یرینه سیرسریع ایله متحرك قرووازورلر رغبت بولمغه باشلایوب زرهلی سفینه‌لره شدتله طرفدارلق كوسترنلرده بیله سفن مزبوره‌نك هیچ اولمزسه پك لزوملی اولمیان زرهلرینك رفع والغاسی وماكنه‌لرینك دها مكمل اوله‌رق انشاسی صورتیله كندولرینه مانوره وحركت قابلیتی اعطاسی فكرلری یول آلمش ونهایت بطیءالحركه اولانلردن قطع‌النظر سیرسریع ایله متحرك اولان بیوك سفن حربیه بیله كندی كندیلرینی بالتمام مدافعه‌دن عاجز كوریله‌رك انلره مطلقاً توربیل سفینه‌لرندن مركب بر كوچك فیلونك ترفیق ایدلمسی قواعد اساسیه‌دن عد ایدلمكه باشلانمشدر: فی‌الحقیقه توربیل سفینه‌لرینك كیت كیده آچیق دكزلر اوزرلرنده دخی دوران وجولان ایلملرینه لزوم كورلمكدن طولایی ایلروده بیان اولنه‌جغی اوزره توربیل صیادی (شاس توربیل)، بیوك دكز توربیوری، قونتر توربیور (توربیدوكه‌جر)، توربیل قرووازوری وهكذا ناملرنده بیوك توربیل سفینه‌لرینك ایجاد وبر چوقلرینك اعمال وانشاسیله ساحهٔ استعماله وضع قلنملرینی متعاقب بونلردن بر طاقم توربیوز فیلولری یعنی اینجه فیلولر وكندولرینك بیوك زرهلی سفائن وقرووازورلر ایله برلشدیرلمسیله مختلط فیلولر وجوده كتورلمش والحاصل مزبور توربیل سفینه‌لرینك غایت سریع بر سیر ایله حركتلری ایجاب حالدن اولمسنه مبنی انلرك زرهدن قطعیاً تجریدیله كندولرینك یالكز توربیل انداختنه مخصوص توربیل انداخت قوانلری وایجابنده دشمن توربیل سفینه وفلقه‌لری اوزرینه آتش ایتملرینه مخصوص میترالیوزلر وكوچك چاپلی سریع آتشلی طوپلر ایله تسلیح وتجهیزی اصول اتخاذ قلنمشدر .

خصوصات معروضه‌یه بناءً دركه بوكون حكومات بحریه‌نك اك تأثیرلی، اك دهشتلی وفقط نسبتاً اك مصرفسز وسائط تدافعیه وتعرضیه‌سی وار ایسه آنلر دخی توربیل سفینه‌لرندن ودها طوغریسی توربیور فیلولرندن عبارتدر . بونلرك سواحل وبوغاز ولیمانلرك مدافعه‌لرنده كوستره‌جكی خارق‌العاده خدماتدن بشقه تعرض امرنده وكشف وتجسس وامنیت خدماتی كبی مهم خدمتلرده حسن استعماللری حالنده دشمن فیلولرینی معطل براقق، دشمنك هر درلو احوالندن خبر ویرمك كبی خدمات عظیمه دخی كوره‌بیلملری وسائره دول بحریه‌نك بونلر حقنده‌كی رغبت فوق‌العاده‌سنی آناً فآناً تزیید ایتمكده وبنابرین بوكون هر دولت مالك اولدیغی توربیل سفینه‌لرینك نوع ومقدارینی تزییده الندن كلدیكی مرتبه سعی وغیرت ایلمكده‌در . بوندن بشقه ایجابنده ایندیریله‌رك قوللانلمق اوزره بیوك زرهلی سفن حربیه‌نك برطاقلری داخلنه الیوم آتی‌الذكر «توربیور وه‌دت» دینلان صغیر توربیل استمبوطلرینك آلنمسی وهمان بالجمله سفن حربیهٔ جدیده درونلرینه ایجابنده دشمن سفائنی اوزرینه توربیل انداخت قلنمق اوزره توربیل انداخت قوانلرینك وضع وتعبیه ایدلمكده بولنمسی دور حاضر فن حرب بحریسنده سیار توربیللره ویریلان اهمیت خارق‌العاده‌نك بر برهانی اولمغله آنلرك هر صورتله حسن استعمال وانداختلرینه واسطه اولان توربیل

سفینه‌لرینك مستقبلده دها زیاده کسب رغبت واشتهار ایده‌جکنه اصلا شبهه ایدیله‌من [ایلروده‌کی استطراده مراجعت بیوریله .]

مزبور سفینه‌لر سیر سریعه مالك اولمدقجه کندولرندن بردرلو استفاده ممکن اوله‌میه‌جغندن بونلرك متانتلرینه اولقدر اهمیت ویرلمیوب اولانجه اعتنا سرعتلرینه حصر ایدلمش اولمغله سفن مزبوره‌نك مرمیاتك اصابتی حالنده کمال سهولتله غرق ایدلملری ممکن ایسه‌ده سرعت سیرلری سایه‌سنده ایده‌جکلری مانوره‌نك تصادف مرمیاتدن کندیلرینی مصون طوته‌جغنه وانلرك سیسلی وقرا کلق هوالرده وساحهٔ حرب ووغا باروت دومانی ایله مستور بولندیغی تقدیرده هدفلرینه پك امنیتله یاقلاشه‌بیله‌جکلرینه وهله جرملرینك اصغریتی کیفیتنك اورملرینه خیلوجه خیلولت ایده‌جکنه وبوندن بشقه برطاقم بولمه‌لری حاوی اولدقلری تقدیرده ــ ثقلتلرینك برآز آرتمسندن طولایی سرعت سیرلرینه برمقدار خلل کلمکله برابر ــ اصابت ایدن هر مرمینك تأثیریله باتمیه‌جقلرینه شبهه اولمیوب مع هذا بنیه‌لرینك ضعفیتی وعادتا اینجه برچلیك ساج لوحه‌سندن متشکل بولنمسی سببیله حسن محافظه‌لرینه اعتنا اولنمدیغی تقدیرده صیقجه صیقجه تعمیره محتاج اولملری وماکنه‌لرنده اولان پك جزئی فنالقلرك بسبتون استعمالدن سقوطلرینه سببیت ویرملری دخی اك مهم محذورلری کبی ملاحظه اولنه‌بیلور .

سفن حربیه‌ده بولنان الکتریق فنارلری بونلرك اك قوتلی دشمنیدر ؛ انلرك کندی علیهلرنده دهشت انکیز آتش جلب ایدن حزمات شعاعیه‌سی تأثیرات مضره‌سندن انجق مانوره سایه‌سنده خلاص اوله‌بیلورلر . صورت مخصوصه‌ده بالاعمال سفائن اطرافنه کریلان شبیکه‌لر [آغلر] واسطه‌سیله توربیل سفینه‌لرندن آتیلان توربیللرك تأثیرات مدهشه‌سندن بسبتون قورتلمق ممکن اولمسی کیفیتی اهمیتلرینی برآز تقلیل ایده‌بیلور ایسه‌ده مذکور شبیکه‌لرك سفائنك توقف زمانلرنده قوللانیله‌رق مانوره وحرکت وقتلرنده قوللانیله‌میه‌جغی دخی آشکاردر .

توربییور دینلان توربیل سفینه‌لرینك باشلوجه نوعلری

توربییورلرك باشلوجه آلتی نوعی واردر :

(١) — « توربییور وه‌دت ــ Torpilleurs - vedettes » دینلان توربیل سفینه‌لری : ١٨ الی ٢٠ متره طولنده، ٢ متره عرضنده، ١٨ میل سرعته مالك استمبوطلر اولوب سفن کبیره داخلنه ارکاب اولنمغه ویالیمانلرده ویاخود سواحلك قوی محللرنده توقف ایلمکه مخصوصدرلر .

[بوصنفدن « تورنیقروف ــ Thornycroft » مودلنده انشا قلنمش برخیلی سفینه واردر] .

(٢) — « توربییور اوتونوم ــ Torpilleurs autonomes» دینلان توربیل سفینه‌لری : ٢٥ الی ٤٠ متره طولنده، ٣ الی ٤ متره عرضنده ، ٣٥ : ٨٠ استیعاب طونه‌سنه و٢١ میل سرعته مالك

زمانمزده بر اهمیت فوق العاده کسب ایدن « طورپییور » نامنده‌کی طورپیدو سفینه‌لرینك داخلاً صورت اداره و سوقی

« طورپییور — Torpilleur » دینلان و بزده « طورپیل سفینه‌سی » ویا « طورپیدو استمبوطی » نامیله یاد اولنان سفائندن برینك « پوست ویژی — Psste-Vigie » [نوبت یری] نامیله موسوم قسم مقدمنك داخلاً کورینشی

سفینه‌لر اولوب ساکن هوالرده سواحل بویجه سیاحات ونقلیات اجرا ایتمکه مستعد اولمغله برابر اولدقجه کوچك اولدقلرندن دشمن طرفـدن صعوبتله مشـاهده اولنه‌بیلورلر وایکی عـدد روولور طوپی ایله مسلحـدرلر . [بو صنف ـ فائنك تورنیقروف ـ Thornycroft ، یاروف ـ Yarow ، نورماند ـ Normande مودللرنده انواع مختلفه‌سی موجوددر .]

(۳) — « توربیور دوهوت مر ـ Torpilleurs de haute mer » دینلان آچیق دکز توربیل سفینه‌لری : ٤٠ الی ٥٠ متره طولنده ، ۳ الی ٥ متره عرضنده ، ۷۰ الی ۱٥۰ استیعاب طونه‌سنه و ۲۳ میل ودها زیاده سرعته مالك اولوب سریع آتشلی طوپلرله مجهزدرلر .

(٤) — « قونتر توربیور ـ Contre-torpilleurs » دینلان توربیدوکه‌جر نام توربیل سفینه‌لری اولکی توربیورلره مشابه ایسـه‌لرده لکن خفیف وفقط مؤثر وسریع آتشلی افواه ناریه ایله مجهزدرلر. وتوربیورلری طردودفع ایلمکه مخصوص‌اولوب ۲۲ الی‌۲٥ میل ودها بیوك‌سرعته مالکدرلر.

(٥) — «آویزو توربیور ـ Avisos-torpilleurs » دینلان توربیل سفینه‌لری : ٦۰ متره طولنده و ٦ متره عرضنده ، ٤۰۰ الی ٥۰۰ استیعاب طونه‌سنه و ۱۸ میل سرعته مالکدرلر . [بونلرك یکی مودللرده انشا اولنـانلری دها قوتلی اولوب ۸۰ متره طول ، ۸ متره عرض ایله ۹۰۰ اسـتیعاب طونه‌سنه ، ۲۲ میل سرعته مالکدرلر .]

(٦) — «قرووازو توربیور ـ Croiseurs-torpilleurs » دینلان توربیل قرووازورلری : ۷۰ متره طوله ، ۱۰ متره عرضه ، ۱۰۰۰ الی ۱۳۰۰ استیعاب طونه‌سنه ، ۱۸ میل سرعته مالکدرلر .

مزبور توربیل سفینه‌لریله دهـا اول بیان اولنان آویزو توربیورلر بر دشمن اسقادره‌سـنك [فیلوسنك] اورته‌سـندن کچمکه وایکی کنارلرندن مسافات کبیره‌یه توربیل انداخت ایلمکه مخصوصدرلر .

دول بحریه‌دن برطاقمنك توربیل سفینه‌لرینك نوع وجنسی ایله تاریخ انشالری وسرعتلری آتیده صره‌سیله ذکر وبیان ایدلمشدر :

{ فرانسه } — فرانسـه بحریه‌سنده توربیورلرك انواع عدیده‌سی موجود اولمغله بروجـه آتی بیان اولنور :

توربیل قرووازوری (قرووازور توربیور) : ٦ عدد اولوب ۸٥ : ۹۱ ده تنزیل اولنمشلردر ؛ ۱۷ : ۱۸,٦ میل مقداری سرعتله متحرکدرلر .

آویزو توربیور : ۱۳ عدددر ؛ ۱۰ عـددی ۱۸ : ۱۸,۹ میل سرعتله متحرك اولوب ۸٥ : ۹۱ ده انشـا اولنمش و ۳ عددی ۹۳ : ۹٥ ده ایندیرلمش اولوب ۲۱,۱ : ۲۲ میل سرعتله متحرکدر . بونوعدن ٤ سفینه دستکاهده اولوب ایکیسی ۲۲,٥ وایکیسی ۲٦ میل سرعتله حرکت ایده‌جکلردر . ۲٦ میل سرعتنده بردانه‌سنك دخی پروژه‌سی یاپلمشدر .

آجیق دکز تورپیدوری : ٣٤ عدد اولوب ٢٠ : ٣١ میل سرعتله متحرك و ٨٨ : ٩٥ ده انشا اولنمشلردر . بونوعدن ٣٠ میل سرعتنده بر سفینه و ٢٥ میل سرعتنده دیکر ایکی سفینه دستکاهده اولدیغی کبی ٣٠ میل سرعتنده ایکی دانه‌سی ایله دیکر ١٦ قطعه‌سنك پروژه‌لری یاپلمش اولمغله انشالری مصممدر .

برنجی صنفدن تورپیدور : ٢٤ عدد اولوب ٨٦ : ٩٥ ده انشا اولنمشلر و ٢٠ : ٢٤ میل سرعتله حرکت ایلمکده بولنمشلردر. بونوعدن ٢٤میل سرعتنده ١١ عددسفینه دستکاهده‌اولوب دیکر ٦ دانه‌سنك انشاسی مصممدر .

ایکنجی صنفدن تورپیدور : ٨١ عدد اولوب ٨٥ : ٩١ ده یاپلمشلر و ٢٠ : ٢٠,٥ میل سرعتله متحرك بولنمشلردر. بونوعدن ٢٠,٥ میل سرعتنده ٤ قطعه‌سنك پروژه‌لری یاپلمش انشالری تقرر ایلمشدر .

اوچنجی صنفدن تورپیدور : ٢١ عدد اولوب ١٩ میل سرعته مالك و ٧٧ : ٨٢ ده انشا قلنمشلردر .

تورپیدور ره‌دت : ١٥ عدد اولوب ١٦ : ٢٠,٥ میل مقداری سرعته مالك و ٧٩ : ٩٥ ده انشا قلنمشلردر . بونوعدن ١٦,٣ میل سرعتنده ٦ قطعه سفینه‌نك انشاسی مصممدر .

تحت‌البحر متحرك تورپیدور : ٢ قطعه اولوب ٨٨ و ٩٣ ده انشا اولنمشلردر ومتناظراً ١٠ و ١٥ میل سرعتله حرکت ایلرلر . بوطرزده برسفینه دخی الیوم دستکاهده‌در .

تورپیل حامل قرووازور : برقطعه اولوب ٩٥ ده اینه‌دیرلمش وکندوسنه ٢٠ میل سرعت ویرلمشدر . بونوع دیکر ایکی سفینه‌نك پروژه‌لری یاپلمش اولمغله انشا اولنه‌جقلردر .

مارالذکر فرانسه تورپیل سفینه‌لرندن ٨٥ : ٨٩ ده انشا اولنان بعضیلری ١٧ میل و ٨٥:٨٦ و ٩١ سنه‌لرنده انشا قلنان برطاقلری ١٨ میل ، ٨٧ : ٨٩ ده یاپیلان بعضیلری ٢٠,٥ میل و ٩٢ : ٩٦ سنه‌لرنده یاپیلان برچوغی دخی ٢٢ ، ٢٧,٢ ، ٢٥,٥ ، ٣٠ ، ٣١ میل سرعتنده‌درکه ٣١ میل سرعتنده اولنلرك بوکون عالم بحرینك الك سریع‌الحرکه مراکب بحریه‌سندن اولدقلرینه شبهه یوقدر .

{ انکلتره } — الك چوق تورپیل سفائنه مالك دولتلردن بریده انکلتره حکومتیدر . انکلیز تورپیدورلرینك انواع ومقداری آتیده کوسترلمشدر :

تورپیل قرووازوری [قرووازور تورپیدور] : ٩ عدددر . تاریخ تنزیللری ٨٥ : ٨٧ — سرعتلری ١٦,٢ : ١٧,٧ میل .

قانونیه‌ر تورپیدور [طوپ چکر تورپیدور] : ٣١ عدددر . تاریخ تنزیللری ٨٧ : ٩٤ — سرعتلری ١٧ : ٢١,٣ میل .

بلیه توربیدو : ١ عدد — تاریخ تنزیلی : ٨١ — سرعتی ١٧,٨ میل .

قونتر توربیدو : ٨٩ عدددر . بونلرك سرعتلری ٢١٦ : ٣٢ میل اولوب ٩٣ : ٩٦ تاریخنده انشا قلنمشلردر . انكلتره حكومتنك ٣ سنه ظرفنده سفائن سائره‌دن قطع النظر یالكز بونوعدن ٨٩ سفینه انشا ایتدیرمش اولمسی جداً داعئ تعجب وحیرتدر . بوجنسدن ٢٧ میل سرعته مالك برسفینه دستكاهده اولدیغی كبی ٣٠ میل سرعتنده ١٢ قطعه‌سنك انشالری تصمیم قلنمش وپروژه‌لری یاپلمشدر .

برنجی صنف توربیدو : ٩٣ عددر . بونلردن ٩ قطعه‌سی ٨٥ : ٩٦ ده ایندیرلمش و ١٨,٧ : ٢٣,٢ میل مقداری سرعته مالك و ٨٤ عددئ ٧٨ : ٩٥ ده ایندیرلمش و ١٦ : ٢٤,٥ میل مقداری سرعته مالكدر . بو نوعدن ٢٠ قطعه سفینه دستكاهده اولوب ٢٤,٥ میل سرعتله حركت ایده‌جكلردر .

ایكنجی صنف توربیدو : ٧٢ عدددر . تاریخ انزاللری ٧٨ : ٨٩ — سرعتلری ١٤,٥ : ١٩ میل .

توربیل وتوربیدو نقلیه‌سی : ٢ عدد اولوب ٧٧ و٨٩ ده ایندیرلمشلر و ١١,٧ و٢٠,٢ میل سرعتله حركت ایلمكده بولنمشلردر .

معلومات سابقه‌دن مستبان اوله‌جغی اوزره اك سریع حركت ایدن انكلیز توربیدولرینك اك بیوك سرعتی ٣٢ میلدر وبونلرك یكیلرندن قسم اعظمی ٢٧ میل مقداری بر سرعتله متحركدر .

{روسیه} — روسیه دولتی بحر بالطق، بحر سیاه، سیبریا فیلولرنده بر خیلی توربیل سفائننه مالكدركه بروجه آتی بیان اولنور :

روسیه بحر بالطق فیلوسنك توربیدولری

قرووازور توربیدو : ٥ عدد — تاریخ انزاللری ٨٦ : ٩٣ — سرعتلری ١٩ و٢٢ میل. بو نوع سفائندن ٢٩ میل سرعتنده بری دستكاهده اولدیغی كبی عین سرعتده برینك دخی پروژه‌سی یاپلمشدر .

قانونیه‌ر توربیدو : ١ عدد اولوب ٩٦ ده تنزیل اولنمشدر .

آچیوه دكز توربیدوری : ٤٦ عدد — سرعتلری ١٤,٥ : ٣٠ میل — تاریخ انشالری ٧٧ : ٩٥ — بو نوع سفائندن ١٨ قطعه‌سی دستكاهده اولوب ٢٤,٥ : ٣٠ میل سرعتله حركت ایده‌جكلردر. بونلرك غیری دستكاهده بو نوعدن یدی سفینه دها واردركه ٦ قطعه‌سی ٢٥,٥ وبر قطعه‌سی ٢٧,٥ میل سرعتله حركت ایده‌جكلردر و٣٠ میل سرعتنده ١٠ قطعه‌سنك دخی پروژه‌لری یاپلمش اولمغله انشالری تقرر ایلمشدر .

ساحل محافظی تورپیور : ٧٧ عدد ـ بونلر ١١.٥ میل سرعتده اولوب ٧٨ ده دریایه ایندیریلمشلردر.
ایکنجی صنف تورپیور : ٤ عدد ـ سرعتلری ١٢ : ١٦ میل ـ تاریخ انزاللری ٨٣ : ٩٠.
تحت البحر متحرك تورپیور : ١ عدد اولوب ٨٤ ده انشا اولنمشدر . بو نوعدن بر سفینه الیوم دستکاهده اولوب یقینده ایندیریله جکدر .

روسیه بحر سیاه فیلوسنك تورپیدولری

قرووازور تورپیور : ٣ عدد ـ تاریخ انشالری ٨٦ : ٩٣ ـ سرعتلری ١٨,٥ و ٢١ میل.
آچیق دکز تورپیوری : ٢٣ عدد ـ تاریخ انشالری ٨٠: ٩٣ ـ سرعتلری ١٥ : ٢٧,٤ میل ـ بو نوعدن ١٣ قطعه سفینه دستکاهده اولوب سکزی ٢٤ وبشی ٢١ میل سرعتله حرکت ایده جکدر .
ایکنجی صنف تورپیور : ٩ عدد ـ تاریخ انزاللری ٧٧ : ٨٠ ـ سرعتلری ١٥ : ١٧ میل.
ساحل محافظی تورپیور : ٧ عدد ـ بونلر ٧٨ : ٨٣ ده یاپلمشلردر وسرعتلری ١١ میلدر .
تورپیل وتورپیور نقلیه سی : ٢ عدد ـ سرعتلری ١٣,٠ و ٤,٧ میل ـ هرایکیسی ٩١ ده انشا اولنمشلردر .

روسیه سیبریا خفیف فیلوسنك تورپیدولری

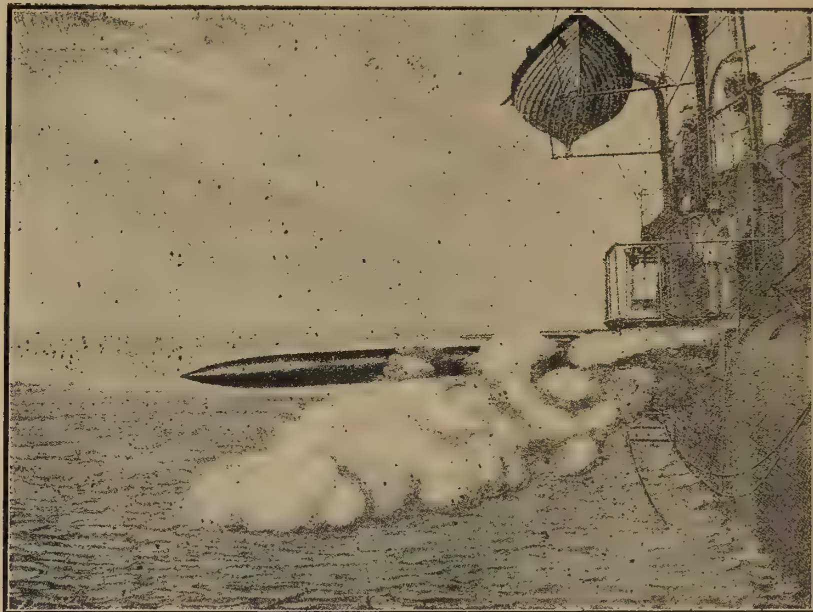
آچیق دکز تورپیوری : ٦ عدد ـ درت قطعه سنك تاریخ انشالری ٨٧ و ٩١، سرعتلری ١٩ و ٢٣ میل اولوب ایکی قطعه سی ٩٣ ده یاپلمشدر و ٢٦,٥ میل مقداری سرعته مالکدر .
ساحل محافظی تورپیور : ٦ عدد ـ سرعتلری ١٦ میل ـ تاریخ انشالری ٧٨ .

روسیه دولتنك بحربالطق دونماسنه داخل اولان تورپیورلردن مشهورلرینك سرعت سیرلری: ١٦,٥. ١٧، ١٩، ٢٠، ٢١، ٢٢، ٢٣، ٢٤، ٢٥,٥، ٢٧، ٢٩، ٣٠ میل اولدیغی کبی قره دکز تورپیورلرینك سرعت سیرلری دخی ١٥، ١٧، ١٨,٥، ١٩، ٢٠، ٢١، ٢٢، ٢٤، ٢٦,٥، ٢٧,٤ میلدر. ارقام مزبوره دن مستبان اولورکه بحر بالطق تورپیورلرینك اك سریعلری ٣٠ میل وبحر سیاهده کیلرك اك سرعتلیلری دخی ٢٧,٤ میل سرعتله حرکت ایدرلر .

{ آلمانیا } ـ آلمانیا دولتنك تورپیورلری بروجه آتیدر :

قونتر تورپیور : ٢٠ قطعه سی دستکاهده اولوب ٣٠ میل سرعتله حرکت ایده جکلردر .
فرقه تورپیوری : ١٠ عدد اولوب تاریخ تنزیللری ٨٧ : ٩٤، سرعتلری ٢١ : ٢٧ میلدر . بو نوعدن ٢٧ میل سرعتلی بر دانه سی دستکاهده در .
برنجی صنف تورپیور : ١١٨ عدد اولوب تاریخ تنزیللری ٨٣ : ٩٤ ، سرعتلری ١٩ : ٢٦

سفن حربیه‌دن طورپیدو انداخق :

فرانسه دولتنك « قوندور » نامنده‌كی « طورپیدو قرووازوری » دروننده‌ن طورپیدو انداخق .

[بوسفینه ۱۸۸۵ ده دكزه تنزیل اولنمش وچلیك اولوب طولی ٦٨ و عرضی ٩ متره، چكدیكی صو ٤,٧٠ ، ماء مخرج طونه‌سی ۱۲٤۰ دره ماكنه‌سی ۲۵۸۲ باركیر قوتنده، سرعتی ۱۷,۷ میل، طاشیه‌جغی كومور ۱٦۰ طونیلاته، پروانه‌ی چفته اولوب كوكرته زرهنك ثخنی ٤ سانتمتره‌در . درونده ٥ عدد ۱۰ سانتمتره‌لك سریع آتشلی طوپ ، ۱ عدد ٦٥ میلیمتره‌لك طوپ ، ٦ عدد روولور طوپی و بوندن ماعدا (٥ عدد طورپیدو انداخت قوانی) موجود عساكری ۱۵٤ كشیدن عبارتدر .]

میلدر . بو نوعدن ٢٦ میل سرعتده ٨ سفینه دستکاهده اولوب ٨ قطعه‌سنك دخی انشاسی مصممدر .

ایکنجی صنف توربیور : ٣٦ عدد اولوب ٧١ : ٩٦ ده انشا اولنمشلردر ؛ سرعتلری دخی ٧ : ٢٢ میلدر. بو سفائنك ١٦ قطعه‌سی «توربیور وه‌دت» اوله‌رق ٩٥ و٩٦ تاریخلرنده انشا اولنمشلردر و ١٨ میل سرعته مالکدرلر ؛ بش قطعه‌سی دخی ٩٣ ده یاپلمش اولوب ٢٢ میل سرعتله متحرکدرلر .

تحت‌البحر متحرك توربیور : ٤ عدد اولوب ٩,٥ میل سرعتله متحرك و ٨٨ ده دریایه تنزیل اولنمشلردر .

توربیل وتوربیور نقلیه‌سی : بر قطعه اولوب ١٦ میل سرعتله متحرك و ٩٠ ده تنزیل قلنمشدر .

{ایتالیا} — ایتالیا دولتنك توربیل سفینه‌لری آتی‌الذکر صنوفه منقسمدر :

حمایه اولنمه بلیه توربیور ؛ ١٤ عدد — تاریخ انشالری ٨٥ : ٩٤ — سرعتلری ١٧,٣ : ٢٢,٣ میل . بو نوع بر سفینه دستکاهده اولوب ٢٠ میل سرعتله حرکت ایده‌جکدر و ٢٠ میل سرعتده ایکی قطعه‌سنك دخی انشاسی مقرردر .

حمایه اولنمه قروزازور توربیور : ١٣ عدد — تاریخ انزاللری ٨٦ : ٩٤ — سرعتلری ١٧,٢ : ٢٠,٧ — بو نوعدن ایکی سفینه دستکاهده اولدیغی کبی ٢٣ میل سرعتده ایکی قطعه‌سنك دخی پروژه‌سی یاپلمشدر .

توربیور آویزو : ٢ عدد — سرعتلری ٢٠,٥ و١٧,٥ میل اولوب ٨٦ ده انشا اولنمشلردر .

قونتر توربیور : بو نوعدن ٢٥ میل سرعتده بر سفینه دستکاهده اولدیغی کبی ٢٨ میل سرعتده آخر برینك انشاسی مصممدر .

برنجی صنف توربیور : ٥ عدد اولوب ٨٨ده ایندیرلمشلردر و٢٦,٥ میل سرعته مالکدرلر. ٢٧ و٢٨ میل سرعتده بو نوعدن ٨ سفینه دستکاهده‌در .

ایکنجی صنف آچیق دکز توربیوری : ٩٤ عدد اولوب ٢٢ ، ٢٥ میل سرعتله متحرك و٨٥ : ٩٥ ده انشا اولنمشلردر . ٢٧ میل سرعتله متحرك بو نوعدن ١٦ سفینه دستکاهده‌در .

اوچنجی صنف توربیور : ٣٨ عدد اولوب ٨١ : ٨٦ ده انشا اولنمشلردر و ٢١ و ٢٢ میل سرعته مالکدرلر . ٢٢ میل سرعتده بو نوعدن ٤ سفینه دستکاهده‌در .

دردنجی صنف تورپیور : ١٨ عدد اولوب تاریخ انشالری ٧٨ : ٨٣ وسرعتلری ١٧ : ١٩ میلدر . بو نوع برسفینه‌نك پروژه‌سی یاپلمش اولمغله انشاسی قرارگیر اولمشدر .

تورپیور وه‌دت : ١٦ قطعه اولوب ١٢ : ١٦ میل سرعتله متحرکدرلر .

تحت الماء متحرك الکتریقی تورپیوری : ٤ عدد اولوب تاریخ انشالری ٩٢ : ٩٤ وسرعتلری ٨,٥ : ١٠ میلدر . بو نوعدن ١٠ میل سرعتده بردانه‌سی دستگاهده‌در .

والحاصل الك مهم ایتالیان تورپیورلرینك بر ساعتده سرعتلری : ١٧,٥ ، ١٨ ، ١٩ ، ٢٠ ، ٢٠,٥ ، ٢٠,٧ ، ٢١ ، ٢٢,٣ ، ٢٣ ، ٢٤ ، ٢٥ ، ٢٦,٦ ، ٢٧,٤ ، ٢٨ میل بحریدر .

{ چین } — چین حکومتنك تورپیورلری بروجه آتیدر :

قرووازور تورپیور : ١ عدد – ٩١ ده یاپلمشدر – سرعتی ١٧,٥ میلدر .

قونتر تورپیور : ١ قطعه اولوب ٩٥ ده یاپلمش و ٢٢ میل سرعته مالکدر . ٣٠ میل سرعتده بو نوعدن ٤ سفینه الیوم دستگاهده‌در .

آچیق دکز تورپیوری : بونوعدن برسفینه دستگاهده اولوب ٢٠ میل سرعته مالك اوله‌جقدر .

برنجی صنف تورپیورلر : ٩ عدد – تاریخ تنزیللری ٨٦ : ٩٥ – سرعتلری ٢٢ : ٢٤,٤ میل .

ایکنجی صنف تورپیورلر : ٢٠ عدد – تاریخ تنزیللری ٨٥ : ٨٧ – سرعتلری ١٨,٢ ، ١٩ میل .

اوچنجی صنف تورپیورلر : ٤ عدد – ٨٣ ده یاپلمش اولوب ١٥ میل سرعته مالکدرلر .

{ ژاپونیا } — ژاپونیا دولتنك تورپیورلری بروجه آتیدر :

قرووازور تورپیور : ٢ عدد – تاریخ انشالری ٩٠ و ٩٤ – سرعتلری ١٧,٥ و ٢١ میل – ٢١ میل سرعتده اوچ قطعه‌سنك انشاسی مقرردر .

قونتر تورپیور : بو نوع سفائندن ٣٠ میل سرعتده ١١ قطعه‌سنك پروژه‌سی یاپلمش اولمغله انشالری تصمیم اولنمشدر .

عادی تورپیورلر : ٤١ عدد – تاریخ انشالری ٧٩ : ٩٣ – سرعتلری ١٩ : ٢٣ میل – بونلردن ١٥ دانه‌سی ٩٢ و ٩٣ ده یاپلمش اولوب ٢٣ میل سرعتنده‌در ؛ اوچ دانه‌سی دخی چینلولردن ضبط اولنمشدر . بو نوعدن ١٥ سفینه دستگاهده اولوب ٢٤ میل سرعتله حرکت ایده‌جکلردر و ٢١ میل سرعتده ٣٥ قطعه‌سیله ٢٢ سرعتنده ٣١ قطعه‌سنك انشالرینه قرار ویرلمشدر .

تورپیل نقلیه‌سی : ١ عدد اولوب ٩١ ده یاپلمشدر و ٢٠ میل سرعته مالکدر .

{یونان} -- یونان حکومتی برخیلی توربیل سفینه‌لرینه‌مالك اولدیغی حالده کچن حربده‌بونلر ایله فائده‌لی برایش کوره‌مامشدر . بونوع یونان سفینه‌لری حقنده استحصال ایلدیکمز معلومات بروجه آتیدر:

یونان حکومتنك « قونتر تورپیور » وه آچیق دکز تورپیوری » دینلان توربیل سفینه‌لری یوق ایسه‌ده برنجی نوعدن ایکی وایکنجی نوعدن ٥ قطعه‌سنك پروژه‌لری یاپلمش ، انشالری تصمیم قلنمش ایدی ؛ حرب اخیر سببیله یونان مالیه‌سنك انلرك انشاسنه مساعد اولمیه‌جغی ظن اولنور .

یونان حکومتنك برنجی صنف تورپیورلردن ١٢ قطعه تورپیوری موجود اولوب بونلر ٨١ و ٨٥ ده انشا اولنمشلردر و ١٩٫ و ٢٠ میل مقـداری سرعته مالکدرلر . یونان حکومتی بونلردن ٢٠ قطعه‌سنك یکیدن انشاسی تصمیم ایلمش اولدیغندن انشا اولنه‌جقلری ظن اولنور . حکومت مزبوره‌نك ایکنجی واوچنجی صنف تورپیورلردن ٣٩ سفینه‌سی وتحت البحر حرکت ایدر آیروجه ایکی قطعه تورپیوری موجود اولدیغی کبی توربیل واضعی [پوز توربیل] دینلان ٣ سفینه‌سی وبرده توربیل نقلیه‌سی واردر . «پوز توربیل» دینلان سفینه‌لر ٨١ ده انشا اولنمش اولوب ٩٫٥ میل مقداری بر سرعته مالك اولدقلری کبی توربیل نقلیه‌سی دخی ٧٨ ده دریایه ایندیرلمش اولوب ١٤٫١ میل مقداری برسرعته مالکدر .

ایشته دول مختلفه‌نك توربیل سفائننه دائر ویره‌جکمز معلومات مهمه بوراده ختام بولمش اولوب کرك سفائن مذکوره‌نك وکرك قرووازورلرك عـدد ومقدارلری دول مختلفـهٔ بحریه نزدنده یوماً فیوما تزیید وتکثیر اولنمقده اولمسنه وبوجهتله بونلرك دول مختلفه فیلولرینی [دونمالرینی] برطرز وشکل آخره قویمقده بولنمسنه بناءً بوبابده وارد خاطرکمترانه‌مز اولان بعض ملاحظات مخصوصه‌یی آتیده ـ استطراد ـ صورتنـده اوله‌رق آیروجه سرد وبیان ایلمکی واندن صکره دول معظمهٔ بحریه‌نك الك یکی ومهم سفن حربیه‌سی ایله دونمای همایون حقنده معلومات ملخصه اعطا ایدرك بوبحثه ختام ویرمکی مناسب کوردك .

— استطراد —

علی طریق التخمین دیه‌بیلورزکه بوندن ایکی اوچ عصر مقـدم دول بحریه‌نك فرقه‌لره منقسم اولان فیلولری [ومثلا آق دکزك بیوك اطـه‌لرینی فتح ایتمك اوزره جنتمکان سلطان سلیمان وسـلطان ابراهیم خان حضرتلری طرفلرندن سوق اولنان وعثمانلولرك قدیماً قوهٔ بحریه‌جه‌ده کالنی کوسترن اسکی عثمانلو فیلولری] نه وجهله برقاچ یوز پاره مختلف النوع کوچك سفینه‌دن [چکدیری انواعندن بولنان سفن صغیره‌دن] ترکب ایدرك سفن مزبوره دکزلر اوزرلرنده نه‌صورتله مجتمعاً سوق واستعمال قلنمش ایسه احتمالکه بوندن برخیلی مدت صکره‌لری دخی بو حاله مشابه احوال وجوده کله‌رك فیلولر ـ بر طاقملری ساحل بطریه‌لری وسفن کبیره ایله حرب ایتمکه مخصوص بیوك ووسطی جسـامتده سفائندن وفقط قسم کلیسی صغیر وکبیر توربیل سفینه‌لرندن عبارت اولمق اوزره ـ بك کثرتلی سفن حربیه‌دن ترکب ایدرك آنلرك ایجابنـه کوره متفرقاً

ویا مجتمعاً ساحهٔ جنك وجداله سوقی واوراده قاریشق ومغالطه‌لی بحریه مانوره‌لرینك تطبیق واستعمالیله قوللانلمسی عادت اولمق واکر پك بیوك سفن حربیه‌نك بسبتون رغبتدن سقوطنی مستلزم وسائط جدیده ایجاد ومثلا توپیل دانه‌لری محاربات بحریه‌یه برصورت مکمله‌ده تطبیق اولنه‌بیلور ایسه توریپل سفینه‌لرینك وهیچ اولماز ایسه بونلردن برقسم اعظمنك ــ هردرلو دکزلرده، هر درلو احوال مشکله‌ده استعماله وفا ایده‌جك برطرزده ــ کیتدکجه دها بیودلمسی وزرهلی سفن حربیه ایله زرهلی وعادی قرووازورلرك دخی ــ دها بیوك سرعت سیره مالك اولملری ودها اهون بر صورتده اعمال ودها جسورانه بر طرزده استعمال قلنه‌بیلملری ضمننده ــ بر خیلی تصغیری سایه‌سنده موجود سفن حربیه‌نك یکدیکرینه پك تقرب ایدرك جسامتلری بربرینه یقین وفقط مقصد وطرز استعماللری یکدیکرندن خیلی فرقلی مختلف النوع سفن حربیهٔ کثیره‌دن مرکب فیلولر وجود بولوب شو صورتله اعصار سالفه‌نك صغیرالجسامه سفن کثیره استعمالی اساسنه مستند قواعد حربیهٔ بحریه‌سی یکدیکیدن میدان آلمق پك محتملدر. بوکون دول معظمهٔ بحریه نزدنده بیوك زرهلی سفن حربیه‌نك عددینه نسبتله قرووازورلر وتوریپل سفینه‌لری عددینك پك زیاده تزیید اولنمقده بولنمسی تخمیناتمز ایچون اك قوتلی اساسلری تشکیل ایده‌بیلور.

واقعا دول مختلفهٔ بحریه‌نزدنده اك صوك انشا اولنمش ویاانشالرینه دوام قلنمقده بولنمش اولان زرهلی سفن حربیه ایله زرهلی وعادی قرووازورلرك تقدیر جسامتلرینه برمقیاس صحیح اولان ماء مخرج طونه‌لرینه [استیعاب طونه‌لرینه] عطف انظار دقت ایدلدیکی حالده مقادیر مذکوره‌نك افکار مسرودهٔ عاجزانه‌مزه موافق دوشمك ایچون کتدکجه تناقصی لازمکلورکن انشاآت مزبوره‌ده یا برحال تقررده قالدیغی ویاخود بعضاً برخیلی مقدار تزاید بیله ایتدیکی کوریلور ایسه‌ده بوتزایدك دولتلرجه قواعدجدیدهٔ بحریه‌نك ایجاباتندن زیاده اك بیوك سفائنه مالکیت شان وشهرتنك اکتسابنه میل ایدلمکدن نشئت ایتمکده وفکر معروضمزك صحتی بر طرفدنده دول بحریهٔ موجوده نزدنده قرووازورلرله توریپل سفینه‌لرینك لزومندن پك زیاده‌اوله‌رق تکثیر وتوفیرینه‌همت اولندیغی کورلمکله مرتبهٔ ثبوته وارمقده‌در؛ قرووازورلر ماء مخرج طونه‌لرینك زرهلیلرککینه نظراً خیلی قلیل اولمسی وبوندن بشقه توریپیورلر ایچنده تحت‌الماء الکتریق ایله متحرك اولنلرك فرانسه‌ده شو صوك کونلرده .فوق‌العاده رغبت بولمغه باشلامسی وشمدیکی محاربات بحریه قواعدینی آلت اوست ایده‌جك اختراعات فوق‌العاده‌نك مستقبلده رونما اولمق احتمالی دخی هر حالده نظر دقتده طوتیله‌جق خصوصاتدندر. خصوصات معروضه‌یی تصریح وتوضیح ایتمك اوزره فرانسه دولتنك بحریه‌سنی نظر تفتیشه آله‌بیلورز:

دولت مذکوره ١٨٩٠ سنه‌سندن ١٨٩٧ تاریخنه‌دکین آلتی سنه ظرفنده یالکز اون عدد بیوك زرهلی سفینه [قله‌لی اسقادره زرهلوسی یعنی خط حرب سفائنی] ایله درت عدد زرهلی غارت قوت [یعنی ساحل محافظه زرهلیسی] وایکی قطعه زرهلی قانونیه‌ر [زرهلی غانبوط] یعنی جمعاً ١٦ قطعه عادی زرهلی

سفينهٔ حربيه انشا ايتمش اولديغى حالده يديسى زرهلى قرووازور ، يكرمى برى عادى قرووازور اولمق اوزره [*] جمعاً ٢٨ قطعه طرز جديده قرووازور انشا ايتدرمش وبونلردن بشقه اولهرق ايكيسى « قرووازور توربيور » ديلان توربيل قرووازورى ، بش قطعه‌سى « آويزو توربيور » ديلان توربيل آويزوسى ، ٢٦ عددى « توربيور دوهوترس » ديلان آچيق دكز توربيورى ، ٥٩ عددى برنجى صنف توربيورى ، ٦٤ عددى ايكنجى صنف توربيورى ، ٩ عددى « توربيور وه‌دت » نامنده اولان توربيل سفينه‌سى ، ١ قطعه‌سى تحت‌الماء حركت ايدن توربيل سفينه‌سى ، برقطعه‌سى توربيللرى حاوى قرووازور اولمق اوزره جمعاً ١٦٧ قطعه دخى توربيل سفينه‌سى ياپدرمش وبرخيلى سفائن جديده دخى دستكاهلرده انشا قلنمقده بولنمش اولمغله طوبى التى سنه ظرفنده انشا قلنان سفائن مذكوره نظر تدقيق وتفكره آلنور وحكومت مشاراليهانك بونلرك غيرى تواريخ مختلفه انشاآتندن اولهرق دها نيجه نيجه زرهلى سفن حربيه ايله پك چوق مقدارده مختلف‌النوع قرووازورلره وهله ١٨٩٠ دن اول انشا قلنمش اولان تعداد وبيانى حيرتى موجب اوله‌جق دها پك كثير توربيل سفينه‌لرينه مالكيتى تصور اولنور ايسه قوهٔ بحريه‌جه نه‌عالى درجه‌لره ارتقا ايلمش اولديغى وشوقدركه زرهلى سفن حربيه‌يه كمال رغبت ايله برابر قرووازورلرك وتوربيل سفينه‌لرينك يعنى سفن حربيهٔ وسطيه وصغيره‌نك دخى اهميت فوق‌العاده‌سنى ومستقبل جنكلرنده كوره‌جكلرى خدمات فوق‌العاده‌يى همان جمله‌دن زياده تقدير ايلمش وبوجهتله عددلرينى فوق مايتصور تكثير ايلمش بولنديغى تظاهر ايلر .

١٨٩٠ : ١٨٩٧ تاريخنده يعنى آلتى سنه ايچنده فرانسه دستكاهلرنده انشا اولندقلرينى بالاده بيان ايتديكمز سفن حربيهٔ مختلفه‌دن زرهليلرله قرووازورلر وتوربيورلرك سرعتلريله ماءمخرج طونه‌لرى بيلنه‌رك اكا كوره سير وحركتلرى وجسامتلرى حقنده برفكر حاصل ايدلمك وشو صورتله آوروپا دول بحريه‌سنك استكمالات قواى بحريه‌يه نه‌درلرجه‌ده اهميت ويردكلرى مزبور فرانسه سفن حربيه‌سى دلالتيله اكلاشلمق اوزره مواد معروضه مقدارلرينك آتى‌يه درج وتسطيرى مناسب كورلمشدر .

فرانسه دولتنك ١٨٩٠ دن ١٨٩٧ تاريخنه قدر يعنى التى سنه ظرفنده انشا ايلديكى سفن حربيهٔ كبيره وتوربيل سفينه‌لرى

— قلعه‌لى اسقادره زرهليلرى —

	تاريخ نزولى	سرعتى ساعتده ميل	ماءمخرج طونه‌سى [استيعاب طونه‌سى] طونيلاته
مازانتا — Magenta	٩٠	١٧،٥	١٠٦٠٠

[*] بونلردن دردى برنجى صنفدن ، اون ايكى عددى ايكنجى صنفدن ، بش عددى اوچنجى صنفدندر .

	تاریخ نزولی	سرعتی ساعتده میل	ماه مخرج طونه‌سی طونیلاته
برنوس — Brennus	۹۱	۱۷,٥	۱۱۰۰۰
شارل‌مارتل — Charles-martel	۹۳	۱۸	۱۱۸۸۲
ژوره‌گیبرری — Jauréguiberry	۹۳	۱۸	۱۱۸۲٤
قارنو — Carnot	۹٤	۱۸	۱۲۰۰۰
ماسسه‌نا — Masséna	۹٥	۱۸	۱۱۹۲۰
شارلمان — Charlemagne	۹٥	۱۸	۱۱۲۷٥
سن‌لوئی — Saint - Louis	۹٦	۱۸	۱۱۲۷٥
بووه — Bauvet	۹٦	۱۸	۱۲۰۰۰
غولووا — Gaulois	۹٦	۱۸	۱۱۲۷٥
هانری‌قاتر — Henri IV	دستکاهده	۱۸	۸۹٥۰

— زرهلی غارد قوتلر [ساحل محافظلری] —

بووین — Bouvine	۹۲	۱۷	٦٦۱۰
ژم‌ماپ — Jemmapes	۹۲	۱۷,٥	٦٥۹۰
والمی — Valmy	۹۲	۱۷	٦٥۹۰
آمیرال‌تره‌هو آرت Amiral-Trehouart	۹۳	۱۷	٦٦۱۰

— زرهلی قانونیه‌رلر [زرهلی غانبوطلر] —

فله‌ژه‌تون — Phlégétou	۹۰	۱۳	۱۷۹۰
ستیقس — Styx	۹۱	۱۳	۱۷۹۰

— زرهلی قرووازورلر —

دوپوی‌دولوم Dupuy-de-lôme	۹۰	۲۰,٥	٦٤۰۰
لاتوش‌تره‌ویل Latouche-tréville	۹۲	۱۸,۲	٤۷٥۰
آمیرال‌شارنه‌ر Amiral - Charner	۹۳	۱۹	٤۷٥۰
برووی — Brùix	۹٤	۱۹	٤۷٥۰
شانزی — Chanzy	۹٤	۱۹	٤۷٥۰

فرانسه دولت فخیم

(آمیرال بوده‌ن) زرهلیسی

تاریخ تنزیلی ۱۸۸۳

جسامتی	انشا اولندیغی مالزمه : تیمور و چلیك	
	طولی	۱۰۰ متره
	عرضی	۲۱ »
	چكدیكی صو	۷,۹۶ »
	استیعاب طونه‌سی	۱۱,۹۰۰
ماكنه‌سی	قوتی	۸۳۲۰ بخار باكیری
	سرعتی	۱۵,۲ میل
	پروانه	۲ عدد
	آله‌جغی كمور	۸۰۰ طون
زره ثخنی	قوشاقده	۵۵۰ میلمتره
	بطریه‌سنده	۱۰۰ »
	قله‌سنده	۴۲۰ »
	كوكرته‌سنده	۱۰۰ »

...رهلی سفن حربیه‌سندن :

طوپلرینك عددی و چاپی

۲ عدد ۳۰٫۵ سانتمتره‌لك طوپ

۴ عدد } ۱۶ سانتمتره‌لك سریع آتشلی طوپ

۸ عدد } ۱۴ سانتمتره‌لك سریع آتشلی طوپ

۱۲ عدد } ۴۷ میلمتره‌لك سریع آتشلی طوپ

۱۸ عدد روولور طوپی

طوربیل انداخت قوانی ۶ عدد
قوهٔ موجوده‌سی ۶۳۴ كشی

Le Cuirassè Amiral Bodi...

	تاریخ نزولی	سرعتی ساعتده میل	ماه مخرج طونه‌سی طونیلاته
آمیرال‌پوتوئو Amiral - Pothuau	٩٥	١٩	٥٣٦٥
ژان‌دارق Jean - d'arc	دستکاهده	٢٣	١١٠٠٠
— برنجی صنف قرووازورلر —			
ایسلی ... Isly	٩١	١٨،٣	٤٤٦٠
دانلیره‌قاستو d'Enlrecastaux	٩٦	١٩،٠	٨١٠٠
شاتوره‌نولت Chateaurenault	دستکاهده	٢٣	٨٣٠٠
کیشن — Guichen	»	٢٣	٨٣٠٠
— ایکنجی صنف قرووازورلر —			
بوغود — Bugeaud	٩٣	١٩،٣	٣٧٢٢
شاسسه‌لوپ‌لوبات Chasseloup-laubat	٩٣	١٩،٣	٣٧٤٠
فریان — Friant	٩٣	١٩،٧	٣٧٢٢
سوشه — Suchet	٩٣	٢٠،٤	٣٤٢٧
ده‌قارت — Descartes	٩٤	٢٠،٠	٣٩٨٠
پاسقال — Pascal	٩٥	٢٠،٠	٣٩٨٨
دوکه‌یلا Duchayla	٩٥	٢٠،٠	٤٠٠٠
قاسسار — Cassard	٩٦	٢٠،٠	٣٩٥٠
قاتینا — Catinat	٩٦	٢٠،٠	٤٠٦٥
داسساس — d'Assas	٩٦	٢٠،٠	٤٠٠٠
ژولیه‌ن Jurien de la Gravière	دستکاهده	٢٠،٠	٤٠٦٥
پروته — Protet	»	٢٠،٠	٤٠٦٥
— اوچنجی صنف قرووازورلر —			
غالیله — Galilée	٩٦	٢٠،٠	٢٣١٧
لی‌نووا — Linois	٩٤	٢٠،٠	٢٢٧٥
لاووازیه — Lavoisies	دستکاهده	٢٠،٠	٢٣٠٠
دستیره — D'estrées	»	٢٠،٥	٢٤٥٠
انفرمه — Infermet	»	٢٠،٥	٢٤٥٠

— قرووازور تورپیدولر —

	تاریخ نزولی	سرعتی ساعتده میل	ماه مخرج طونه‌سی طونیلاته
واتتینیی ـ Wattignies	٩١	١٨,٦	١٣١٠
فلوروس ـ Fleurus	٩٣	١٨,٠	١٣١٠

— آویزو تورپیدولر —

له‌ژه‌ر ـ Léger	٩١	١٨,٦	٤٥٠
له‌وریه ـ Levrier	٩١	٢١,٤	٤٥٠
دیبه‌رویل ـ d'Iberville	٩٣	٢١,٤	٩٢٥
قاسسینی ـ Cassini	٩٤	٢١,١	٩٤٥
قازابیانقا ـ Casabianca	٩٥	٢٢,٠	٩٦٠
دورودا ـ Duraudat	دستگاهده	٢٦,٠	٣٠٠
هالله‌بارد ـ Hallebarde	«	٢٦,٠	٣٠٠
دونووا ـ Dunois	«	٢٢,٥	٨٩٠
لاهیر ـ La Hire	«	٢٢,٥	٨٩٠

— آچیق دکز تورپیدولری —

ئه‌قله‌ر ـ Eclair	٩١	٢١,٥	١٢٦
قابیل ـ Kabile	٩١	٢١,٥	١٢٦
اوراژ ـ Orage	٩١	٢١,٥	١٢٦
موسکه‌ته‌ر ـ Mousquetaire	٩٢	٢٥,٤	١٥٠
غروندور ـ Grondeur	٩٢	٢٤,٠	١٣٠
وه‌لوش ـ Véloce	٩٢	٢٥,٠	١٣٠
دراغون ـ Dragon	٩٢	٢٥,٥	١١٩
غره‌نادیه ـ Grenadier	٩٢	٢٥,٥	١١٩
لانسیه ـ Lancier	٩٢	٢٥,٨	١١٩
تورقو ـ Turco	٩٢	٢٠,٥	١١٩

اسامی سفائن	تاریخ نزولی سنهٔ میلادیه	سرعتی ساعتده میل	ماء مخرج طونه‌سی طونیلاته
زوآو ـ Zouave	۹۲	۲۱,٥	۱۱۹
سارازەن ـ Sarrazin	۹۲	۲۰,٥	۱۳۰
توربییون ـ Tourbillon	۹۲	۲۰,٥	۱۳۰
شوالیه Chevalier	۹۳	۲۷,۲	۱۲٥
قورسەر ـ Corsaire	۹۳	۲٥,٥	۱۷۰
لانسکنه ـ Lansquenet	۹۳	۲٦,۰	۱٥۰
آرغونوت ـ Argonaute	۹۳	۲٥,۱	۱۳۰
تورمانت ـ Tourmente	۹۳	۲٤,٦	۱۳۰
آرشه ـ Archer	۹۳	۲۰,٥	۱۳۰
آوەرن ـ Averne	۹٤	۲٥,۲	۱۳۰
دوفەن ـ Dauphin	۹٤	۲٥,۲	۱۳۰
فلیبوستیه ـ Flibustier	۹٤	۲٥,٥	۱۳۰
فوربان ـ Forban	۹٥	۳۱,۰	۱۳٥
آریەل ـ Ariel	۹٥	۲٥,۸	۱۲۰
آکیلون ـ Aquilon	۹٥	۲٦,۱	۱۲۰
مانژینی ـ Mangini	۹٦	۲۷,٥	۱۲۰
سیقلون ـ Cyclone	دستکاهده	۳۰,۰	۱٥۰
سەربەر ـ Cerbère	کذا	۲٥,۰	۱۲۰
ـ ـ	کذا	۲٥,۰	۱۳۰

ـ برنجی صنف توربیدولر ـ

۱۲٦ : ۱۲۹	نومرولی توربیدولر	۸۹ : ۹۰	۲۱,۰	۷٤ : ۷۹
۱٤٥ : ۱٤۹ / ۱٥۲ : ۱٥٤	» »	۹۱ : ۹۳	۲۳,٤ / ۲٥,۲	۷۹
۱٥٥ : ۱٥۷ / ۱٥۸ : ۱٦۰	» »	۹۲ : ۹۳	۲۱,۰	۷۹

اسامیٔ سفائن	تاریخ نزولی سنهٔ میلادیه	سرعتی ساعتده میل	ماء مخرج طونه‌سی طونیلاته
١٦١ : ١٦٣ ، ١٧٢ : ١٧٦ نومرولی تورپیبورلر	٩٢ : ٩٣	٢١,٠ ، ٢٣,٠	٨٠ : ٩٠
١٦٧ : ١٦٩ » »	٩٢ : ٩٣	٢١,٠	٨١
١٦٤ : ١٦٦ ، ١٧٧ : ١٧٩ » »	٩٣	٢١,٠ ، ٢٤,٠	٧٩
١٨٠ : ١٨١ » »	٩٣	٢١	٨٠
١٧٠ و ١٧١ » »	٩٣	٢٤	٧٩
١٨٢ : ١٨٧ » »	٩٤	٢٥,٧	٨٥
١٨٨ : ١٩١ » »	٩٤	٢٤,٠	٨٠
١٩٢ : ١٩٤ » »	٩٤	٢٤,٠	٨٢
١٩٤ : ١٩٨ » »	(٩٤ ـ ٩٥)	٢٤,٠	٨٠
١٩٩ : ٢٠٠ » »	٩٤	٢٤,٠	٨٠
دستکاهده اولان ١١ قطعه تورپیبور دستکاهده		٢٤,٠	٨٥

— ایکنجی صنف تورپیبورلر —

١٣٠ : ١٤٤ نومرولی تورپیبورلر (١٥ عدد)	٩٠ ـ ٩١	٢٠,٠	٥٤
٧٥، ٧٧ : ٨٢، ٨٤ : ١٠٩، ١١١ : ١٢٥، ١٥٠ نومرولی تورپیبورلر (٤٩ عدد)	٨٥ ـ ٩٠	٢٠,٠	٥٤

— اوچنجی صنف تورپیبورلر —

١٨٩٠ : ٩٧ ده اوچنجی صنفدن تورپیل سفینه‌سی انشا اولنمامشدر .

— « تورپیبور وه‌دت » دنیلان صغیر تورپیبورلر —

ایکی قطعه‌سی (b'a)	٩٤	١٦,٥	١٤,٦
بر قطعه‌سی (c)	٩٤	٢٠,٥	١٤,٠

— تحت البحرك متحرك تورپيدولر —

(الکتریقله متحرك)

اسامیء سفائن	تاریخ نزولی سنهٔ میلادیه	سرعتی ساعتده میل	ماء مخرج طونهسی طونیلاته
التی قطعهسی(i:d)	٩٤ — ٩٥	١٦,٣	١٤,٠
کوستاوزهده — Gustave-zédé	٩٣	١٥,٠	٢٦٦
مورس — Morse	دستکاهده	١٣,٠	١٤٦

— تورپیللری حامل قرووازور —

(قرووازور پورت تورپیل)

فودر — Foudre	٩٥	٢٠,٠	٦٠٩٠

ایشته الیوم زرهلی سفن حربیهنك اهمیت مکتسبهلرینی الآن محافظهیه دوام ایتمکده اولمغله برابر انلرك هرصورتله عدو اکبری بولنان قروواززورلر ایله تورپیل سفینهلری رغبت واهمیتنك فوقالعاده تزاید ایلمکده اولدیغی بوراده مثال صورتنده آلنان ودول معظمهٔ بحریهنك الك مهملرندن بری اولان فرانسه حکومتنك ١٨٩٠ دن ١٨٩٧ یه قدر یعنی التی سنه ظرفنده انشا ایتمش اولدیغی مارالذکر پك چوق سفن حربیهنك تدقیقاتندن بالکله ظاهر وعیان اولمغله وانکلتره وایتالیا وروسیه کبی بعض دول بحریهنك فرانسه دولتنه ماننذ بر صورتده اجرا آتده بولندیغی دخی معلوم ومحقق بولنمغله مستقبلاً زیاده سرعته مالك سفن حربیهٔ صغیرهنك دها زیاده کسب رغبت ایلیهجکی یعنی فکریمزك صحتی بونلردن استنباط قلنهبیلور .

دول معظمهٔ بحریهنك بوکونکی اصول حرب بحری یه توافق ایدن یکی مودل سفن حربیهسنك نوع ومقداری حقنده معلومات ملخصه

زمانمزك سفن حربیهسی حقنده شمدی یه قدر اعطا ایتمش اولدیغمز معلوماتی اتمام واکمال ایچون دول معظمهٔ بحریهدن هربرینك مالك اولدقلری اسکی مودلده سفن حربیهٔ مختلفهدن قطعالنظر بوکونکی اصول حرب بحری یه موافق اولان یکی مودلده مختلفالنوع حرب سفینهلرینك جنس ونوعلری ومقادیری جدول آتی یه درج وتحریر اولنمش وچونکه اسکی مودللرده اولان سفن حربیهٔ مختلفه الیوم اهمیتلرینی کلی ضایع ایتمش اولدقلرندن انلرك بوجدول مخصوصه ادخاللرینه لزوم کورلمامشدر .

يكى مودل سفن حربيه جدولى

	سفن حربيه‌نك انواعى	دولت عليهٔ عثمانيه	آلمانيا	انكلتره	حكومات متحدهٔ امريقا	فرانسه	ايتاليا	ژاپونيا	روسيه
يكى مودلده زرهلى سفن حربيه	زرهلى سفن حربيه	٢	١٤	٣٩	٤	٢١	١٠	١	١٤
	زرهسز فاردقوت (ساحل محافظى)	»	٨	٣	٣	١١	»	٣	٢
	زرهلى قرووازوور	»	»	٧	٣	٥	»	»	٤
	زرهلى قانونيه‌ر (زرهلى غانبوط)	»	»	»	»	٨	»	١	٤
	جمعاً	٢	٢٢	٤٩	١٠	٤٥	١٠	٥	٢٤
يكى مودلده زرهسز سفن حربيه و توربيل سفينه‌لرى	قرووازوورلر ، آويزولر ، قانونيه‌رلر [غانبوطلر]	٢	٣٢	٩٦	٢٨	٣٥	١٠	١٨	٢٩
	قرووازوور توربيور (توربيل قرووازوورى)	»	»	٩	»	٧	٢٧	٢	٨
	آويزو قانونيه‌ر ياخود قونتر توربيور [توربيدو صيادى (توربيدو كه‌چر)]	٥	١٠	٨٤	»	١٣	٢	»	»
	توبيورلر [توربيدو سفينه‌لرى]	٤٤	٣٩	١١٦	٨	٢١٠	١٤٣	٣٨	٧٥
	جمعاً	٥١	١٧١	٣٠٥	٣٦	٢٦٥	١٨٢	٥٨	١١٢
	دول معظمهٔ بحريه‌دن هربرينك يكى مودلده زرهلى وزرهسز سفن حربيه‌سيله توربيدو سفينه‌لرينك جمعاً يكون مقدارى	٥٣	١٩٣	٣٥٤	٤٦	٣١٠	١٩٢	٦٣	١٣٦

دول بحريه‌دن اك مشهورلرينك زرهلى سفن حربيه‌سى ايله قرووازوورلرينك و توربيل سفينه‌لرينك زره تجهيزاتى وسرعت سيرلرى وسائره‌لرى بالاده تفصيل وتشريح ايدلمش واك يكيلرينك دولتلر نزدنده موجود مقدارلرى جدول سابقده كوسترلمش اولوب يكى زرهلولردن قسم اعظمنك ٣٠ : ٥٠ سانتمتره مقدارى زره ثخننه ويكى زرهلولر ايله قرو وازوورلرك ١٧ : ٢٣ ميل درجه‌سنده ويكى توربيدو سفينه‌لرينك

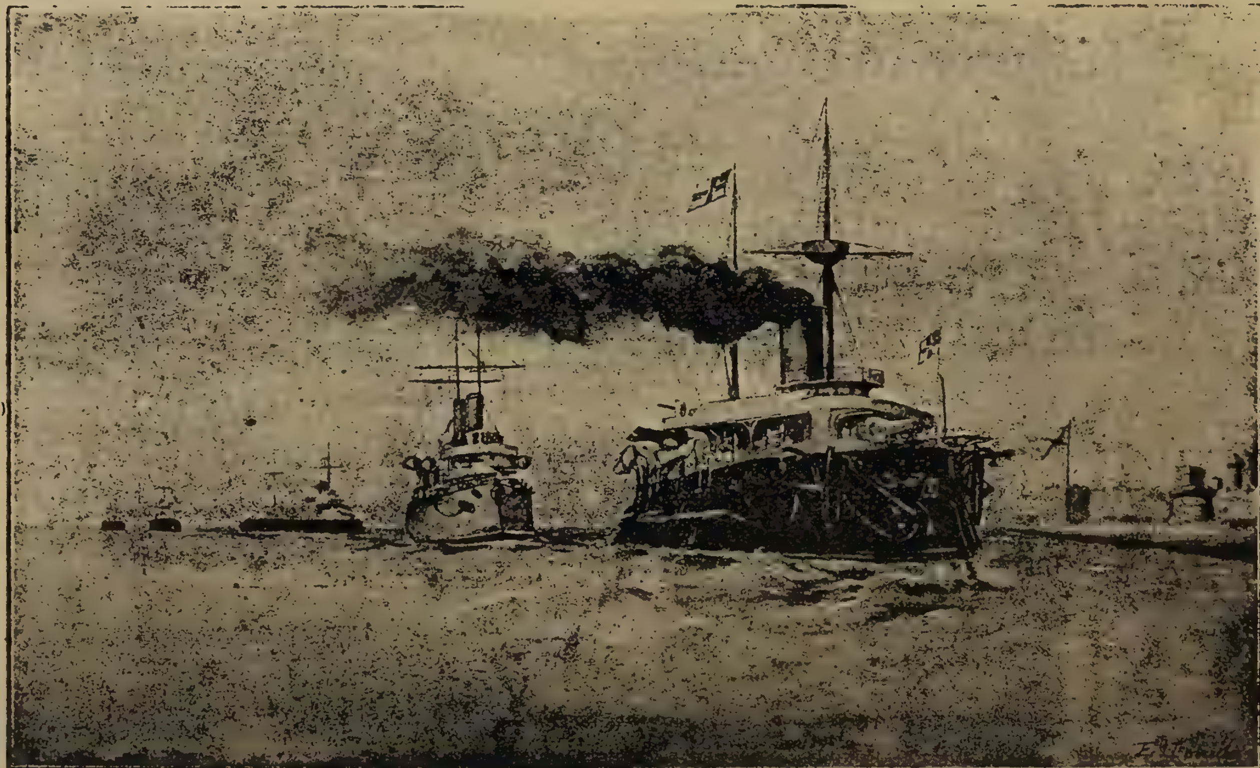
فرانسه دولتنك سفن حربيۀ جدیده‌دن متشكل دوننماسی :

فرانسه رئیس حكومتی متوفی « فلیكس‌فور » جنابلرینك فرانسه دوننماسیله « قرونشتاد »ه مواصلتی.

(۱)

آلمانیا دولتنك یکی دونناسی :

آلمانیا ایمپراطوری حشمتلو « ویلهم » حضرتلرینك دونناسیله « قرونشتاد » ه صورت مواصلتی .

(۲)

آلمانیا دولتنك یکی دونماسی :

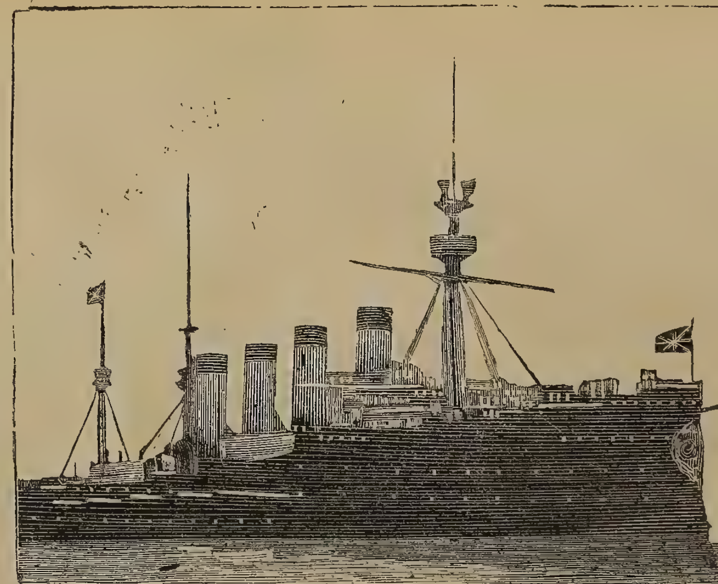

آلمانیا ایمپراطوری حشمتلو «ویلهم» حضرتلرینك دونما ایله استانبوله حین مواصلتلرنده معیتلرنده‌کی سفن حربیه‌نك و بالخاصه « هرتا » قرووازوری ایله « هه‌لا » آویزوسنك بشکطاش پیشکاهنده‌کی منظره‌لری .

(٣)

دول اجنبیه سفن حربیهٔ جدیده‌سی

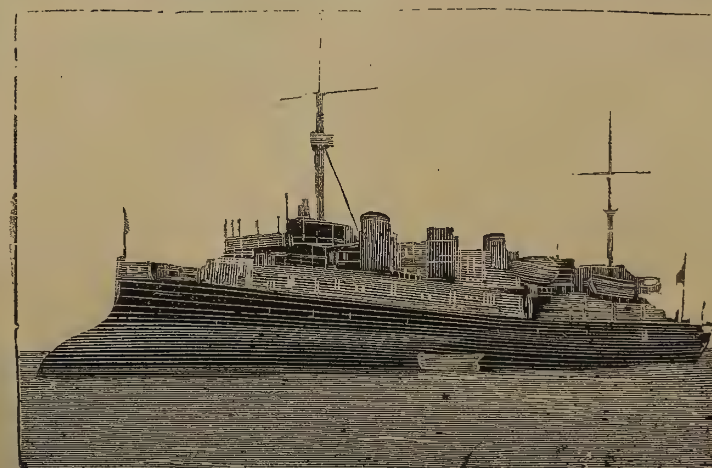
روسیه

آلمانیا

فرانسه

ایتالیا

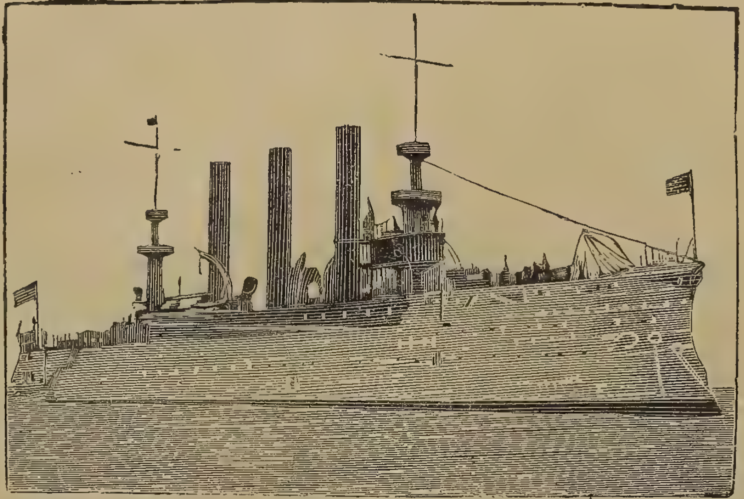
انکلتره قرالیچه‌سی حضرتلرینك آلتمشنجی سنهٔ دوریهٔ حکومتی مناسبتیله بعض دولتلر طرفندن لوندره‌یه کوندریلن سفن حربیه .

دول اجنبیه سفن حربیهٔ جدیده‌سندن :

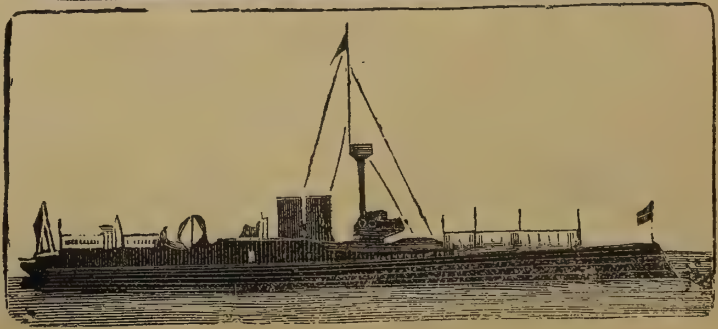
پورتكیز

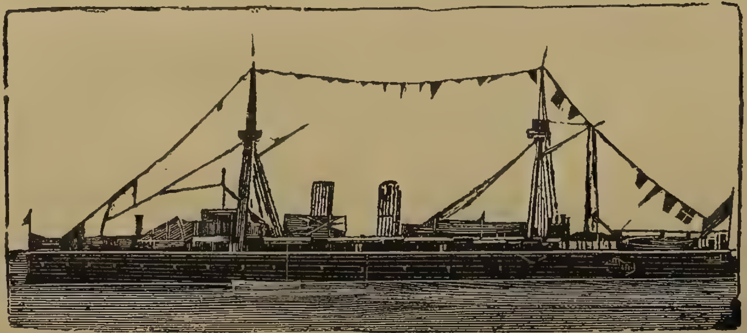
جماهیر متفقهٔ آمریقا

اسوجره

اسپانیا

انكلتره قرالیچه‌سنك آلتمشنجی سنهٔ دوریهٔ حكومتی مناسبتیله بعض دولتلر طرفندن لوندره‌یه كوندریلن سفن حربیه .

(٢)

دول اجنبیه سفن حربیهٔ جدیده‌سی

نوروج

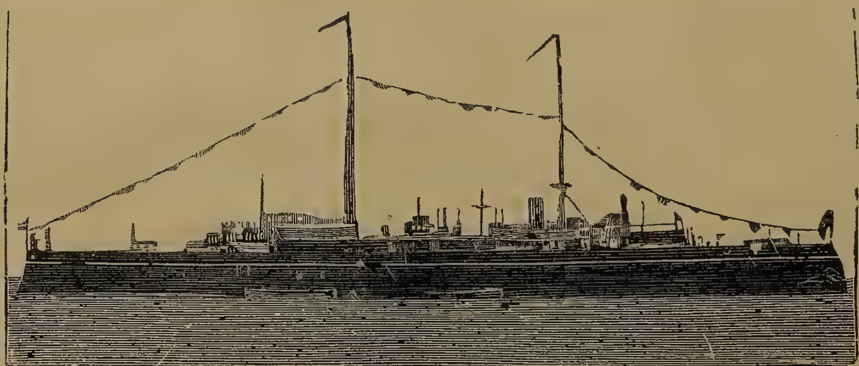
ژاپونیا

دانیمارقه

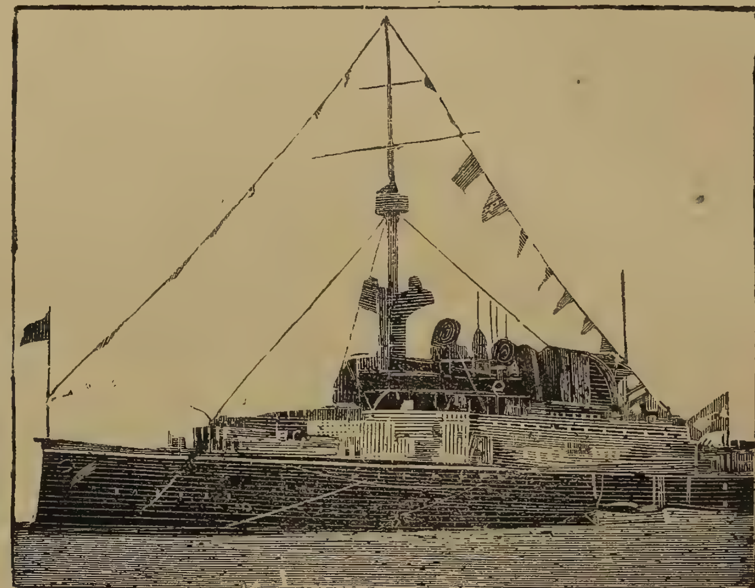
فلمنك

انکلتره قرالیچه‌سی حضرتلرینك آلتمشنجی سنهٔ دوریهٔ حکومتی مناسبتیله بعض دولتلر طرفندن لوندره‌یه کوندریلن سفن حربیه .

دول مختلفه سفن حربیهٔ جدیده‌سی

آوستریا

سیام

انکلتره قرالیچه‌سنك آلتمشنجی سنهٔ دوریهٔ حکومتی مناسبتیله بعض دولتلر طرفندن لوندره‌یه کوندریلن سفن حربیه‌دن آوستریا ، سیام حکومتلرینك کمیلری .

١٨ میلدن ٢٧،٥ میله وحتی بعضاً اوتوز میله قدر برسرعت سیره مالك اولدقلری دوشونیلور [١] وسفن مزبوره‌نك زره تجهیزاتی وسرعتلری ایله متناسب اسلحهٔ مدهشه ومؤثره وبالخاصه سریع آتشلی طوپلر ایله انلره اقتضا ایدن مهمات ناریه‌یه ، غایت قوتلی ماکنه وقزغانلره والحاصل احوال حربیه‌نك وابحار متنوعه‌نك احوال کونا کونننه وفا ایده‌جك ماهر هیئت ضابطان وافراده مالکیتلری وهله کورنلری مستغرق وله وحیرت ایدن انتظام ومکملیت وجسامتلری اینجه‌دن اینجه‌یه کشیده اعماق تفکرات ایدیلور وبرده بونلردن حکومات معظمهٔ بحریه نزدلرنده موجودلرینك مقادیری موقع تدقیق وملاحظه‌یه آلنه‌رق بوکون یالکز آوروپا دکزلرنده نیجه نیجه یوزلرجه‌سنك کمال هیبت ودهشت ایله سبح وطیران ایتمکده بولندقلری اوکره نیلور ایسه زمانمزك ترقیات جدیدهٔ بحریه‌سی حقنده ایشته اولزمان اك صحیح برحکم وقرار ویریله بیلور .

— لاحقه —

دونمای مهابتمقرون همایون [٢]

دونمای همایونی تشکیل ایدن اسکی ویکی سیستمده سفن حربیه‌دن یکیلرینك جنس ونوع ومقادیری جدول سابقده کوسترلمش ایسه‌ده انلرك کافه‌سنك بیلنمسی لوازم قطعیه‌دن اولدیغندن وعلی الخصوص زرهلی اولنلرك صوکسیملرنده اولان زره الواحنك ثخنلریله سرعت سیر وحرکتلری وماء مخرج طونه‌لری مقادیری بیلنمك اك زیاده لازم بولندیغندن مقادیر مذکوره ایله انلرك دریایه تاریخ نزوللری آتیده برجدول مخصوصه درج ایدیله‌رك کندولرینك دول اجنبیه زرهلی سفن حربیه‌سیله مقایسه‌لری قارئین کرام حضراتنه براغلمش وبو جدولدن صکره زرهلی اولمیان عثمانلی سفن حربیه‌سی ایله ترسانهٔ عامره‌یه متعلق هرنوع نقلیه وخدمت وسائره سفینه‌لری حقنده دخی معلومات اعطاسیله عموم قوهٔ بحریه‌مزه دائر اساسلی برفکر حصوله کتورلمکه چالیشلمشدر . معهذا دول سائره‌نك دخی خدمات

---

[١] بوسرعتدن طولایی حکومات مختلفه‌نك میلیونلر صرفیله تدارك ایتدکاری غایت بطیءالحرکه آغر ساحل طوپلری اعتباردن بالوجوه ساقط اوله‌رق یرلرینه مانوره وحرکتلری سهیل یکی طوپلر وبالخاصه اك صوك زمانلرده سریع آتشلی طوپلر وضع ایدلمکده‌در . روسیه‌لیلر بحر سیاه وبحر بالطق سواحلنه برچوق ٥٠ چاپ طولنده ١٦ سانتمتره‌لك سریع آتشلی قانه‌طوپی وضع ایتمشلر وسائر اکثر دولتلر دخی بویولده حرکت ایلمکه باشلامشلردر. بنابرین سفن حربیه‌نك فوق‌العاده دینه‌جك شمدیکی سرعت سیرلرینك یقین برزمانده سواحل مدافعه‌سنه مخصوص اولان همان بالجمله ساحل طوپلرینك سریع آتشلی طوپلره تحولنه باعث اوله‌جغنه هیچ شبهه یوقدر .

[٢] دونمای مهابتمقرون همایون حقنده بوراده اعطا ایتدیکمز معلومات فرانسه‌ده بحریه ضابطانه مخصوص اولمق اوزره بهرسنه نشر اولنان مخطره‌نك ١٨٩٨ ده نشر اولنان نسخه‌سندن اخذ واقتباس اولنه‌رق اجرای تتبعات وتحقیقات ایله نواقصی اتمام ایدلمشدر .

زرهلی سفن حربیهٔ عثمانیه [*]

	سفن حربیه‌نك انواعی	زره‌قوشاغنك ثخنی	ماءمخرج طونه‌سی [استیعاب طونه‌سی]	سرعتی	تاریخ نزولی
		سانتمتره	طونیلاته	ساعتده میل	
مركزدن دوه‌دوركی زرهلیلر	آثار توفیق	٢٠,٠	٥٦٨٧	١٣,٣	١٨٦٨
	حمیدیه	٢٢,٩	٧٩٢٠	١٣,٥	١٨٨٥
	مسعودیه	٣٠,٥	٩١٤٠	١٣,٥	١٨٧٤
باربطه‌لی وقله‌لی زرهلیلر	عزیزیه	١٣,٣	٦٤٠٠	١٢,٠	٦٤—٩٢
	محمودیه	١٣,٣	٦٤٠٠	١٢,٠	٦٤—٩٤
	اورخانیه	١٣,٣	٦٤٠٠	١٢,٠	٦٥—٩٣
	عثمانیه	١٣,٣	٦٤٠٠	١٢,٠	٦٤—٩٢
زرهلی قرویتلر	آثار شوكت	١٥,٠	٢٠٤٦	١١,٣	٦٨
	عون‌الله	١٥,٢	٢٤٤٠	١١,٠	٦٩
	فتح بلند	٢٢,٩	٢٧٦٠	١٣,٠	٧٠
	اجلالیه	١٥,٢	٢٢٢٨	١١,٠	٧٠
	معین ظفر	١٥,٢	٢٤٤٠	١٢,٥	٦٩
	مقدمهٔ خیر	٢٢,٩	٢٧٦٠	١٢,٥	٧٢
	نجم شوكت	١٥,٠	٢٠٤٦	١١,٣	٦٨
	عبدالقادر	٣٥,٥	٧٨٧٠	١٧,٠	دستكاهده
	. . . .	٣٥,٥	٧٨٧٠	١٨,٠	دستكاهده
قانونيه‌دار (زرهلی غانبوطا)	هزبر زرهلی دوبه‌سی	٧,٦	٦٢٥	٧,٠	٧٢
مونیتورلر	حفظ الرحمن	١١,٧	٢٥٠٠	١٢,٠	٦٨
	فتح الاسلام	٧,٦	٣٣٠	٨,٠	٦٥
	ممدوحیه	٧,٦	٣٣٠	٨,٠	٦٥

[*] فرانسزلرك Hoche زرهلیسی سیستمنده ایكی قطعه قله‌لی زرهلینك دولت علیهٔ عثمانیه زرهلیلری میاننه داخل اولمق اوزره دستكاهده‌اولدیغی ١٨٩٧ ده نشراولنان فرانسه بحریه ضابطانه مخصوص مخطره‌ده منظورمز اولمش و بو زرهلیلرك ١٧,٠ میل سرعته و زره قوشاغنده ٤٥ سانتمتره ثخنه مالك اولدیغی واستیعاب طونه‌لرینك ١٠٦٥٠ ایدوكی اثر مذكوره كورلمشدر . بوندن بشقه زرهلی سفن حربیهٔ عثمانیه‌دن ایكی قطعه‌سی [مسعودیه وآثار توفیق زرهلیلری] تعدیلات مكمله‌سی‌اجرا قلنه‌رق اك صوك موداده واك سریع‌الحركه زرهلی سفن حربیه صورتنه افراغ قلنمق ایچون بكنلرده ایتالیاده « جنوه » ده واقع سیویل « آنسالدو » دستكاهلرینه ارسال بیورلمشدر .

عساکر بحریهٔ شاهانه :

« مسعودیه » فرقتین همایونی امرا و ضابطانی :

مخصوصـهٔ حربیه‌یه ونقلیات وخدمات متنوعهٔ ســائره‌یه مخصوص نیجه نیجه یوزلرجـه سفن عادیســنك [یعنی زرهلولریله قرووازور وتورپیدورلرینك غیری پك چوق عادی سفائننك] بولندیغی وفقط بوائرده انلردن اصلا بحث اولنمامش اولدیغی هیـچ برصورتله خاطره‌دن، فکر مقایسه‌دن دور طوتلمامليدر.

— زرهلی اولمیان سفن حربیهٔ عثمانیه —

(١) — قیچدن چرخلی فرقتینلر

١٨٤٩ تاریخنده دریایه تنزیل قلنمش اولان مخبر سرور فرقتین همایونی « تورپیدو مکتبی » اتخاذ اولنمشدر . ١٨٦٥ ده دریایه ایندیرلمش اولان اخشــاب « سلیمیه » فرقتین همایونی طوب تعلیمی اجراسنه مخصوص تعلیم سفینه‌سیدر . ١٨٧٩ ده انشا قلنمش اولان اخشاب « محمد سلیم » فرقتین همایونی (مکتب سفینه‌سی) اولوب استیعاب طونه‌سی ١٣٠٠، سرعتی ١١ میلدر .

(٢) — قرووازورلر

برنجی صنفدن درت قرووازور علی‌روایةٍ الیوم دستکاهده اولوب بونلرك استیعاب طونه‌سی ٤٠٥٠ وسرعتلری ١٨ میلدر. ایکی دانه سنك اسملری «خداوندکار» و « سلیمیه » در . ایکنجی صنف قرو وازورلردن « هیبتنما » قرووازی ١٨٩٠ تاریخنده دریایه اینـدیرلمش [اوچ دیرکلی وایکی باجه‌لی] اولوب مکتب سفینه‌سیدر . استیعاب طونه‌سی ١٩٦٠، سرعتی ١٥ میلدر. بونوعدن ١٨٩٢ ده ایندیرلمش اولان « لطف همایون » قرو وازورینك اسـتیعاب طونه‌سی ١١٦٠، سرعتی ١٥ میلدر . ایکنجی صنفدن « فیض بحری»، « شادیه » نامنده ایکی قرووازورك دستکاهده اولدیغی مروی اولوب استیعاب طونه‌لری ١٦٠٠، سرعتلری ١٧ میل اوله‌جقدر .

بونلردن بشـقه قیچدن چرخلی بعض سفائن مهمه کچن یونان مسئله‌ســنده قرووازور حالنه افراغ اولنمشلردرکه انلر دخی مکه ، مدینه ، ازمیر وسائره سفینه‌لریدر .

(٣) — قیچدن چرخلی اخشاب قروتلر

١٨٥٩ و ١٨٦٣ ده انشا اولنمش اولان بروسه ، ادرنه، منصوره، مظفر ، سینوب قروتلری ٧٨٢ و ٨٠٠ استیعاب طونه‌سنه و ٩ و ١٠ میل مقداری سرعته مالکدرلر .

(٤) — قانونیه‌رلر [غانبوطلر]

برنجی صنفدن آلتی قطعـه غانبوط [طوپ چکر سفینه] موجود اولوب انلر دخی بیروت ، اسکندریه ، کلیدالبحر ، مریخ ، عطارد ، زخاف نامنلرنده‌کی سـفینه‌لردر . « زخاف » « وکلیدالبحر »

١٨٩٥ ده انشا اولنمش اولوب استيعاب طونه‌لری ٦٤٣، سرعتلری ١٢ ميلدر . ديگرلری ٥٩ : ٦٣ ده انشا اولنمش اولوب استيعاب طونه‌لری ٦٠٩، سرعتلری ١١ ميلدر .

ايكنجی صنف غانبوطلردن [طوپ چكرلردن] درت قطعه‌سی ١٨٩٤ ده انشا اولنمش اولوب «آشير» ، «رشير» ، « شوكتنما » ، « سير دريا » نام‌لرينی حائزدرلر . ايكی اولكيسنك استيعاب طونه‌لری ٧٠ ، وديگر ايكيسـنك ٢٠٠ و ١٠٤ اولوب درديده ١٥ ميل سرعتده‌در . ايكنجی صـنفدن « عكا » غانبوطی ٥٩ ده دريايه ايندير لمش اولوب استيعاب طونه‌سی ٢٠٠ ، سرعتی ٧ ميلدر . ١٨٨٣ ده دريايه ايـنديرلمش اولان « فرات » ، « شط » غانبوطلرينـك استيعاب طونه‌لری ٢٥٠ ، سرعتلری ١١ و ١٠ ميلدر .

بارقهٔ ظفر ، كشاف ، نصر خدا ، پلنك دريا ، سائقهٔ شادی نامنده بش قطعه ايكنجی صنفدن غانبوطك انشا آتنه تشبث اولنه‌رق بونلردن «پلنك دريا» نامنده‌كی سفينه‌نك انشا آتی ختام بولمغـله كچن يونان مسئله‌سـنده دونمای همايونه التحاق ايلديكی معلوم ومارالذكر بش سفينه‌نك ١٥ ميل سرعتنـده اولملری پلانلری ايجاباتندن ايدوكی مسموعدر . « پلنك دريا » دنيلان سفينه « آويزو قانونيه‌ر » وياخود « قونتر توريپيور » دنيلان نوعـدن بر غانبوطدركه بو نوع سفائنه ترسـانهٔ عامره‌ده انكليزلردن اقتباساً « توربيدو كه‌جر» وياخود « توربيدو صيادی » دينمكده‌در .

(٥) — آويزو توريپيورلر

٩٠٠ ماء مخرج طونه‌سنه و ١٩ ميل سرعته مالك بونوعدن ايكی سفينه اليوم دستكاهده‌در .

— استطراد —

سيرسريع ايله متحرك قرووازورلرك صوك زمانلرده براهميت فوق‌العاده كسب ايدرك بونوع سـفائنك كرك زرهلی وكرك زهسز اونلرندن پك چوقلرينی دول بحريه پك آز برزمان ايچنده انشـا ايتديره‌رك وكندولرينی بيوك وكوچك چاپده غايت مكمل سريع آتشلی يكی طوپلرله تجهيز ايليه‌رك انلر واسطه‌سيله دونمالرينك قوت ومهابتنی فوق‌العاده آرترمش اولدقلری كبی «قانونيه‌ر» وياخود « غانبوط » دنيلان طوپ چكر سفائنه دخی سواحل وليمانلرك محافظه‌سی نقطهٔ نظرندن كلی اهميتلر ويره‌رك بونوعدن سفائنك دخی برخيلوسنی انشا وتدارك ايتمش وهله توربيدو سفينه‌لرينك عددينی جداً استغراب اولنه‌جق برصورتده تزييد وصور انشـائيه‌لرينی پيدرپی اصلاح وتعـديل ايله نوعلرينی توفير ايلمش اولدقلرندن دونمای مهابتمقرون همايونك بويولده دخی ايجابات عصر وزمانه موافق بر مرتبهٔ مكمليته اصعادی اسباب ووسائلنه تشبث بيورلمش وسطوت قاهرهٔ عثمانيـه‌نك اوج اعلای كمالاته طوغری ارتقاسی ايچون كيجـه

دونانمای همایون :

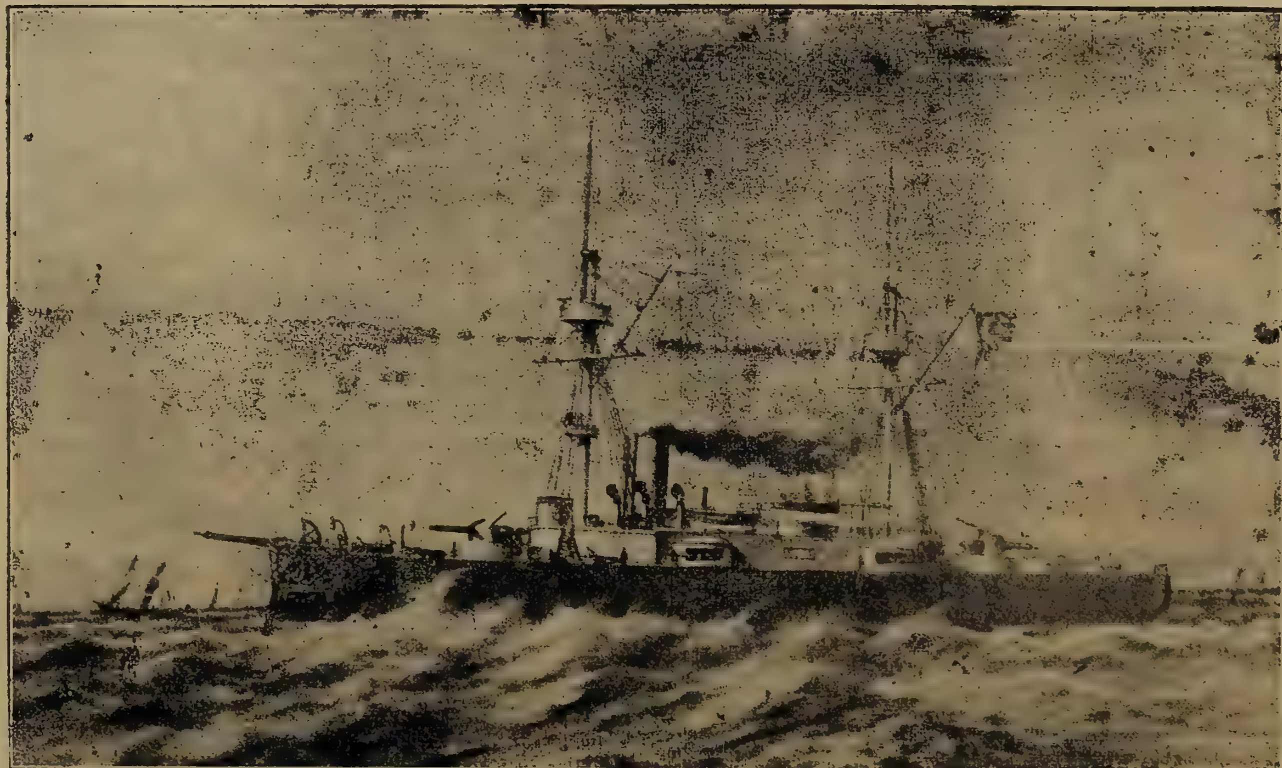
اهمیت فوق العاده‌سندن طولانی بین الافرنج « آلتون بوینوز — Corned'or » نامیله موسوم اولان « خلیج درسعادت » درونده عثمانلی سفن حربیه‌سی

زرهلی سفن حربیهٔ عثمانیه‌دن:

زرهلی « محمودیه » فرقتین همایونی

زرهلی سفن حربیهٔ عثمانیه‌دن:

« عزیزیه » زرهلی فرقتین همایونی

(٢)

زرهلی سفن حربیۀ عثمانیه‌دن :

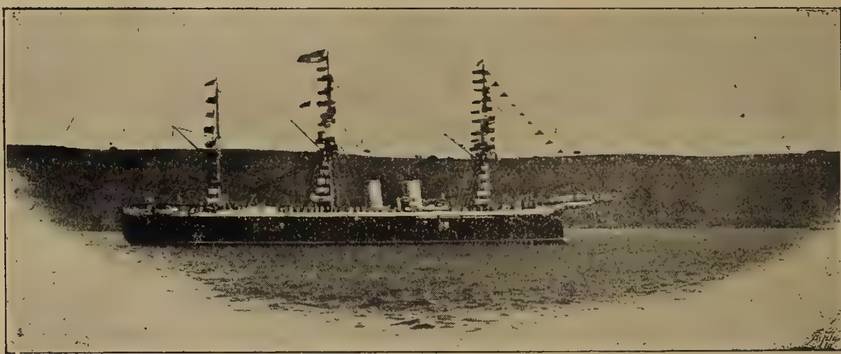

اجلالیه زرهلی قروت همایونی

[حشمتلو آلمانیا ایمپراطوری حضرتلرینك سوریه سیاحتلری حسبیله « هوهنزولرن » یاطیله]
[برلکده، بیروت صولرینه کیتمك اوزره کوپریدن خروج ایتدیکی صره‌ده بو رسم آلنمشدر .]

(۳)

۱ زرهلی سفن حربیهٔ عثمانیه‌دن :

مسعویه زرهلی فرقتین همانی

[الیوم «جنوه» ده واقع «انسالدو» دستکاهلرنده اصول جدیده‌یه تحویل اولنمق اوزره‌در].

حمیدیه زرهلی فرقین همایونی

[سایهٔ حضرت پادشاهیده ترسانهٔ عامره‌ده انشا اولنمشدر].

بو ایکی رسم آلمانیا ایمپراطوری حضرتلرینک چناق قلعه‌دن مرورلری اثناسنده آلنمشدر .

(٤)

زرهلی سفن حربیهٔ عثمانیه‌دن :

« حمیدیه » زرهلی فرقتین همایونی

(٥)

زرهلی سفن حربیهٔ عثمانیه‌دن :

«نجم شوکت» زرهلی فرقتین همایونی.

(٦)

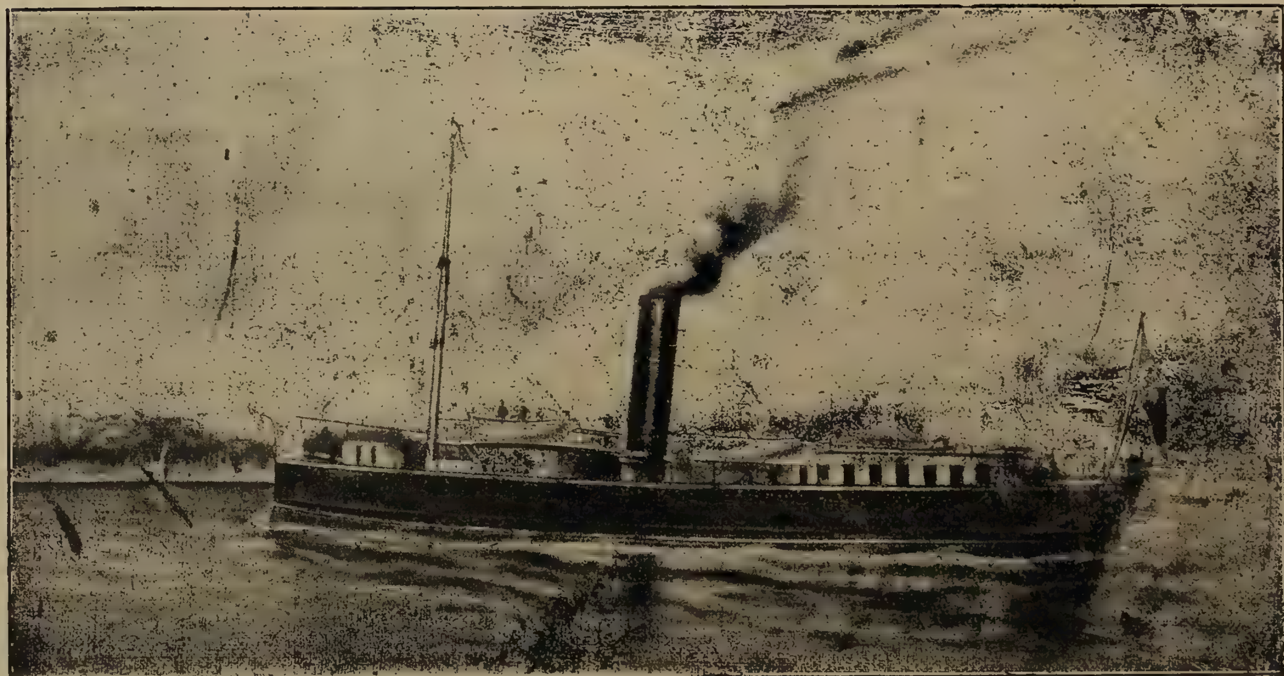
زرهلی سفن حربیهٔ عثمانیه‌دن :

زرهلی « حفظ الرحمن » قرووت همایونی

(۷)

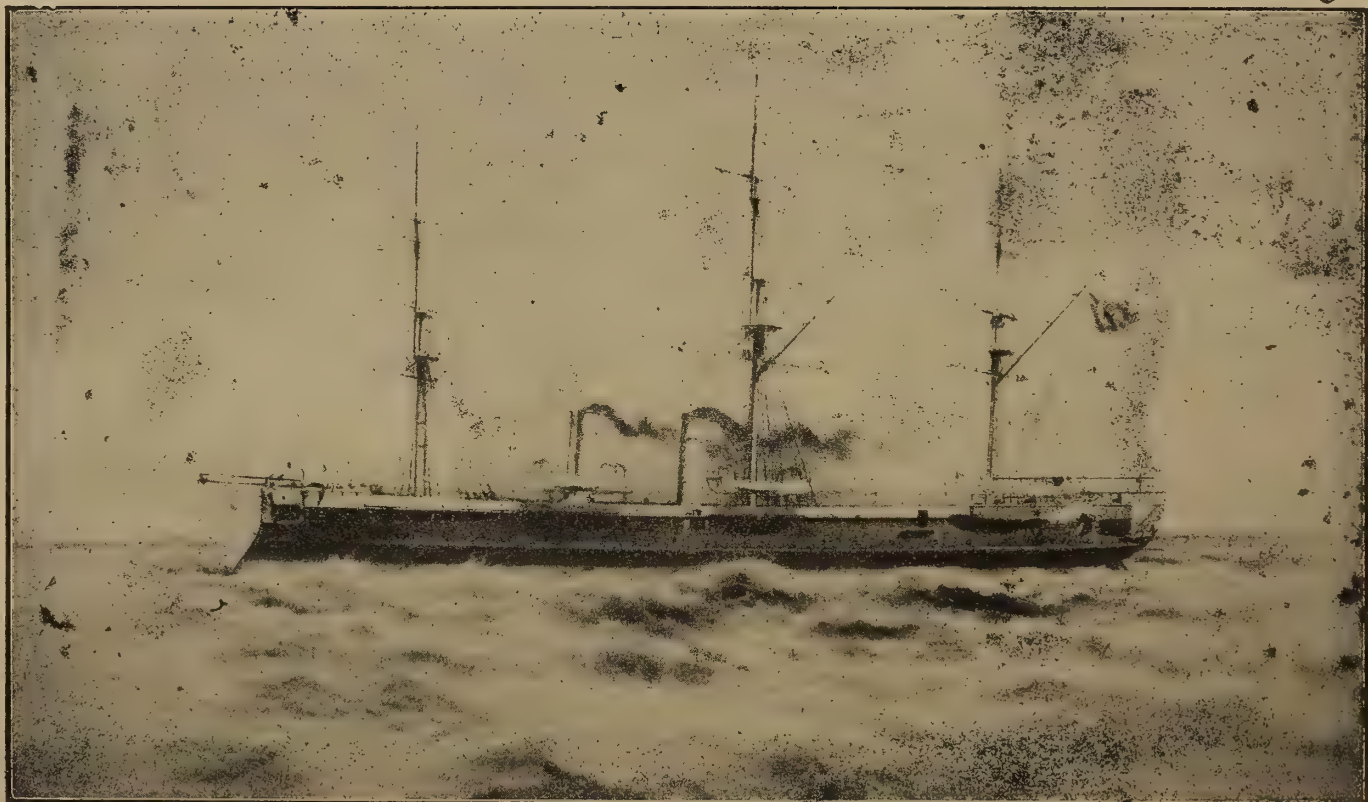
زرهلی سفن حربیهٔ عثمانیه‌دن :

زرهلی «هزبر» دوبه‌سی

(٨)

عثمانلی قرووازورلرندن :

« هیبتنما » قرووازور همایونی .

وكوندز چاليشان، بتون راحت وحضور همايونلريني فدا بيورمقده اولان سوكيلي پادشاهمز، وكيل پيغمبر افندمز حضرتلرينك سايۀ عاطفت وعنايتلرنده قواى بحريه‌مزك هريوزدن ترقيسى سايه‌سنده عثمانلى دونماسنك قريباً الك منتظم دول بحريه دونمالرى مياننده برموقع مخصوص احراز ايده‌جكى شك وشبهه‌دن وارسته بولنمشدر .

عثمانلى تورپيدو سفينه‌لرينك انواع واحوالى جدولى آتيده ارائه اولنمشدر

	عثمانلى تورپيدو سفينه‌لرى	تاريخ انشاسى سنۀ ميلاديه	ماء مخرج طونه‌سى طونيلاته	سرعتى ساعتده ميل
«تورپيدو كه‌جرلر» [قونترتورپيدولر]	برق افشان	٩٤	٢٧٠	٢٥,٠
	اژدر	٩٠	١٢٠	١٨,٠
	نعمت	٩٠	٢٣٠	٢١,٠
	شاهين دريا	٩٢	٤٥٠	٢٢,٠
	پلنك دريا	٩٦	٨٤٠	٢٣,٠
	طيار	٩٤	٢٧٠	٢٥,٠
بركنجى صنفدن تورپيدو سفينه‌لرى [تورپيدولر]	نورمانديه‌ده ياپلمش برقطعه تورپيدو سفينه‌سى	٨٥	٤٢	٢٠,٠
	فورژئه شانتيه شركتنه ياپدرلمش ايكى قطعه تورپيدو سفينه‌سى	٨٥	٤٢	٢٠,٣
	Schichau سيستمنده بش قطعه تورپيدو سفينه‌سى	٨٩ : ٨٦	٨٥	٢٢,٠
	استانبولده ياپلمش درت قطعه تورپيدو سفينه‌سى	٨٩ : ٨٦	٤٢	١٨,٠
	كذا استانبولده ياپلمش برقطعه تورپيدو سفينه‌سى	٨٩	١٤٠	٢٣,٠
	آلمانياده ياپلمش ٩ قطعه تورپيدو سفينه‌سى	٩٠ : ٨٩	٨٧	٢٢,٠
	Schichau سيستمينده ١٠ قطعه تورپيدو سفينه‌سى	٨٧ : ٨٦	٨٨	٢٢,٠
	كذا مذكور سيستمده ١٠ قطعه تورپيدو سفينه‌سى	٩٤ : ٩٠	١٢٠	٢٣,٠
	ايكى قطعه تورپيدو سفينه‌سى	٩٢	٨٧	٢٢,٠
تحت البحر متحرك تورپيدو سفينه‌سى (نوردنفلت اصولنده)	عبد الحميد	٩٠	٢٦٠	١٢٠
	عبد المجيد	٨٦	٢٦٠	١٢,٠

شمدی‌یه قدر تعداد وبیان اولنان سفائن حربیه‌دن بشقه دولت عثمانیه‌نك برخیلی دها سفینه‌سی واردرکه انلرده بروجه آتیدر .

رکاب همایونه مخصوص «تشریفیه» استمبوط همایونی انشاآت اخیره‌دن اولوب استیعاب طونه‌سی ٥٥ وسرعتی ١٤ میلدر .

دولت علیه‌نك سفن صغیره زمره‌سندن قیچدن چرخلی ١٠ قطعه آویزوسی ویاندن چرخلی اوله‌رق دخی ١٢ قطعه آویزوسی اولوب برنجی نوعدن اولنلر ١٨٦٦ : ١٨٧١ ده و ایکنجی نوعدن اولنلر دخی ١٨٤٨ : ٧٥ ده یاپلمش اولدقلرندن وسرعتلری ایسه ٥ : ١٢ میل راده‌سنده اولدیغندن بوکون سفن عتیقه‌دن عد ایدلسه‌لر سزادر .

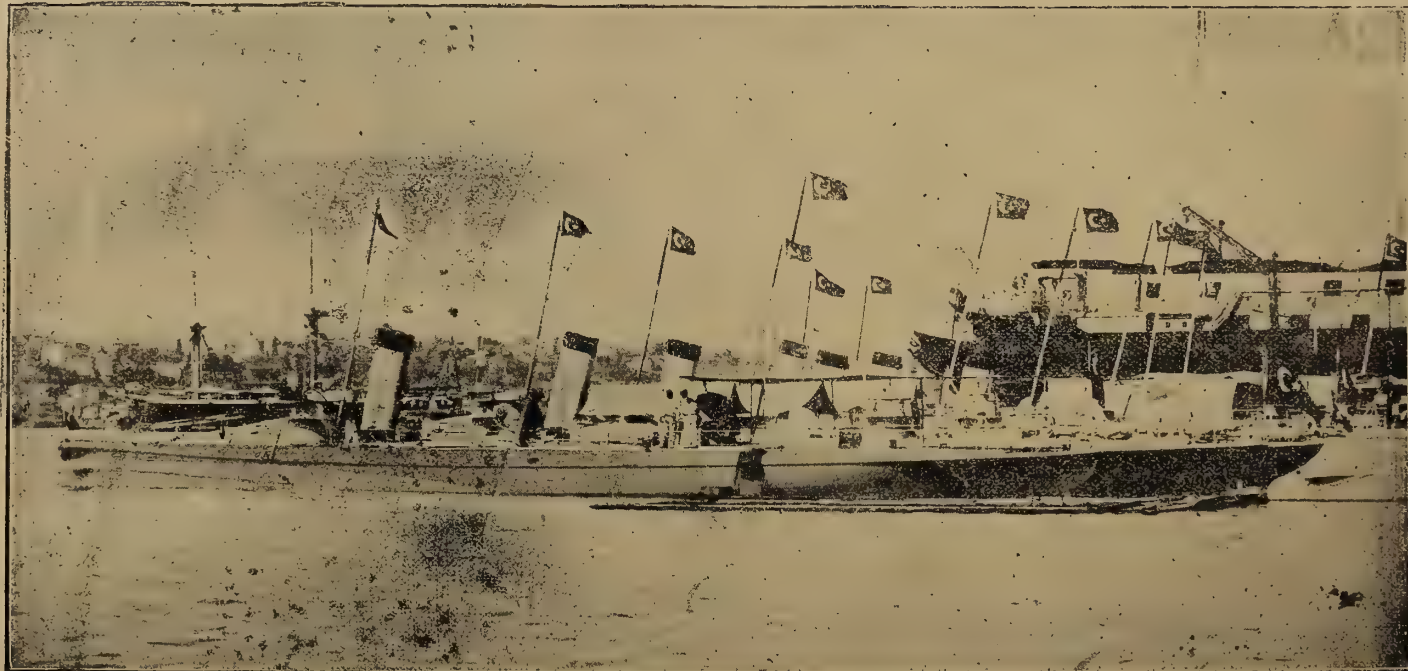
بونلردن ماعدا دولتك بریسی الیوم دستکاهده اولمق اوزره بش قطعه قیچدن چرخلی نقلیه سفینه‌سی یعنی بیوك نقلیه واپوری [دردی: بابل، رهبر توفیق ، مقدمهٔ شرف ، مسرتناملرنده اولدیغی کبی دستکاهده اولان شادیه نامنده‌در] و ٧ قطعه دخی یاندن چرخلی عتیق بیوك نقلیه سفینه‌سی اولدیغی کبی [بونلر: عسیر، اثر جدید ، فیض بحری ، مجیدیه، مورد نصرت ، شعار نصرت ، طائف ناملرنده‌در] ٦ قطعه یاندن چرخلی « یاط — Yacht » دنیلان رکاب همایون واپورلری واردر [بونلر: سلطانیه ، عزالدین ، استانبول ، فؤاد ، طلیعه ، اسماعیل ناملرنده ایکی باجه‌لی یاندن چرخلی اولوب الیوم رکوب شاهانه‌یه مخصوصدرلر [١] . بونلرك الك جسیم ومزینی « سلطانیه » واپور همایونی اولدیغی کبی همان عین جسامتده اولان دیکر سفن همایون میاننده « عزالدین » و « استانبول » واپور همایونلری دیکرلرینه تزییناتجه کلی فائقدرلر .] ویدی قطعه عین وجهله یاندن چرخلی یاط یعنی رکوب واپوری نام دیکرله سرعت واپوری [بونلر ارقادی ، اثار نصرت ، قندیه ، حانیه ، مدار ظفر، رتمو ، ثریا ناملرنده‌در] و ١٤ قطعه صغیر الجسامه خدمت واپوری و آیروجه ایکی قطعه قیچدن چرخلی سفینه ، ایکی قطعه یلکن سفینه‌سی (بریق) ، و آیروجه ١٠ قطعه یاندن ویاقیچدن چرخلی واپوری اولدیغی کبی ادارهٔ مخصوصه‌نك مالك اولدیغی ٤٩ قطعه‌یی متجاوز بیوك کوچك وقیچدن ویایاندن چرخلی سفینه دخی دولته‌متعلق اولمغله ایجابنده خدمات عسکریه‌ده استخدام اولنه‌بیلور [٢] .

---

[١] — « فؤاد » واپور همایونی « کیل » قنالنك رسم کشادنده حاضر بولنمق اوزره اولکی سنه آلمانیا صولرینه کوندرلمش ایدی .

[٢] بو سفینه‌لرك اسملری بروجه آتیدر : ارسلان ، کامل پاشا ، حسن پاشا ، علی صائب پاشا ، سکودلی ، سقاریا ، بحر جدید ، جده ، تورك ، قپلان ، پارس ، طولمه بغچه ، کرید ، بنغازی ، تجارت بحری ، نجد ، استنیه ، پلونه ، کدکلر ، ادرمید ، سلوری ، باطوم ، بیوك اطه ، شهبر ، شرفرسان ، قاضی کوی ، قارتال، قلیج علی ، قنالی ، جانیك ، خیرالدین ، هکبه‌لی ، هرکه ، ازمید ، قیصریه ، کملك ، لطفیه ، مدانیه ، مالاقوف ، مالتپه ، مرمره ، مدار ، مدار توفیق ، موصل ، نزهتیه ، پندك ، پورسوق ، سلانیك ، واسطه . — بونلردن بشقه ١٨٩٣ یکیدن بش واپور تدارك ومبایعه اولنمشدر .

دونمای مهابتقرون همایوندن :

عثمانلی طورپیدو فیلوسی [خلیج درسعادت] .

(١)

عثمانلی طورپیدو سفینه‌لرندن :

« برق افشان » طورپیدو استمبوط همایونی .

(٢)

عثمانلی طورپیدو سفینه‌لرندن :

« سطوت » طورپیدو استمبوط همایونی

(٣)

عثمانلی طورپیدو سفینه‌لرندن :

برنجی صنف «کیوم» طورپیدو استمبوط همایونی .

(٤)

دولت علیه‌نك بصره خفیف فیلوسی بش سفینه‌دن مرکب ایسه‌ده ۱۸۹۳ ده مذکور فیلویه یکیدن اون سفینه علاوه اولنمشدر .

کورجی قومپانیه‌سنك عثمانلی ویونان صولرنده ایشلمکده بولنان طقوز قطعه‌یی متجاوز واپورلری دخی ایجابنده دولت خدماتنده قوللانیله‌بیلور .

۲ — زمانمزده مستعمل زرهلی وزرهسز هر نوع سفن حربیه‌نك طوپ تجهیزاتی

سفن حربیه طوپلرینك چاپلری وانواع مختلفه‌سی

بر حرب سفینه‌سی داخلنه وضع اولنه‌جق طوپلرك چاپی سفینهٔ مذکوره‌نك تعیین وتخصیص قلندیغی خدمت ووظیفه‌یه تابعدر .

زمانمز سفن حربیه‌سنده مستعمل طوپلر بیوك [آغر]، وسطی، کوچك چاپلی افواه ناریه‌دن عبارت اولمق اوزره باشلوجه اوچ بیوك صنفه تفریق اولنور . ۲٤ سانتمتره‌لك افواه ناریه ایله انك فوقنده برچاپه مالك بولنان افواه ناریه [یعنی ۲٤ سانتمتره‌لك طوپلردن عصر حاضرك اك بیوك آلات ناریه‌سی اولان ٤٥ سانتمتره‌لك طوپلره دکین هر جنس آغر طوپلر] برنجی صنفدن و ۹ سانتمتره‌دن ۲٤ سانتمتره‌یه قدر برچاپه مالك بولنان افواه ناریه ایکنجی صنفدن والحاصل ۹ سانتمتره‌نك مادوننده برچاپه مالك اولان [وبالخاصه صوك زمانلرده اکثریتله واقع اولدیغی اوزره ۷۵ میلیمتره‌دن ۳۷ میلیمتره‌یه قدر برچاپده بولنان] افواه ناریه اوچنجی صنفدن عد واعتبار اولنورلر .

{۱} — سفن حربیه‌ده مستعمل بیوك چاپلی آغر افواه ناریه

بیوك چاپلی آغر طوپلر زرهلی سفن حربیه‌نك اسلحهٔ اساسیه‌سنی تشکیل ایلمکده‌درلر .

بیوك چاپلی اغر افواه ناریه دشمن زرهلی سفائننك زره قوشاقلرینی، اوجلرده‌کی کوکرته بلنداژلری ایله سفن مزبوره‌ده موجود توره‌لر [یعنی زرهلی قله‌لر]، ره‌دووی‌لر، محفوظ محللر بلنداژلرینی دلمك ایچون استعمال اولنورلر . افواه ناریهٔ مزبوره‌نك دلمه قوتی یالکز چاپه [قطر مجف آلت ناریه‌یه] وبو صورتله مرمیلرینك طول وثقلتنه تابع اولمیوب بلکه مرمیات مزبوره‌نك حین خروجلرنده حائز اولدقلری سرعته یعنی سرعت ابتدائیه‌لرینه دخی تابعدرکه مزبور سرعتلر یقین وقته قدر بوطوپلر ایچون ٤٠٠ : ٥٠٠ متره راده‌لرنده ایکن صوك زمانلرده حرب باروتلرینك اصلاحی

[چقولاته باروتی انواعیله دومانسز باروتلر انواع مختلفه‌سنك ایجاد واختراعی] وبوباروتلرك استعمالیله ناملو طوپلرینك ٤٠ چاپه قدر [صوك زمانلرده دها زیاده] اوزادیله‌بیلمسی سایه‌سنده انلرك ٦٠٠و٧٠٠ متره وحتی بونوعدن بعض طوپلرده ٨٠٠ متره راده‌لرینه قدر ودها زیاده توفیر وتكثیرینه امكان حاصل اولمشدر .

پك بیوك چاپلی اولان افواه ناریه [یعنی ٣٤ : ٤٥ سانتمتره چاپنده بولنان پك آغر طوپلر] یقین وقته كلنجه‌یه دكین دولتلر طرفندن قبول واستعمال اولنمقده وبونلردن بر طاقملری الك مشهور حرب سفینه‌لرینه كمال اهمیتله قونلمقده ایكن [١] افواه ناریهٔ مذكوره شو صوك سنه‌لرده خدمات بحریه ایچون رغبت واعتباردن ساقط اولمش وبونلرك پك بیوك كلفتلری داعی وغایت بهالی اولمغله برابر بیوك هدف تشكیل ایتملری وبطی برصورتله آتش اجراسنه قدرتیاب اوله‌بیلملری وبوندن بشقه طوپجیلغك فوق‌العاده ترقیسی الجاآتندن اوله‌رق انلرك كوردكاری خدمتی كندولرندن خیلی كوچك اولان افواه ناریه‌یه كوردرمكه صوك زمانلرده همان امكان حاصل اولمسی رغبتدن دوشملرینه بادئ مستقل اولمشدر .

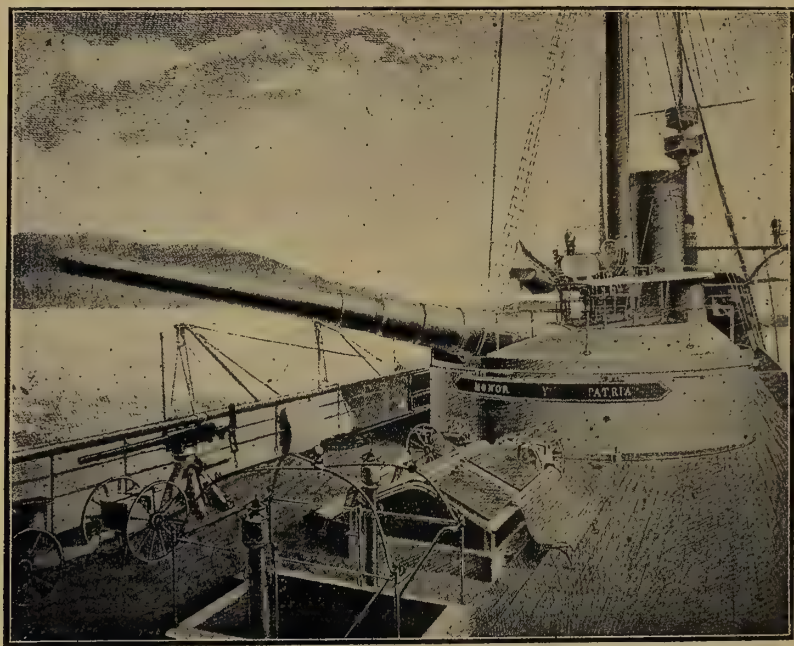
الك صوك انشا ایدیلان فرانسز زرهلی سفن حربیه‌سی ایچون هردرلو احتیاجه هرصورتله كفایت ایده‌جكاری قبول وتسلیم قلنمش اولان ٣٠ سانتمتره چاپنده طوپلر ایله اكتفا اولنمق قرارگیر اوله‌رق معمولات جدیده‌دن اولان الك مكمل وجسیم برچوق فرانسز زرهلیلری بو چاپده طوپلر ایله تسلیح وتجهیز اولنمش وشو صورتله اسكی فرانسز زرهلیلرنده موجود غایت بیوك چاپلی آغر طوپلرك مزبور سفینه‌لر داخلنه وضعی جهتنه كیدلمیه‌رك پك كلی منافع استحصال ایدلمشدر : فی‌الحقیقه فرانسه‌ده ١٨٨١، ٨٣، ٨٥، ٨٥ تاریخلرنده انشا قلنمش اولان Terrible، Indomptable، Caiman، Requin نام جسیم زرهلیلر ٤٢ سانتمتره‌لك طوپلر ایله و ١٨٨٣ و ١٨.٥ تاریخلرنده دریایه تنزیل اولنان بعض زرهلیلر ٣٧ سانتمتره‌لك طوپلر ایله و١٨٧٩ ، ٨٦ ، ٨٧ ، ٩٠، ٩١ تاریخلرنده انشا قلنان برطاقم سفن حربیه وتخصیص ١٨٧٨ ، ٨٠، ٨٣ تاریخلرنده تنزیل قلنان Tonnant ، Furieux، Vengeur نام جسیم زرهلیلر ٣٤ سانتمتره‌لك طوپلر ایله ویالكز ١٨٧٩ و ١٨٨١ تاریخلرنده تنزیل قلنان Dévastation، Courbet نام زرهلیلر ٣٢ سانتمتره‌لك طوپلر ایله تسلیح وتجهیز قلنمش ایكن [٢] ١٨٩٢ ده انشا قلنان Bouvines نام فرانسز زرهلیسی ایله ١٨٩٣ تاریخنده دریایه تنزیل قلنان Trehouart، Charles-martel، Jauréguiberry نام زرهلیلر و١٨٩٤ ده انشا اولنان Lazare، Henri IV،

[١] دولت علیهٔ عثمانیه‌نك مالك اولدیغی قوبروقدن طولار طوپلرك الك بیوكی ٣٥,٥ سانتمتره‌لك قروپ طوپلری اولوب سواحل مدافعه‌سنه تخصیص ایدلمش اولان بو طوپلرك دور سلطان عبدالعزیز خانیده ورود ایدن برنجیسی مشهور موسیو قروپ سلطان مشارالیه حضرتلرینه هدیه صورتیله تقدیم ایلمش ایدی .

[٢] سفن حربیهٔ جسیمه‌دن بهرینه بیوك چاپلی اغرطوپلردن ٢ : ٤ دانه‌سی اعطا قلنور .

«پەلایو — Pelayo» نامنده‌كی باربت قله‌لی اسپانیا زرهلیسنك داخلاً كورینشی

[بوسفینه داخلنده ٢ عدد ٣٢ و ٢ عدد ٢٨ و ١ عدد ١٦ و ٩ عدد ١٤ سانتمتره‌لك سریع آتشلی «هونطوریا» طوپی و «شنایدر قانه» سیستمنده بش عدد سریع آتشلی طوپ ایله ١٣ عدد روولور طوپی واردر] .

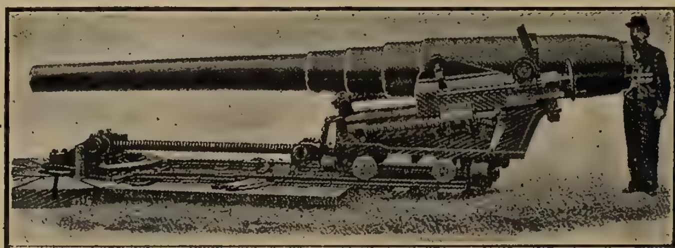
مركزدن محورلی كمی قونداغی اوزرینه موضوع «قانه فابریقه‌سی» معمولاتندن ١٨٨٣ مودلی ٣٥ چاپ طولنده ٣٢ سانتمتره‌لك چلیك هونطوریا طوپی

[بوطوپ اسپانیا جنرالی «هونطوریا»نك پلانی موجبنجه فورژنه شانتیه شركتنك «هاور» طوپ اعمالاتخانه‌لرنده اعمال ایدلمشدر].

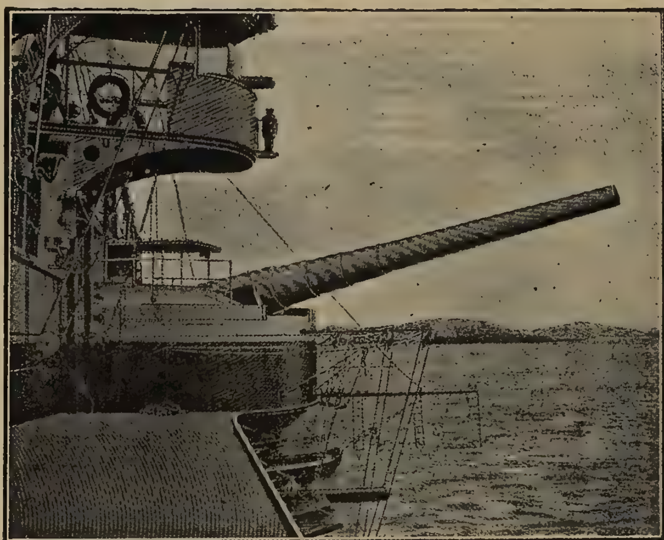
ثقلتی : ٤٩١٥٠ كیلو — باروتی : ٢٤٠ كیلو پریزماتیق — ثقلت مرمیسی : ٤٨٠ كیلو — سرعت ابتدائیه‌سی : ٦٢٥ متره — قمده دله‌بیله‌جكی زره ثخنی : ٠،٨٤٠ متره .

«پەلایو ـ Pelayo» نامنده‌کی باربت قله‌لی اسپانیا زرهلیسنك داخلنه موضوع اولان قانه فابریقه‌سی اعمالاتندن «هونطوریا» سیستمنده افواه ناریهٔ جدیده :

(۱)

(۲)

(۱) — فرانسه‌ده کانٔ‌قانه فابریقه‌سی معمولاتندن ۳۵ چاپ طولنده و «هونطوریا» سیستمنده چلیکدن معمول اوکدن محورلی قانه قونداغی اوزرینه موضوع ۱٦ سانتمتره‌لك کمی طوپی [ثقلتی : ٦۲۰۰ کیلو — باروت حقی : ۳۲ کیلو — زره دانه‌سنك ثقلتی : ٦۰,۰ کیلو — سرعت ابتدائیه‌سی ٦۳۲ متره].

(۲) — «پەلایو» نام اسپانیا زرهلیسی درونده قانه‌فابریقه‌سی معمولاتندن «هونطوریا» سیستمنده و ۳۵ چاپ طولنده ۱۸۸۳ مودلی چلیکدن معمول وقانه قونداغی اوزرینه موضوع ۲۸ سانتمتره‌لك کمی طوپی [ثقلتی : ۳۲۰۳۰ کیلو ـ باروت حقی: ۱٦۰ کیلو پریزماتیق باروتی — زره دانه‌سنك ثقلتی: ۳۸۰ کیلو ـ سرعت ابتدائیه‌سی : ٦۲۰ متره — قدّه دله‌بیله‌جکی زره ثخنی : ۷٤ سانتمتره] .

Carnot و ۱۸۹۵ ده اینشان Masséna ، Charlemagne و ۱۸۹٦ ده اینشان Saint-louis ، Gaulois ، Buvet نامنده اولان زرهلی سفن حربیه اك بیوك چاپلی افواه ناریه‌لرینی تشكیل ایتمك اوزره ۳۰,٥ سانتمتره‌لك طوپلر ایله تسلیح وتجهیز قلنمشلردركه بونلردن برطاقمی ایكیشر عدد ۳۰,٥ سانتمتره‌لك طوپ ایله ایكیشر عدده ۲۷ سانتمتره‌لك طوپه وبرطاقمی دردرعدد ۳۰,٥ سانتمتره‌لك طوپه واونر قطعه ۱٤ سانتمتره‌لك سریع آتشلی طوپه مالكدرلر .

شو دخی شایان دقتدركه اك یكی انشا اولنان زرهلیلر میاننده یالكز مثلا ۱۸۹۲ ده انشا قلنان Jemmapes، Valmy نام زرهلیلر كبی بعض سفائن مستثنا اوله‌رق ۳٤ سانتمتره‌لك طوپلرله تجهیز قلنمشلردر .

بیوك چاپلی آغر كمی طوپلری حقنده دول سائره‌نك شو صوك سنه‌لرده‌كی تعاملی فرانسه‌نككینه پك قریبدر : ژاپونیا حكومتنك چند سنه مقدم فرانسه‌نك فورژ ئه‌شانتیه دستگاهلرنده انشا ایتدیرمش اولدیغی اوچ قطعه اك یكی سیستمده زرهلینك بهری اك بیوك افواه ناریه‌لرینی تشكیل ایتمك اوزره ٤۰ چاپ طولنده ایكیشر عدد ۳۲ سانتمتره‌لك قانه طوپی ایله تسلیح قلنمش وچین حكومتنك چند سنه مقدم آوروپا دستگاهلرنده انشا ایتدیرمش اولدیغی زرهلی سفن حربیه وبالخاصه بونلردن Chen yuen Ting yuen نام زرهلیلر ۳۰,٥ سانتمتره‌لك طوپلرله تجهیز اولنمش ویونان دولتنك برقاچ سنه مقدم فرانسه‌نك فورژ ئه‌شانتیه دستگاهلرنده اك صوك موده‌ده وهربری بشر یوزبیك فرانسز آلتونی قیمتنده اوله‌رق انشا ایتدیرمش اولدیغی اوچ قطعه یكی زرهلی‌یه اك بیوك طوپ اولمق اوزره قانه‌سیستمنده ایكیشر عدد ۲۷ سانتمتره‌لك طوپ ویرلمشدر .

آلمانیا حكومتنك سفن حربیه ایچون قبول ایلمش اولدیغی اك بیوك چاپ ذاتاً ۲۸ ونهایت ۳۰,٥ سانتمتره اولوب [دها بیوك چاپلی طوپلر وبالخاصه ۳٥,٥ و ٤۰ و ٤۲ و ٤٥ سانتمتره چاپلرنده آلمان طوپلری سواحله مخصوصدر] مستثنا اوله‌رق ۳٥,٥ سانتمتره‌لك طوپلر بعضاً سفن حربیه‌ده دخی قوللانلمشدر. آلمانیا دولتنك «زرهلی قانونیه‌ر» دنیلان اونبر قطعه زرهلی غانبوطنك بهرنده بر قطعه ۳۰,٥ سانتمتره‌لك طوپ ایله ایكیشر میترالیوز واردر .

ایتالیا دولتنك ۱۸۷٦ و ۱۸۷۸ سنه‌لرنده انشا قلنان زرهلیلری اك بیوك چاپلی طوپلرینی تشكیل ایتمك اوزره ٤٥ سانتمتره چاپنده و ۱۰۳ طونیلاته [یعنی ۱۰۳۰۰۰ كیلو غرام] ثقلتنده پك آغر طوپلر ایله تسلیح قلنمش ایكن ۱۸۸۰ : ۱۸۸٥ تاریخنده انشا قلنان زرهلیلر نهایت ٤۳ سانتمتره‌لك و ۱۸۸۸ : ۹۱ ده انشا قلنان زرهلیلر ایسه اك بیوك اوله‌رق ۳٤ سانتمتره‌لك طوپلرله تسلیح قلنمشلردر. دستگاهده بولنان ایكی زرهلی ٤ قطعه ۲٥ سانتمتره‌لك طوپ و ۸ عدد ۱٥ سانتمتره‌لك طوپ ایله وینه دستگاهده بولنان برزرهلی قرووازور ایكی عدد ۲٥ سانتمتره‌لك طوپ و ۱۰ قطعه ۱٥ سانتمتره‌لك سریع

آتشلی طوپ ایله تسلیح اولنه‌جقدر . ۱۸۹۵ و ۹٦ ده انشا قلنان ایکی زرهلی قرووازور بیوك طوپلردن صرفنظر اولنه‌رق اون ایکیشر قدر ۱٥,۲ سانتیمتره‌لك سریع آتشلی طوپلر وسائر دها کوچك چاپلی افواه ناریه ایله تسلیح قلنمشلردر . کوریلیورکه ایتالیا دولتی الك بیوك کمی طوپلرینك چاپنی کتدکجه تنقیص ایلمشدر .

انکلیز زرهلیلرینك الك جسیم طوپلری شونلردر :

۱۲	پوصلق و ٤٥	طونیلاته‌لق	[۳۰,٥	سانتیمتره‌لك]	[۱] طوپلر
۱۳,٥	« و ٦۷	«	[۳٤,۳	«]	«
۱٦	« و ۸۰	«	[٤۰,٦٤	«]	«
۱٦,۲٥	« و ۱۱۱	«	[٤۱,۲۷	«]	«

مزبور طوپلر میانده ۱۲ و ۱۳ پوصلق طوپلر باخصوص صوك زمانلرده پك کثرتله استعمال اولنمقده بولندیغندن [۲] انکلتره حکومتنك دخی بیوك چاپلی کمی طوپلری حقنده‌کی تعاملی قاعدهٔ سالفه‌یه موافقدر .

روس زرهلی سفن حربیه‌سنك [بحر سیاه وبحر بالطق فیلولری سفائننك] بیوك چاپلی آغر طوپلرینه کلنجه : افواه ناریهٔ مذکوره‌نك بعضیلری قروپ وسائره معمولاتندن اولمغله برابر بونلرك قسم کلیسی پترسبورغ جوارنده واقع مشهور وقروپ فابریقه‌سنه معادل « اوبوخوف » فابریقه‌سی معمولاتندندر . مزبور طوپلرك چاپلری آتی‌یه درج ایدلمشدر :

۱۲	پوصلق	[۳۰,٥	سانتیمتره‌لك]	طوپ
۱۱	«	[۲۷,۹٤	«]	«
۹	«	[۲۲,۸٦	«]	«
۸	«	[۲۰,۳۲	«]	«
٦	«	[۱٥,۲٤	«]	«

قره دکز دونماسنك حاوی اولدیغی سفائنك بیوك چاپلی افواه ناریه‌سی ۱۲ پوصلق ، ۹ پوصلق ، ٦ پوصلق طوپلردر . [الیوم قره دکزده بولنان یدی قطعه جسیم قلعه‌لی زرهلی ایله دستکاهده بولنان عین بر زرهلیدن بعضیلری ٤ وبعضیلری ٦ عدد ۱۲ پوصلق (۳۰,٥ سانتیمتره‌لك) طوپه و سائر افواه ناریهٔ مقتضیه‌یه مالکدرلر] .

[۱] برپوص = ۰,۰۲٥٤ متره اعتبار ایدلمشدر .

[۲] ۱۸۹۰ و ۱۸۹٦ تاریخلرنده انشا قلنان یکی سیستمده باربطه قلعه‌لی طقوز زرهلینك بهری دردر قطعه ۱۲ پوصلق طوب وسائره ایله تسلیح اولنمش والیوم دستکاهده بولنان بونوع بش زرهلینك عین وجهله دردر عدد ۱۲ پوصلق طوپ ایله تجهیزی قرارکیر اولمشدر .

كوريليوركه روسيه حكومتى كندى دوننماسنك طوپ تجهيزاتى ايچون الك بيوك اولەرق ٣٠,٥ سانتمتره چاپنى قبول ايليەرك دها بيوك چاپلره اهميت ويرمامش والك بيوك زرهليلرينى وازجمله بحرسياه فيلوسنه منسوب چشمه ، قتارينه، سينوب نام جسيم زرهليلرايله سائر بعض يكى سيستم زرهليلرى هيدروليك ايله بذاته متحرك ٣٠,٥ سانتمترەلك متعدد قروپ واوبوخوف سيستملرنده طوپلر ايله تجهيز ايلمش اولديغندن روسيه حكومتنك دخى تجهيز سفائن حقندەكى تعاملى ٣٠ سانتمتره فوقنده پك بيوك چاپلى طوپلر قوللانلمامق قاعدهٔ اساسيەسنه پك موافقدر .

دول مختلفەنك بيوك چاپلى آغر كمى طوپلرى حقنـدە بالادە اعطا اولنان معلوماتدن مستبان اولەجغى اوزره دول معظمهٔ بحريەدن برطاقمى سفينه طوپلرى ايچون ٣٠,٥ سـانتمترەدن عبارت برچاپى ذاتاً تجاوز ايتمامش اولدقلرى حالده بر طاقملرى دخى ٤٥ سانتمتره رادەلرينه قدر فوق العاده دينه بيلەجك چاپلرى قبول ايلمك جهتنه كتمشلر ايسەده اخيراً بيان اولنان دولتلر نهايت بو طريق نامناسبدن عدول ايدرك اعظمى چاپ ايچون ٣٠ سانتمتره رادەلرينه عودت ايلمش اولملريله يكيدن ياپيلەجق سفن حربيەيه قونەجق يكى مودل طوپلرك الك نهايت ٣٠,٥ سانتمتره مقدارى برچاپه مالك اولمسى بوكونكى تعامله وفن وقاعدەنك حال حاضردەكى ايجـاباتنه بالتمام موافق اولور . مع هذا پك نادر حالاتده ٣٢ والك زياده ٣٤ سانتمتره چاپ دخى قبول اولنه بيلور ايسەده بوحالك پك مستثنا طوتلمسى لازمكلەجكى بوبابده ياپيلەجق تدقيقات عميقهٔ فنيه نتيجەسنده درحال تظاهر ايلر .

خصوصات معروضەيه بناءً بوكون الك بيوك كمى طوپلرى ٣٠ سانتمتره رادەسنده برچاپه مالك اولەجق وجهله انشا ايدلمك همان قواعد عموميه صرەسنه كچمشدر [*] . فى الحقيقه ٣٠ سانتمترەدن عبارت برچاپ سفن حربيـەجه تجاوز اولنمامق الك مناسب اولان برحـد غايه اولوب بونى ايوجه اثبات وارائه ضمننده كشيدهٔ سلك تحرير ايلمش اولديغمز قواعد ومحاكمات آتيه اوزرينه قارئين كرامك انظار دقت واعتنالرينى جلب ايلرز :

كمى طوپلرى چاپنك حـدى حصولى مطلوب اولان مقصـدە كوره تعيين اولنمق طبيعيدر . ايتاليا دولتنك « ايتاليا » نامندەكى زرهليسى مثللو صو كسيمنده زره قوشـاغى اولميان سفن حربيـەيه قارشو بيوك چاپلى آغر افواه ناريه اولقدر فائدەلى اولميوب وسطى چاپده اولان طرز جديدده برچوق طوپلردن وبالخاصه پك بيوك چاپده اولميان سريع آتشلى برچوق افواه ناريەدن متشكل برجهاز اهداف مزبوره ايچون آنفاً بيـانِ اولنان بيوك طوپلردن دهـا مؤثر وفائدەلى اولەرق بونلر سفن مزبورەنك

[*] اخيراً انكلترەده ٥و٢٠ سانتمترەلك سريع آتشلى طوپلر دخى استعمال اولنمغه باشلامغله الككوچكدن الك بيوكه قدر يكى كمى طوپلرينك كاملاً سريع آتشلى ياپلمسى قاعده اولمغه يوز طوتمشدر .

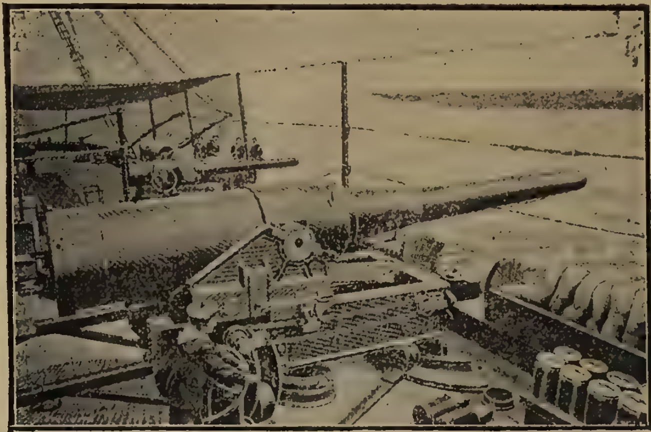
توردلرینی [زرهلی قلهلرینی] ، ره دو ویلرینی دلهمسه بیله دشمنی پك آز بر زمان ایچنده محاربهدن خارج قیلمق کبی برخدمت مهمه ایفا ایلیهبیلورلر ایسهده لکن زرهلی سفائندن اکثریسنك اوزرنده زره قوشاقدن متشکل بر بلنداژك وجودی بیوك چاپلی آغر طوپلرك استعمالنی برصورت مطلقهده اولهرق لابد والزم قیلار .

شمدیکی شرائط فنیه داخلنده — بیوك چاپلی آغر طوپلرك داخل اولهجغی - بر محاربهٔ بحریه بیك مترهیی تجاوز ایتمیان برمسافهده وقوعه کلور ؛ بنابرین اك صوك مودلده مکمل یکی زرهلیلرده بولنان اعظمی بر قالینلغه [یعنی ٥٠ سانتمتره مقداری برثخنه] مالك چلیك بر زرهی مزبور مسافهده دلمکه مقتدر طوپلرك الده بولنمسی شمدیکی محاربات بحریه ایچون کافی ووافی اولهرق اندن بیوك ومؤثر طوپلرك استعمالی بی لزوم قالور . ٨٥٠ متره سرعت ابتدائیه ایله ٢٨٤ کیلو غرام ثقلتنده بر مرمی انداخت ایدن طرز جدیده ٣٠ سانتمترهلك بر طوپ فمی جوارنده ١٠٤ سانتمتره ثخنه مالك ویموشاق تیموردن معمول بر زره لوحهسنی دلهبیلور ؛ بنابرین مزبور طوپك دلمه قوتی — حتی مرمیسنك مائلاً کلمسندن وزره ایله طوپ آرهسنده مسافات بولنمسندن طولایی قوتنه طاری اولهجق نقیصهیه مقابل اولهرق بر خصهٔ معینه تفریق واخراج اولندیغی حالده دخی — ٧٠ سانتمتره ثخنه مالك بر چلیك زره لوحهسنك مقاومتنه برصورت واسعهده مقابل ومتناظر یعنی مذکور طوپ بیان اولنان چلیك لوحهیی اصولاً دلمکه مقتدردر [وچونکه برثخن معلومده یموشاق تیمور لوحهسنك مقاومتنه مساوی ومعادل بر مقاومتدهکی چلیك لوحهنك ثخنی لوحهٔ اول ثخننك اوچ ربعنه مساوی اولدیغی فناً قبول ایدلمش حقایقدن اولوب ١٠٤ سانتمتره مقداری ثخنك اوچ ربعی اولان ٧٨ سانتمتره مقداری بر ثخندن سکز سانتمترهسی بالاده بیان اولنان احواله قارشو طی واخراج قلندیغی تقدیرده ٧٠ سانتمتره استحصال اولنورکه بومقدار ٣٠ سانتمترهلك طوپك اصولاً دلهبیلهجکی چلیك زره لوحهسنك ثخنی اولور . حربك سائر احوال مشکلهسنه قارشو اولهرق دخی ٧٠ سانتمتره زره ثخننك یکرمی سانتمترهسندن صرفنظر اولنور ایسه محاربه مسافاتندن مزبور طوپك ٥٠ سانتمتره ثخننده چلیك بر زره لوحهسنی دلهبیلهجکی قطعیاً قبول اولنمق لازمکلور .] بوکا بناءً درکه { ٣٠ سانتمترهدن عبارت برچاپ سفن حربیهجه تجاوزاولنمامق الك مناسب اولان برحد غایهدر } صورتنده وضع اولنهجق قاعده بر قاعدهٔ عمومیه کبی قبول اولنه بیلور .

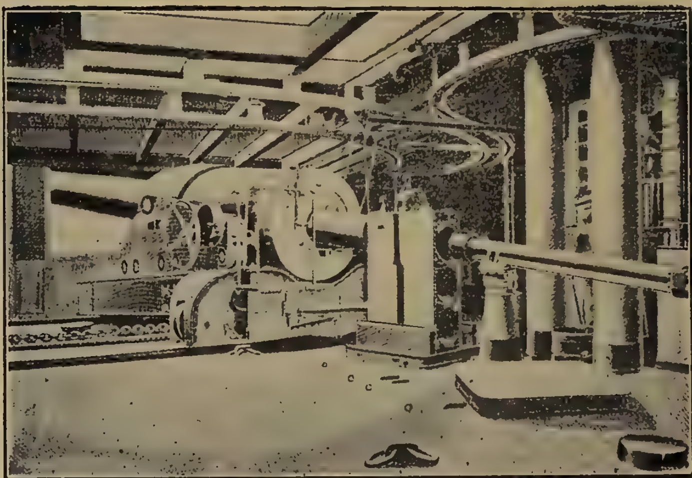
برخیلی مدتلر وحتی یقین برزمانهکلنجهیه دکین افواه ناریهنك قوت وتأثیری یالکز چاپ وثقلتك بیودلمسی واسطهسیله انجق تزیید ایدیلهبیلور ظن اولنور وانلر بیودلمکسزین تأثیرانك تزییدی هر حالده غیرممکن کورینور ایدی ؛ بوکا بناءً پك قوتلی افواه ناریهیه مالك اولمق ایستیان بعض حکومات چاپلری

فرانسه دولتنك كمی طوپلرندن :

(١)

(٢)

(١) — فرانسه دولتنك قله‌لی خط‌حرب زرهلیلرندن «سن لوئی» نام‌زرهلی درونه موضوع ١٨٨٧ مودلی و فونت و چلیكدن معمول ٤٥ چاپ طولنده ٣٠,٥ سانتمتره‌لك كمی طوپی [سفینه داخلنه بوطوپدن درت قطعه‌سی ایله ١٠ عدد ١٤ و ٨ عدد ١٠ سانتمتره‌لك و ١٦ عدد ٤٧ میلمتره‌لك و ٥ عدد ٣٧ میلمتره‌لك سریع آتشلی و ٨ عدد ٣٧ میلمتره‌لك روولور طوپی موضوعدر] .

بوطوپك ثقلتی: ٤٩٠٠٠ كیلو — باروت‌حقی: ٨٩ كیلو دومانسز B باروتی — زره دانه‌سنك ثقلتی: ٢٩٢ كیلو — سرعت ابتدائیه‌سی : ٨١٥ متره — قمده دله‌جكی زره ثخنی : سانتمتره .

(٢) — فرانسه دولتنك مركزدن ره‌دوویلی خط حرب زرهلیلرندن « آمرال قوربه » نام زرهلی سفینه درونه موضوع ١٨٧٠ - ٨١ مودلی چلیك و فونتدن معمول ٢٥ چاپ طولنده و هیدرولیك ایله حركت ایدر و طولار ٣٢ سانتمتره‌لك كمی طوپی [سفینه داخلنه بوطوپدن درت قطعه‌سی ایله ٤ عدد ٢٧ و ٦ عدد ١٤ سانتمتره‌لك و ٤ قطعه سریع آتشلی و ١٨ عدد روولور طوپی موضوعدر] .

بو طوپك ثقلتی : ٤٣١١٠ كیلو - باروت حقی : ١١٣ كیلو پریزماتیق و ٤٣,٦ كیلو دومانسز B باروتی - زره دانه‌سنك ثقلتی : ٤٣٥ كیلو — سرعت ابتدائیه‌سی : ٥٥٠ متره - قمده دله‌بیله‌جكی زره ثخنی : ٥٥ سانتمتره .

لاینقطع تزیید ایدلمکله بر وقتلر پك بیوك و آغر طوپلر وبالخاصه { ۱۰۰ **طونیلاته‌لق طوپ** } دینیلان یوز بیك كیلوغرام ثقلتنده غایت جسیم افواه ناریه توره‌یه‌رك انلرك استعماله باشلانمش و بونلر بالخاصه انكلتره و ایتالیا فرانسه‌ه بحریه‌لرنجه قبول ایدلمش ایسه‌ده یوقاروده دخی بیان و ارائه اولندیغی اوزره بر قاچ سنه‌دنبرو حال كلیاً دوچار تعدیلات و تغیرات اوله‌رق بام بشقه بر رنك و صورت آلمش و پك بیوك آغر طوپلرك دور اقبالی قرین زوال وانقراض اولمغه باشلامشدر. مدت مذكوره اثناسنده نفوذ مرمیات مسئله‌سی مشاهیر مهندسین بحریه وبالخاصه فرانسه‌لی مشهور موسیو قانه طرفندن سرعت ابتدائیه‌نك فوق الحد تزییدی صورتیله پك كوزل حل اولنه‌رق بو صورت حلك تزیید چاپ صورتیله اولان اصول حل عتیقه قات اندر قات فائق و مرجح اولدیغی من كل الوجوه تحقق و تظاهر ایلمش و بر ثخن معلومده زرهی كسر و تخریب ایدن شمدیكی بیوك سرعت ابتدائیه‌لی طوپلرك عین زرهی دلمكه مقتدر اون سنه اولكی طوپلره نظراً نصف درجه‌سنده دها خفیف اولدقلری بالدفعات كوریله‌رك حیرتلر آرتدقجه آرتمش وهله بر ایكی سنه‌دنبر انكلتره‌ده سریع آتش اصولنك ۳۰,٥ سانتمتره‌لك طوپلره [فرانسه و آلمانیاده ۲۱ و ۲٤ سانتمتره‌لك طوپلره]ده تطبیق و تعمیمیله اك بیوك چاپلی كمی طوپلرینك دخی آتش یاغدیره‌بیله‌جك بر حاله افراغ اولنمغه باشلامسی جمله‌یی انكشت بر دهان براقمشدر.

شو دخی شایان دقتدركه بیوك چاپلی آغر طوپلر یالكز زرهلی سفن حربیه‌ده قوللانیلوب زرهلی اولمیان حرب كمیلرنده استعمال قلنه‌مزلر و چونكه زرهسز سفن حربیه‌نك صور انشائیه‌لری، ترتیبات عمومیه‌لری بونلرك وضع و تعبیه‌سنه مساعد اولمدقدن بشقه سفن مذكوره داخلنده ایجابات فنیه دائرسنده اوله‌رق محفوظیتلری دخی تأمین ایدیله‌مز: افواه ناریهٔ مزبوره‌نك زرهلی قوپوللر ویا ره‌دوویلر درونلرینه قونه‌رق هیدرولیك ویا الكتریق قوتی واسطه‌سیله بذاته متحرك اولملری ـ وشو صورتله كندو-لرندن مطلوب اولان برسرعتده انداخت اجراسنه مقتدر بولنملری ـ تأمین ایتملری اقتضا ایدن شرائطك اك مهملرندن اولدیغی حالده زرهسز سفائن بو شرائطی تأمینه كافی دكلدر. بوندن بشقه افواه ناریهٔ مزبوره قونسه قونسه‌ه انجق قرووازورلر درونلرینه قونه‌بیله‌جكی و بو حالده ایسه زیاده‌كی ثقلتدن انلرك سرعت سیرلرینه وهن و خلل طاری اوله‌جغی و بوندن بشقه حین انداختلرنده حصوله كله‌جك صدماته مزبور سفینه‌لرك بر درلو مقاومت كوستره‌میه‌جكی بر امرجلی و عیاندر.

(۲) — سفن حربیه‌ده مستعمل وسطی چاپلی افواه ناریه

وسطی چاپده اولان كمی طوپلری [یعنی ۲٤ سانتمتره‌لكدن ۹ سانتمتره‌لكه قدر اولان كمی افواه ناریه‌سی] : خفیف زرهلری، قرووازورلرك تقویه اولنمش كوكرته‌لرینی، ضعیف ثخنده قله‌لرایله

زه‌دوویلری دلمك و تقویه و حمایه اولنمامش کمیلری باطرمق مقصدیله سفن حربیه‌ده استعمال اولنورلر :
بونلردن طرز جدیده‌ده اولان ٢٤ سانتمتره‌لك طوپلر و بالخاصه ٣٥ : ٤٠ چاپ طولنده بیوك سرعت ابتدائیه‌یه مالك اولان ٢٤ سانتمتره‌لك افواه ناریه ایله اخیراً آلمانیا و فرانسه و انكلتره‌ده اعمال واستعمال قلنمغه باشلایان ٢١و٢٤ سانتمتره‌لك سریع آتشلی افواه ناریه ٣٠ سانتمتره‌یه قدر ثخنده یعنی پك ضعیف اولمیان زره الواحنی دخی محاربه مسافاتندن دله‌بیلورلر .

وسطی چاپلی افواه ناریه دشمن سفن حربیه‌سنك اقسام میته‌سنده [یعنی غایت ضعیف اولان قسملرنده] جسیم رخنه‌لر آچه‌رق آنلری مدهش و فلاكتنما احوال متألمه‌یه وضع وبو صورتله كندولرینی محاربه‌یه دوامدن منع ایلیه‌بیلورلر . بونلرك الیوم دول مختلف سفن حربیه‌سندن موجود و مستعمل اولنلری اكثریت اوزره ٢٤، ٢١، ١٩، ١٦، ١٥، ١٢، ١٠، ٩ سانتمتره مقداری بر چاپه مالكدر .
[ایلروده بوبابده بر تفصیل اعطای معلومات اولنه‌جقدر] .

وسطی چاپلی افواه ناریه علی العموم زرهلی سفینه‌لر ایله قرووازورلره، آویزولره و سائر هر نوع سفن حربیه‌یه كثرت اوزره توزیع و اعطا اولنمقده‌در .

مخترعات جدیده‌دن اولان دومانسز باروتلرك تفنكلر حقنده اولدیغی كبی طوپلر ایچون دخی هر طرفده قبول و استعمالی، مواد مشتعلهٔ جدیده‌نك [یعنی مه‌لینیت، اقرازیت مثللو قوتلی جدید پاره‌له باروتلرینك] مخترعات اخیره‌دن بولنان یكی مرمیاتده یعنی غایت اوزون طوله مالك توربیل دانه‌لرنده قوللانلمسی، سریع آتش اصولنك ایجاد و اختراعیله هر طرفده قبول و تعمیمی وسطی چاپلی افواه ناریه‌یه پك بیوك اهمیت قزاندیرمش و دول معظمه‌ده موجود زرهلی سفن حربیه‌نك اكثریسی ایله همان بالجمله قرووازورلر غایت اصغر بر زمان ایچنده پك بیوك تأثیر وشدته مالك اولان و همان عمومیتله دومانسز باروتله انداخت قلنان سریع آتشلی افواه ناریه و بالخاصه بونلرك بیوك چاپلی اولانلریله [یعنی ١٥ و ١٢ و ١٠ سانتمتره‌لك نوعلریله] تسلیح و تجهیز قلنمشلردر .

{سریع آتشلی طوپلر} خواص مخصوصه‌لری ایجاباتندن اوله‌رق كرك سرعت انداختلری وكرك صحت اصابتلری جهتیله عادی آتشلی طوپلردن پك چوق فرقلیدرلر [*] . زمانمزده اشبو طوپلر ٣٠,٥ سانتمتره‌یه قدر بر چاپده اولمق اوزره اعمال اولنمقده [انكلتره‌ده] و طوللرینك ٨٠ چاپه یعنی قطر

[*] بوطوپلرك انواع مختلفه‌سی وبالخاصه سفائن حربیه‌ده وسواحلده كثرتله مستعمل اولان بیوك چاپلیلری حقنده بر تفصیل معلومات آلمق آرزوسنده بولنان قارئین كرامه چند سنه مقدم مكتب حربیه مطبعه‌سنده طبع ایتدیرمش اولدیغم چاپی بیول سریع آتشلی طوپلر نامنده‌كی اثر عاجزانه‌مه مراجعتی توصیه ایدرم. آوروپا مطبوعاتنك دخی مظهر انواع ستایشی اولان بو اثر كبیر بیوك قطعه‌ده درت یوز صحیفه‌یه قریب متنی و داخلنده پك چوق اشكال نفیسه وفطوغراف رسملرینی حاوی اولدیغی حالده مطبعهٔ مذكوره‌ده پك اهون فیئات ایله فروخت اولنمقده‌در .

طرز جدیدده سریع آتشلی کمی طوپلرینك سفن حربیه‌ده صورت استعمالی :

کچن « امریقا — اسپانیا » محاربهٔ عظیمهٔ بحریه‌سنده بر اسپانیول قرووازوری داخلنده محاربه‌یه حاضرلانمه مانوره‌سی.
[قرووازورك سنجاق طرفی [صاغ طرفی] بطریه‌سنك داخلاً کورینشی].

طرز جدیدده و « اوردونه » سیستمنده ۱۲ سانتمترهلك سریع آتشلی طوپلردن عبارت اولان اشبو بطریه افواه ناریه‌سنك پیاده فشنكلری شكلنده متالیك خرطوجلی مكمل مرمیلری جبخانه‌لكدن بطریه‌یه بر « اسانسور » واسطه‌سیله چیقارلدقدن صکره مرمی تسكره‌لریله طوپك یاننه قدر كتیریله‌رك كمال سرعتله طوپ درونته املا و انداخت اولنور .

مجفلرینك سكسان مثلنه دكین اوزادلمسندن ، و شو صورتله ۷۰۰ : ۱۰۰۰ متره رادەسنده بیوك سرعته وبو جهتله زیاده بیوك بر قوۀ نفوذیه‌یه مالكیتلرندن طولایی پك بیوك چاپده اولانلرندن [۲۱، ۲۴، ۳۰,۵ سانتمترەلكلرندن] قطع النظر وسطی چاپلی اولنلری [۱۲ و ۱۵ سانتمترەلكلری] الك جسیم زرهلی سفن حربیه‌یه‌بیله توجیه و انداخت اولندقلرنده پك زیاده تأثیرات و تخریبات اجرا ایلرلر .

سریع آتشلی طوپلرده چاپ بیودكجه هر نقدر قوۀ نفوذیه تزاید ایلمکده ایسه‌ده سرعت انداخت بالعكس دوچار تناقص اولمقده‌در : مثلا ٤٥ چاپ طولنده ۱۰ ، ۱۲ ، ۱٤ ، ۱۵ ، ۱۶، ۲۱، ۲٤ سانتمترەلك قانه اصولنده سریع آتشلی طوپلر ایله دقیقۀ واحده ظرفنده متناظراً ۱٤، ۱۲ ، ۱۰ ، ۹ ، ۷ ، ۷,۰ ، ۵,۰ دفعه اجرای انداخت ایلمك قابل اولدیغی كبی ۸۰ چاپ طولنده ۵۷ ، ٦٥ ، ۷۵ ، ۹۰ میلیمترەلك سریع آتشلی قانه طوپلریله بر دقیقه ظرفنده متناظراً ۱۸ ، ۱٦ ، ۱۵، ۱٤ كره اجرای انداخت اولنه‌بیلمكده‌در. — وكذا ٤,۷۲ً پوصلق [۱۲ سانتمترەلك] ، ٥,٥ً پوصلق [۱٤ سانتمترەلك] ، ٦ً پوصلق [۱٥,۲٤ سانتمترەلك] ، ۸ًپوصلق [۲۰,۳۲ سانتمترەلك] سریع آتشلی آرمسترونغ طوپلرینك سرعت انداختلری دقیقۀ واحده‌ده متناظراً ۱۲، ۹، ۷، ٤ در. — ۹، ۱۰، ۱۰,۵ ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱٦ سانتمتره چاپلرنده و ۳۰ : ٤۰ چاپ مقداری بر طولده سریع آتشلی قروپ طوپلرندن درت اولكیسنك سرعت انداختلری دقیقۀ واحده ظرفنده ۱۲ ودیكر اوچنك دخی یدیدر. ۳۰ چاپ طولنده ۸، ۸,٤، ۸,۷ سانتمترلك سریع آتشلی قروپ طوپلری بر دقیقه‌ده ۱۵ و ٤۰ و ۳۰ چاپ طولنده اولان ٤ سانتمترەلك، ٤۷ میلیمترەلك ، ٥ سانتمترەلك، ٥۳ میلیمترەلك ، ٥۷ میلیمترەلك ، ٦ و ۷ و ۷,٥ سانتمترەلك قروپكاری سریع آتشلی طوپلر دخی دقیقه‌ده ۲۰ مرمی انداخت ایدرلر .

فرانسه‌ده كائن وطرز جدیده‌ده مؤثر طوپلر یاپمغله مشتهر قروزو [شنایدر — قانه] فابریقه‌سنده اخیراً اعمال ایدیلان سریع آتشلی طوپلردن ۱٦ سانتمتره چاپنده و ٦۰ چاپ طولنده اولان سریع آتشلی قانه طوپی فمی جوارنده ۲٥,۲ پوص [یعنی ٦٤ سانتمتره] و ۲٥۰۰ متره مسافه‌ده دخی ۱٤,٥ پوص [یعنی ۳٥,۸ سانتمتره] ثخننده دوومه تیمور لوحه‌سنی دله‌بیلور و بر دقیقه‌ده ۸ : ۱۰ انداخت اجراسنه مقتدردر .

۸۰ چاپ طولنده ۹ سانتمترەلك سریع آتشلی قانه طوپی دخی فمی جوارنده ۱۲,۲ پوص [یعنی ٤۱,۲۷ سانتمتره] و ۲٥۰۰ متره مسافه‌ده ۷,۳ پوص [۱۸,٥ سانتمتره] ثخننده دوومه تیمور لوحه‌سنی دله‌بیلدیكی كبی دقیقه‌ده ۱٤ : ۱٥ كره انداخت اولنه‌بیلور [*] .

ضعیف ثخننده زره الواحیه تحكیم قلنمش اولان اسكی اصولده زرهلی سفن حربیه‌نك الیوم بیوك چاپلی آغر طوپلره حاجت قالمقسزین بالاده بیان اولنان ۱٦ : ۹ سانتمترەلك سریع آتشلی طوپلر كبی بیوك چاپلی اولمیان صغیر طوپلر ایله بیله پك آز بر زمان ایچنده تخریب اولنه‌بیله‌جكی یوقاروده اعطا ایتدیكمز معلوماتدن مستبان اولور .

۸۰ چاپ طولنده ۷٥ میلیمترهلك سریع آتشلی قانه طوپی فمی جوارنده ۱۱،٤ پوص [یعنی ۲۹ سانتمتره] ثخننده و ۲۵۰۰ متره مسافهده دخی ۳،۸ پوص [یعنی ۹،٦ سانتمتره] ثخننده دوومه تیمور لوحهسنی دلهبیلور و بونکله بر دقیقهده ۱۸ مرمی آتمق قابلدر . [یونان حکومتنك فرانسه دستگاهلرنده انشا قلنمش وبو دفعهکی مسئلهٔ یونانیهیه قارشمش اولمغله برابر بر ایش کورهمامش اولان اوچ قطعه زرهلی فرقتیننندن بهرنده اشبو ۵۷ میلیمترهلك سریع آتشلی طوپلردن اونر قطعهسی موجود ایدی] .

الیوم سریع آتشلی طوپلر زرهلی سفائن حربیهٔ جسیمهنك اسلحهٔ معاونهسنی [۳۰،٥ سانتمتره چاپنده اولهرق الیوم یاپلمغه باشلانانلر اسلحهٔ اساسیهسنی] وقرووازورلر ایله بالجمله تورپیدو سفائننك اسلحهٔ اساسیهسنی تشکیل ایلمکده اولدیغندن دونمای مهابتمقرون همایونك احتوا ایلدیکی کافهٔ سفن حربیهنك دخی یقینده بونوع طوپلرله تسلیح وتجهیزینه همت اولنهجغنه شبهه یوقدر .

تنبیه — سریع آتشلی طوپلرك ۹ سانتمترهدن ۱٦ ونهایت ۲۱ و ۲٤ سانتمترهیه قدر بر چاپده اولنلری وسطی چاپلی افواه ناریهدن [۳۰،٥ سانتمتره چاپنده اولنلری بیوك چاپلی افواه ناریهدن] و۹سانتمترهدن دون چاپده بولنانلری دخی كوچك چاپلی افواه ناریهدن معدود ایسهلرده بو طوپلر حقندهکی مطالعاتمزی ایکی‌یه تفریقه مجبوریت اولمامق ایچون كوچك چاپلی اولنلرك دخی بوبحثده ذکر وبیان ایدلمسی مناسب وموافق کورلمشدر .

(۳) — سفن حربیهده مستعمل كوچك چاپلی افواه ناریه

دول مختلفهٔ بحریه سفن حربیهسندن بعضیلرنده الیوم كوچك چاپده عادی آتشلی افواه ناریه موجود اولمغله برابر بوكون كوچك چاپلی کمی طوپلرینك هم سریع آتشلی طوپلردن وهمده روولور طوپلری ویا میترالیوزلر [هوچکیس ، نوردنفلت ، مافسیم میترالیوزلری و هکذا] مثللو فوق العاده بر سرعت انداخته مالك آلات ناریهدن تشکل ایتمسی قواعد متخذه ومقررهدن اولدیغندن معمولات اخیرهدن اولان سفن حربیهٔ جدیدهنك همان کافهسی وسفن عتیقهدن بر قسم کلیسی بو نوع افواه ناریهٔ صغیره ایله ایله تسلیح وتجهیز قلنمشلردر .

برنجی نوع افواه ناریه [یعنی كوچك چاپده اولان سریع آتشلی طوپلر] الیوم ٤ : ۹ سانتمتره چاپنده اولوب بونلر روولور طوپلریله میترالیوزلره نسبتاً دها یاتیق محرکه و بناءً علیه دها بیوك بر صحت انداخته مالك اولدقلرندن دها بیوك تأثیر حصوله کتورهبیلورلر ایسهده بعض مسافهلر واردرکه اومسافهلرده روولور طوپلرینك ویا میترالیوزلرك دها بیوك بر سرعتله اجرا ایدهجکلری انداختلرندن دها زیاده استفاده اولنهبیلهجکندن بوکبی مسافهلر ایچون تفوق ایکنجی نوع اسلحهده یعنی روولور طوپلریله میترالیوزلرده قالور . بوکا بناءً الیوم سفن جدیدهٔ حربیهنك همان کافهسی بو ایکی نوع صغیر چاپلی افواه

ناریه‌نك هر ایكی نوعی ایله‌ده تسلیح و تجهیز اولنمقده و اسكی زرهلیلرده‌كی عادی آتشلی كوچك طوپلر پیدرپی قالدیریله‌رق یرلرینه بروجه معروض هم صغیر چاپلی سریع آتشلی طوپلر و همده میترالیوزلر ویا روولور طوپلری ویرلمكده‌در . بو قاعدهٔ عمومیه‌نك دونمای مهاتمقرون همایون سفائننه دخی تطبیق و تعمیمی جملهٔ و جانبدن اولمغله اجرای ایجاب مصلحته باشلانمشدر .

كوچك چاپلی طوپلر زرهلیلر ایله قرووازورلرك اسلحهٔ معاونه‌سنی و « قونتر توریپور » دتیلان توریپدو سفینه‌لریله سائر عادی توریپدو سفینه‌لرینك وصندالرك افواه ناریهٔ اساسیه‌سنی تشكیل ایدر . بنابرین بوكون دول مختلفه‌ده موجود توریپل سفینه‌لرینك كافه‌سی توریپدو انداختنه مخصوص توریپدو انداخت قوانلرندن غیری مدافعهٔ ذات ایچون صغیر چاپده سریع آتشلی طوپلر و میترالیوزلر ویا روولور طوپلری ایله تسلیح و تجهیز قلنمشلردر .

شمدی‌یه قدر ذكر و بیان ایتدیكمز بیوك و وسطی و كوچك چاپلی اوچ صنف افواه ناریه‌نك بهر صنفی داخلنده چاپلرك پك زیاده تبدلی [تنوع و تكثری] پك متنوع وزیاده مهمات تداركنی استلزام ایلیه‌جكندن ـ تدارك مهماتك بروجه دلخواه تأمینی ایله اقونومی نظر مطالعه‌یه آلنه‌رق ـ بونوع تبدلدن آشیری درجه‌لرده اجتناب قلنمق لازمكلور . بو حالده بهر صنفده‌كی چاپلر عددینك امكان مساعد اولدیغی مرتبه آز اولمسی قاعده اتخاذ قلنمق اك مناسب اولور .

زمانمز سفن حربیه‌سنك طوپ تجهیزاتنی بیان و تشریح ایلیان شو ایكنجی بحثه‌ده حسن ختام ویرمك ایچون اك معظم و مترقی دول بحریه سفینه‌لرنده الیوم استعمال اولنمقده واك مشهور طوپ فابریقه‌لرنده الصوك سیستمده اوله‌رق اعمال وانشا قلنمقده بولنان افواه ناریهٔ مختلفه‌نك جنس ونوعلریله چاپلرینك بر صورت اجمالیه‌ده اوله‌رق بروجه آتی درج وتحریری مناسب كورلمشدر :

١) فرانسه دولتنك كمی طوپلری

فرانسه سفن حربیه‌سنده آتی الذكر طوپلر موجود و مستعملدر :

{ عادی آتشلی طوپلر } :

٤٢ سانتمتره‌لك طوپ
٣٧ » »
٣٤ » » (اوزون وقیصه)
٣٢ » »
٣٠,٥ » » (یكی معمولاتدن)
٣٠ » »

٢٧,٤	سانتمتره‌لك	طوپ
٢٤	»	»
١٩,٤	»	»
١٦,٤	»	»
١٣,٨	»	»
١٠	»	»
٩٠	ميليمتره‌لك	طوپ
٦٥	»	»

{سريع آتشلى طوپلر}: فرانسه بحريه‌سى طرفندن قبول و اعمال ايله سفائنه توزيع ايديلان وكاملاً دوكمه چليكدن معمول بولنان سريع آتشلى طوپلر شونلردر:

			سرعت ابتدائيه‌سى (متره)
١٦٤	ميليمتره‌لك طوپ		٦٥٠—٨٠٠ [B باروتى ايله]
١٣٩	»	طوپ	٦٥٠—٨٠٠ [» » »]
١٠٠	»	طوپ	٥٦٠—٨٠٠ [» » »]
٦٥	»	طوپ	٧٠٠—٧١٥ [» » »]
٤٧	»	آغر هوچكيس طوپى	٦١٠ [» » »]
٣٧	»	خفيف هوچكيس طوپى	٤٠٢ [» » »]
٤٧	»	هوچكيس روولور طوپى	٤٤٤ [عادى باروت ايله]
٣٧	»	» » »	٤٠٢ [» »]

٢) - آلمانيا دولتنك كمى طوپلرى

{عادى آتشلى طوپلر}:

٣٥,٥ سانتمتره‌لك چليك طوپ

٣٠,٥ » چنبرلنمش مانتللى چليك طوپ

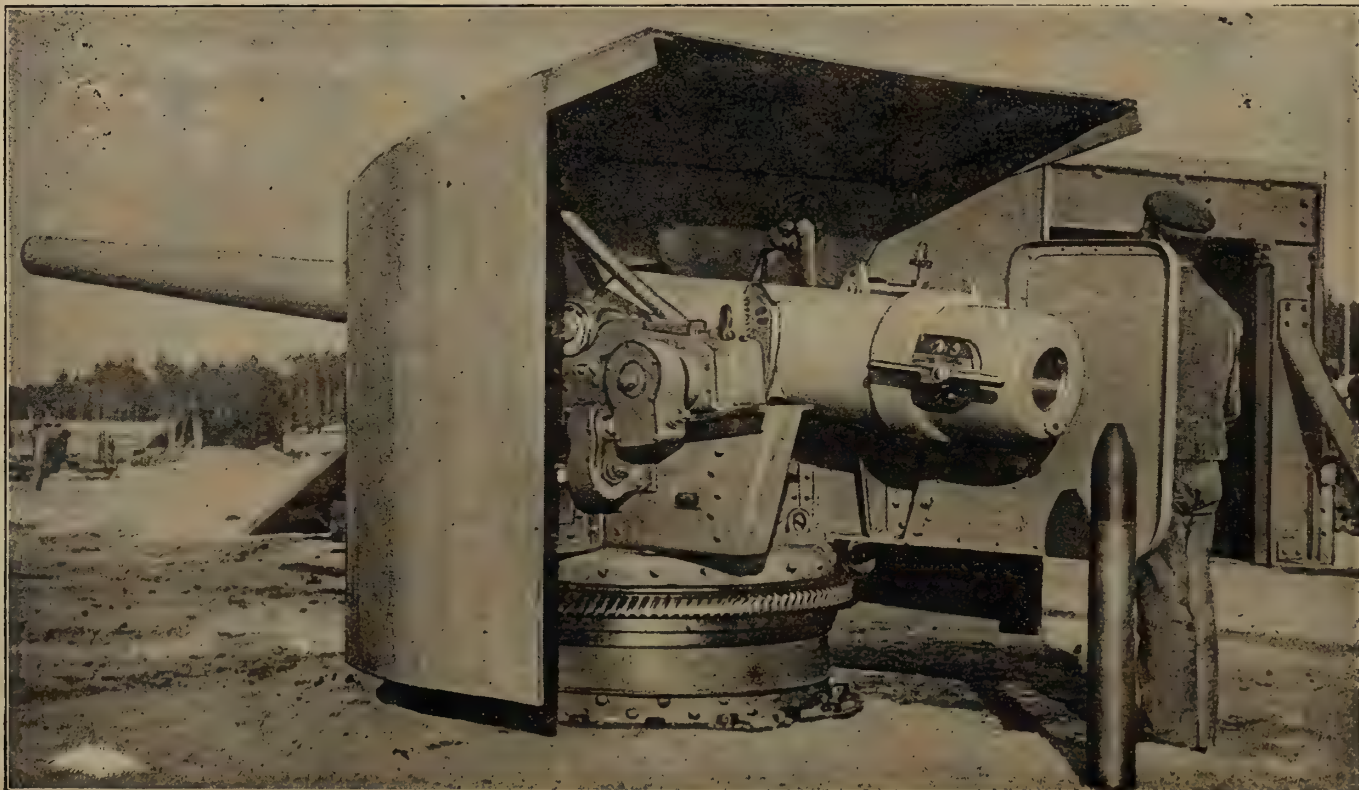
٢٦ » اوزون وقيصه چنبرلنمش مانتللى ويا ساده مانتللى چليك طوپلر

٢٤ » اوزون و قيصه چنبرلى طوپلر

٢١ » اوزون و قيصه چنبرلى طوپلر

١٧ » اوزون و قيصه طوپ

آلمانیا دولتنك کمی طوپلرندن :

آلمانیا دولت فخیمه‌سی سفن حربیه‌سنده مستعمل و مرکزدن محورلی کمی قونداغی اوزرینه موضوع اولان ۴۰ چاپ طولنده قروپکاری ۱۲ سانتمتره‌لك سریع آتشلی کمی طوپی .

١٥ سانتمترەلك اوزون وقیصه چنبرلی و چنبرلنمش مانتللی وبوریلی طوپلر
١٢,٥ « چنبرلی طوپ
١٢ « چنبرلی طوپ
١٠,٥ « طوپ
٨,٧ « طوپ
٨ « آغر و خفیف طوپلر
٦ « و ٤ سانتمترەلك صندال طوپلری

{سریع آتشلی طوپلر} : آلمانیا بحریەسی دومانسز باروتله انداخت اولنان ٤٠ چاپ طولنده ١٥ سانتمترەلك، ١٣، ١٢، ١٠,٥، ٨,٧، ٨، ٦ سانتمترەلك سریع آتشلی طوپلری قبول ایلمشدر. بونلرك سرعت ابتدائیەلری ٤٨٠ : ٧٨٨ مترەدر .

آلمان زرهلیلرینك بعضیلری اخیراً تحویل اولنمش ٤٠ چاپ طولنده ٢١و٢٤ سانتمترەلك سریع آتشلی طوپلرله تسلیح اولنمشدر .

٣) — ایتالیا دولتنك كمی طوپلری [*]

{عادی آتشلی طوپلر} :

٤٣ سانتمترەلك اسكی ویكی مودلده آرمسترونغ طوپی
٣٤ « آرمسترونغ طوپی
٢٥ « آرمسترونغ طوپی [قویروقدن طولار]
١٥ « آرمسترونغ و سائره سیستملرنده قویروقدن طولار طوپلر
١٤ « طوپ
١٢ « مختلف مسلكلرده طوپلر
٨ « آدامسون مسلكنده طوپ
٧,٥ « ایتالیان مسلكنده قرەیه عسكر دوكمكه مخصوص طوپ

{ ٤٥ ، ٢٨ ، ٢٥ ، ٢٢ ، ٢٠ ، ١٦ ، ١٢ ، ٨ سانتمترەلك آرمسترونغ وسائره مسلكلرنده آغزدن طولار طوپلر }

{سریع آتشلی طوپلر} : ایتالیا بحریەسنده ٤٠ چاپ طولنده ٦ پوصلق [١٥,٢٤

[*] ایتالیا دولتنك مالك اولدیغی ٤٥ سانتمترەلك Rosset طوپی ایله ٤٠ سانتمترەلك قروپ طوپلری ساحل مدافعەسنه مخصوصدرلر .

سانتمترەلك]، ٥,٥ً پوصلق [١٤ سانتمترەلك]، ٤,٧٢ً پوصلق [١٢ سانتمترەلك]، ٧٥ میلیمترەلك سریع آتشلی طوپلر مستعملدر.

بونلر ٥٠٠ : ٥٨٤ متره مقداری بر سرعت ابتدائیه یه مالكدرلر. بونلردن بشقه ایتالیا دونماسنده هوچكیس طوپلری و میترالیوزلر دخی واردر.

٤) — روسیه دولتنك كمی طوپلری

{عادی آتشلی طوپلر} :

١٢ً پوصلق [٣٠,٥ سانتمترەلك] اوبوخوف طوپی
١١ً » [٢٧,٩٤ سانتمترەلك] » »
٩ً » [٢٢,٨٦ سانتمترەلك] » »
٨ً » [٢٠,٣٢ سانتمترەلك] » »
٦ً » [١٥,٢٤ سانتمترەلك] » »
٩ لیورەلك اوبوخوف طوپی
٤ لیورەلك اوبوخوف اصولنده صندال طوپی
[١٤ پوصلق (٣٥,٥ سانتمترەلك) اوبوخوف طوپلری ساحل مدافعه سنه مخصوصدر].

{سریع آتشلی طوپلر} :	سرعت ابتدائیه	
٦ً پوصلق [١٥,٢٤ سانتمترەلك] قانه طوپی	٧٠٠	متره
١٢ سانتمترەلك قانه طوپی	٧٥٠	»
٨٠ میلیمترەلك قانه طوپی	—	—
٧٥ » قانه طوپی	٧١٠	»
٦٣ » قانه طوپی	٣٧٢	»
٥٧ » ماقسیم نوردنفلت طوپی	١٠٠٠	»
٥٧ » ماقسیم نوردنفلت طوپی	٥٧٠	»

روسیه دولتنك

روسیه دولتی سفن حربیهٔ جدیده‌سنی تسلیح ایدن و مرکز
طولنده قانه‌کاری ۱۵ سانتمـ

اثر : طوپجی ارکان حربیه میرلوالرندن احمد مختار

طوپلرندن :

محورلی کمی قونداغی اوزرینه موضوع بولنان ٤٥ چاپ
سریع آتشلی کمی طوپی .

٥) — انكلتره دولتنك كمى طوپلرى

{عادى آتشلى طوپلر} :

١٦،٢٥	پوصلق	[٤١،٢٧	سانتمتره‌لك]	قويروقدن طولار طوپ
١٣،٥	»	[٣٤،٣	»]	» »
١٢	»	[٣٠،٥	»]	» »
١٠	»	[٢٥،٤	»]	» »
٩،٢	»	[٢٣،٤	»]	» »
٨	»	[٢٠،٣٢	»]	» »
٦	»	[١٥،٢٤	»]	» »
٥	»	[١٢،٧	»]	» »
٤	»	[١٠	»]	» »

١٢ لبره‌لك قويروقدن طولار طوپ

اسكى اصولده قويروقدن طولار آرمسترونغ طوپلرى

آغزدن طولار (آرمسترونغ) و (وولويچ) اصولنده انكليز طوپلرى كه بونلرك الك بيوكلرى ١٧،٢ [٤٣،٧ سانتمتره]، ١٦ [٤٠،٦٤ سانتمتره]، ١٢،٥ [٣١،٧ سانتمتره]، ١٢ [٣٠،٥ سانتمتره]، ١١ [٢٧،٩٤ سانتمتره]، ١٠ [٢٥،٤ سانتمتره]، ٩ [٢٢،٨٦ سانتمتره]، ٨ [٢٠،٣٢ سانتمتره]، ٧ [١٧،٨ سانتمتره] چاپلرنده اولوب دها صغيرلرى دخى موجودر.

{سريع آتشلى طوپلر} :

١٢ پوصلق [٣٠،٥ سانتمتره‌لك] آرمسترونغ طوپى
٨ پوصلق [٢٠،٣٢ سانتمتره‌لك] آرمسترونغ طوپى
٦ پوصلق [١٥،٢٤ سانتمتره‌لك] آرمسترونغ طوپى
٤،٧ پوصلق [١٢ سانتمتره‌لك] اوردنانس طوپى
٤ پوصلق [١٠ سانتمتره‌لك] طوپ

مختلف چاپلرده هو چكيس و نوردنفلت طوپ و ميتراليوزلرى

مزبور طوپلردن «قوردايت» نام دومانسز باروت ايله ٨ پوصلق طوپ ٨٥٠ متره و ٦ پوصلق طوپ ٨٠٩ متره و ٤،٧ پوصلق طوپ ٦٤٥ متره مقدارى بر سرعت ابتدائيه‌يه مالكدر.

٦) — قانه اصولنده سفن حربیه‌یه وسواحل مدافعه‌سنه مخصوص ۱۸۹۱ مودلی طوپلر

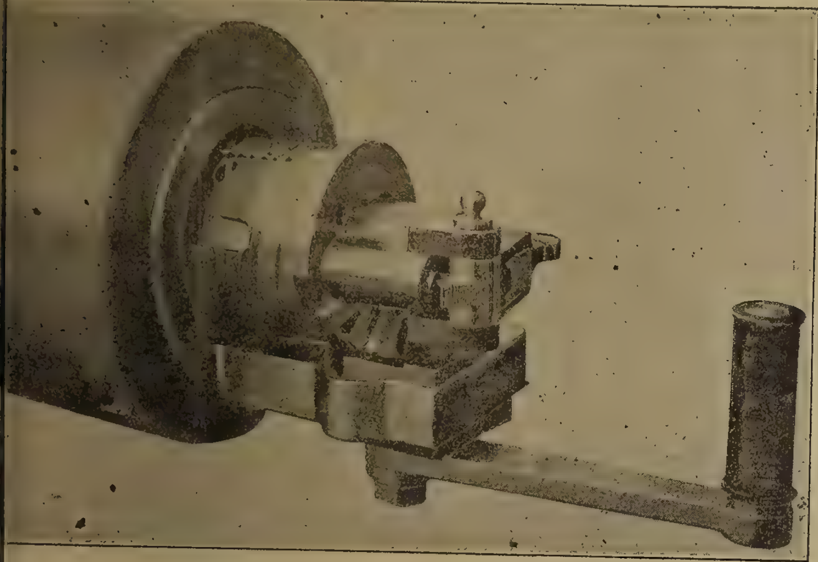
موسیو قانه طرفندن ایجاد واختراع ایدیله‌رك الیوم شنایدر وشرکاسی شرکتنك اعمالاتخانه‌لرنده [مشهور قروزو فابریقه‌سنده] اعمال اولنمقده بولنان «قانه — شنایدر» سیستمنده کمی و ساحل طوپلری شونلردر :

{عادی آتشلی طوپلر} :

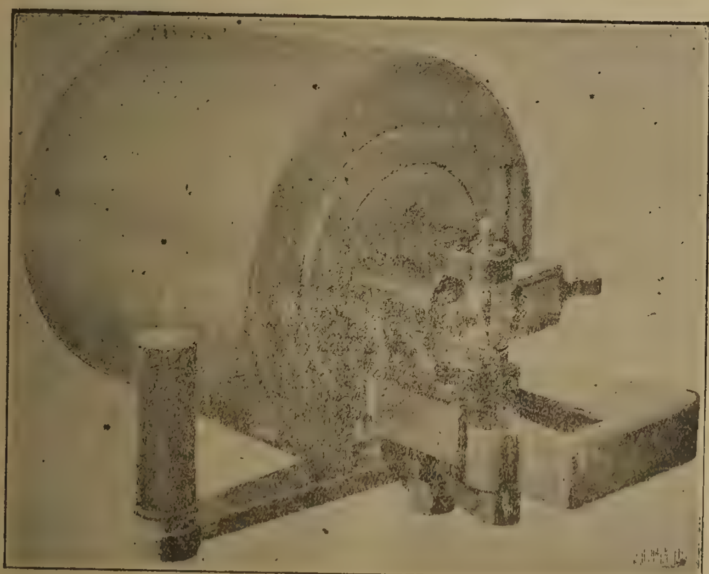
٣٧	سانتمترەلك	طوپ	[٣٠، ٣٦، ٤٣، ٥٠ چاپ طوللرنده]
٣٤	»	»	[» » » » » »]
٣٢	»	»	[» » » » » »]
٣٠	»	»	[» » » » » »]
٢٧	»	»	[» » » » » »]
٢٥	»	»	[٤٠ چاپ طولنده]
٢٤	»	»	[٣٠، ٣٦، ٤٣، ٥٠ چاپ طوللرنده]
٢٢	»	»	[» » » » » »]
١٩	»	»	[» » » » » »]
١٦	»	»	[» » » » » »]
١٥	»	»	[» » » » » »]
١٤	»	»	[» » » » » »]
١٢	»	»	[» » » » » »]
١٠	»	»	[» » » » » »]
٩	»	»	[٣٠، ٣٦، ٤٠، ٤٣ چاپ طوللرنده]
٨,٤	سانتمترەلك	[أوزون، قیصه]	
٧,٥	»	[خفیف، قیصه، اوزون، آغر، صندالە مخصوص]	

مزبور طوپلرك کافه‌سی دوکمه چلیکدن معمولدر. بونلردن هر برینك بالاده کوسترلدیکی اوزره مختلف طوللرده انواعی اولوب اسمر رنکلی پریزماتیق باروتی ویادومانسز باروت ایله انداخت اولنورلر.

[موسیو قانه‌نك ٨٤ و ٧٥ میلیمترەلك طوپلرینك صحرایه مخصوص نوعلری اولدیغی کبی بومهندسك محاصره و قلعه طوپچیلرینه مخصوص سائر نوع افواه ناریه‌سی دخی موجوددر] .

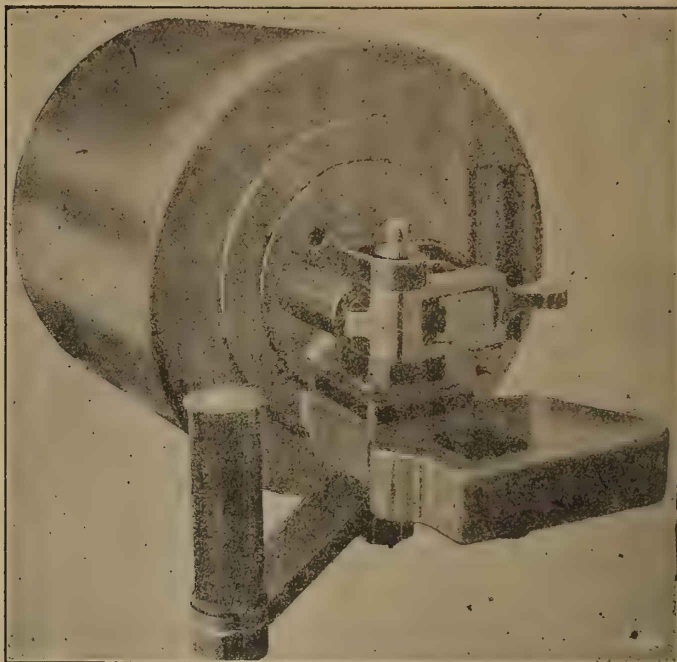

(١)

روسیه دولتی ایله سائر بعض حکوماتك سفن حربیه ایچون قبا

(١) ده قپاق بسبتون قپالیدر — (٢) ده قپاق آچلمق ایچون یالکز و

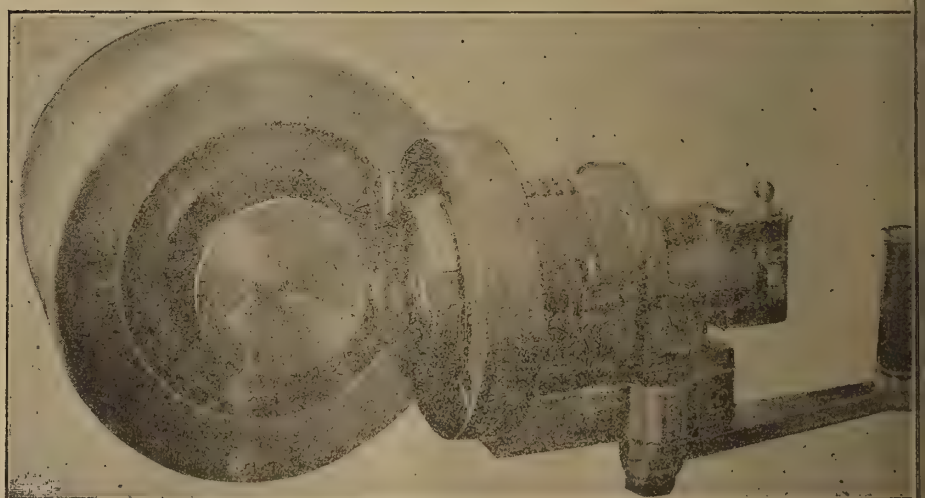

(۲)

(۳)

(٤)

...یلمش اولدیغی سریع آتشلی قانه طوپلرینک ویده‌لی قپاق طاقمی .
...ر ایتمش و (۳) ده کیرویه حرکت ایلمشدر . — (٤) قپاق بسبتون آچیقدر .

{سریع آتشلی طوپلر}

موسیو قانه‌نك هر طرفده نظر دقتی جلب ایلمش بولنان سریع آتشلی افواه ناریه‌سی شونلردر.

٢٤	سانتمتره‌لك	طوپلر	[٤٠، ٤٥، ٥٠ چاپ طوپلرنده]
٢١	»	»	[» » » » »]
١٦	»	»	[٤٥ و ٥٠ و ٦٠ چاپ طوپلرنده]
١٥	»	»	[» » » » »]
١٤	»	»	[» » » » »]
١٢	»	»	[٤٥ و ٥٠ و ٦٠ و ٨٠ چاپ طوپلرنده]
١٠	»	»	[» » » » » »]
٩	»	»	[٥٠ و ٦٠ و ٨٠ چاپ طوپلرنده]
٧٥	میلیمتره‌لك	طوپ	[» » » » »]
٦٥	»	طوپلر	[٦٠ و ٧٠ و ٨٠ چاپ طوپلرنده]
٥٧	»	طوپ	[» » » » »]
٤٧	»	»	[٦٠ چاپ طولنده]

مزبور طوپلرك سرعت ابتدائیه‌لری پك عظیم [٧٦٠ : ١٠٠٠] اولوب ازجمله ٨٠ چاپ طولنده ١٤ سانتمتره‌لك طوپك سرعت ابتدائیه‌سی ١٠٠٠ متره و ٨٠ چاپ طولنده ١٠ سانتمتره‌لك طوپك سرعتی ٩٨٠ متره و عین طولده ٩ سانتمتره‌لك طوپك سرعتی ٩٧٠ متره‌در.

٧) — آرمسترونغ فابریقه‌سنك قویروقدن طولار هر نوع طوپلری

بو طوپلرك کاملاً دوکمه چلیکدن معمول اولوب بونلردن بر طاقمی پریزماتیق باروتی ایله و بر طاقملریده دومانسز باروت ایله انداخت اولنورکه نوعلری آتیده مندرجدر :

{عادی آتشلی طوپلر}:

″١٧	پوصلق	[٤٣,٢	سانتمتره‌لك]	طوپ
″١٦,٢٥	»	[٤١,٢٧	»]	»
″١٣,٥	»	[٣٤,٣	»]	»
″١٢	»	[٣٠,٥	»]	»
″١١	»	[٢٧,٩٤	»]	»
″١٠	»	[٢٥,٤	»]	»
″٩,٢	»	[٢٣,٤	»]	»

٨	پوصلق	[٢٠,٣٢	سانتمترەلك]	طوپ
٧	»	[١٧,٨	»	] »
٦	»	[١٥,٢٤	»	] »
٥	»	[١٢,٧	»	] »
٤,٧٢	»	[١٢	»	] »

بوطوپلردن هر برینك خفیف و وسطی و بیوك ثقلتده اولمق اوزره اوچ نوعی واردر. مذکور طوپلردن ماعدا ١٧ پوصلق و ١٠٠ طونیلاته‌لق آغزدن طولار طوپلر دخی مذکور فابریقه‌نك باشلوجه معمولاتندندر.

{سریع آتشلی طوپلر}:

٨	پوصلق	[٢٠,٣٢ سانتمترەلك]	طوپ	
٦	پوصلق	[١٥,٢٤ سانتمترەلك]	طوپ	[٥١,٥ چاپ طولنده]
٦	پوصلق	[١٥,٢٤ سانتمترەلك]	طوپ	[٤٠ چاپ طولنده]
٥	»	[١٤ »]	»	
٤,٧٢	»	[١٢ »]	»	
٣٠	لبرەلك طوپ			
٤	پوصلق	[١٠ سانتمترەلك]	طوپ	
٦	لبرەلك طوپ			
٣	» طوپ			
١	» طوپ			

اشبو سریع آتشلی طوپلرك سرعت ابتدائیه‌لری ٥٠٣ ایله ٨١٠ متره آره‌سنده متبدلدر.

٨) — قروپ فابریقه‌سنك طوپلری

قروپ فابریقه‌سی نشریات متمادیه‌سیله طوپلرینی جمله‌یه طانتدیرمش اولدیغندن هرکسجه معلوم اولان مزبور طوپلرك جمله‌سنی بوراده تعداده لزوم کورمیه‌رك مذکور فابریقه‌نك اك صوك معمولاتندن اولان سریع آتشلی طوپلرینی بروجه آتی بیان ایله اکتفا ایلرز:

{سریع آتشلی قروپ طوپلری}:

٢٤	سانتمترەلك طوپ	[٤٠	چاپ طولنده]
٢٠,٩	» »	[»	» »]

١٦	سانتمتره‌لك	طوپ	[٣٠،	٤٠،	٥٠	چاپ	طوپلرنده]
١٥	»	»	[»	»	»	»	»]
١٤	»	»	[»	»	»	»	»]
١٣	»	»	[»	»	»	»	»]
١٢	»	»	[»	»	»	»	»]
١٠,٥	»	»	[٣٠،	٤٠،	٥٠	چاپ	طوپلرنده]
٩	»	»	[»	»	»	»	»]
٨,٧	»	»	[»	»	»	»	»]
٨,٤	»	»	[»	»	»	»	»]
٨	»	»	[»	»	»	»	»]
٧,٥	»	»	[»	»	»	»	»]
٧	»	»	[»	»	»	»	»]
٦	»	»	[»	»	»	»	»]
٥,٧	»	»	[»	»	»	»	»]
٥,٣	»	»	[»	»	»	»	»]
٥	»	»	[»	»	»	»	»]
٤,٧	»	»	[»	»	»	»	»]
٤	»	»	[٣٠،	٣٥،	٥٠	چاپ	طوپلرنده]

بو طوپلرك سرعت ابتدائیه‌لری ٤٨٠ : ٧٥٠ متره مابیننده متحولدر .

٩) — هوچکیس و نوردنفلت فابریقه‌لرینك سریع آتشلی طوپلری

{هوچکیس اصولنده سریع آتشلی طوپلر} : ١٥ ، ١٢ ، ١٠ سانتمتره و ٧٦ ، ٦٥ ، ٤٧،٥٧ ، ٤٢ ، ٣٧ میلیمتره چاپلرنده اولمق اوزره اساساً طقوز نوعدر. بوطوپلر ٢٠: ٥٠ چاپ مقدارنده اولمق اوزره مختلف طوللرده انشا ایدلمکده درلر. مزبور طوپلرك کافه‌سی مخترعات جدیده‌دن نفیس سلاحلر اولوب سرعت ابتدائیه‌لرینك اصغریسی ٣٦٥ و اعظمیسی ٩٠٠ متره اولمغله مذکور سرعتلر بوایکی حد آره‌سنده متبدلدرلر . هوچکیس طوپلری فرانسه‌ده یاپیلیور .

{**نوردنفلت اصولنده سریع آتشلی طوپلر**} دخی: ١٢ و ١٠ سانتمتره، ٧٥، ٦٥، ٥٧، ٤٧، ٤٢ میلیمتره چاپنده‌درلر. سرعت ابتدائیه‌لری ٥٦٠ : ٦٧١ متره آره‌سنده متبدلدر. فقط بر دقیقه‌ده‌کی سرعت انداختلری ١٠ : ٤٢ درجه‌سنده یعنی عظیمدر. نوردنفلت طوپلری انکلتره‌ده اعمال اولنمقده‌در.

سریع آتشلی طوپلرك بارانوسکی، آنغستروم، غروزون، سقودا، ویکه‌رس ماقسیم وسائره اصوللرنده بر قاچ نوعلری دها موجود اولوب بو طوپلردن «ماقسیم — ویکه‌رس» طوپلری صوك زمانلرده انکلتره‌ده پك زیاده کسب اشتهار ایلمشدر.

١٠) میترالیوزلرك انواع مختلفه‌سی

{**نوردنفلت میترالیوزلری**} نك ٣٨، ٣٢، ٢٥ میلیمتره چاپنده اوچ نوعی ایله صوك زمانك مکرر آتشلی تفنکلری فشنکلرینه مخصوص یعنی تفنك چاپنده نوعلری واردر. اوچ اولکیلر دقیقهٔ واحده ظرفنده متناظراً ٢٠٠، ١٥٠، ٤٢٠ مرمی انداخت ایدرلر. تفنك چاپنده اولنلرك دخی اجناس مختلفه‌سی موجود و بونلرك بر دقیقه‌ده‌کی سرعت انداختلری ١٨٠ ایله ١٢٠٠ آره‌سنده متحولدر.

{**غاتلنغ میترالیوزلری**}: ٢٥، ١٦، ١١ میلیمتره چاپنده اولمق اوزره اوچ نوع اولوب بونلرك دقیقهٔ واحده ظرفنده‌کی سرعت انداختلری متناظراً ٣٠٠، ٣٠٠، ٤٠٠ در.

{**غاردینه‌ر، میترالیوزی**} ١١ میلیمتره چاپنده اولوب اوچ طرزده یاپیلان بو نوع سلاحلرله بر دقیقه‌ده ٢٠٠ : ٦٥٠ انداخت اجرا قلنه‌بیلور.

{**مونتینی‌ی میترالیوزی**} نك ١١ و ١٠ میلیمتره چاپنده اوله‌رق ایکی نوعی واردر.

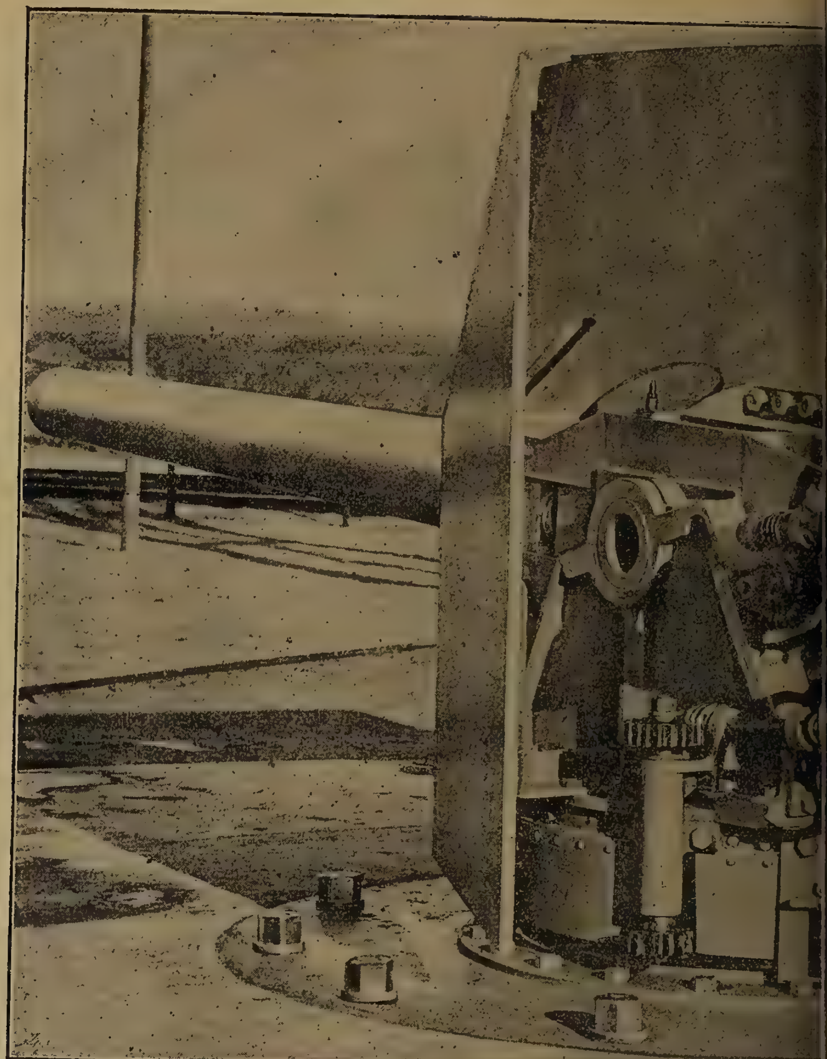
{**فاررنغ میترالیوزی**} ١١ میلیمتره چاپنده اولوب بونکله بر دقیقه‌ده طرز انشاسنه کوره ٢٥٠ : ٣٦٠ انداخت اجرا اولنه‌بیلور.

{**ماقسیم میترالیوزی**} مخترعات جدیده‌نك خارق العاده دینه‌بیله‌جك الك مهملرندن اولوب بو میترالیوزك ٣٧ میلیمتره چاپنده وتفنك چاپلرنده یعنی ١١، ٨، ٧,٥ و هکذا میلیمتره چاپلرنده اوله‌رق نوعلری واردر. ٣٧ میلیمتره چاپنده اولان نوعی ایله دقیقهٔ واحده ظرفنده ٣٠٠ مرمی آتیله‌بیلور. کوچك چاپلرده [یعنی تفنك چاپلرنده] اولان نوعلری اساساً منفرد و مکرر آتشلی و کوچك و بیوك چاپلی تفنکلرك فشنکلرینی انداخته مخصوص اولوب بوجنسدن اولنلرك بهریله دقیقهٔ واحده ظرفنده ٦٠٠

فرانسه‌ده کائن مشهور « قروزو » قابریقه‌سی معمولا

اثر : ارکان حربیه میرلوالرندن احمد مختار

٤٥ إچاپ طولنده شنایدرکاری ١٥ سانتمتره‌لك سریع آتشلی کمی طوپی .

انکلتره و ایتالیا دولتلرینك کمی طوپلرندن :

انکلتره وایتالیا سفن حربیه‌سنده مستعمل « آرمسترونغ » اصولنده ٦ پوصلق [١٥ سانتمتره‌لك] سریع آتشلی کمی طوپی .

مرمی انداخت اولنه‌بیلورکه تك برناملو ایله شمدی‌یه دکین بوسرعت انداخته دها هنوزهیچ برسلاح واصل اوله‌مامشدر. کیرو تمه قوتندن‌استفاده‌صورتیله‌قپاغك انداختدن صکره کندی کندینه آچلمسی‌اساسنه مستند وشو صورتله بذاته فعال ومتحرك اولان ماقسیم میترالیوزلرینك مستقبلاً دهازیاده اصلاح اولنه‌رق بسبتون کسب‌اهمیت ایتمسی‌وحتی اسلحهٔ مزبوره مقانیزمه‌سنك اعمالنده اساس‌اولان قاعده‌نك آتیاً تفنکلره وهرنوع طوپلره دخی تطبیقنه موفقیتله اسلحه عالمنده بشقه بر دور جدیدك آچلمسی یکده مستبعد دکلدر.

— لاحقه —

دونمای مهابتقرون همایونده موجود و مستعمل افواه ناریه‌نك صنوف و انواع مختلفه‌سی آتی‌یه درج ایدلمش وافواه ناریهٔ مزبوره‌نك الیوم دول مختلفه سفن حربیه‌سنده موجود وانواع مختلفه‌سی بالاده مندرج و مذکور اولان آلات ناریه ایله مقایسه‌سی قارئین کرام حضراتنه براغلمشدر.

{سفن حربیهٔ عثمانیه‌نك طوپلری}

{عادی آتشلی افواه ناریه}:

(١) — آغزدن طولار ششخانه‌لی افواه ناریه

دونمای همایونده الآن کثرت اوزره تصادف اولنان آغزدن طولار ششخانه‌لی طوپلرشونلردر:

١٠ پوصلق [٢٥,٤ سانتمتره‌لك] آغزدن طولار آرمسترونغ طوپلری [١٨ طونیلاته‌لق]
٩ پوصلق [٢٢,٨٦ «] « « «
٨ پوصلق [٢٠,٣٢ «] « « «
٧ پوصلق [١٧,٨ «] « « «

(٢) — قویروقدن طولار ششخانه‌لی افواه ناریه

دونمای همایونك برطاقمه ویرلمش بولنان قویروقدن طولار افواه ناریه شونلردر:

٢٦، ٢٤، ٢١، ١٧، ١٥، ١٢، ١٠,٥، سانتمتره‌لك قروپکاری چنبرلی طوپلر [*]
٩، ٨، ٦,٥ سانتمتره‌لك چنبرلی ویا عادی اصولده قروپ طوپلری.
٦ و ٩ و ١٢ لیره‌لك قویروقدن طولار کوچك چاپلی آرمسترونغ وویتوورت طوپلری.

{سریع آتشلی افواه ناریه}:

[*] نزد دولت علیه‌ده موجود و مستعمل اولان ٣٥ چاپ طولنده ٣٥,٥ سانتمتره‌لك الك بیوك طوپلر بوغازلرك مدافعه‌سنه تخصیص قلنمشلردر.

صوك زمانلرده دونمـای همایونه ١٥ ، ١٢ ، ١٠,٥ سـانتمترەلك و ٥٧ و ٤٧ ، ٣٧ میلیمترەلك سریع آتشلی طوپلر ویرلمکده اولوب بونلر قروپ ، قانه ، آرمسترونغ ، هوچکیس اصوللرندەدر . یقین وقته کلنجەیه دکین سفن مزبورەده بونوع طوپلره نادراً تصادف اولنمقده ایدی .

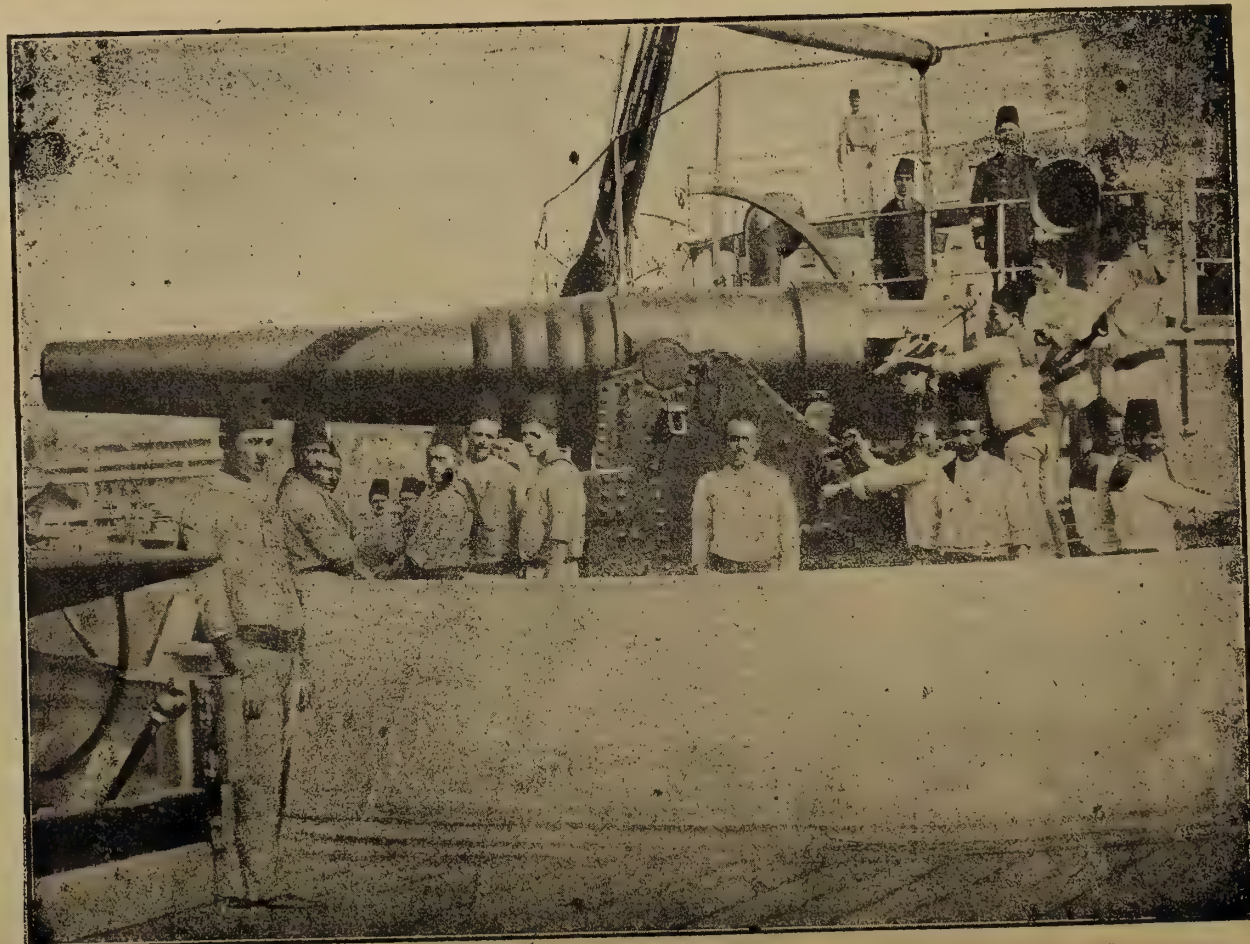
دونمـای همایونی ترکیب ایدن سفن حربیەدن قسم کلیسی هوچکیس و نوردنفلت میترالیوزلریله تجهیز ایدلمش اولوب بونلردن «رەوولور طوپی» نامیـله دخی یاد ایدیلان هوچکیس میترالیوزلری ٣٧,٥ میلیمتره چاپنـده اولدیغی کبی نوردنفلت میترالیوزلرندن بعضیلری ٢٥ میلیمتره چاپنده و بر طاقمی دخی مارتینی هانری فشنکی آتمق اوزره ١١,٤٣ میلیمتره چاپندەدر .

فوق‌العاده بر سرعت انداخته مالك بولنان «ماقسیم نوردنفلت» طوپ و میترالیوزلرینك ممالك مختلفەده تجربەلری اجرا ایدیلەرك نتایج نافعه اعطا ایلمکده بولندقلری کورلمش اولمغله دونمای مهابتمقرون همایونك بونوع افواه ناریه وبالخاصه صوك زمانلرده انکلترەده پك شهرت آلان «ماقسیم ویکەرس» طوپلری ایله دخی تجهیز ایدلملری امید اولنور .

مختلف سیستملرده [وبالخاصه قانه مسلکنده] اولان اك صوك معمولاتدن ٤٠ چاپ طولنده ٢٤ . ٢٧ ، ٣٠,٥ سـانتمترەلك آغر طوپلر ایله ٤٠ : ٨٠ چاپ طولنده ٢٤ و ٢١ و ١٥ ، ١٢ ، ١٠ سانتمترەلك و ٧٥ ، ٦٥ ، ٥٧ میلیمترەلك سریع آتشلی افواه ناریەنك ٧٥٠ : ١٠٠٠ متره رادەسنده بر سرعت ابتدائیەیه و بو جهتله فوق‌العاده عظیم بر تأثیره مالك بولنملرینه مبنی سایهٔ حضرت پادشاهیده پك آز بر زمان ایچنده سفن حربیهٔ عثمانیەنك بو نوع طوپلرله و بالخاصه انکلترەده کچن سـنه قبول ایدیلان ٣٠,٥ و ٣٢,٢٠ سانتمترەلك سریع آتشلی طوپلر و« آلمانیا حکومتنك کچنلرده سفائنه وضع ایلدیکی تعدیل اولنمش ٢١ و ٢٤ سانتمترەلك سریع آتشلی طوپلر وموسیو قانەنك و آرمسترونغك ، «ویکەرس ـ ماقسیم» شرکت عظیمەسنك اخیراً یاپمغه باشلادیغی ٢٤ و ٢١ سانتمترەلك سریع آتشلی افواه ناریه کبی تأثیر وسرعت فوق‌العادەیه مالك افواه ناریه ایله تسـلح و تجهیز قلنه‌جغنه شبهه اولمیوب طرز جدیدده سریع آتشـلی افواه ناریەدن بعضیلرینك ترسانهٔ عامرەده اعمالنه باشلاندیغی معلوم وبر طاقمنك کچنلرده سپارش اولندیغی مسموعدر .

زمانمز سفن حربیەـنده قوللانلمقده و اك مشهور سیویل طوپ فابریقەلریله دول و حکومات مختلفەنك رسمی طوپ اعمالاتخانەلرنده پیـدرپی اعمال و انشـا قلنمقده بولنان مختلف النوع افواه ناریهٔ بحریه حقنده اعطاسنه لزوم کوردیکمز معلومات اساسیه بوراده ختام بولمشدر . بوندن صکره کتیبهٔ تدقیقاتمزی زمانمز محاربات بحریەسنك قواعد اساسیەسی صحاریٔ تفتیشـاتنه سوق و توجیه ایله بویولدەکی اك اسـاسلی قاعدەلری دخی میدانه چیقارەرق انلر حقنده قارئین کرام حضراتنه برفکر اساسی اعطاسنه چالیشەجغز .

سفن حربیهٔ عثمانیه‌نك طوپلری :

«عثمانیه» زره‌لی فرقتین همایوننده طوپ تعلیمی :

{٣} — زمانمز محاربات بحريه‌سنك قواعد اساسيه‌سى (*)

بر دشمن سفينهٔ حربيه‌سنك كورينشندن، شكل وهيئتندن هانكى اسمده‌كى سفينه اولديغى، اسلحهٔ حربيه‌سنك ندن عبارت ونره‌لره وضع وتعبيه قلنمش بولنديغى، اسلحهٔ مزبوره مرمياتنك مختلف مسافه‌لرده‌كى قوهٔ نفوذيه‌سيله تأثيراتنك نه‌درجه‌لرده اولديغى، وجود سفينه‌نك اك ضعيف محللريله اك قوتلى ومتين محللرينك نره‌لرى ايدوكى، نقاط مختلفه‌سنه قاپلانمش اولان زره الواحنك مختلف ثخنلرى و بونلرك قنغى مسافه‌لردن دلينه بيله‌جكى وبو جهتله هانكى مسافه‌لرده آتشه بدأ اولنمق لازمكله‌جكى بيلنه‌مديكى حالده ايديله‌جك محاربهٔ بحريه‌دن هيچ بر صورتله نتيجهٔ حسنه استحصال قلنه‌ميه‌جغندن و دها طوغريسى معلومات مذكوره‌يه دسترس اولنمقسزين غيرواقفانه برطرزده ايديله‌جك بر حربدن نتيجهٔ نافعه‌يرينه وخامت مدهشه حصوله كلمك ايجابات قطعيهٔ فنيه‌دن بولنديغندن دكزلر اوزرنده ايديله‌جك اك كوچك واهميتسز حربلرده بيله معلومات مذكوره‌يه همان دسترس اولنه‌رق ترتيبات حربيه‌يى اشبو معلومات اوزرينه استناد ايتدرمك شمديكى محاربات بحريه قواعدينك اك مشهور و اك قطعيلرندندر :

خصوصات معروضه‌دن مستبان اوله‌جغى اوزره سفن حربيهٔ حاضره‌نك مالزمهٔ انشائيه‌لرينه، ترتيبات عموميه‌لرينه، منسوب اولدقلرى صنفلره نظراً قنغى طرز و جسامتده و نه درجه قوت و متانتده انشا اولدقلرينه وقوف و اطلاق تام حاصل ايدلمك و بنابرين زمانمزده بحريه ضابطانك همان بر انشائيه ضابطى قدر سفن حربيه‌نك ترتيبات وبنيه‌لرنجه وقوف ومعلومات فنيه‌سى بولنمق لازمكلور. بوكون معارف عسكريه اولدرجه‌ده ايلرو كيتمشدركه بتون دولتلرك كافهٔ سفن حربيه‌سنه متعلق اولان معلومات فنيهٔ مذكوره همان كافهٔ آوروپا ضابطان بحريه‌سنك دائرهٔ اطلاعنده اولوب انلرك منقوش صحايف خواطرى دكل ايسه بيله ايجابنده بوكبى معلوماتى درحال كندولرينه همده برصورت مكمله‌ده اوله‌رق اعطا ايده‌جك وسائط مع زيادة موجوددر : فى‌الحقيقه اخيراً دول و حكومات مختلفهٔ بحريه‌دن همان هربرى نزدنده سفن حربيهٔ موجوده‌نك [يعنى اك كوچك حكومتلره قدر بتون روى زمينده بولنان كوچك و بيوك كافهٔ حكومات بحريه‌ده اليوم موجود و مستعمل هر درلو سفن جديدنك] صور انشائيه‌سى ايله انلرك دول مختلفه طرفلرندن قبول ايديلان مسالك مختلفه‌سى، هر درلو تجهيزات عسكريه و حربيه‌سى، اسلحهٔ متنوعه‌سى، صور مختلفهٔ استعماليه‌سى و الحاصل هر درلو خواص فنيه‌سى حقنده ضابطان بحرى‌يه بر صورت وسيعه‌ده اعطاى معلومات ايدن وبنابرين كرك ضابطان بحرى‌يه وكرك ارضك قطعات مختلفه‌سنده

(*) ژاپونيا — چين سفر عظيمنده وقوعه كلان « يالو » محاربهٔ بحريه‌سنه متعلق اوله‌رق «يالو محاربهٔ بحريه‌سنده اسلحهٔ تعرضيه وتدافعيه » ناميله يازه‌رق اولكى سنه هفته‌لق معلومات رسالهٔ موقوته‌سيله نشر ايتديكمز مقالهٔ مفصله زمانمز محاربات بحريه‌سنه متدائر برخيلى معلومات فنيه‌يى حاوى اولديغندن بوراده اعطا ايده‌جكمز معلوماتى اتمام ايچون اورايه و بو يولده‌كى آثار سائره‌يه مراجعتى توصيه ايدرز.

٩

حکمران اولان دول وحکومانك بو کونکی قوای بحریه‌سنی حقنده استحصال معلومات عزمنده بولنان کافهٔ اشخاص و بالخاصه ارکان و امرای عسکریه و خواص رجال ملکیه‌یه بو یولده حقیقةً بك دکرلی بر مراجعتگاه حکمنده بولنان نیجه نیجه کتب ومؤلفات وجوده کتیرلمش والآن بو یولده چالیشیله‌رق بك ایلری کیدلمکده بولنمش اولمغله آثار مذکوره‌یه مراجعت سایه‌سنده اك مشکل بر مسئلهٔ حربیهٔ بحریه‌نك کمال سهولتله حلنه امکان بولنه‌جغی وبوجهتله اساساً بحریه ضابطانه مخصوص بولنان آثار مؤلفات مذکوره‌دن دکل یالکز ضابطان بحریمزك بلکه سواحل و بوغازلرمزك امور مدافعه‌سی ید همت و حمیتلرینه احاله قلنمش اولان بتون ساحل طوپچیلرمزك دخی استفاده و جر منفعت یوللرینه من کل الوجود آشنا اولملری لازمکله‌جکی بدیهی و آشکاردر. کتب مذکوره‌نك هر مملکتده بر چوقلری نشر ایدلمش اولمغله برابر بر طاقلری دخی مخطره و سالنامه طرزنده هر سنه نشر ایدلمکده‌دره (*)

بر دشمن سفینهٔ حربیه‌سنك طوپ ایله تخریبی محاربات بحریه‌نك اس الاساسی اولوب آتی بر صورت مطلوبه ومستحسنه‌ده حیز حصوله کتورمك ایچون نظر دقته طوتیله‌جق خصوصات، اجرا اولنه‌جق حرکات و معاملات صره‌سیله آتی‌یه درج ایدلمشدر:

۱) میدان حربده عرض اندام ایتمکه باشلایان هرهانکی دشمن سفینهٔ حربیه‌سنك کورینشندن، شکل وهیئتندن هانکی دولتك هانکی اسمده کمیسی اولدیغنی آکلامق وبوواسطه ایله کرك خاطره‌یه وکرك الده‌موجود کتب ومخطره‌لره مراجعت صورتیله سفینهٔ مزبوره‌نك اقسام مهمه‌سنك نره‌لری اولدیغنی وبورالری ستر و حمایه ایدن زره الواحنك ثخنلرینی میدانه چیقاروب معلومات مستخرجه‌یی سفینه داخلنده ایجاب ایدنلره بیلدیره‌رك آنلره نظراً ترتیبات حربیه‌یی آلمق وطوپلرك انداخت ومحاربه‌لری حقنده بر قرار قطعی اتخاذ ایلمك اقدم اموردندر.

[*] بو بابده بر فکر اساسی حصولی ایچون بحریه نظارت جلیله‌سی طرفندن کچنلرده نشر ایدلمش سالنامهٔ بحری ایله فرانسه‌ده ضابطان بحری‌یه مخصوص اوله‌رق هر سنه نشر ایدلمکده بولنان و هر سنه‌نککنده بر چوق تعدیلات و ترقیات خارق‌العاده کمال حیرتله مشهود اولان Aide-mémoire de l’officier de marine و Carnet à l’usage des officiers de marine نامنده‌کی اثرله وچند سنه اول فرانسه‌ده نشر ایدلمش اولان Marines etrangères نام اثره مراجعتی توصیه ایدرز. بو اثرلرده دول مختلفه سفائن حربیه‌سنه دائر هر درلو معلومات فنیه مع‌زیادة موجوددر. بوندن ماعدا فرانسزجه و انکلیزجه بیلن ذوات کرامه آتی الذکر رسائل موقوتهٔ فنیه‌نك سنه‌لك جلدلرینه مراجعتی توصیه ایلمکی دخی وجیبه‌دن عدایدر و بونلرده الیوم دول مختلفه‌ده موجود کافهٔ سفن حربیه‌نك اعمالات رسملرینه قدر هر درلو معلومات فنیه‌یه مصادف اوله‌جقلرینی بیان ایله قارئین کرامك انظار دقتلرینی انلر اوزرینه جلبه مساعد ایلرز. رسائل موقوتهٔ مذکوره شونلردر: فرانسه‌ده نشر اولنان Revue d’artillerie، Revue militaire de létranger، بلچقاده نشر اولنان Revue de larmée belge، فرانسه‌ده نشر اولنان Revue maritime et coloniale، انکلتره‌ده نشر اولنان Modern french artillery نام اثر نفیس عسکری، فرانسه‌ده نشر اولنان Marine francaise، Yacht نامنده‌کی رسائل موقوتهٔ بحریه.

۱۸۹۸ سنهٔ میلادیه‌سنده وقوعه‌ کلن « آمریقا — اسپانیا » سفری

کی‌وه‌ستی ترك ایدن آمیرال « سامپسون » نك دونتماسی
L'escadre de l'amiral Sampson quittant Key-West

٢) دشمن سفینه‌سنك بالجمله اسلحهٔ ناریه‌سیله سائر نوع و وسائط تجاوزیه و تدافیه‌سنك نره‌لره وضع و تعبیه ایدلمش اولدیغنی و انلرك مرمیاتنك مسافهٔ مختلفه‌ده‌کی قوهٔ نفوذیه‌لرینك ندن عبارت بولندیغنی و آتش ایتدکدن صکره نقدر مدتده طولدیرلدقلرینی کذلك معلومات مستحضرهٔ ذهنیه‌یه ویا الده موجود آثار فنیه‌یه مراجعت صورتیله میدانه چیقاروب معلومات مزبوره‌یی ایجابات فنیه دائره‌سنده کشیدهٔ حادهٔ تدقیق ایلیه‌رك دشمن سفینه‌سنه نه‌راده‌لره قدر یاقلاشلمق و اجرا ایده‌جکی آتشلره نه یولده مقابله ایدلمك وغرق وتخریبی ایچون هانکی طرز وترتیبده آتش ایدلمك وبحری مانوره‌لری نه‌یولده اجرا ایلمك اقتضا ایتدیکنی میدانه چیقارمق لوازم قطعیه‌دندر .

٣) کندی سفینه‌مزك اقسام متینه وضعیفه‌سی ایله سرعت سیر وحرکتی ومجهز اولدیغی زره الواحی تخنلرینی دشمن سفینه‌سی اسلحهٔ تعرضیه‌سنك تأثیراتی نقطهٔ نظرندن عریض و عمیق حادهٔ تدقیقه چکوب سفینهٔ مذکوره‌یه نه درجه‌لره قدر تقرب ویا آندن تباعد اولنمق لازمکلدیکنی واجرا اولنه‌جق مانورهٔ بحریه‌نك هانکی اسلوب وقاعده‌یه توفیقاً اجرای مناسب اوله‌جغنی استخراج ایلمك مقتضیاتدندر.

٤) کندی اسلحه‌مز مرمیاتنك قوهٔ نفوذیه‌لرینی ، درجهٔ تأثیرلرینی و بونلره هدف اوله‌جق دشمن سفینه‌سی زره الواحی نظر مطالعه‌یه آله‌رق طوپلرمزك مزبور زرهلری هانکی مسافه‌لردن دله‌بیله‌جکلرینی و نقدر مدتده بونلره قارشو طولدیریلوب آتیله‌بیله‌جکلرینی واثنای انداختده دشمن مرمیاتندن نه درجه‌لره قدر خسار کوریله‌جکنی ایوجه کسدیروب طوپ محاربه‌سنی بر اساس متینه استناد ایتدیرمك ضرورات قطعیهٔ فنیه‌دندر .

٥) دشمن سفینهٔ حربیه‌سی ایله محاربه‌یی قبول ایتمك خصوصنك فناً تجویز ایدیله‌میه‌جکی حالاتده هانکی واسطه‌یه مراجعتله سفینهٔ مزبوره‌نك حمله وصولتنی تأثیرسز براقمق ممکن اوله‌جغنی و سفن حربیهٔ سائره‌نك معاونتنه‌ده نه درجه‌لرده احتیاج حاصل اوله‌جغنی اولجه کسدیروب ایجاب حالی اجرا ایلمك دولتلرجه قبول ایدلمش قواعد حربیهٔ بحریه‌دندر.

٦) دشمنك متعدد سفن حربیه‌سنه قارشو حرب ایدلمك ویاخود فیلو فیلویه محاربه اولنمق اقتضا ایلدیکی تقدیرده بر سفینه حقنده بسط وبیان اولنان خصوصاتك سفائن موجوده‌نك کافه‌سنه برصورت لایقه‌ده تطبیقنه چالیشلمق و بونك ایچونده الك نافع وکسدرمه اصوللری محاربه‌یه باشلانمه‌دن اول بالتحری قطعیاً اتخاذ ایدرك بعده محاربه‌یه باشلانمق الك زیاده کوزه‌دیله‌جك قواعد حربیهٔ بحریه‌دندر .

ایشته بر ویا متعدد دشمن سفینه‌سیله محاربه ایدرك انلری کسر و تخریب ویا بر هوا ایلمك صورتلریله غرق و افنا ایتمك ویا حربدن خارج قیلمق ایچون نظر دقتده طوتلمسی وبر صورت مطلوبه‌ده اجرا وایفاسی لازمکلن خصوصات ومعاملات مختلفه‌نك الك باشلوجه‌لری بالاده ذکر و بیان قلنمش

اولوب قواعد معروضه‌یه توفیق حرکتله بر حرب بحری‌یی قزانمق ایچون بحریه ضابطاننك گمیجیلگك قواعد متنوعه‌سنه نه درجه‌لرده وقوف و اطلاعی اولمق لازمکله‌جکی و هله اك مکمل طوپجیلر درجه‌سنده طوپجیلغك هر درلو اصول و قواعد اصلیه و نازکه‌سنه و خصوصیله انداخت و تأثیر مرمیات قواعدینه صوك درجه‌لرده واقف بولنملری اقتضا ایده‌جکی پك ادنا ملاحظه ایله معلوم اولور .

بر سفینهٔ حربیه سیار براستحکامه تشبیه اولنه بیلور ؛ بر استحکام کندی کندینه بر درلو ایش کوره‌مز ؛ آنی کوره‌جك ایچنده‌کی اسلحه و اسلحه‌یی ایسه حسن انداخت و استعمال ایده‌جك درون استحکامده‌کی عساکر مستحفظه و بالخاصه طوپجیلردر . بنابرین موجود اسلحه‌سنی حسن استعماله وفا ایده‌میه‌جك درجه‌ده تعلیمسز، معلوماتسز، تجربه‌سز گمیجیلر ایله تجهیز قلنمش بر حرب سفینه‌سنك استقبالی اولسه اولسه اك نهایت فلاکته منجر اولور. لکن ژاپونیا — چین سفرنده پك قوتلی ومتین زرهلی سفن حربیه‌یه و انلر درونده دهشتلی وپك بیوك چاپلی قروپ طوپلرینه مالك اولان معلوماتسز ، وقوفسز ، تعلیمسز ، حمیتسز، چین گمیجیلری فلاح واقباللرینی قعر نایاب بحرده آرامغه مجبور اولمشلر و «یالو» محاربهٔ بحریه‌سنده بیکلرجه سنه‌لك چین ایمپراطورلغنك شان و ناموسنی شانلی ژاپونیا گمیجیلری صدمات معار فندالریله محو و برباد ایدرك جاهل ایله عالمك هیچ بروقت مساوی اوله‌میه‌جغنی برکره دها اثبات ایلمشلر وشو صورتله چین بحریه‌سی تاریخنه آتیاً بر درلو سیلنمیه‌جك پك مستکره لکه‌لر نقش ایلمشلردر .

افادات معروضه‌دن مستبان اولورکه بر دولت بحریه ایچون یالکز سفن حربیه‌سنی هر درلو مصارف فوق‌العاده‌یی کوزه آلدیره‌رق فنك اك صوك ترقیاتنه موافق بردرجهٔ مکملیتده بولنمق اوزره انشا ویا تدارك ایتدیرمك وآنلری زمانك اك ییکی ، اك مکمل ، اك مدهش سلاحلریله‌ده تسلیح وتجهیز ایلمك بر وجهله کفایت ایده‌میوب بلکه سفن مزبوره‌نك تجهیزات اصلیه و اساسیه‌لرینی تشکیل ایدجك عساکر بحریه‌یی وبالخاصه عساکر مزبوره‌نك روح الروحی اطلاقنه بحق سزا بولنان هیئت ضابطان بحریه‌یی ایجابات فنیه دائره‌سنده یتشدیره‌رك انلرك فنون بحریه‌نك هردرلو شعباتنه اطلاع تاملرینی تأمین وهله فن آتشبازیده وبالخاصه طوپجیلقده اولان معلومات نظریه و عملیه‌لرینی دها وقت صلحده من کل الوجوه تکثیر و تزیید ایله کندولرندن بحق استفاده اولنه‌بیلمك یوللرینی آچمق دخی ایجابات قطعیه‌دن اولمغله خصوصات مذکوره‌یه فوق‌الحد اهمیت ویرلمسی و دها طوغریسی انلرك محاربات بحریه قواعدینك اك مهملرندن عد ایدلمسی اقتضا ایلر .

ایشته گمیلرك تجهیزات اصلیه‌سنی تشکیل ایدن افراد و ضابطان حقنده‌کی شرائط معروضه بتمامها تأمین اولنمق شرطیله انظار دقت وانتباهك سفن حربیه‌نك تجددات وتکملاتی اوزینه توجیهی اك موافق اوله‌جغنی شوراجقده برقاعدهٔ مخصوصه صورتنده اوله‌رق بیان ایتدکدن صکره سفن مزبوره‌نك

۱۸۹۸ سنهٔ ميلاديه‌سنده وقوعه گلن آمريقا اسپانيا» سفری .

« قاديقس » ده بولنان اسپانيا دونمهسی .

اسپانيا آميراللرندن « قاماره » نك تحت قوماندهسنده اوله‌رق سويشه گلن اسپانيا دونمهسی .

بالذات کندولرینه عطف کلام ایله دیرزکه ناپولیون بوناپارتك {هرشی سلاحده عبارتدر؛ ماعداسی برشی دکلدر} صورتنده‌کی کلام مشهوری حدهٔ تدقیقه چکیلور وقلاع واستحکامات کبی سفن حربیه‌نك دخی اساساً برر سلاح اولدیغی نظر امعانه آلنورسه بو سلاح مهمه دخی پك بیوك بر اهمیت ویرلمك لازمکلور. اکا اهمیت ویرمك دیمك آنی ترقیات عصریه‌نك ایجاباتنه موافق بر حالده بولندرمق دیمکدر. بالاده بحث مخصوصنده بر تفصیل بیان اولندیغی اوزره ترقیات عصریه انلرك یا فوق العاده بر سیرسریع ایله متحرك ویك تأثیرلی اسلحهٔ مدهشه [سریع آتشلی طوپلر] ایله مجهز اولمسنی ویاخود سرعت سیری کافی درجه‌ده زیاده اولمغله برابر اك مقاومتلی چلیك زره الواحیله مستور ومحفوظ ومعهذا اك بیوك واك آغر سلاحلرله مسلح بولنمسنی وهر ایکی صورتده انلرده‌کی اسلحهٔ موجوده‌نك آز زمانده وکمال سرعت وسهولتله انداخت واستعمال ایدیله‌بیلمسنی استلزام ایلمکده والیوم پك بیوك دینه‌جك بر سرعته مالك اولملری ایچون آغر زرهلر ایله تحکیملرندن واز کچیلان قرووازورلر ایله توربیل سفینه‌لرندن صرفنظر قلندیغی حالده سفن سائرهٔ حربیه‌نك همان بر صورت عمومیه‌ده زرهله تقویه ایدلمش اولدیغی کورلمکده ایسه‌ده فقط زرهك برزرهلی سواری حقنده اولدیغی کبی غایت آغر بر یوك اوله‌رق سفینه‌یی بطیٔ الحرکه قیلمسنه وبونك ایسه زمانمزده پك محذورلی وداعیٔ فلاکت کورلمسنه بناءً برزرهلی سفینه‌نك هر طرفی هیچ بر وقتده زره ایله تقویه وتحکیم قلنه‌مامقده‌در. بوسببه مبنی بر سفینهٔ حربیه‌نك زرهلی اولان محللری اك مهم وبوزلمسی اك تهلکه‌لی اولان یرلریدر دنیله‌بیلور.

فی‌الحقیقه سفائن حربیه‌نك حاوی اولدیغی اقسام متنوعه‌نك کافه‌سی حرب نقطهٔ نظرندن عین اهمیتی حائز اوله‌میوب بو قسملردن بر طاقملری واردرکه اورایه دشمنك انداخت ایده‌جکی مرمیات اصابت ایتدیکی تقدیرده اولقدرعظیم برتأثیرحصوله کتیره‌مدیکی حالده اقسام مزبوره‌نك بعض مهملرینه اصابت ایدن مرمیلر پك عظیم خساراته وبعضاً سفینه‌نك عوق وتأخیر وحرکتنه، مانوره وخدماتنك اصولی دائره‌سنده اجرا قلنه‌مامسنه وحتی بعضیلری سفینه‌نك بسبتون خراب وتلف ویا برهوا اولمسنه سبب اوله‌بیلورلر؛ بنابرین زرهلی سفن حربیه‌ده بوکبی اقسام نازکه‌نك زره ایله تقویه‌سی وحتی بعض قسملرك پك قوی ومتین زره الواحی ایله تحکیم قلنمسی لازمه‌دن اولدیغی کبی زرهلی اولمیان سفن حربیه‌ده اقسام مزبوره‌نك مساعدهٔ امکان درجه‌سنده تقویه وتحکیمی ایله برابر هنکام حرب وجدالده لاینقطع اجراسی لازمه‌دن بولنان مانوره وحرکات بحریه واسطه‌سیله اقسام معروضه‌نك دشمن مرمیاتنه هدف قلنمامسی [ژاپونیا وچین سفرنده وقوعه کلان «یالو» محاربهٔ بحریه‌سی مطالعه بیوریله] وقلنمسنه مجبوریت قطعیه الویردیکی تقدیرده مرمیات مزبوره‌یه معروض اولدیغی مدتك تقلیل اولنمسی واصابت مرمیاته مانع اولمق اوزره لاینقطع حرکتلر اجرا اولنه‌رق انداخت مسافه‌سنك علی‌الدوام دکشدیرلمسنه اعتنا قلنمسی لازمه‌دن اولور.

زمانمزده سفائن حربیه‌نك مهم محللری وعلی‌الخصوص حائز اهمیت عظیمه کورلمکدن ناشی قسماً ویا کاملاً زره الواحیله ویا صور سائره ایله ایوجه تقویه و تحکیم قلنمقده بولنان نقاطی‌هنگام حرب ووغاده ضرب تخریبی لازمه‌دن بولنان یرلردر . اقسام مزبوره‌نك باشلوجه‌لری شونلردر :

١ — سفینه‌نك صو کسیمی [محل مزبور اکثر زرهلی سفن حربیه‌ده برزره قوشاق ایله محاط بولنور] .
٢ — سفینه داخلنده‌کی طوپ بطریه‌لری ؛
٣ — سواری‌یه مخصوص قله ؛
٤ — ماکنه و قزغان حذالری ؛
٥ — جبخانه‌لك حذالری ؛
٦ — زرهلی کوکرته‌لر ؛
٧ — طوپ لومبارلری ؛
٨ — قصاره وکوپری اوزرلری ؛
٩ — سپرلی چناقلقلر ؛
١٠ — ضابطان وبالخاصه بیوك ضابطانك بولنه‌جغی مواقع ؛
١١ — تورپیدو انداختنه مخصوص تورپیدو انداخت قوانلرینك بولندقلری مواقع ؛
١٢ — کوکرته‌ده بولنان باش و قیچ طوپ قله‌لری .

مواقع مذکوره‌نك قسم اعظمی سفن حربیهٔ مهمه‌ده کاملاً زره ایله تقویه قلنمقده اولمغله برابر اکثریا سفن حربیه‌ده بونلر تحکیم وتقویه قلنه‌مامقده بولندیغندن و علی الخصوص زرهسز سفن حربیه‌ده اشبو محللر بالطبع ضعیف قالدیغندن محاربات بحریه‌ده غلبه وظفرك سرعتله استحصالی یعنی دشمن سفینه‌سنك ضرب وتخریب اولنه‌رق حربه غیر مقتدر بر حاله کتورلمسی ویاخود بر هوا ویا غرق ایدلمسی صورتیله محو و تلف قلنمسی ایچون بو محللرك هدف اتخاذ ایدلمسی اك فائده‌لی اولور .

زرهلی سفن حربیهٔ حاضره‌نك اك اعظمی تخته‌ده زره الواحیله ستر و محافظه و تحکیم وتقویه قلنان اقسام مهمه‌سی : متین برقوشاق ایله دائراً مادار احاطه قلنان صوکسیمی، طوپ بطریه‌لری، ماکنه وقزغان حذالری ، جبه‌خانه‌لك حذالری ، قپودان قله‌لری ، دومن واسقرو محللری اولمغله الده موجود اك آغیر طوپلر خاصةً مواقع مذکوره اوزرلرینه انداخت ایدیله‌رك جسامتلریله متناسب تأثیرات مدهشه حصوله کتورلمسنه چالیشلمق اهم اموردندر .

اك آغر طوپلر بالاده‌کی مواقع و نقاط اوزرینه توجیه وانداخت اولنمق اصولدن اولدیغی کبی وسطی جسامتده بولنان طوپلرك دخی دشمن سفائننك اقدمجه بیان اولنان اقسامندن وفقط ضرب وتخریب

۱۸۹۸ سنهٔ میلادیه‌سنده وقوعه ک

آمریقا ایله اسپانیانك مانیلا

e port de Manille

اثر : طوبجی ارکان حربیه میرلوالرندن احمد مختار

یقا — اسپانیا، سفری .

سکاهنده‌کی بیوك محاربه‌سی
Le combat naval

أيده‌بيله‌جكلری اقسام اوزرلرينه وسائر نقاط مهمه‌يه توجيه وانداختی و كوچك چاپلی افواه ناريه‌نك ايسه بالخاصه دشمن سفينه‌سنده‌كی عساكر ايله سفينهٔ مزبوره‌نك پك ضعيف محللری وبالخاصه توربيدو استمبوطلری وعادی استمبوطلر كبی سفن حربيهٔ صغيره وصنداللر اوزرينه انداختی اقتضا ايلر.

اليوم زرهلی سفن حربيهٔ جسيمه‌نك اسلحهٔ معاونه‌سنی و قرووازورلر ايله بالجمله طوربيدو سفائننك اسلحه اساسيه‌سنی تشكيل ايليان «سريع آتشلی طوپلر»ه كلنجه بونلر آتی الذكر نقاط مهمه عليهنه پك فائده‌لی صورتده استعمال اولنه‌بيلورلر:

قرووازورلر ايله بالجمله توربيدو سفائنی عليهنه كمال امنيت ايله بر صورت مؤثره‌ده استعمال اولنه‌بيله‌جك بر سلاح وار ايسه او دخی على العموم سريع آتشلی طوپ انواعيدر. بونلردن بيوك چاپده اولنلر [١٠ : ١٦ سانتيمتره چاپنده بولنانلر] سفن حربيهٔ جسيمه‌نك زرهسز ويا وسطی ثخنده زره ايله محاط اقسامی اوزرينه انداخت ايدلمك اصولدن اولديغی كبی اخيراً ياپلمغه ودول معظمه طرفندن قبول ايدلمكه باشلانان ٢١، ٢٤، ٣٠٫٥ سانتيمتره‌لك سريع آتشلی طوپلر دخی هر درلو زره الواحی اوزرينه انداخت قلنمق وچاپی كوچك اولنلر [٣٧ : ٩٠ ميليمتره چاپنده بولنانلر] دخی دشمن سفائننك الك ضعيف اولان محللری ايله دشمنك سفن حربيهٔ صغيره‌سی اوزرينه انداخت قلنمق قاعده اتخاذ اولنمشدر.

بر سفينهٔ حربيه‌نك زرهسز محللرينك تخريب ايدلمسی حتی طوپ موقعلری دوچار خسار اولمديغی حالده بيله سفينه‌يه بيوك تهلكه و سفينه افرادينه پك بيوك بر خوف و دهشت القا ايده‌بيلور. بو دفعه‌كی مسئلهٔ يونانيه‌ده «پره‌وزه» قلعه‌سندن آتيلان اون بش سانتيمتره‌لك دانه‌لرك يونان زرهلی سفن حربيه‌سنك زرهسز محللرنده حصوله كتورديكی بعض تخريبات بيله سفن مزبوره‌ده‌كی يونان عساكر بحريه‌سنه دهشت ايراث ايتمش وبوسببله مزبوركميلر قلعهٔ مزبوره پيشكاهندن تباعده واورايه تقرب ايده‌مامكه مجبور اولمشلردر (١)؛ بوكا بناءً سريع آتشلی طوپلرله دشمن سفائننك بالخاصه زرهسز محللرينی تخريب ايله درونده‌كيلری بيوك خوف ودهشته القا ايتمك وبوصورتله استحصال نتيجه‌يی تسريع ايلمك الك زياده كوزه‌ديله‌جك خصوصاتدندر.

اخيراً وقوعه كلان «ژاپونيا — چين» سفرنده وبالخاصه سفر مذكور اثناسنده وقوعبولان مشهور «يالو» محاربهٔ بحريه‌سنده ژاپونياليلر كمال مهارتله قوللاندقلری آرمسترونغ اصولنده سريع آتشلی طوپلر واسطه‌سيله چين سفائن حربيه‌سنك قسم اعظمنده‌كی اقسام ضعيفه‌يی آز وقتده تخريب و برباد ايليه‌رك چينلولره پك بيوك بر خوف ودهشت القا ايلمشلر وقوهٔ معنويه‌لرينك محو اولديغنی كورنجه آنلره امان ويرميه‌جك بر سرعت فوق العاده ايله هجوملر كوستره‌رك و آتشلرينك شدت و قوتنی بر قاتدها تزييد ايليه‌رك او عظيم محاربهٔ بحريه‌يی قزانمق شرفنه نائل اولمشلردر. (٢)

---

(١) مرميات مزبوره «ماكدونيا» نامنده بيوك بر يونان واپورينی احراق وغرق ايلمشدر.

(٢) يالو محاربه‌سی حقنده اولكی سنه «معلومات» ايله نشر ايتديكمز بيوك برمقالهٔ فنيه‌يه مراجعت اولنه.

زرهلی سفن حربیه‌یه مخصوص طوپلرك چاپلری پك بیوك وبو صورتله كندولری غایت وجودلی اوله‌رق بیوك برهدف تشكیل ایلمكده بولندقلری كبی افواه ناریهٔ مزبوره تأثیرات وتخریباتنك زیاده اولمسی ایچون صوك زمانلرده نامملولرینك طوللری پك زیاده تزیید قلنمش اولدیغنه بناءً [ژاپونیا وچین محاربهٔ بحریه‌سنده پك بیوك ایش كورن فرانسزكاری اوچ ژاپونیا زرهلیسنك بهری ۳۲ سانتمتره‌لك ایكی عدد قانه طوپیله مجهزوبوطوپلرك‌هربری ٤٠ چاپ یعنی۱۲٫۸ متره طولنده ایدی] قسم مقدملری یعنی قم طرفلری وضع اولندقلری لومبارلردن‌ده اکثا خارجه چیقه‌رق دشمن مرمیاتنه معروض بر حالده بولنمقده‌در . بوكا بناءً كرك طوپجی نفراتنه بیوجك تلفات ویردرمك وكرك‌سه افواه ناریه‌نك اقسام مختلفه‌سی اوزرنده تخریبات حصوله كتوره‌رك انلری آتش كسمكه مجبور ایلمك ایچون طوپ لومبارلرینه نشان آله‌رق مرمیاتی لومبارلردن ایچری صوقمغه آشیری درجه‌ده سعی و غیرت اولنمق لازم كلور .

دشمن سفن حربیه‌سی توربیدو انداخت قوانلریله مجهز اولدیغی حالده مزبور قوانلرله انداخت ایدلمكه مخصوص توربیللرك [بالق توربیدولرینك] سفن مزبوره داخلنده و مزبور قوانلر قربنده بولنمسی طبیعی اولدیغندن و بونلر ایسه مواد مشتعلهٔ شدیده ایله مملو وتأثیرات خفیفه ایله آتش آلمغه مستعد بولندیغندن انداخت ایدیله‌جك مرمیات واسطه‌سیله مزبور توربیللره آتش آلدیره‌رق دشمن سفینه‌سنی كندی سلاح مدافعه‌سی واسطه‌سیله برهوا وقعر بی‌پایان بحر ایله همپا ایلمك اك معقول ومناسب اولور . بوكا بناءً توربیدو قوانلرینك بولندیغی مواقعه نشان آله‌رق اجرای انداخت ایله توربیدولری پاتلاتمغه ، سفینه‌یی كندی سلاحیله محو وتخریب ایلمكه صوك درجه‌ده دقت واعتنا اولنملیدر .

سفن حربیه یكدیكریله مخابره ایدرك اوامر لازمه‌یی آمیرال سفینه‌سندن آلمدقجه حركات عمومیه‌ده اتحاد و مانوره‌ده اصابت بر درلو حصولیافته اوله‌میه‌جغندن حرب سفینه‌لرنده واسطهٔ مخابره اولان { سمیفور آلتلر }ی اك بیوك اهمیتی حائزدر . بنابرین آلات مذكوره اوزرینه آتش ایدیله‌رك بر آن اول تخریب ایدلملری سفائنك مخابره‌سز قالمسنی وكمی قپودانلرینك نه‌یاپه‌جغنی شاشرمسنی مؤدی اولور .

دشمن سفینهٔ حربیه‌سنده‌كی سریع آتشلی طوپلر كندی سفینه‌لرمز اوزرنده اك مدهش ومؤلم تأثیرات حاصل ایده بیله جكلرندن بونلرك هدف اتخاذ قلنمسی وبنابرین كرك انلرك وكرك ماكنه‌لی سائر طوپلرك ماسكه‌لری [سپرلكلری] اوزرینه نشان آله‌رق اولا آنلرك تخریبنه وبعده میدانه چیقان طوپجیلر وطوپلر اوزرینه آتش ایدیله‌رك عساكر مزبوره‌یی اتلاف ایله برابر اسلحهٔ مزبوره اقسام ضعیفه‌سنك تخریب و شكستیله غیر قابل استعمال بر حاله وضعلرینه و شو صورتله آتشلرینك كسلمسنه چالیشلمق ایجاب ایدر .

۱۸۹۸ سنهٔ میلادیه‌سنده وقوعه کلن «آمریقا — اسپانیا» سفری

اثنای لیلده وقوعه کلن «قاویتا — Cavite» محاربهٔ بحریه‌سی

بونلردن ماعدا دوویله‌رك تخریب ایدلمسی اقتضا ایدن یرلر: قپودان قله‌لرنده‌کی آره‌لقلر، پروانه و دومن حذالری، سپرلی چناقلقـلردر: بورالره کمال مهارت و سرعتله آتش ایدیله‌رك تخریبـات اجرا قلندیغی حالده دشمن سفینه‌سنك حرکتنی دوچار اغتشاش و قرین تعطیل ایلمك و چناقلقلردن ترصدات وقوعنك و اورادن شدتله آتش اجراسنك اوکنی آلمق ممکن اولور. بوندن بشقه طوپلرك صحتله انداختنه خادم الك بیوك واسطه مسـافه‌نك بر صورت صحیحه‌ده بیلنمسی ایدوکنه و لهذا هنگام حربده مسافه‌نك صحتله تقدیری الك بیوك اهمیتی حائز بولنمسنه وسفن حربیه‌ده مسافه‌نك صحتله تعیننه مخصوص بر محل وار ایسه انك دخی چناقلق وسائر بوکبی محال مرتفعه‌دن عبارت بولنمسنه بناءً محال مزبوره‌نك وبالخاصه انلردن چناقلقلرك تخریبی دشمن طوپلری صحت‌انداختنك اخلال اولنمسی کبی بر منافعك حصولنه‌ده‌واسطه اولور.

علی العموم ضابطانك بولندیغی محللره ایراث مضرت ایلمك ضابطان وعسـکره کلی تلفـات ویردرمك سفینه‌نك الك مهم قسمنی تخریب ایتمکدن هانده قات اندرقات فائده‌لیدر: چند سنه اقدم وقوعه کلان شیلی محاربهٔ بحریه‌سنده «هوسقار» زرهلیسی هر نقدر مقاومت شدیده کوسترمش ایسـه‌ده ضابطان وعسکرك دوچار تلفات اولمسندن سفینه اقتدارسز بر حاله کلوب نهایت ید ضبطه کچمشدر.

— لاحقه —

سفن حربیه‌نك ترتیبات عمومیه‌سنه متعلق بعض معلومات خصوصیه

شمدیکی بیوك سفائن حربیه‌دن اکثریسنك صو کسیمی حذاسنده اولمق اوزره بر باشدن دیکر باشه‌قدر دائراً مادار برزره قوشاغی‌حاوی اولدیغی امور معلومه‌دن اولوب‌صورت‌عمومیه‌ده زره‌کمی‌طولنك وسطنده اعظمی بر ثخنی حاویدر. محل مزبورده — یا بر بطریه ویا مرکزی بر ره‌دووی (*) بولنور.

کمی جدارلری [بوردالری] اقسام معدنیه ایله اخشاب‌قاپلامه‌لردن متشکل‌اولوب‌اقسام معدنیه‌نك [یعنی زرهك] ثخن کاملی صوك موده‌ده اولان برنجی صنف زرهلیلرنده ٦٥ سانتمتره‌یه دکین واصل اولور ایسـه‌ده مع‌مافیه استیعاب طونه‌لری یك بیوك [١٠,٠٠٠ طونیلاته راده‌سنده] اولان اشـبو کمیلرك دول مختلفه‌ده موجود اولنلری یك چوق دکلدر.

کوکرته‌لر صورت عمومیـه‌ده یا آز سـتر و حمایه ایدلمکده ویاخود بونلرك ستر حمایه‌سـندن بسبتون صرفنظر دخی اولنمقده‌در. زمانمزده یاپیلان اکثر کمیلرك کوکرته‌لری بر زره ایله ستر ایدلمکده اولوب‌بوزرهك‌ثخنی‌الیوم ١٥,٢ سانتمتره‌یی تجاوز ایتمامکده‌در. [دول مختلفهٔ بحریه سفن حربیه‌سنده‌کی کوکرته زرهلرینك الك‌زیاده مستعمل ثخنلری: ١٣، ٢٠ ٢٥، ٣٧، ٥٠، ٥٧، ٦٠، ٦٤، ٧٠، ٧٦، ٨٠، ٩٠، ١٠٠ میلیمتره اولوب اخیراً انکلتره‌ده اعمال اولنان بعض قرووازورلرك کوکرته زرهلری ١٢٧ و١٥٢ میلیمتره ثخننده وآمریقاسفن حربیه‌سندن بعضیلرینك کوکرته زرهلری دخی ١٢٠، ١٢٥، ١٢٧، ١٥٢ میلیمتره ثخننده‌در.]

[*] سفائن حربیه‌نك یانلرنده چیقندیلی اولمق اوزره یاپیلان وایکی کنارلرنده طوپ لومبارلرینی حاوی بولنان قسملره «زرهلی ره‌دووی» ویا «زرهلی چیقمه» دینور.

افواه ناریه مستور ویا غیر مستور زرهلی بطریه‌لر ایچروسنه ویاخود ثابت قلعه‌لر ویا دوار قلعه‌لر درونه موضوعدرلر .

بطریه‌لر هر کمیده مختلف عدده افواه ناریه‌یی حاوی اولوب اشبو افواه ناریه‌نك انداخت ساحه‌لری یعنی دائرهٔ مرئیه‌لری لومبارلردن آتشدن ایتملرندن طولایی بالضرور محدوددر .

قلعه‌لر یا باربطه اوزرندن [ثابت قلعه‌لرده] ویاخود لومبارلردن [متحرك قلعه‌لرده] اجرای انداخت ایلیان یالکز بر ویا ٢ عدد طوپی حاویدرلر . دوار قلعه‌لر موجود اولدیغی وکمیلر بالخاصه آرمه‌سز بولندیغی حالده — انداخت ساحه‌سی پك واسع و « داندولو » نام زرهلی سفینه‌مودلنده‌کی سفائنده اولدیغی کبی بعض احوالده دخی غیر محدود اولور .

بوندن ماعدا قصاره‌لر [یعنی فوقانی کوکرته‌نك پرووا و پوپا طرفلرنده واقع اقسام انتهائیه‌سی] اوزرلرنده دخی تعقیب ورجعت انداختی ایچون ، « تعقیب طوپی » ، « رجعت طوپی » دنیلان وباش وقیچ طوپلری نامله‌ریله دخی یاد اولنان ایکی بیوك طوپ بولنه‌بیلور .

زرهلیلر بیوك چاپلی طوپلردن بشقه اوچه بیان اولدیغی اوزره عادی ویاسریع آتشلی معین المقدار وسطی و کوچك چاپلی افواه ناریه‌یی و تورپیللره قارشو وسائط تحفظیه‌یی [زنجیرلر ، آغلر وهکذایی] ، تورپیل استمبوطلرینه قارشو وسائط تدافعیه‌یی [یعنی میترالیوزلر ، روولور طوپلری ، ایله سریع آتشلی صغیر طوپلری] حاوی اولورلر .

زرهلی سفائن حربیه‌نك غیر اوله‌رق زمانمزده کثرتله استعمال اولنان « قرووازورلر » اولجه بیان اولندیغی اوزره صورت عمومیه‌ده بیوك سرعتی حائز اولدقلری کبی صوبك کچمسی منع اولنمق اوزره متعدد بولمه‌لره مفرز و منقسم اولوب سفن مزبوره کمورلکلره ویریلان ترتیبات سایه‌سنده الك مهلك انداختلردن مصون و محفوظ اوله‌جق برصورتده ترتیب و تنظیم اولنمقده‌درلر .

{٤} — سواحل مدافعه‌سی حقنده معلومات اساسیه

(١) — خدمات حقنده‌کی تشکیلات ونظامات

ساحل مدافعه‌سی حقنده اولان مسلك عمومی ایکی نوع اصول مدافعه‌یی شامل اولوب بونلردن بری {اصول مدافعهٔ ثابته ویا دائمه} و دیکری {اصول مدافعهٔ سیاره ویا موقته} دن عبارتدر.

{مدافعهٔ ثابته اصولی} نه راجع و متعلق بر طاقم خصوصات واردرکه آنلر دخی :

(اولا) — عسکری لیمانلرینی ، بیوك تجارت لیمانلرینی ، نهرلرك منصبلرینی مدافعه ایلمك ؛

(ثانیاً) — اطه‌لری و مستملکات بعیده‌یی محافظه ومدافعه ایتمك ؛

(ثالثاً) — حرب فیلولرینه مخصوص مرسالری [یعنی تیمور آتمغه مناسب محللری] حمایه ایلمك ؛

رابعاً — بعض مرتبه حائز اهمیت اولان تجارت لیمانلرینی حمایه ایتمك ؛

کیفیتلری اولوب مذکور مقصدلرله انشا و تسلیح و تجهیز ایدیلان استحکاماتك هیئت مجموعه‌سی وسائط مدافعه‌یی تشکیل ایلر .

{اصول مدافعهٔ سیاره} قوای بریه و بحریه‌نك برلکده اوله‌رق استعمالیله اجرا ایدیلان برنوع مدافعه اصولندن عبارت اولوب فیلو ایله بریه اردوسی بونوع مدافعه‌یی برلکده اوله‌رق یعنی متحداً اجرایه مأمور اولورلر :

{مدافعهٔ سیارهٔ بریه} باشلوجه دشمنك قره‌یه عسکر دوکمسنه مخالفت و ممانعت ایلمکه ویاخود قره‌یه چیقارلمش دشمن عسکرینه قارشو محاربه ایتمکه تخصیص اولنمش برمدافعه‌دن عبارتدر . [خدانکرده دشمنك قره دکز بوغازی خارجنده شیله ویا قره برون طرفلرینه دونتما ایله چیقاره‌بیله‌جکی عسکره قارشو ایدیله‌جك مدافعه بو نوعدندر] .

ساحل شمندوفرلری ایله تلغراف و تله‌فون خطلرینك فی‌زماننا کسب تکثر و توسع ایتمسی مدافعهٔ سیاره‌یه مأمور قوای عسکریه‌نك خدمتنی زیاده‌سیله تسهیل ایدر وبنابرین دشمنك قره‌یه عسکر دوکمسی ممکن و محتمل اولان نقاط ساحلیه‌یی مدافعه ایتمك مقصدیله نقاط مذکوره‌یه انشاسی فناً ایجاب ایدن ثابت بطریه‌لرك بر طاقمندن صرفنظر اولنه‌بیلمسنی مستلزم اولور .

{مدافعهٔ سیارهٔ بحریه} دونتمانك حاوی اولدیغی سفائنك غیری برمالزمهٔ سابحهٔ مخصوصه وواسطه‌سیله تأمین اولنمقده اولوب بو مالزمه‌نك بر قسمی هم هجوم وهم مدافعه مالزمه‌سی خدمتندن عبارت ایکی قاتلی برخدمتی ایفا ایدر و دیکر بر قسمی انجق مدافعه‌ده استعمال اولنه‌بیلور .

خصوصات معروضه‌دن دخی نمایان اوله‌جغی اوزره ساحل مدافعه‌سنده اوچ واسطهٔ اساسیه

مستعملدركه انلردن (برنجيسی) سفن حربيهٔ مخصوصه، (ايكنجيسی) استحكامات، (اوچنجيسی) تورپيدولر و سد وبند ايتمه كيفيتی در .

سفن حربيه واسطه‌سيله قوهٔ بحريه‌نك اجرا ايده‌جكی مدافعهٔ مخصوصه جهت بحريه‌يه متعلق اولديغی كبی استحكامات و تورپيدولر ايله سواحلك مدافعه‌سی دخی جهت بريه‌يه [ساحل طوپجيلری ايله تورپيدو عساكرينه] متعلقدر .

دشمنك سواحله تخطی و تعرضی مطلقا سفن حربيه ايله اوله‌جغندن بويولده اولان تجاوزات و تعرضاتی مدافعه ايتمك وانك قره‌يه عسكر چيقارمق تشبثاتی منع ايلمك ايچون مدافعين كندی فيلولرينی انفع وجهله قوللانه‌بيله‌جكلری كبی صورت خصوصيه‌ده اوله‌رق سواحل مدافعه‌سنده استعمال اولنان سفائنی، بالاده مذكور وسائط سائره‌يی دخی نافع صورتده استعمال ايده‌بيلورلر .

بوكا مبنيدركه سواحلك مدافعه‌سنه مأمور اوله‌جق عساكرك :

(اولا) — سفن حربيه وساحل مدافعه‌سنه مخصوص استحكامات [يعنی ساحل بطريه‌لری]،

(ثانياً) — تحت البحر ترتيب اولنان ثابت لغملر [ثابت تورپيدولر]،

(ثالثاً) — دشمنك كچه‌بيله‌جكی يرلری [صيغ دكزلرده سفائنك كچيد محلری، بوغازلرك الكطاريرلری، نهر اغزلری كبی محللری] وسائط مختلفه‌يه مراجعت ايدرك وازجمله اسكی كميلر وسائره باتيره‌رق سد وبند ايتمه كيفيتی،

حقلرنده هرنوع معلومات تامه‌يی حائز اولمسی وبونلری حسن استعمال ايله آنلردن مدافعه‌جه جر منافع يوللرينه آگاه بولنمسی لوازم قطعيه‌دندر .

صورت خصوصيه‌ده سواحل مدافعه‌سنده استعمال اولنان سفن حربيه‌نك بروجه‌آتی اوچ نوعی واردر :

(اولا) — زرهلی سفن حربيه؛

(ثانياً) — زرهسز سفن حربيه؛

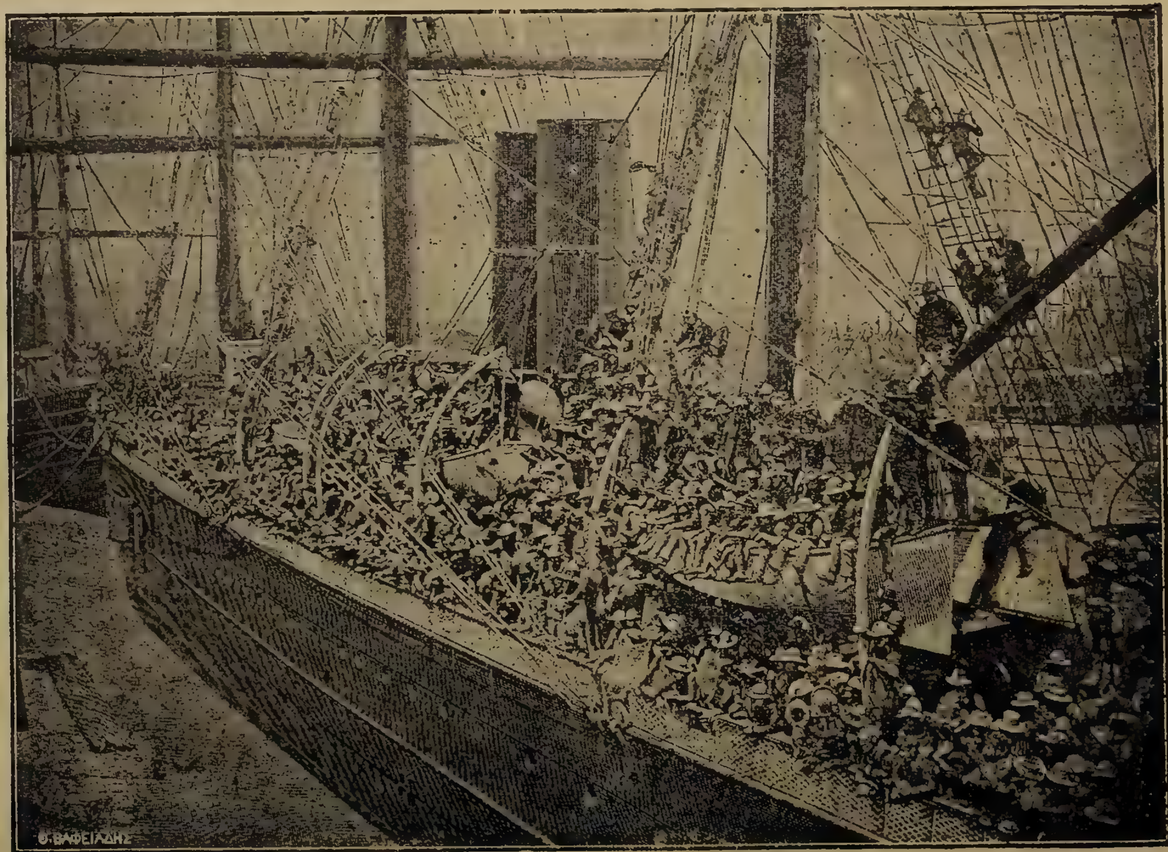
(ثالثاً) — تورپيدو استمبوطلری [تورپيدو سفينه‌لری] .

{ساحل محافظه‌سنده مستعمل زرهلی سفائن حربيه} نك ايكی نوعی اولوب بونلردن :

(برنجيسی) — برنجی وايكنجی صنفدن زرهلی ساحل محافظلری [زرهلی غاردقوتلر] [صحيفه ٤ : ١١ و ٣٠ مراجعت] اولوب سفن مزبوره‌نك اكثريسی ١٠ الی ١٢ نود [*] مقداری برسرعتله يعنی

[*] بر «نود» ١٥,٤٢٢ مترەدر. سرعت ٣٠ ثانيه‌ده قطع اولنان «نود» عدديله افاده اولنور. بنابرين سرعت بر «نود» دن عبارت اولديغی حالده ساعتده ١٨٥٢ متره [يعنی بر ميل بحری] و١٢ نود اولديغی حالده ١٢ ميل بحری مسافه قطع اولنمق لازمكلور .

۱۸۹۸ سنهٔ میلادیه‌سنده وقوعه کلن « آمریقا — اسپانیا » سفری :

آمریقا حکومتنك « به‌کینق » نام نقلیه واپورینك « مانیلا » به عسکر کتیرمسی .

ساعتده ١٠ : ١٢ ميل قدر بر مسافه قطع ايدرك حركت ايدرلر ؛ معهذا صوك زمانلرده ساحل محافظلرينك سرعتى ١٨ ميل رادهسنه قدر ترفع ايدلمشدر [ازجمله انكلتره حكومتنك بعض ساحل محافظلرى اليوم ١٤،٥ و١٠،٥ ميل مقدارى برسرعته وعين نوعدن بعض آلمان وفرانسز سفن حربيهسى ١٣،٨، ١٤، ١٤،٥ ١٥، ١٦، ١٧، ١٧،٥ ميل سرعته مالك اولدقلرى كبى امريقاحكومتنك انشاآت اخيرهدن اولان بعض ساحل محافظلرى ساعتده ١٩، ١٧، ١٨ ميل مقدارى برسرعتله حركت ايدرلر] ؛ بونلر قاعدةً ثابت ويا دوار بر زرهلى قله درونده موضوع اك بيوك چاپده ايكى عدد طوپى وقصارهلر (١) اوزرينه موضوع خفيف طوپلرله روولور طوپلرينى [ميتراليوزلرى] حاوى اولورلر ؛ اخيراً بونلردن برطاقمى سريع آتشلى طوپلرلهده تسليح اولنمش واك صوك ياپيلانلرك اكثر طوب تجهيزاتى بونوع طوپلر تشكيل ايلمكده بولنمشدر .

(ايكنجيسى) — اليوم متروك مودللرده اولان ومتحول عدده افواه ناريه ايله تسليح اولنمش بولنان سائح بطريهلردر . بونلر آنجق پك ضعيف بر سرعت ايله حركت ايدهبيلوب هيچ بر وجهله زرهلى ساحل محافظلرينك [« غارقوت »لرك] خواص سيريهسنى حاوى دكلدرلر .

{ساحل محافظهسنده مستعمل عادى يعنى زرهسز سفائن}ك دخى انواعى اولوب بونلردن :

(برنجيسى) — برنجى وايكنجى صنفدن «غانبوط»لر [«قانونيهر»لر] در. بونلر ضعيف صوچكيمى (٢) حاوى يعنى چكدكلرى صو آز ايسهده معهذا مواقف بحريه خدمتلرينه اشتراكه مستعددرلر. برنجى صنفدن غانبوطلرك [«قانونيهر» ويا طوپ چكر دنيلان سفائنك] طوپ آتشنجه اولانقوت و اقتدارى حاوى اولدقلرى افواه ناريه چاپلرينك بيوك اولمسندن طولايى خيلى عظيمدر. [بالاده صحيفه ٦ : ١١ وصحيفه ٣٠ مراجعت بيوريله] .

(ايكنجيسى) — طوپ چكر استمبوطلر اولوب بونلر بوندن اقدم بيان اولنان طوپ چكر كميلر [يعنى غانبوطلر] كبى ايسهلرده ابعادلرى دها آزدر . اشبو استمبوطلردن بر طاقملرى بيوك چاپده برطوپ ايله مجهز اولوب ديكرلرى يالكز كوچك چاپده طوپلرى حاوى وبالخاصه مستملكات خدماتنده استخدامه الويرشليدرلر .

{توربيل استمبوطلرى} تيمور ويا چليك ساجدن معمول اولوب مختلف سيستمده توربيللرى [توربيدولرى] حاويدرلر . [صحيفه ١٧ : ٢٧ مراجعت] .

توربيللر ياثابت وياخود « وايدهيت — Whitehead » سيستمنده اولمق اوزره اوتوماتيك يعنى بذاته محتحركدرلر ؛ [بونوع توربيللر «لانس توربيل» دنيلان توربيل انداخت قوانلريله انداخت اولنهرق حائز

(١) بركمينك فوقانى بوننك [يعنى اوست كوكرتهسنك] برووا وپوپاده واقع نهايت قسملرينه «قصاره» ديرلر. بونلردن باشده اولانه « باش قصارهسى » وقيچده اولانه « قيچ قصارهسى » نامى ويريلور .

(٢) بركمينك صوايچنه باتديغى يعنى كيرديكى مقداره « تيراژ » ويا « صوچكيمى » دينوركه چكديكى صوينك ارتفاعى ديمكدر .

اولدقلری بذاته متحرك برماکنه واسطه سیله صودرونده بالحرکه دشمن کمیسنه تصادف ایلدکده پاتلایه رق آنی برهوا ایلرلر].

{مدافعهٔ سیارهٔ بحریه وظائفی} ایلك حرکات حربیهٔ بحریه نك نتیجه سنه تابعدر: اکر اشبو حرکات حربیهٔ اولیه بر نتیجهٔ حسنه حصوله کتورر ایسه برنجی و ایکنجی صنفدن زرهلی ساحل محافظلری ایله برنجی صنفدن غانبوطلر تعرض ایچون کمال استفاده ایله استعمال اولنه بیلورلر. اکر امر بر عکس اولور یعنی حرکات حربیهٔ مذکوره ایله بر نتیجهٔ حسنه استحصال اولنه مز ایسه بونلرك وظیفه سی بالتمام محلی ومدافعهٔ سیارهٔ بریه نك اجرا ایده جکی وظیفه یه نظراً دها زیاده محدود اولور. [مسئلهٔ متدفعه ده طونه ده بولنان دونمای همایون ایله ایلك حرکات حربیه اثناسنده بر نتیجهٔ حسنه استحصال قلنه مامش اولدیغی و بعده نهر مذکور تورپیل خطلریله برطاقم بولمه لره تقسیم اولنمش بولندیغی اجلدن دونمای مذکوری ترکیب ایدن غانبوطلرله سفن حربیهٔ سائره طاغنیق اوله رق بولمه لر آره سنده محصور قالمغله خدمات وظیفه لری اوکنده بولندقلری سواحلك مدافعه سنه منحصر قالمش یعنی تماماً محلی اولمشدر].

اکثر دول بحریه نك عسکری لیمانلرنده {بحریه اردوسی}: صورت مخصوصه ده اوله رق لیمانلر، ایچ لیمانلره ملاقی اولان کچیدلر ولیمان بوغازلری اوزرلرینه طوغریدن طوغری یه نظارتی اولان بطریه لرك امر تجهیزاتیله ایفای خدمات و محافظه سنه مأموردر؛ بالجمله احوالده اشبو بطریه لرك حاوی اولدیغی اقسام استحکامیه قلعه ایله ملحقاتنك قره طرفندن امر مدافعه سنه صورت مخصوصه ده اوله رق علاقه دار دکلدرلر. سابق البیان بطریه لرك غیری بالجمله ساحل استحکاماتنك محافظه ومدافعه سنه بریه اردوسی مأموردر. معهذا نزد دولت علیه ده ساحل مدافعه سنه متعلق هردرلو وظائف وخدماتك بریه عساکرینه [ساحل طوپچیلرینه] احاله قلنمش اولمسی نظر دقته آلنه جق خصوصاتدندر.

اکثر دول بحریه نك عسکری لیمانلرنده حال سفر بریده محافظلق خدمتی لیمان رئیسی ایفا ایدر.

{بطریه لرك بری و بحری ایکی نوع خدمت مابیننده صورت انقسامی} یعنی عساکر بریه وبحریه یه صورت تخصیص واحاله سی اکثر دول بحریه نزدنده خصوصی نظامنامه لرایله معیندر. [فرانسه ده بو خصوص ایچون ۳ کانون ثانی ۱۸٤۳ نظامنامه سی دستورالعمل طوتیلور].

خدمت بریه یه [یعنی عساکر بریه یه] حواله ایدیلان دائمی بطریه لر [جسیمه اصولیله یاپلمش ساحل بطریه لری] ایچون اشخاص لازمه یی بعض دولتلرده مثلا فرانسه ده نظامیه اردوسی ایله مستحفظ اردوسنك طوپچیسی اعطا ایدوب [فرانسه ده بوبابده اولان معاملات ۲۰ کانون ثانی ۱۸۷٦ نظامنامه سی موجبنجه اجرا اولنور] اشخاص مذکوره هر بطریه ایچون طوپ باشنه برطاقم اولمق اوزره تجهیزاته [یعنی طوپلرك عددینه] نظراً حساب ایدلمش افراددن تشکل ایدر وهر طاقم دخی بر طوپ چاوشی ایله ۲ ویاخود ۳ عدد معلم طوپجی نفرندن (*) و طاقمك موجود نظامیسنی طولدیرمغه کفایت ایده جك بر عدده آز تعلیم کورمش طوپجیلردن ویاسائر معاون عساکردن ترکب ایلر.

بعض دولتلر نزدنده هر دائمی بطریه [جسیمه اصولیله یاپلمش هر ساحل بطریه سی] بر بطریه

(*) — فرانسه ده ۲٤ سانتمتره چاپندن اعتباراً بیوك چاپلی طوپلره ۳ عدد معلم طوپجی نفری ویریلور.

۱۸۹۸ سنهٔ میلادیه‌سنده وقوعه کلن « آمریقا — اسپانیا » سفری .

« کوبا » جزیره‌سنه سوق اولنان آمریقا عساکرینك « تامپه » دن واپوره صورت ارکابی .

محافظلك تحت قوماندەسنه وضع ایدیلور. بو محافظلرك وظائفی خصوصی بر نظامنامه [فرانسەده ١٤ شباط ١٨٠٤ نظامنامەسی] ایله معین اولور.

سواحلك مدافعۀ دائمیەسنه تخصیص اولنمش اولان استحکامات — احواله کوره متحول اولنق اوزره — یا مفرزه طابیەلردن [فورلردن] ویا کندولرینی بر باصغیندن محفوظ قیلان بر دیوار ایله مسدود بطریەلردن و یاخود دورۀ تدافعیەسی اولمیان عادی بطریەلردن عبارت اولور. هر بر حال خصوصیده استحکامك امر تنظیم و ترتیبی بر طاقم حالاته نظراً تعیین اولنورکه آنلر دخی:

١) استحکامك درجۀ اهمیتی،

٢) زیاده و یا آز مقدارده اولمق اوزره حال انفراده بولنمسنك درجەسی،

٣) جوار استحکاملره ایدەبیلەجکی ویا انلردن کورەبیلەجکی معاونتك درجەسی،

٤) کندوسنه ایدیلەجك هجومده کوریلەجك تسهیلات ویا فوائدك درجەسی

کبی خصوصاتدن عبارتدر.

(٢) — بطریەلرك تجهیزاتی

ساحل بطریەلرینك تجهیزاتی دولت عثمانیەده: ١٢ سانتمترەلك چنبرلی طوپ [بعض یرلرده١٢و١٥ سانتمترەلك جنبرسز طوپلر] ایله قزاقلی قونداق اوزرینه موضوع ١٥، ٢١، ٢٤ اوزون٢٤، ٢٦، ٢٨، ٣٥,٥ سانتمترەلك قروپکاری طوپلر و١٢، ١٥، ٢١ سانتمترەلك قروپکاری ششخانەلی هاونلردن وکوچك چاپده قویروقدنطولار بعض افواه ناریه ایله ٣,٧ سانتمترەلك هوچکیس و ٢٥ و ١١ میلیمترەلك نوردنفلت میترالیوزلرندن [و قلاع واستحکامات عتیقەده اسکی مودلده آغزدنطولار قوال و یا ششخانەلی بعض افواه ناریه وبالخاصه ٢٢، ٤٤ چاپنده یکسانس وقوال هاونلردن] تشکل ایدر. اخیراً ٤٠ چاپ طولنده ١٥ سانتمترەلك قروپ سیستمنده سریع آتشلی ساحل طوپلری دخی ساحل طوپلرمز میانته ادخال بیورلمشدر.

آلمانیاده ساحل بطریەلری: ١٥ سانتمترەلك اوزون جنبرلی و ٢١ سانتمترەلك چنبرلی ویاخود مانتللی طوپلر، ٢٤ سانتمترەلك اوزون ویاقیصەچنبرلی‌اوزون چنبرلی‌ویکی‌مودل‌طوپلر، ٢٨سانتمترەلك‌چنبرلی وجنبرلنمش مانتللی طوپلر، ٣٠,٥ سانتمترەلك چنبرلنمش مانتللی طوپلر، ٣٥,٥ و ٤٠ و ٤٢ و ٤٥ سانتمترەلك چنبرلی طوپلر و مختلف چاپده و بالخاصه ٢٨ سانتمتره چاپنده هاونلر ایله مجهز اولوب اخیراً المانیاده دخی ساحل طوپجیلرینك بیوك چاپده سریع آتشلی افواه ناریه استعمالنه باشلادقلری ایشیدلمکدەدر.

فرانسه دولتنك ساحل طابیه و استحکاماتنی تسلیح و تجهیز ایدن افواه ناریه شونلردر:

٣٢٠ میلیمترەلك طوپ	١٨٧٠ مودلی‌قیصه
	» » اوزون
	١٨٧٠ — ٧٩ مودلی
	١٨٧٠ — ٩٣ مودلی

٣٠٠ میلیمترهلك طوپ	١٨٨٧ — مودلی
٢٧٤ میلیمترهلك طوپ	١٨٧٠ مودلی ١٨٨١ مودلی ١٨٧٠ — ٨٧ مودلی
٢٤٠ میلیمترهلك طوپ	١٨٧٠ مودلی ١٨٧٠ — ٨٧ مودلی
١٩٤ میلیمترهلك طوپ	١٨٧٠ — مودلی اوزون ١٨٩٣ — مودلی قانه
١٦٠ میلیمترهلك طوپ	
٩٠ میلیمترهلك طوپ	١٨٧٠ مودلی ١٨٨١ مودلی
٣٠ سانتمترهلك قوال هاون	

بو طوپلردن بشقه فرانسه سواحل استحکاماتنده ٢٢٠ میلیمترهلك ششخانهلی و چنبرلی ابوسلر ، ٣٢ سانتمترهلك بعض هاونلر ، فرانسه بجربهسنجه قبول ایدلمش اوزون طولده سریع آتشلی طوپلر دخی مستعملدر .

(٣) — مغازهلر ایله مستور محللر

قاعدةً هر بر بطریه : باروت ، مرمیات ، کندی طوپلرینه متعلق طاقملر وادوات وایجابی حالنده دخی مستحفظینه الزم اولان مأکولات ایله ارزاق ومهمات ایچون مغازهلری وخرطوجلر ایله مرمیاتك املاسی و اشخاصك اقامتی ایچون محفوظ محللری حاویدر . بوندن ماعدا هر طوپه اك یقین اولان آره سپری درونده امکان مساعد اولدقچه انداخت اولنمغه حاضر ومهیا ١٨ آتمدن عبارت بر مهمات موجود بولندیرلمق اصولدندر .

(٤) — وقت صلحده نظر دقتده طوتیلهجق خصوصات

بطریهنك [ساحل طابیهسنك] جوارنده اولان محللر حقنده بروقوف و اطلاع صحیح حاصل ایدلملی و واسطهلریله کمیلرك بولندیغی موقع حقنده بر حکم ویریلهبیلان شایان دقت نقاطك کائن اولدقلری مسافات وکمیلرك حاوی اولدقلری ابعاده نظراً کچمك مجبوریتنده بولندقلری دکزك کچید محللری وبونلرك کرك اسایم اوزرنده کچر ایکن وکرك تیمور آتهرق بطریه اوزرینه اجرای انداخت ایدهبیلهجکلری نقطهلر ودشمنك قرهیه عسکر اخراج ایدهبیلمسنی تسهیله خادم مرسالر [یعنی تیمور آتیلهجق یرلر] وهکذا خصوصات ایوجه بیلنملیدر .

تخمین مسافاته مخصوص آلتلر حائز اهمیت اولوب بونلرك وتلغراف ویا تلهفون خطلرینك دائما همان استعمال اولنهبیلهجك برحالده طوتلمسنه ومذکور آلاتی وکذا مخابره آلتلرینی استعمال ایلمکه مأمور افراده کثرتله تعلیملر یاپدیرلمسنه اعتنا اولنملیدر .

١٨٩٨ سنهٔ ميلاديه‌سنده وقوعه‌كلن « آمريقا — اسپانيا سفرى » :

آمريقا كوكللولرينك سفن حربيه‌يه اركابى.

کرك مسافاتك مساحه‌سنه مخصوص آلتلرك استعمالی وکرك کمیلرك سرعتیله مرمیاتك مدت طیراننden طولایی یاپلمسی اقتضا ایدن تصحیحاتك اصولاً اجراسی ایچون هر بطریه‌ده بولنمسی الزم اولان «بارهم» لر [یعنی حسابده سهولتی موجب اولمق ایچون حاضرلنمش جداولی حاوی کتابلر] دها وقت صلحده کمال دقتله احضار قلنملیدر .

(٥) — ساحل بطریه‌لرینك اشکال و ترتیباتی (*)

ساحل بطریه‌لری لیمان و بوغازلر ایله ترسانه‌لرك و سیر سفائنه مساعد انهار مدخللرینك مدافعه و محافظه‌سنه مخصوص اوله‌رق یاپیلان مفرز بر نوع استحکاملردر که کیرولرنده هیچ بر استحکامه استناد ایده‌مزلر . صورت انشا و تجهیزلری ایسه صولی خندکلی قره استحکامی اصولیله آتیده بیان اولنه‌جق قواعده توفیقاً اجرا اولنور :

(۱) — سفائن حربیه اکثریا بیوك چاپده طوپلرله مجهز اولدیغی واشبو طوپلریاتخین زره‌الواحی ویاخود زرهلی قله‌لر واسطه‌سیله محفوظ ومستور بولندیغی اجلدن بونلره مقابل ساحل بطریه‌لرنده‌ده عین چاپلرده ومساعدهٔ امکانه کوره عین ترتیباتده افواه ناره‌یه بولندیرلمسی فوائد عظیمه‌یی موجب اولور. اشبو بطریه‌لرده بولندیریله‌جق طوپلره مقیاس اولمق اوزره دول بحریه‌دن الك‌مشهورلرینك الیوم مالك اولدقلری الك بیوك کمی‌طوپلرینك چاپلری آتی‌یه درج ایدلمشدر :

	چاپ	سرعت ابتدائیه
آلمانیا	— ۳٥,۰ سانتمتره‌لك	٥۰۰
انکلتره	— ۱٦,۲٥″ پوص [۴۱,۲۷ سانتمتره] لك ، آرمسترونغ اصولنده	٦٤۱
آوستریا	— ۳۰,٥ سانتمتره، قروپ اصولنده	٥۳٥
اسپانیا	— ۳۲ سانتمتره‌لك ، هونتوریا اصولنده ۱۸۸۳ مودلی	٦۲٥
آمریقا	— ۱٦″ پوصلق [٤۱ سانتمتره‌لك] ، یکی مودل	٦٤۲
فرانسه	— ٤۲۰ میلیمتره‌لك ، ۱۸۷٥ مودلی	٥۱۰
ایتالیا	— ٤۳ سانتمتره‌لك ، یکی واسکی آرمسترونغ اصولنده	٦۰٦ / ٥۸۸
روسیه	— ۱۲″ پوصلق [۳۰,٥ سانتمتره‌لك] ، اوبوخوف سیستمنده ۱۸۷۷ مودلی	٦۳۰

دول مختلفهٔ بحریه‌دن الك مشهورلرینك الك بیوك کمی طوپلری بونلرایسه‌ده بالاده بحث مخصوصنده بیان اولندیغی اوزره الیوم سفن حربیه ایچون تجاوز اولنمامسی الك مناسب اولان بیوك چاپك ۳۰ سانتمتره

[*] بو بحثك حین تحریرنده افاضل ارکان عسکریه‌مزدن اولوب مهندسین عسکریه‌مز ایچنده بر موقع مخصوص احراز بیورمش اولان استحکام مفتشی سعادتلو حسنی پاشا حضرتلرینك معلومات وسیعهٔ استحکامیه‌سندن خیلی استفاده اولنمشدر .

اولمسنه [صحیفه ٤٩ مراجعت] بناءً بوکون سواحل استحکاماتنه وضع اولنه‌جق اك بیوك طوپلرك دخی ۳۰ سانتیمتره‌یی تجاوز ایتمیان بر چاپده و فقط اك بیوك [۷۰۰:۸۰۰ متره آره‌سنده] سرعت ابتدائیه‌لری سایه‌سنده اك ثخین چلیك زره‌لوحه‌لرینی دله‌بیلملری ایچون ٤٠ چاپ طولنده و بلکه دها زیاده بر طولده اولملری اقتضا ایلمکده‌در . ساحل طابیه‌لرینه وضع اولنه‌جق طوپلر سفن حربیه‌ده‌کی طوپلرله حرب ایده‌جکلرندن کمی طوپلری حقنده بر تفصیل بیان ایتدیکمز خصوصات بعض احوال مستثنا طوتلدیغی حالده عیناً اولمسه بیله اکثریتی اوزره ساحل طابیه‌لری طوپلرینه‌ده تطبیق اولنه‌بیلور . [صحیفه ٤٣ : ٥٣ مطالعه بیوریله]. بنابرین اکثر دول بحریه نزدنده طوپلردن بر طاقمی هم سفن حربیه‌یه و همده ساحل مدافعه‌سنه مخصوصدرلر .

(۲) — ساحل بطریه‌لرینه مرتب هجوم اجراسی ممکن دکل ایسه‌ده بو بطریه‌لر اوزرینه توجه ایده‌جك بومباردمان هجومیله شدتلی و آتسزین هجوملره قارشو مذکور بطریه‌لرك ترتیبات و تجهیزاتی مکمل اولمق لازمکلور؛ مهاجمینك معلم طوپجیلره مالکیتی مدافعینك اجراآتنه خیلیدن خیلی سکته ایراث ایده‌بیلور. کرك کیفیت معروضه وکرك بطریه آتشلرندن سفائنی محافظه ایچون هاجمینك مراجعت ایده‌بیله‌جکی وسائط سائرهٔ حربیه وبالخاصه مانوره وحرکات بحریه بطریه‌لرك ترتیبات وتجهیزاتی امر مهمنده دائما نظر دقته آلنمق ایجاب ایدر .

(۳) — سفائنك متحرك بولنمسی بطریه‌لرك آتشنه آز هدف اولملرینی موجب اوله‌بیلور ایسه‌ده اشبو حرکت مناسبتیله انلرك آتشلرنده‌ده عین حالك متقابلاً واقع اوله‌جغی آشکاردر. سفائنك سیر و حرکتی بحساب وسطی ساعتده تقریباً ۲۸ کیلومتره [۱٥,٥ میل] قدر اولوب بو حسابه کوره بر ثانیه‌ده کی مقدار حرکت سکز متره قدر ایدرکه بویله بر حرکت سریعه زماننده انداخت قلنان دانه‌لرك هدفه اصابتی پك مشکل اوله‌جغی وارستهٔ ایضاحدر .

هاجمین نشان اخذنده‌کی مشکلات وخطیئاتی و اجرای انداختله استحصال موفقیتده‌کی صعوبتی نظر تأمل وملاحظه‌یه آله‌رق کندی سفینه‌لرندن برقوت‌معینه افراز ایله بونی مناسب برموقعه چیقارمغه میل ایده‌بیلور ایسه‌ده‌عدم‌موفقیت حالنده مذکورقوتك تکرار کمیلره ارجاع‌وارکانی برامر عسیرو بلکه‌ده‌ممکنسز اوله‌جغی نظر تأمله آلندیغی حالده احوال پك مساعد اولمدقجه بوکا جرأتیاب اوله‌جغنه احتمال ویریله‌من.

ساحل بطریه‌لرنده‌کی طوپلرله اوچ نوع انداخت اجرا اولنور :

(برنجیسی) — زره یارملق ایچون اجرا اولنان { کسر انداختی } درکه بونك اجراسی‌ایچون بطریه‌لر دکز تسویه‌سنه نظراً ۱٥ متره‌دن ۳۰ متره‌یه قدر ارتفاعده بولنان تپه وصرتلر اوزرنده انشا اولنور؛

(ایکنجیسی) — اوزون مسافاتدن یوکسك قوسله اجرا اولنان { صاپلانیجی انداخت } درکه

بو آتشدن گمیلرك كوكرته‌لری وبوراده موجود اولان آلات وادوات ایله افراد متضرر اولور . وبو آتشه مخصوص اولان بطریه‌لر ٣٠ متره‌دن ٨٠ متره‌یه قدر ارتفاعده اولان محللرده تأسیس اولنور .

(اوچنجیسی) — ﴿ بو مباردمان انداختی ﴾ درکه بو انداخت ایچون بطریه‌لر هر بر احوال و احتماله وفا ایده‌جك و جهله موقع آلورلر و معین آتش اجراسیله تأثیرات مهمه حاصل ایلرلر.

ساحل بطریه‌لرندن بر طاقملری عادی سپرلیدر . عادی سپرلی بطریه‌لر علی الاکثر فرانسه‌ده یاپلمقده اولوب بونوع بطریه‌لرك انشاسی اهون اولدیغی کبی انداخت منطقه‌لری غایت واسعدر. بونلر نشان اخذنده و مرمیاتك ضربلرندن خراب اولان محللرك تعمیرنده سرعت و سهولتی مستلزمدرلر . مذکور بطریه‌لرده شو فوائده مقابل طوپ خدمتنه مأمور اولنلر دانه پارچه‌لرندن و سفائنك بطریه‌یه تقربی حالنده پیاده آتشندن کوچ محافظه اولنورلر .

ساحل بطریه‌لری ایچون موقع انتخابی

بر ساحل بطریه‌سی موقعنك انتخاب و تعیننده نظر دقته آلنه‌جق بر شی وار ایسه اودخی دائما حاکم یعنی مرتفع محللرك انتخابیدر ؛ چونکه بو مثللو محللرده بولنان بطریه‌لره سفائن حربیه‌دن بیوك زاویه‌لر ایله بر صورت غیر معینه‌ده اجرای انداخت اولنه‌جغندن مذکور بطریه‌لر زیاده ضرر دیده اولمزلر . بوکا مقابل بطریه‌لردن سفائنك کوکرته‌لری مثللو اك ضعیف محللرینی تخریبه مخصوص صاپلانیجی انداختلرك و اکر مذکور بطریه‌لر اولجه بیان اولندیغی وجهله مناسب ارتفاعده ایسه‌لر یالایجی آتشلرك دخی اجراسی ممکن اولور . مع‌هذا کمی زهلرینی ناطماً دلمك ایچون بوبطریه‌لرك مستثنا اوله‌رق منحط انشا اولنملرینه‌ده جواز واردر .

دشمن سفینه‌لری طرفندن قره‌یه چیقاریله‌جق عسکری خروجدن منع ایتمك ، عساکر مذکوره‌یی نقل و اخراجلرینه مخصوص وسائطله برابر غرق و تلف ایلمك ایچون بر صورت موقته‌ده اولمق اوزره سواحلك اك منحط محللرینه منحط بطریه‌لر انشاسی کیفیتی هرحالده نظر دقتدن دور طوتلمامق ایجاب ایدر .

ساحل بطریه‌لرینك جسامت ووسعتی

ساحل بطریه‌لرینك جسامتی موقعلرینك اهمیتیله متناسب اولور . بطریه آتشلرینك سفائن آتشنه رجحان و تقدمی مسئله‌سیله مشغول اولمق عبثله اشتغال اولوب مدافعهٔ لازمه‌نك استحصالندن بشقه بطریه‌لردن بر شی بکلنلمز. بوقاعده اساس طوتیله‌رق وآتیده بیان اولنه‌جق بعض خصوصات پیش نظره آلنه‌رق بطریه‌لرك جسامتی تعیین و تحدید اولنور :

آتش خطندن بر طوپه ١٥ و بر آره سپرینه کذلك ١٥ متره طول اعطاسی ایجاب ایدر

[بويقينلرده مقدار مذكور حسب الايجاب برمقدار دها تزييد اولنمشدر] ؛ يعنى هرطوپه آره سپريله برابر ٣٠ متره طول حساب اولنور . بر بطريه‌ده اعظمى ١٠ طوپ بولنديريلوب اشبو ١٠ طوپ ايچون ٣٠٠ متره طولنده جبهه حساب اولنور .

ساحل بطريه‌لرينك اشكال و پروفيلى

بطريه‌لر ايچون اشكالك انتخابنده واسع دائرهٔ مدافعه‌يى حاوى شكللرك انتخابى لازم اولوب بونلرك اك مناسبى عموميتله برجبهه ايله ايكى قائم قولتقدن متشكل اولان شكلدر . بعض كره آره‌لرنده بر زاويهٔ منفرجه تشكيل ايلمك اوزره ايكى جبهه‌دن متشكل شكللرده قوللانيله‌بيلور .

سپرك ارتفاعى سكردمه‌دن اعتباراً ٣ متره اولوب سپره ١٣ متره ثخن كافيدر ؛ [شمديلرده بومقدار ثخن سپر ايچون كافى اولمديغندن يكى بطريه‌لرك سپرلرى يكرمى متره‌يه دكين بر ثخنده ياپلمقده‌در] . سپرك ممكن اولديغى حالده قومدن ياپلمسى فائده‌ليدر . شيوفوقانينك ميلى $\frac{1}{6}$ اولوب طوپ دوشمه‌سى آتش خطندن اعتباراً ١,٦٠ متره مقدارى منحط اوله‌رق ١٠ متره عرضنده ياپيلور . [شمديلرده بو مقدار ١٨ : ٢٠ متره‌يه ابلاغ اولنمشدر .] شيو داخلى قاعده‌سى ٠,٥٠ متره اوله‌جق برميلده انشا اولنوب سكردم شيوى $\frac{1}{2}$ ، شيو خارجى $\frac{4}{3}$ ميلنده ياپيلور .

ساحل بطريه‌لرى سپرينك ترتيب و تجهيزى

ساحل بطريه‌لرنده هر طوپه مخصوص بر آره سپرى اولوب بو آره سپرى سائر محللرده ياپيلان آره سپرلرندن جسيم اولور و شيو داخلى رأسنى ٤ متره تجاوز ايلر . بونوع آره سپرلرى بريسى شيو داخلى‌يه عمود و ديكرى مائل اولمق اوزره ايكى مختلف طرزده ياپيلور . مذكور آره سپرلرينك تحتنده بولنان مجفف كاركير محللر جبخانه و مهمات ايله طوپجيلرى دشمن طرفندن آتيلان مرميلردن ستر وحفظ ايلر .

ايچى بوش آره‌سپرلرى ايكى طوپك مهماتى ويابوطوپلرك خدماتنه مخصوص طوپجيلرى استيعابه كافى اولمليدر . مذكور آره سپرلرى درونلرنده‌كى مجفف محللرك نهايتنده باروت مغازه‌سى اولمق اوزره بر محل تفريق اولنوركه بو محلك طولى ٣ و عرضى ١,٨ متره‌در ؛ بو وسعتده بر محل ٣٠٠٠ كيلوغرام باروت استيعاب ايلر ؛ مهمات تيمور يول واسطه‌سيله طوپلرك يانته نقل اولنور .

طوپ دوشمه‌لرينك جبهه‌سى وسطنده ميلى حاوى بر كرسى واوزرلرنده قوسوارى تيمور رايلر موجود اولوب كرسى ميلنه قونداق قزاغنك قولى ربط اولنور وقزاق تكرلكلرى رايلر اوزرنده متحرك بولنور [مع‌هذا صوك زمانلرده ساحل استحكاماتنه وضع اولنان طوپلر مركزدن محورلى و بونلردن باخصوص سريع آتشلى اولانلرك قونداقلرى بر طرز خصوصيده معمول اولمغله آنلرك دوشمه‌لرى دخى كندولرينه مخصوص بر طرزده‌در] .

اخیراً روسیه دولتی طرفندن اشغال اولنان « پورآرتور » نام چین لیماننك ترتیبات تدافعیه‌سی ایله کچن سنه اوراده اجتماع ایدن دول مختلفه سفن حربیه‌سی .

« پورآرتور » ده روسیه وانکلتره دونغاسی :

« ناخیموف » نام روسیه قرووازوری
Le croiseur Russe Nachimoff.

« ایمور تالیته » نام انکلیز زرهلیسی
Cateau de S. M. B. Immortalité.

قورنیلوف » نام روسیه قرووازوری
Le Croiseur Russe Corniloff.

« ایفیژنیا » نام انکلیز زرهلیسی
Bateau de S. M. B. Iphigénia.

[« پورآرتور » لیمانی چین دکزلرندن بحر اصفرك « پیچیلی » کورفزی ساحلنده‌در .]

آچیق بطریه‌لرده‌کی آتش باربطه اوزرندن ایدیلان آتشه اولدیجه مشابه اولوب بونوع آتشلر منطقهٔ مدافعه‌سنك وسعتندن ناشی فائده‌لیدرلر . مذکور بطریه‌لر مزغاللی اولمیوب فقط طوپك طرفیننده‌کی آره‌سپرلرینك وضعیت و شکلندن طوپلرك اوکنده مزغالمسی بر آچیقلق حصوله کلور . بطریه‌لرك بوغاز خطنه پیاده آتشنه مخصوص اولمق و بعض محللرینه بر ایکی طوپ وضع ایدلمك اوزره بر سپر یاپیلور ایسه قپالی بر استحکام حصوله کلور که بونوع استحکاماته صورت مخصوصه‌ده اوله‌رق « ساحل استحکامی » تسمیه اولنور .

قازه ماتلی ویا اوستی قپالی ساحل بطریه‌سی

بونوع بطریه‌لرك اسکیلری قوال طوپلرك استعمالی زماننده دیوارلی‌واوستی طولوزکمرلی اوله‌رق طاشدن یاپیلان بطریه‌لردرکه شمدیکی طوپ دانه‌لرینه مقاومت ایده‌مدکلری جهتله اهمیتدن ساقط اوله‌رق ترك اولنمشلردر . بونلرك مقامنه قائم اولمق اوزره زمانمزده زرهلی بطریه‌لر ویازرهلی قله‌لر ایجاد اولنه‌رق استعماللرینه باشلانمشدر .[*]

دول بحریه‌دن بعضیلرینك مهم ساحللرنده، لیمان آغزلرنده زرهلی بطریه وقله‌لره الیوم کثرتله تصادف اولنمقده واستعمال‌اولنان زرهلی قله‌لرك بیوك چاپلی [۳۰,٥ و ۳٥,٥ وحتی ٤۲ سانتمتره چاپنده یعنی غایت بیوك] ایکی طوپ ایله مجهز واوزرلری‌سرت دوکم تیمور ویاچلیکدن برزره قبه ویااورتوایله مستورنوعلرینك صوك‌درجه‌لرده بهالی‌اولمغله برابرتدارك اولنه‌رق باخصوص‌لیمان آغزلرینه [ازجمله ایتالیاده اسپچیا لیماننك آغزینه] وبعض سواحلك اك مهم محللرینه قونلدیغی کورلمکده وهله صوك زمانلرده بعض دولتلرك [مثلا انکلتره‌نك] بعض سواحلده بولنان جسیم قپالقلری اویه‌رق و آنلر درونته برطرز مخصوصده [«ماقسیم‌ویکرس»سیستمنده] قونداقلر اوزرینه بویلی بوینه یاتیرلمش غایت اوزون طولده بیوك چاپلی افواه ناریه وضع ایده‌رك اوستی قپالی ودشمن مرمیاتندن مصون ومحفوظ ساحل بطریه‌لری ترتیب وانشا ایتدیردکلری ایشیدلمکده وبیوك چاپده سریع آتشلی طوپلرك ساحل استحکاماته وضع و تطبیقلرینه کیتدکجه کرمی ویردیکی مشهود اولمقده‌در .

[روسلر ۱٦ سانتمتره چاپنده و ٥۰ چاپ طولنده قانه سیستمنده سریع آتشلی طوپلری بیوك شدت وتأثیره مالك ارلمسندن طولایی سواحل مدافعه‌سی ایچون قبول ایتمشلردر] .

(٦) — یوکسك ومنحط ساحل بطریه‌لری حقنده بعض ملاحظات

ساحل بطریه‌لرینك آلچق محللرده بولنمسندن متولد مضرت ومحذور پك زیاده اولوب اخیراً

---

[*] دولتلو غولتس پاشا حضرتلرینك « محاربات قلاع » نام کتابیله ارکان حربیه قائممقاملرندن عزتلو رشید بکك « استحکامات دائمه » نام اثرینه و « زمان حاضر قلاع واستحکاماتی » نامیله هفته‌لق معلومات ایله نشر اولنان اثر عاجزی‌یه مراجعت بیوریله .

افواه ناریه مرمیلرینك مه‌لینیت ، اقرازیت . دینامیت کبی اجزاء مخربه ایله املالرینه باشـلانمسی مضرت مذکوره‌یی بر قاتدها تزیید ایلمش و آچیق بطریه‌لرك قدیماً انشا اولندیغی طرز و صورتده اوله‌رق انشالری حالنده بو نوع مرمیلره اصلا مقاومت ایده‌میه‌جکلری تظاهر و تحقق ایلمشـدر . بنابرین فی‌مابعد اوستی آچیق بطریه‌لرك مرتفع محللرده انشاسی و دکز تسویه‌سنده یعنی منحط اوله‌رق انشا اولنه‌جق بطریه‌لرك بهمه حال اوستی زره و سائره ایله مستور اوله‌رق یاپلمسی قرارگیر اولمشدر . یوکسـك محللره یاپیله‌جق بطریه‌لرك — آلت قاتلری وقت حربده و اوست قاتلری وقت آسایشـده قوللانلمق اوزره — ایکی قاتلی و قولتق جبخانه‌لی اوله‌رق انشاسی وکارگیر محللر جبهه‌لریله اوستلرینك «به‌تون» دن تشکیل و اعمالی صورتیله دخی یکی توربیل دانه‌لرینه مقاومت ممکن اوله‌جغی درمیان اولنمقده‌در .

ساحل تسویه‌سندن ٨ : ١٠ متره ارتفاعده یعنی آلچقـده بولنان آغر چاپده اوچ طوپلی بر تخریب بطریه‌سـنك بالکز طوپلره مخصوص اوله‌رق ١٠٠ متره‌دن زیاده جبهه‌سی اوله‌جغندن سفائنـدن آتیلان دانه‌لردن قسم اعظمنك مذکور بطریه‌یه اصابت ایده‌جکنه شبهه یوقدر . واقعا اسـکی اصولده‌کی عادی دانه‌لردن بر طاقمنك بطریه‌یه اصابتی اولقدر ضرری مؤدی اوله‌مز ایسـه‌ده مواد مشتعلهٔ جدیده و بالخاصه « دینامیت » ایله مملو بر ایکی دانه‌نك اصابتی حالنـده بطریه‌یی و طوپلری هرج ومرج ایده‌جکی و آرتق آنلردن استفاده اولنه‌میه‌جغی شبهه‌سزدر .

اکر مذکور بطریه آلچق اولمیوبده مناسب ارتفاعده بر محله یاپیلور ایسه سالف الذکر محذور تولد ایتمیوب بالکز سفائندن ورود ایده‌جك دانه‌لردن آشمیانلر بطریه شیو خارجیسنی تخریب ایده‌بیلور وکمی طوپلرینك بطریه‌یه نظراً منحط قاله‌رق بونلرله بطریه اوزرینه اجرای انداخت ایچون کندولرینه زیاده ارتفاع ویرلمك ایجاب ایلمسی ، آشاغیدن یوقاری انداختلرك هر حالده دها مشکل و دها محذورلی و دها آز صحتلی بولنمسی بطریه داخلنده کوریله‌جك مضراتك من‌کل الوجوه تناقصنی مؤدی اولور ایسه‌ده بطریه‌لرك یوقارو چیقارلمسندن مرمیاتك قوهٔ زنده‌لرینه بنابرین قوهٔ نفوذیه و کسریه‌لرینه خلل کلمسی ، زره لوحه‌لرینـه ناظمـاً اصابتی الزم اولان کسر مرمیاننك [زره مرمیاتنك] الواح مذکوره‌یه مائل اوله‌رق اورمسی محذورلرینك دخی تکون ایده‌جکی آشکار اولمغله ساحلده مرتب زرهلی بطریه‌لرله قازه‌ماتلی ویا اوستی قپالی ساحل بطریه‌لرینك . ساحل زرهلی قله‌لرینك فوق‌العاده مصرفلی اولمغله برابر اهمیت مخصوصه‌لرینی هر وقت محافظه ایده‌جکلری ظاهر و آشکاردر .

(٧) – سواحل محارباتنك قواعد اساسه‌سی [*]

بالتجربه مستحصل بر قاعده اولمق اوزره قبول اولنمشدرکه یك اوزون طولده الك ایکی طوپلر مستثنا اولمق اوزره فرانسـه وسائر اکثر دولتلرك بحریه طوپچیلغنـده مستعمل افواه ناریهٔ مختلفـه‌نك

[*] قلعه طوپجی قانونامه‌سنك یدنجی فصلنه مراجعت [مذکور قانونامه‌نك برصورتی طوپجیلرمزه متعلق همان بالجمله قوانین و نظاماتی احتوا ایدن « عثمانلی طوپجیلری » نام اثرمزده (صحیفه ١٧٢ و ١٨٣) مندرجدر .]

مرمیاتی ایله بریه طوپجلغنده قوللانیلان متناظر طوپلرك مرمیلری ١٠٠٠ متره مسافه‌ده آلت ناریه‌نك چاپنه مساوی بر ثخنده دوكمه تیمودن برزره لوحه‌سنی وقم آلت ناریه‌ده دخی ؛ چاپ مقداری‌دها ثخین برزره لوحه‌سنی دله‌بیلورلر [*] ١٨٧٠ مودلی ٢٤ سانتمتره‌لك فرانسز طوپی ایچون تقریباً صحیح اولان بورقملر دها دون چاپلرایچون بر آز بیوك ودهابیوك چاپلر ایچون دها قلیلدر . بوندن بشقه مذكور رقملر تأثیر اعظمی انداختنه یعنی محرك زرهه ناظم اولمق اوزره اجرا اولنان انداخته متناظردرلر . [نتایج معروضه بر آز خطا ایله دولت علیه‌نك قروپكاری ساحل و كمی طوپلری ایچون دخی صحیح كبی قبول اولنه‌بیلور] .

طوپلر حقنده‌كی اشبو تأثیر اعظمی شرائطنی تأمین و ایفا ایلمك مقصدیله كسر بطریه‌لری [یعنی زرهلر اوزرینه آتش ایده‌جك بطریه‌لر] اراضی مساعد اولدیغی وقتده مدافعه‌سنه تخصیص قلنمش اولدقلری كچیدلردن ممكن اولدیغی قدر آز برمسافه‌ده — یالایچی انداخت اجرا اولنه‌بیله‌جك صورتده اولمق اوزره — ترتیب و تأسیس ایدیلورلر . بالعكس آچیق دكزدن حركت ایدن كمیلره قارشو مدافعه ایجاب ایلمكده ایسه — مزبور كمیلر زرهلی اولدیغی حالده — بونلری ممكن اولدیغی قدر بیوك بر سرعت اخیره‌یه مالك مرمیات ایله قابل جرح و تخریب اولان قسملرندن یعنی كوكرته‌لرندن اورمغه سعی اولنمق لازمكلور. بو جنس انداخت ایچون انشا اولنمش بطریه‌لر ساحلك شكل و هیئتی مساعد اولدیغی وقتده یوكسك راقملی اوله‌رق یاپلمقده‌دركه اوله‌جه‌ده بیان اولندیغی اوزره بو كیفیت كندولری اوزرینه توجیه ایدیلان انداختك تأثیراتنی دخی تنقیص ایلر .

زرهلی كمیلر بر كچیدی [بر بوغازی] زورلامغه ساعی اولدقلری حالده كسر بطریه‌لری [یعنی زره دانه‌سی انداخت ایدن بطریه‌لر] بو كمیلرا صو كسیمی اوزرینه دوز قوس انداختی اجرا ایدوب اوزاقده اولان بطریه‌لر دخی كوكرته‌لر اوزرینه اجرای انداخت ایلرلر . — اكر بالعكس زرهلی كمیلر حاوی اولدقلری زرهلرینك دوز قوس انداختیله دلنمسنه مساعد اولمیان برمسافه‌دن مرور ایدرلر ویاخود بومسافه‌ده قالورلر ایسه آنلرك كوكرته‌لری اوزرینه قوس انداختی اجرا ایدیلر . — زرهلی اولمیان قرووا- زورلرك صوكسیمنه اجرای انداخت اولنور .

اكر متعدد سفائن حربیه ایله محاربه ایتمك ایجاب ایدرسه آتش اول امرده الك یقین اولان اولان سفینه اوزرینه توجیه ایدیلور. [انداختك اجراسی حقنده تفصیلات لازمهٔ فنیه اخذی ایچون كلیات فن اسلحه نام اثرمزك هرنوع انداخت و بالیستیق قواعدینی جامع اولان جلد ثانیسنه مراجعتی توصیه ایدرز] .

ساحل مدافعه‌سنده ودهاطوغریسی سواحلك محافظه‌سی ایچون صور مختلفه‌ده ایدیلن محاربه‌لرده بر طاقم احوال وخصوصاتی نظر دقت واهمیته آلمایجه استحصال غلبه وظفر یعنی سواحلی حسن محافظه ممكن اوله‌مز؛ احوال وخصوصات مذكوره‌نك بروجه آتی تعداد وبیانی ایله بو بحثه دخی ختام ویرمكی وجیبه‌دن عد ایلدك:

---

[*] بر ثخن معلومده یموشاق تیمور لوحه‌سنك مقاومتنه مساوی و معادل بر مقاومتده‌كی چلیك لوحه‌نك ثخنی لوحهٔ اول ثخننك بشده دردینه مساوی اولدیغی فنا قبول ایدلمشدر .

ساحل مدافعه‌سنده علی‌العموم نظر دقت و اهمیته آلنه‌جق احوال وخصوصات

(١) — دشمن دونانماسنی تشکیل ایدن سفن حربیه‌نك عدد و مقداری ایله هر برینك جسامتی؛

(٢) — سفن مزبوره‌نك نه مقدار صو چکدیکی؛

(٣) — مذکورسفینه‌لرك تقسیمات داخلیه‌سی، محکم وضعیف محللری، سائر احوال عمومیه‌سی؛

(٤) — دشمن سفینه‌لرینك مجهز اولدقلری اسلحه ایله بونلرك نقدر مدتده طولدیریلوب آتلدقلری و مانوره‌یه اولان قابلیتلری ایله سائر هر درلو احوال حربیه‌لری؛

(٥) — ساحلك وضعیت و احوال طبیعیه‌سی ایله امتدادی؛

(٦) — ساحلك آچیق ویا لیمانلر ایله محفوظ اولوب اولمامسنه نظراً نقاط حاکمه‌نك وضعیتلری؛

(٧) — ساحلك دوز ویا درین صولی اولمسی یعنی اراضینك یاتیق ویا دیك بولنمسی؛

٨ — دشمن دونانماسنك مدت مدیده باریتوب بارینه‌مامسی نقطهٔ نظرندن ساحلك احوال طبیعیه و هوائیه‌سی؛

(٩) — دشمن دونانماسی طرفندن قره‌یه عسکر سوق واخراجنه فن حرب بحری نقطهٔ نظرندن ساحلده هانکی موقعلرك مساعد بولندیغی؛

(١٠) — دشمن سفینه‌لری — ساحلدن آتیله‌جق مرمیاتك تخریباتنه قارشو هم بیوك برهدف عرض ایتاملك و همده زره الواحنی مذکور مرمیاته قارشو مائل بر وضعیتده بولندرمق ایچون — بوردا کوستریه‌رك همان دائما باش و قیچ وضعیتلرنده بولنه‌جقلرندن بونلره قارشو ساحل مدافعه‌سنده قوللانیله‌جق افواه ناریه‌نك چاپلرینی آنلرده‌کی زره لوحه‌لرینی ناظماً دکل بلکه مائلاً تخریبه مساعد اوله‌جق وجهله تعیین ایتمکه و طوپلرینی دخی پك بیوك سرعت ابتدائیه ویره‌جك وجهله تحدید وتشکیل ایلمکه فرط اعتنا اولنمسی،

(١١) — دشمن دونانماسنی اوزاق مسافه‌لرده ایکن کوکرته‌لرندن شاقولی آتشله تخریب ایچون بیوك چاپده ششخانه‌لی هاون وابوس استعماله و فقط مسافه‌لرك وغایت دقیق وصحیح اوله‌رق تعیین ومساحه‌سنه دقت وهمت اولنمسی؛

(١٢) — هر درلو زره الواحنی تخریب ایچون غایت یاتیق محرکلر رسم ایدن بیوك چاپده غایت اوزون وسریع‌الاستعمال طوپلرك استعماله رغبت اولنمسی؛

(١٣) — دشمن دونانماسنی ضعیف نقطه‌لرندن تخریب و حاوی اولدقلری طوپلرك آتشلرینی تعطیل ایتمك، دشمنك قره‌یه عسکر سوق ایتمسنه مانع اولمق، فلکه و صندال و سائره درونده آچیقدن آچیغه سوق اولنان عسکرینی محو ایتمك ایچون مختلف چاپده سریع آتشلی طوپلرك استعماله همت اولنمسی؛

(١٤) — ساحلك مناسب محللرنده ساحل محافظى زرهليلر ايله توريپيدو استمبوطلرى بولنديرلمسى ؛

(١٥) — ساحلك مناسب محللرينه ثابت توريپيدولر وضع و ايجاب ايدن يرلرده توريپيدو استاسيونلرى تأسيس اولنمسى ؛

(١٦) — تخمين و تعيين مسافه‌يى تسهيل ضمننده دكزك نقاط لازمه‌سنده دشمن طرفندن كوريله‌ميه‌جك صورتده كوچك شمانديره‌لر و سائر مناسب اشارتلر بولنديرلمسى ؛

(١٧) — طوپلرده — اثناى ليلده دخى نشان آله‌بيلملرينه مساعد — الكتريقلى نوايجاد نشن آلتلرى موجود اولمسى ؛

(١٨) — ساحلك نقاط مهمه‌سى آره‌سنده تلغراف ويا تله‌فون خطلرى تأسيسيله مخابراتك تأمين دوامنه اعتنا اولنمسى ؛

(١٩) — اثناى ليلده دخى حرب ايديله‌بيلمك ايچون عادى ويا زرهلى قله‌لى الكتريق فنارلرينك نقاط مناسبه‌يه وضعنه اعتنا قلنمسى .

ايشته ساحل مدافعه‌سنده نظر دقت و اهميته آلنه‌جق احوال و خصوصات شونلردن عبارت اولوب بونلر هنوز وقت صلحده بولنيلور ايكن عريض و عميق حدهٔ تدقيقه چكيله‌رك ايجابات حربيه‌لرى تماما اجرا قلنديغى حالده هنگام حربده مدافعه‌نك بروجه دلخواه كمال شدت و سطوتله اجرا قلنه‌رق شايان و ظفرله ختامه رسيده اوله‌جغنه و خصوصات معروضه‌نك اجرالرنده التزام اولنه‌جق قيدسزلقلرك باخصوص بوغاز مدافعه‌لرنده پك اليم ومدهش نتايج حصولنه باعث وبادى بولنه‌جغنه فناً حكم اولنه‌بيلور .

{ ٥ } — زمانمزده افواه ناريهٔ بحريه‌سنك تأثيراتی حقنده معلومات سياسيه[١]

معلومات اوليه

زمانمز سفن حربيه‌سنك بربيوك قسمی زرهله تقويه ايدلمش اولديغندن بو نوع زرهلی سفينه‌لری تخريب ويا غرق ايدرك حربدن خارج قيلمق ايچون جمله‌دن اول مذكور زرهلرك دوويله‌رك دلنمسی ، كسر و تخريب ايدلمسی لازمكلور . بحث مخصوصنده بيان اولنديغی اوزره شمديكی زرهلی سفن حربيه‌نك اقسام مهمه‌سنده اعظمی زره ثخنی ٥٥ و ٦٠ سانتمتره‌يه دكين واصل اولمقده و حتی الك بيوك زرهليلردن بر طاقملرينك درونلرنده‌كی بعض زرهلی قله‌لرك برقاچ قات زرهدن متشكل جدارلرينك مجموع ثخنی اليوم ٨٠ سانتمتره راده‌لرينه واصل اولديغی كورلمكده اولمغله بويله غايت ثخين وبالخاصه صوك زمانلرده اولديغی كبی نيكللی چليكدن اعمال ايدلمش زره الواحنی وقت و زماننده بروجه دلخواه دله‌رك خراب وشو صورتله اكتساب غلبه و ظفر ايده‌بيلمك ايچون كرك بحريه و كرك ساحل طوپچيلرينك هر نوع زره مرمياتنك زرهلره اولان نفوذ تأثيراتی قواعد و قوانيننه بر صورت مكمله‌ده واقف و آگاه اولملری اقتضا ايدر .

بوندن بشقه صوك زمانلرده سواحل استحكاماتنه و بالخاصه ليمان مدخللريله بوغازلرك طار و مهم محللرينه زرهلی قله‌لر [زرهلی توره‌للر ، زرهلی قوپوللر] قونمقده ، كرك اشبو قله‌لرده و كرك ساحل طابيه و استحكاماتنك جبخانه ، قازه‌مات ، محال محفوظه كبی بعض نقاط مهمه‌سنده « به‌تون » استعمالی دخی كوندنكونه رواج بولمقده اولديغندن [٢] بحريه طوپچيلرينك ساحل استحكاماتنده‌كی اقسام ترابيه وكاركير انشاآتی ايله برابر انلرده اخيراً توره‌يان «به‌تون» انشاآتی اوزرينه دخی بحريه طوپلری مرمياتنك طرز نفوذ و تأثيراتی قواعد وقوانيننده‌ده آگاه اولملری لازمه‌دن كوريلور .

زرهلی سفن حربيه‌ده‌كی زره قوشاقلری تشكيل ايدن زره الواحی صو كسيمی حذاسنده اولمق اوزره سفن مزبوره بوردالرينه قاپلانمقده و الواح مذكوره كيرولرندن غايت متين وثخين اخشاب

---

[١] بوراده اعطا اولنان معلوماتی اتمام واكمال ايچون «چاپی بيوك سريع آتشلی طوپلر» نامنده‌كی اثرمزده زرهلر اوزرينه مرمياتك تأثيرينه متعلق اولان ٢ و ٣ نومرولی ذيللره [صحيفه ١٨٣] و«كليات فن اسلحه» نام اثرمزك هر نوع اسلحه‌نك انداخت و استعمال و تأثيراتندن باحث اولان جلد ثانيسنده « تأثيری باليستيق » بحثنه مراجعت بيورلمسنی توصيه ايدرز .

[٢] « به‌تون » معين مقدارده صو كيره‌جی ايله چمنطو وقومدن مركب مقاومتلی بر مخلوط اولوب اليوم استحكاماتك بعض اورتيلرنده ، زرهلی توره‌للر و قوپوللرك اطرافنده‌كی سپرلرده كثرتله استعمال اولنمقده‌در . استحكاماتده « به‌تون » استعمالی و به‌تون انشاآتی اوزرينه مرمياتك تأثيراتی حقنده معلومات لازمه آلمق آرزو ايدنلره هفته‌لق معلومات ايله نشر اولنان « زمان حاضر قلاع و استحكاماتی » نام اثريمز ايله اخيراً **مكتب** حربيه‌ده طبع اولنان « استحكامات دائمه » و « محاربات قلاع » نام اثرلره مراجعتی توصيه ايدرز .

آستارلرله تقویه ایدلمکده اولدیغی مثللو الیوم دخی بر طاقم سفن حربیه‌ده لدی‌الایجاب تخریبنه لزوم کورینه‌جك بعض اخشاب قسملر بولنه کلمکده اولدیغندن بحریه طوپچیلری مرمیاتك زرهلر مثللو اخشابه دخی درجهٔ تأثیر و نفوذینی بیلمکه مجبور اولدقلری کبی کله‌جك دشمن مرمیاتنك درجهٔ تأثیر ونفوذینی تقلیل ایچون صوڭ زمانلرده محال نازکه‌یه وبالخاصه قزغان وماکنه حذالرینه قاپلانان زره الواحی‌کیرولرینه معدن کموری بیغلمقده اولدیغندن بونوع کمور درونده مرمیاتك طرز نفوذ و تأثیری حقنده‌ده هم بحریه و همده ساحل طوپچیلرینك آکاه اولملری ایجاب ایدر.

والحاصل ساحل استحکاماتنك اقسام ترابیه‌سی، کارکیر وبه‌تون انشاآتی، زرهلی قازه‌مات و قله‌لری و اخیراً سواحل مدافعه‌سنده استعمال اولنمغه باشلایان «باته‌ری قاوه‌رن» نامنده اولان مغاره بطریه‌لرنده‌کی اقسام حجریه‌سی مثللو موانع درونلرینه سفن حربیه‌ده‌کی شمدیکی طوپلر مرمیاتنك درجهٔ نفوذ وتأثیری بیلنمك — ایجابنده ساحل طابیه‌لرینه قارشو حرب ایتمك مجبوریتنده بولنان بحریه طوپچیلری ایچون — نه‌درجه‌لرده لازم ایسه سفن حربیه‌ده‌کی تخین زره انشاآتی، انشاآت و اقسام خشبیه، معدن کموری یغینلری کبی بر محاربهٔ بحریه‌ده سفن حربیه ویا سواحلدن آتیله‌جق مرمیاته هدف تشکیل ایده‌جك مانعلر درونلرینه مرمیات بحریه‌نك درجهٔ نفوذ وتأثیرلرینه آکاه اولمق دخی — هم بحریه‌نك وهمده سواحل طوپچیلری ایچون — اول درجه‌لرده لازمدر.

هر حالده موانع مختلفه درونلرینه مرمیاتك درجهٔ نفوذ و تأثیرلری بیلنمك — دشمن سفن حربیه‌سنه، استحکام واماکن عسکریه‌سنه القا اولنه‌بیله‌جك ضرر و زیانك اولجه تخمین و تقدیری ایچون هم مدافعه و همده هجوم و تعرض نقطهٔ نظرندن — حائز اهمیت عظیمه‌در.

هرهانکی بر طوپك حصوله کتیره‌بیله‌جکی تأثیرات حقنده معلومات صحیحه استحصالی ایچون اوطوپ ایله تجارب لازمه و مکمله‌نك اجراسندن بشقه چارهٔ صحیحه وسالمه یوق ایسه‌ده هر طوپ ایچون بویولده تجربه‌لره قیام ایلمك برچوق مصارفی مؤدی اوله‌جغندن آوروپا طوپچیلری مشاهیرندن بعضیلری ایدیلن تجارب مخصوصه و مکمله‌یه مستنداً بعض دستورلر تأسیس وبو دستورلره مستنداً بر طاقم جدوللر حساب وترتیب ایتمش اولدقلرندن [*] بونلر اعانه‌سیله الیوم هر هانکی بر مرمینك بر هدف معین درونده درجهٔ تأثیرینی تخمین و تقدیر ایتمك سهیل و آساندر. مع‌هذا آوروپا دول معظمه‌سنك اکثریسی کندی طوپلرینك نفوذ وتأثیراتنه متعلق برطاقم معلومات خصوصیه‌یه — بویولده خیلی مصارفی اختیارایدرك — تجربه طریقیله دسترس اولمش اولدقلرندن خصوصی تأثیرات جدوللرنده مقید اولان بوکبی معلومات صحیحه‌یه مستنداً ایجابنده دها صحیح بر صورتده دخی حل مسائل ایلمکده‌درلر.

[*] بو دستورلرك اڭ مشهور اولنلری ایلروده اعطا اولنمشدر.

بحریه طوپلرینه اك مهم ومقاومتلی بر هدف تشکیل ایدن زره انشاآتی صوك زمانلرده پك زیاده ایلرولمش و مختلف چلیك الواحی و بالخاصه نیكللی چلیكدن زره لوحه‌لری اوزرینه ممالك مختلفه‌ده [انكلتره، فرانسه، آلمانیا اوستریاده] یاپیلان تجربه‌لر حیرتی مؤدی اوله‌جق صورتده غریب نتیجه‌لر ویرمش اولدیغندن [*] الیوم زره‌لر اوزرینه اولان تأثیر نفوذ مرمیات مسئلهٔ مهمه‌سنه جداً استحصال وقوف تام ایدلمك بحریه و ساحل طوپجیلری ایچون بر لزوم قطعی درجه‌سنه وارمشدر.

زره انشاآتنك بر مرتبهٔ مكملیته وارمش اولمسی، صوك مودل سفن حربیه‌ده‌كی چلیك زره الواحی ثخن اعظمیسنك اللی بش سانتیمتره راده‌لرینه قدر وارمسی نه درجه مهم ایسه سفن حربیه‌نك اك ضعیف یرلری اولان كوكرته‌لرینك خمبره تأثیراتنه قارشوقویمق اوزره اخیراً ۲,۲-۱ سانتیمتره راده‌لرینه قدر ثخنده زره‌له اورتلمكه باشلانمسی دخی بحریه وساحل طوپجیلری ایچون اول نسبتده نظر دقتده طوتیله‌جق خصوصاتدندر.

معلومدركه بریه‌طوپجیلری مثللو بحریه طوپجیلری دخی دانه، شراپنل، پشرونامنده اوچ نوع مرمی انداخت ایدرلر. صوك ایكی مرمی ذیروح هدفلر علیهنده استعمال اولندیغی حالده برنجی نوع مرمی هم ذی‌روح وهمده غیر ذی‌روح هدفلر علیهنده استعمال اولنور.

بحریه طوپجیلری [كمی و ساحل طوپجیلری] طرفندن استعمال اولنان دانه‌نك «عادی دانه»، «زره دانه‌سی و یا كسر دانه‌سی» نامیله ایكی نوعی واردر: عادی دانه طپه‌لی اولوب كرك دشمن سفن حربیه‌سی وكرك ساحل بطریه‌لری اوزرینه «بومباردمان انداختی» دنیلان انداختك اجراسنده استعمال اولنور و ذی‌روح هدفلره پك مقاومتلی اولمیان هدفلرك ضرب وتخریبی امرنده استعمال قلنور. «زره دانه‌سی» ویا «كسر دانه‌سی» مرمیلر سیوری رأسلی طپه‌سز دانه‌لر اولوب دشمن سفن حربیه‌سنده زره‌لی اقسام ایله ساحل طابیه‌لرنده‌كی زره‌لی قله‌لر اوزرینه «تخریب انداختی ویا كسر انداختی» دنیلان انداختك اجراسی امرنده قوللانیلور. [بو نوع مرمیلرك سرت فونتدن یاپیلانلری «سرت‌دوكم دانه» نامیله موسوم اولدیغی كبی چلیكدن یاپیلان وصوك زمانلرده بالترجیح استعمال اولنمقده بولنان نوعلری دخی «چلیك زره‌دانه‌سی» نامیله موسومدر].

مخترعات اخیره‌دن اولان «مه‌لینیت»، «اقرازیت» كبی مواد مشتعلهٔ شدیده ایله مملو اولان چلیك اوزون دانه‌لر یعنی {**تورپیل دانه‌لری**} صوك زمانلرده پك زیاده رغبت بولمش وممالك مختلفه‌ده بریه طوپجیلرینك بو نوع مرمیات مدهشه ایله اجرا ایلدكلری تجربه‌لر دهشت انكیز دینه‌بیله‌جك پك بیوك تأثیرات و حاصلات ایله ختام بولمش اولمغله دول مختلفهٔ بحریه بونوع مرمیات مدهشه‌نك سفن حربیه

[*] درجهٔ مقاومتلری اكلاشلمق اوزره بعض ممالكده اخیراً تحت تجربه‌یه وضع ایدیلن: قامپاوندلوحه‌سی، چلیك‌لوحه. نیكللی چلیك لوحه نامنده‌كی زره الواحندن نیكللی چلیك لوحه‌لرینه مرجحیت ویرلمش اولمغله صوك زمانلرده سفن حربیه بوردالرینه بوكبی مقاومت فوق العاده‌یی حائز لوحه‌لر قاپلانمغه باشلانمشدر.

وساحل مدافعه‌لرنده دخی استعماللرینه لزوم قطعی کورمکه باشلامش وحتی دول بحریه‌دن برطاقمی [روسیه، انکلتره، فرانسه وهکذا] بونوع مرمیاتی بلاافاته زمان کندی تجهیزات حربیهٔ بحریه‌لری میاننه ادخال ایلمش اولدیغندن کرك مرمیات مذکوره‌نك وکرك بالجمله دولتلر نزدنده سفن حربیه وساحل طابیه‌لری تجهیزاتی میاننه بر مدتدنبرو ادخال اولنمش اولان سریع آتشلی طوپلرله سریعاً آتیلان مرمیات جدیده‌نك هرحالده داعیٔ بهت‌وحیرت اولاز. تأثیرات عظیمه‌سی بحریه وساحل طوپجیلغی عالمنده بر عالم جدید وجوده کتیرمش، بوصورتله سفن حربیه‌نك صور انشائیه‌سنجه برخیلی تبدلات حصوله کلمش اولدیغی کبی ساحل طابیه‌لرینك ارتق اوستی آچیق براقیله بیلسی امکانی محو اولدیغنه ذهاب حاصل اوله‌رق دشمن مرمیاتنك تنقیص تأثیراتی ایچون بوطابیه‌لرك یوکسکده انشاسنه ومطلق تسویهٔ بحریه‌ده انشالرینه لزوم کورلدیکی حالده دخی اوستلری مستور اوله‌رق انشالرینه لزوم کورلمکه باشلانمش و بو مقصدك حصولی ایچون دخی طوپلرك زرهلی قله‌لر درونه و هیچ اولمزسه مرمی پارچه‌لرینه قارشو اولسون چلیك الواحندن معمول برر سپرلك ایچروسنه آلنمسی ودها ایوسی مزبور بطریه‌لرك سواحلده‌کی قیالقلرك بغری اویولمق صورتیله مذکور قیالقلر درونده تأسیس واحداثی مناسب کوریله‌رك بر طاقم دول بحریه‌نك [انکلتره‌نك] بو یولده برخیلی اجره آته باشلادیغی مشهود باصرهٔ حیرت اولمشدر.

خصوصات معروضه‌یه بناءً درکه بر خیلی مدتدنبرو سفائن حربیه‌ده کمال کرمی ایله قوللانیلان و بر زماندنبرو تحکیم قلاعده [*] تأثیرات عظیمه‌سی مشهود و مرئی اولان زره انشا آتی ساحل مدافعه‌سنده

[*] بحریه اردوسی ایچون حائز اهمیت فوق‌العاده اولان زره مسئله‌سنك الیوم بریه اردوسی ایچون دخی بالخاصه تحکیم قلاع و سواحل خصوصنده عین وجهله کسب اهمیت ایلدیکنه اشتباه اولنماملیدر: سفائن حربیه‌ده زره استعمالنه اوچنجی ناپولیونك همتیله باشلانمسی متعاقب پك آز مان ایچنده بویولده نه‌درجه‌لرده ترقیات فوق‌العاده حصوله کلمش ایسه زرهك مدافعات بریه‌ده [قلاع و سواحلك مدافعه‌سنده] استعمالی حقنده صوك دورلرده بر طاقم فکرلر اویانمغه باشلامش و بلچقالی «بریالمون»، فرانسه‌لی «موژه‌ن»، آلمانیالی «فون زاوه‌ر» و «شومان» کبی مهرهٔ مهندسین عسکریه‌نك میدانه قویدقلری افکار وآرای فنیه و بو یولده کندی دولتلریله و بعض حکومات اجنبیه‌یه ایتدکلری تکلیفات قطعیه سایه‌سنده زرهلی استحکامات استعمالی فکری کیتدکجه رواج بولمشدر. فی‌الحقیقه فرانسزلر شرق حدودلرینی «موژه‌ن» سیستمنده بر چوق قله‌لر ایله تحکیم ایتمش وبونی متعاقب ایتالیا حکومتی فرانسه حدودنده واقع برطاقم محللرایله بعض لیمانلرینی زرهلی قازه‌مات وقله‌لر ایله تحکیم ایلمش وانکلتره وبلچیقا واسوبچره ونهایت رومانیا کبی بعض حکومتلر کندی الکالرنده بعض مواقع مهمه‌یی «توره‌ل» ویا «قوپول» دینلان بیوك زرهلی قله‌لر و «زرهلی قونداق» نام مخصوصی ایله یادایدیلان کوچك زرهلی قله‌لرایله تحکیمه مسارعش ایتمش، آلمانیا دولتی بعض قلاع مهمه‌سنه قوپوللروضع ایتدیکی کبی زرهلی قونداقلریده برطرز خصوصیده قبول ایلمشدر. ایشته زره مسئله‌سی شوصورتله بریه‌اردولری ایچون دخی آزوقتده اهمیت مخصوصه کسب ایلدی ویکی افواه‌ناریه‌ومرمیاتك تأثیراتنه تراب‌وکارکیر استحکاماتك مقاومته همان غیرمقتدر اوله‌جغی وبونلرك بتون وزره انشا آتی ایله‌ده تحکیمی لازمه‌دن بولندیغی وعوارض زمین واشکال استحکامیه‌یه اویدیریله‌رق پك میدانده براغلیان زرهلی قله وقونداقلردن وانلرله مجهز نورسم طابیه واستحکاماتدن دها نافع طابیه واستحکام اوله‌میه‌جغی مهندسین معروضه طرفلرندن ادعا اولنه‌رق بونوع زرهلی استحکامات اساسنه مستند برمسلك جدید استحکامی وجوده کتیرلدی. بوکا بناءً زره مسئلهٔ مهمه‌سنك فی مابعد هم جهت بریه وهمده جهت بحریه‌مزجه نظر دقت واعتناده طوتیله‌جغنه امیدمز برکالدر.

بیوك بر اهمیت اكتساب ایدرك بروجه معروض لیمان آغزلری ، بوغازلرك طار یرلری و بونلردن ماعدا مدافعه‌سی مطلوب سواحلك دشمن دونماسنك عسكر اخراجنه ، بارنمه‌سنه مساعد نقاط و مواقعی كبی یرلرك زرهلی قله‌لر ، زرهلی قازه‌مات و بطریه‌لر ایله‌ده مكملاً تحكیمی اصول و قواعد حربیهٔ حاضره‌نك ایجابات فنیه‌سندن عد ایدلمكده بولنمشدر . بنابرین زرهلر اوزرینه مرمیاتك نفوذ و تأثیراتی مسئله‌سی سواحلك هجوم و مدافعه‌سی نقطهٔ نظرندن دخی من كل الوجوه كسب اهمیت ایلمش اولمغله كرك بحریه و كرك ساحل طوپجیلرمزك بو مسئلهٔ مهمه‌یی دها واسع بر صورتده تدقیق وتفتیشه قویولملری برالزمیت قطعیه كسب ایلمشدر .

مرمیات مختلفه‌نك ساحل استحكاماتیله سفن حربیه اوزرلرنده هدفلری تشكیل ایدن تراب ، كاركیر ، اخشاب ، زره كبی موانع مختلفه‌یه تأثیر و نفوذلرینه متعلق معلومات و تفصیلات آتیده صره‌سیله اعطا اولنمشدر [*] .

۱ — مرمیاتك تراب ، كاركیر ، اخشاب انواعی درونده نفوذلرینه متعلق دستورات و معلومات تجاربیه

بر مرمینك تراب ویاكاركیر و یاخود اخشاب انواعی درونده مقدار نفوذی برصورت تقریبیه‌ده اولمق اوزره دستور آتی ایله كمال سرعت و سهولتله حساب اولنه‌بیلور :

$$\text{ف} = \text{م}\,\frac{\text{ث}}{\pi\,\text{ر}^{2}}\,\text{لغ}\left[\,1 + \frac{\text{و}^{2}}{\text{ی}^{2}}\,\right] \qquad (1)$$

بو دستورده :

ف = متره جنسندن مرمینك مقدار نفوذی ؛
ث = كیلوغرام جنسندن ثقلت مرمی ؛
ر = سانتمتره جنسندن نصف قطر مرمی ؛
و = مصادمه زماننده مرمینك متره جنسندن سرعت اخیره‌سی ؛
م ، ی = هدفی تشكیل ایدن واسطه‌نك جنسنه نظراً تحول ایدن و بالتجربه تعیین اولنان برر مقدار ثابت [امثال] اولوب واسطه‌نك جنسنه نظراً بونلرك قیم مختلفه‌سی آتیده بر جدول مخصوصه درج ایدلمشدر . [لغ نپرلغارتمه‌سنی كوسترر] .

---

[*] مرمیاتك تراب وكاركیر و اخشاب درونده نفوذلری حقنده آتی‌یه درج ایدیلن بحث فرانسه‌ده طوپجی ضابطانه مخصوص اولمق اوزره نشر ایدلمش طوپجی مخطره‌سی كلیاتنك افواه ناریه‌نك انداختلریله تأثیراتندن باحث اولان بشنجی جلدندن ومرمیاتك زرهلردرونده نفوذ وتأثیرینه دائر اولان بحث دخی فرانسه ، انكلتره و بلچیقاده نشر اولنان الك مشهور و معتبر آثاردن علی طریق التلخیص اخذ و اقتباس اولنمشدر .

اكر $لع_{ه} (۱ + \frac{و^{۲}}{۲ی})$ افادهسی سلسلهیه بسط و توسیع اولنور وسلسلهنك برنجی حدی آلنهرق حدود متباقیه ترك ایدیلور ایسه مقدار نفوذی حساب ایچون :

$$ف = م \frac{ت}{\pi^{۲} ر^{۲} ی} و^{۲} \qquad (۲)$$

افادهسی استحصال اولنور . بو افادهیه نظراً مقدار نفوذك مرمی قوهٔ زندهٔ اخیرهسیله متناسب اولدیغی ملاحظه و قبول اولنهبیلور .

مختلف واسطهلر ایچونده م ایله ی امثاللرینك بالتجربه تعیین اولنان قیمتلرینی اعطا ایدن جدول

	واسطهنك جنس و طبیعتی	م امثالنك قیمتلری	ی امثالنك قیمتلری
ترابك انواعی	چاقل ایله قاریشیق قوم	۰,۷۹٦	۷۱
	چاقل و قوم ایله قاریشیق تراب	۱,۰۰۷	۷۱
	خفیفجه باصمش [یعنی قباریق ایكن خفیفجه یاتهرق تنقیص حجم ایتمش] تراب	۱.۱۱٦	۷۱
	یكی ایشلنمش خفیف تراب	۱.٤۷۹	۷۱
	باصمش [یعنی قباریق ایكن تكرار یاتهرق تنقیص حجم ایتمش] نباتی تراب	۱.۸٥٦	۱۲۹
	باصمش كیللی تراب (نصفی قوم ، نصفی كیل)	۲,۱۱۲	۱٦۹
	نقل اولنمش كیللی تراب	۲,۸۳۰	۱۲۹
	رطوبتلی كیل	۳,٦٦۹	۱۱۲
	اصلاق كیل	٥,۳۳۳	۱۱۲
كاركیرك انواعی	ایو جنسدن كاركیر [ع قلعهسنك «ووبان» طرفندن انشا اولنمش استار دیوارلرینه ماننده]	٦.٦۳	۲٥۸
	وسطی جنسندن كاركیر	۸,۳	۲٥۸
	طوغله كاركیر	۱۱,٦	۲٥۸
	« قالكر ئوئولیتیك » قیالری دنیلان كلسی قیالردن یاپلمش كاركیر	۳,۰۰٥	۲٥۸
اغاجلرك انواعی	عادی میشه ، آق كولكن ، كولكن اغاجی ، دیش بوداق	۱,۸٦۳	۲۲٤
	قره اغاج	۲,٤۱۸	۲۲٤
	چام اغاجی ، قین اغاجی	۳,۳٤۲	۲۲٤
	قواق اغاجی	۳,۷۲٦	۲۲٤

مثال — ۳۰ چاپ طولنده ۱۲ سانتمترهلك قرویلهری كمی طوبی ایله ۱۵۰۰ متره مسافهده

واقع نقل اولنمسه کیلی ثابدیه متشکل ۱۲ متره ثخننده بر ساحل استحکامنك سری اوزرینه اندافت اجراسنده آلت ناریهٔ مذکوره مرمیسنك سیری دلرك یچوب یچه میه جکنك استخراجی مطلوبدر؟

ت = ۲۰ کیلوغرام
ر = ٦ سانتمتره
و = ٤١٨ متره
ی = ۱۲۹
م = ۲,۸۳۰

اولمغله ایکنجی دستور تطبیق و استعمال اولندقده :

$$ف = ٢,٨٣٠ \times \frac{٢٠ \times (٤١٨)^{٢}}{(١٢٩)^{٢} \times ٣٦ \times \pi} = ٥٢ \text{ متره}$$

اولمغله مرمیٔ مذکورك بیان اولنان سیری اولوب یچه جکی تظاهر ایلر.

۲ — مرمیاتك زره الواحنه نفوذلرینه متعلق معلومات مخصوصه

بر مینك قوهٔ نفوذیه‌سی یعنی زره الواحنه‌اولان درجهٔ نفوذی مرمیٔ مزبورك : «اولا» شکلنه، «ثانیا» جنس معدننه، «ثالثاً» طاقت وشدتنه یعنی قوهٔ زنده‌سنه، «رابعاً» قطرینه، «خامساً» ثقلتنه، «سادساً» هدفه اصابتی آننده‌کی استقامتنه تابعدر. خصوصات مذکوره‌یه متعلق تفصیلات آتیده‌صره‌سیله‌اعطااولنمشدر:

(۱) — قوهٔ نفوذیه مرمینك شکلنه تابعدر :

زرهلره متداثر حل اولنه‌جق بر مسئلهٔ اساسیه موجوددرکه او دخی مرمینك اعظمی بر قوهٔ نفوذیه‌یی [بر مقدار نفوذ اعظمی‌یی] حائزاولمسی‌ایچون مرمیٔ مزبورك نه‌شکلده اعمالی لازمکلدیکی مسئله‌سیدر. رأسلری مستوی، بیضی، کره‌وی، مخروطی اولان مرمیاتك زره الواحنه اولان نفوذلری حقنده اجرا ایدیلان متعدد تجربه‌لرده — الواح مزبوره‌نك ناظماً انداخت ایله دلنمسی ایچون — رأسلری قطرلرینك ایکی مثلی نصف قطر ایله مرسوم اولان بیضی رأسلی مرمیات حسن نتیجه اعطا ایتمشلردر[*] بیضی رأسلی مرمی سیوری اولمقدن طولایی خصوصیله زره الواحی ثخین اولسه بیله بونلر اوزرنده قاکبی دلیك کشادینه خادم و مساعد اوله‌جغندن مرمیٔ مزبور ناظماً انداختده مستوی رأسلی مرمیدن دها زیاده نافذ اولور ایسه‌ده رأس مرمی دیدیکمز صورتدن دها زیاده سیوریلشور ایسه مائل انداختلرده رأس قطعه‌سنك اوجی زره لوحه‌سنه ایلیشه‌مز.

---

[*] بونوع مرمیانی ترسیم ایچون ضلع کبیری مرمی قسم اسطوانیسنك طولنه وضلع صغیری قطر مرمی‌یه مساوی بر مستطیل رسم ایدیلور؛ بو مستطیلك ضلع صغیرلرندن بری طرفینه طوغری تمدید اولنه‌رق اوزرنده هرایکی جهتده قطرمرمی‌یه مساوی برطول قطع اولنور؛ بووجهله حصوله کلن نقطه‌لر مرکز اولمق اوزره مرمی قطرینك ضعفنه مساوی بر نصف قطر ایله طرفینده برقوس دائر رسم اولنور ایسه مرمینك قسم‌بیضیسی کندی کندینه تولدایلر.

فرانسه‌ده بر آرالق قوللانلمش و فقط الیوم ترك ایدلمش اولان Boulet de rupture نامنده‌کی زره کله‌لری کبی مستوی رأسلی مرمی ناظماً انداختده زره الواحنه تصادف ایلدیکی زمان زیمبه کبی معدنی ایلرویه طوغری تضییق ایده‌رك اجرای تأثیر ایلمکله لوحه‌یی دله‌جکی یرده بالعکس انك قوهٔ مقاومتنی تزیید و تشدیده سبب اولوب قوتلی اولور ایسه زرهی چاتلاتمقدن بشقه برتأثیر حصوله کتیره‌من و صویه تصادمنده سکمز ایسه‌ده مائل انداختلرده بیضی رأسلی مرمینك زره الواحنه نفوذ ایده‌بیله‌جکی زاویه‌لردن دها کوچك زوایا تحتنده دخی الواح مزبوره‌یه تأثیر و نفوذ ایلمسی‌ده شایان دقتدر .

مائل وضعیتده زره لوحه‌سنك دلنه‌بیله‌جکی اعظمی زاویهٔ اصابت افقیلرده بیضی رأسلی مرمی دها زیاده بر مقدار نفوذه مالك اولور . سائر احوال مساوی اولدیغی حالده قطرینك ایکی مثلی نصف قطرله مرسوم بیضی رأسلی مرمی ایچون زرهك دلنمسنه مساعد اصابت زاویه افقیه‌سنك [یعنی محور مرمی ایله سطح هدف آره‌سنده‌کی زاویه‌نك] قیمت اصغریه‌سی ٤٠ درجه اولدیغی کبی مستوی رأسلی مرمی ایچون دخی ۳۰ درجه‌در .

بو زاویه‌لردن دون زاویه‌لر تحتنده اصابت ایدن مرمیات سکوب کیدرلر .

اینجه زره الواحی اوزرینه انداختده اولدیغی کبی مرمینك قوهٔ نفوذیه‌سی زره لوحه‌سنك قوهٔ مقاومتنی تجاوز ایلدیکی صورتده بالاده بیان اولان حدود زاویه‌لری پك زیاده کوچلیور .

(۲) — قوهٔ نفوذیه مرمی معدننك جنسنه تابعدر :

زره دلمکه مخصوص مرمیات اك اول سرتلشدیرلمش دوکه تیموردن [سرت فونتدن] اعمال اولنه‌رق بونلره «سرت دوکم دانه» اسمی ویرلمش ایسه‌ده صکره‌لری زره الواحنك قوهٔ مقاومتلری خیلی تزییدایدلمش وچلیکدن حتی نیکلی چلیکدن زره لوحه‌لری قوللانلمغه باشلامش اولدیغندن مرمیات مذکوره دخی هرطرفده — رأسلری غایت سرت اولمق اوزره — دوومه چلیکدن اعمال اولنمغه باشلامش وبونلرك درونلری باروت ویا پاتلایجی مرکبات ایله املا اولندیغندن زره لوحه‌سنی دلوب کچدکاری صره‌ده — صدمه‌نك پیدا ایتدیکی شدید حرارتك و یا دیبلرینه موضوع طپه‌نك مواد مشتعلهٔ مذکوره‌یی طوتشدرمسیله — پاتلایه‌رق هدفه پك بیوك خسارات ایراث ایتملری خاصه‌لری زمره‌سندن بولنمشدر .

(۳) — مرمیاتك زره الواحنه نفوذلری قوهٔ زنده‌لرینه تابعدر :

قوهٔ زنده مرمیاتك ثقلتلری و سرعتلرینك مربعلری ایله مبسوطاً و جاذبهٔ ارض ایله معکوساً متناسبدر . قوهٔ زنده $\frac{ن \times و^2}{ح ۲}$ افاده‌سیله حساب اولنورکه بوافاده‌ده ن ثقلت مرمی‌یی، و مصادمه زماننده‌کی سرعت اخیره‌یی ، ح جاذبهٔ ارضك مقدار تعجیلنی کوستررر . بو افاده ایله حساب اولنان قوهٔ زنده

کیلوغرامتره جنسندندر. افادهٔ مذکوره بیك ایله تقسیم اولنه‌رق حصوله کلن $\frac{پ \times و^{2}}{١٠٠٠ \times ٢ج}$ افاده‌سی فقط طونو متره جنسندن اوله‌رق قوهٔ زنده‌لری افاده ایلر .

ثقلت مرمی بیودیکی حالده قوهٔ زنده تزاید ایلر ایسه‌ده سرعت بیودیکی حالده انك مربعی نسبتنده آرتدیغندن بیوك برقوهٔ زنده استحصالی ایچون چاپی بیوتمكدن ایسه سرعتی بیوتمك هر حالده انفع دیمك اولور. فقط سرعت بیودکجه مقاومت هوا آرتدیغی ، ثقلت بیودکجه اکسیلدیکی ایچون اوزاغه آتیله‌جق طوپلر ایچون ثقلت مرمی‌یی ویقینه انداخت اولنه‌جقلر ایچون دخی سرعت مرمی‌یی آرترمق مناسب اولور ایسه‌ده سرعت وثقلت مرمی‌یی طوپك ،قصد استعمالنه و قابلیت حرکتنه اویدرمق اك موافق اولور .

سابق‌الذکر ایکی افاده ایله‌حساب اولنان مجموع قوهٔ زنده‌لر مرمینك-مقطع سطحی یعنی π $ر^{2}$ ویا مقطع محیطی یعنی ٢ π ر ایله تقسیم اولنور ایسه بر سانتمتره‌لك قوهٔ زنده‌لر استحصال اولنور .

قوهٔ زندهٔ مجموعه‌یی باروت حقی ، ناملو ثقلتی ، مع قونداق عموم طوپك ثقلتی . طوپك فیئانی ایله تقسیم ایده‌رك انلرك واحد قیاسی مقدارلرینه اصابت ایدن بر طاقم مقادیر استحصال اولنورکه افواه ناریه تأثیرات وقوتلرینك مقایسه‌سنه برر معیار صحیح اولنان بو مقدارلره « راندمان » ویاخود « تأثیر نافع امثالی» ویا « امثال حاصلات » دینور . [*]

مقاومت هوا سببیله مرمینك سرعت ابتدائیه‌سی کتدکجه تناقص ایلیه‌جکندن مرمینك طوپ قمندن خروجی آننده‌کی قوهٔ زنده یعنی قوهٔ قمیه الك بیوك وهدفه وصولی آننده‌کی قوهٔ زنده یعنی قوهٔ زندهٔ اخیره الك کوچك اولمغله هدفك طوپه اولان مسافه‌سی نقدر بیوك اولور ایسه قوهٔ زنده‌نك مقدار تناقصی اولقدر زیاده اولور . بوکا بناءً مرمینك قوهٔ نفوذیه‌سی یعنی قوهٔ زندهٔ اخیره‌سی ثقلتیله سرعت اخیره‌سنه [مسافه‌یه] تابع اولمق لازم کلور.

بر مرمینك ثقلتنی تزیید ایچون یا طولنی ویا قطرینی یعنی چاپنی و یاخود هر ایکیسنی بیولتمك لازم کلور .

مرمیاتك طوللری — هوا درونده بر صورت منتظمه‌ده حرکت ایلملری ایچون — کندی قطرلرینك یعنی چاپلرینك ٢,٥ : ٣,٥ مثلی اولمق و نهایت ٥ و ٦ مثلی قدر یاپلمق فن بالیستیق اقتضاسندندر [زمانمزده کمال اهمیتله استعمال اولنمغه باشلامش اولان تورپیل دانه‌لری ، نام دیکرله پاره‌لایجی دانه‌لر بش چاپ وروسیه‌ده اولدیغی کبی بعضاً دخی ٦ چاپ طولنده اعمال اولنمقده‌درلر] .

---

[*] قوهٔ زنده وراندمان ایله بونلره متدائر سائر بعض معلومات مخصوصه‌یه اطرافلیجه کسب وقوف ایلمك آرزوسنده بولنانلره فن میخانیك کتابلرینه [محمد عزت بکك فن میخانیك نام کتابنده صحیفه ٢٦٨ و ٢٨٠ نه] و « کلیات فن اسلحه » نام اثریمزك جلد ثانیسنده « تأثیری بالیستق » بحثنه و « چاپی بیوك سریع آتشلی طوپلر » نام اثریمزك نهایتنه مراجعت بیورملرینی توصیه ایده‌رم .

مرمیاتك قطرلرینه كلنجه : بر طوپك چاپی بیودكجه مرمیسنك قطریله طولی بالاده ذكر اولنان نسبتلر اوزره بیویه‌رك مرمیٔ مزبورك ثقاتی پك زیاده بیور ؛ بناءً علیه چاپك جزئی بر مقدار بیومسیله ثقلتك نسبةً پك چوق بیویه‌جكی بی‌اشتباهدر . مع‌هذا چاپك یعنی قطر مرمینك لزومندن زیاده بیومسی و بالخاصه بحریه افواه ناریه‌سی [كمی و ساحل طوپلری] ایچون زمانمزده ۳۰ سانتمتره‌یی تجاوز ایتمسی برخیلی محاذیری داعیدر [بالاده صحیفه ٤٨ و ٨١ ایله مباحث آتیه‌یه مراجعت بیوریله] .

افواه ناریه چاپلرینك بیومسنده‌كی محاذیر

افواه ناریه‌نك چاپی بیودكجه بعض محاذیر تكون ایدركه انلر دخی :

١) — طوپك مدت مدیده طیانه‌مامسی یعنی چاپك بیوكلكی نسبتنده طوپ مدت مقاومتنك ناقصی ،

٢) اعمالنك مصارف كلیه‌یه محتاج اولمسی ،

٣) — هیدرولیك ، الكتریك ترتیباتنه مراجعت ایدلسه دخی غایت بطی حركت ایلمسی دبووجهله سرعت اندامنك ناقصی ،

٤) — دشمن مرمیاتنه بیوك بر سطح عرض ایلمسی دبووجهله مرمیات مزبوره‌دن تحفظ كیفیتنك كوچلشمسی ،

٥) — مرمینك محور طولانیسی اطرافنده‌كی حركتنه نقیصه طاری اولمسی كبی خصوصاتدر .

محاذیر معروضه‌دن هر بری آتیده صره‌سیله شرح و ایضاح ایدلمشدر :

١) — پك زیاده آغر طوپلر مدت مدیده طیانه‌مدقلرندن استعمالدن ساقط اولنجه‌یه دكین بونلرك بلا تهلكه قاچر كره انداخت اولنه‌بیله‌جكلرینی تعیین ایتمك اقتضا ایدر .

خصوص معروض ایچون انكلتره‌ده مهرهٔ مهندسین عسكریه‌دن جنرال « میتلانت » ك آتی الذكر دستوری قوللانلمقده اولوب دستور مذكور بتخصیص بیوك چاپلی ساحل و كمی طوپلرینه تطبیق ایدلمكده‌در .

جنرال میتلانته كوره اسمر پریزماتیق باروتی [چقولاته باروتی] ایله انداخت اولنان طوپلرك مدت عمرلرنده بلا تغیر اجرا ایده‌بیله‌جكلری مجموع انداختلرك عددی :

$$\text{عدد انداخت} = \frac{\text{٢٤٠٠}}{\text{پوص جنسندن چاپ}} - \text{٥٠}$$

دستوریله حساب اولنمقده‌در [*] . بناءً علیه :

[*] بو دستور انكلتره‌ده بحریه‌یه دائر آثار مكمله‌سیله تفرد ایدن « لورد برسسیل » ك كتابندن اخذ اولنمشدر .

١١٠ طونیلاته‌لق [یعنی ١٦ ¼ پوصلق = ٤١,٢٧ سانتمتره‌لك] انکلیز طوپیله جمعاً ٩٥ دفعه انداخت قابلدر،
٦٧ » [یعنی ١٣ ½ » = ٣٤,٢٩ »] » » » ١٢٧ » » »
٤٥ » [یعنی ١٢ » = ٣٠,٥ »] » » » ١٥٠ » » »

واقعا انکلتره‌ده پك بیوك چاپلی افواه ناریه برمدت استعمال اولندقدن صکره نامولری تکرار دلینوب داخللرینه یکیدن بوری کچیریله‌رك ییو آچلمقده ایسه‌ده شو عملیات غایت مشکل ویکیدن طوپ اعمالی قدر مصرفلی اولمغله برابر بونلرك طیانمه مدتلری دخی تناقص ایتمکده‌در .

سابق البیان دستور دولت علیهٔ عثمانیه‌نك بوغاز مدافعه‌سنده استعمال ایلدیکی قروپ اعمالی و چقولاته باروتیله آتیلور ٣٥ چاپ طولنده ٣٥,٥ و ٢٤ سانتمتره‌لك ساحل طوپلرینه تطبیق اولندقده نتایج آتیه استحصال اولنور :

٣٥ چاپ طولنده ٣٥,٥ سانتمتره‌لك [١٣,٩٧ پوصلق] قروپکاری عثمانلی ساحل طوپیله جمعاً ١٢٩ دفعه انداخت اجراسی قابلدر
» » » ٢٤ » [٩,٤ پوصلق] » » » » ٢٠٤ » » » »

٢) — بیوك چاپلی طوپلر بر طاقم قطعات و طبقاتدن متشکل اولمق اوزره صوك درجه‌لرده دقت و اعتنا ایله دوکمه چلیکدن اعمال اولنمقده و ترتیبات مخصوصه ومکمله‌یی وصوك زمانلرده کندولرینی تحریکه مخصوص الکتریق ویا هیدرولیك ترتیباتی حاوی مکمل قونداقلر اوزرلرینه اوطوردلمقده بولندیغندن بونلرك مصارف کلیه‌یه محتاج اولمسی طبیعیدر. [صوك سنه‌لرده ژاپونیا وفرانسه حکومتلرینك فانه فابریقه‌سنه یاپدرمش اولدیغی بعض ساحل طوپلری کبی کندولری اساساً فونتدن معمول اولان و فقط داخلاً چلیك بوری و خارجاً چلیك چنبرلر ایله تقویه ایدلمش بولنان بعض یکی افواه ناریه نسبتاً دها اوجوزدرلر] .

الیوم انکلیز دونماسنده و ساحل استحکاماتنده بولنان اك بیوك چاپلی بعض انکلیز طوپلرینك قیمتلریله اجرا ایده‌بیله‌جکلری مجموع انداختلرك عددی و طوپ اثماننده بهر آتمه نه مقدار اقچه اصابت ایلدیکی مثال اوله‌رق جدول آتیده ارائه اولنمشدر .

جنس آلت ناریه	اثمانی (انکلیز لیراسی)	اجرا ایده‌بیله‌جکی مجموع انداختك عددی	طوپ اثماننده‌ن بهر آتمه اصابت ایدن حصه (انکلیز لیراسی)
١١٠ طونیلاته‌لق [٤١,٢٧ سانتمتره‌لك] انکلیز طوپی	١٦٠٠٠	÷ ٩٥	= ١٧٤
٦٧ » [٣٤,٢٩ »] » »	١٠٩٠٠	÷ ١٢٧	= ٨٦
٤٥ » [٣٠,٥ »] » »	٦٣٠٠	÷ ١٥٠	= ٤٣

١١٠ طونيلاته‌لق [١٦ ½ پوصلق ويا ٤١,٢٧ سانتمتره‌لك] بر انكليز طوپنك سائر مصارفيله برابر بهر انداختنك فيئاتی دخی آتيده ارائه قلنمشدر :

		انكليز ليراسی
٩٠٠ لبره باروت حقنك فيئاتی	=	٧٠
١٨٠٠ لبره ثقلتنده مرمينك فيئاتی	=	٨٠
خرطوج ايچون خام ايپك بزينك فيئاتی	=	٠٣
طوپ اثماننده بهر آتمه اصابت ايدن حصه	=	١٧٤
مع مصارف متفرعه بهر انداختنك فيئاتی	=	٣٢٧

بو اصول اوزره حسابه دوام اولنور ايسه مع مصارف متفرعه بهر آتم فيئاتنك ٦٧ طونيلاته‌لق [٣٤,٢٩ سانتمتره‌لك] بر انكليز طوپنده ١٨٤ و ٤٥ طونيلاته‌لق [٣٠,٥ سانتمتره‌لك] بر انكليز طوپنده دخی ٩٨ سكز انكليز ليراسنه بالغ ورسيده اولديغی كوريلور.

دولت عليهٔ عثمانيه‌نك ساحل استحكاماتيله بعض سفن حربيه‌سنده اليوم موجود و مستعمل اوله‌رق تواريخ مختلفه‌ده قروپ فابريقه‌سندن مبايعه ايدلمش بولنان بيوك چاپلی بعض عثمانلی افواه ناريه‌سی [ساحل وكمی طوپلری] ايله انلرك مهماتنك جنس و فيئاتلری جدول آتيده ارائه قلنمش وجنرال «ميتلانت»ك سابق الذكر دستوری قوللانيله‌رق بو طوپلردن هر برينك و بالخاصه چقولاته باروتيله آتيلانلرك بلاتغير قاچر انداخته تحمل ايده‌جكلری و طوپ اثماننده‌ن بهر آتمه نه مقدار اقچه اصابت ايليه‌جكی حساب اولنه‌رق جدل مذكوره‌كی ستون مخصوصلرينه درج اولنمش اولمغله هر آتم ايچون ايجاب ايدن خرطوج كيسه‌سی ايله طبه و پاره‌له باروتنك اثمانی بهر طوپ ايچون تخمين و تقدير اولنه‌رق مذكور طوپلردن هر بری ايچون تك بر آتمك دولتـه قاچ عثمانلی ليراسنه مال اوله‌جغی بر صورت تقريبيه‌ده تعيين وحساب اولنه‌بيلمك ممكن وسهيلدر :

افواه ناریه	مع مشتملات نامله عثمانلی لیراسی	مع مشتملات قونداق عثمانلی لیراسی	مع قونداق طوپك مجموع فیئاتی لیراسی عثمانلی	مرمیسنك فیئاتی لیرای عثمانی	هر آتم ایچون بریزماتیق باروتی اتلاقی لیرای عثمانی	هر آتم ایچون خرطوج کیسه‌سی ایله باروتك تقریباً اتلاقی (***) لیرای عثمانی	استعمالاتنه گوره بلاتغیر طوپك قاچ اندازه‌ده متحمل اوله‌جغی	طوپ اتلاقنده بر آته اصابت ایدن حصه لیرای عثمانی	براندازه‌نك تقریباً قاچ لیرایه مال
٢٦ چاپ طولنده ١٥ سانتمتره‌لك قروپکاری قلعه وساحل طوپی	١٠٢٣ (*)	٥٣٤,٦ (**)	١٥٥٧,٦	١,٦٧٧٥ سرتدوکم دانه ٠,٩٣٥ مع طپه میللی دانه ١.٢٠١ مع طپه شراپنل	١,٢٤٨	٠,٣٧	٣٥٠	٤,٤٥	٧,٧٤
٢٢ چاپ طولنده ٢١ سانتمتره‌لك قروپکاری ساحل طوپی	٢١٧٨ (*)	٩٠٣,٤ (**)	٣٠٨١,٤	٤,٠٤٢٥ سرتدوکم دانه ٢,٢٨٢٥ مع طپه میللی دانه ٢,٨٢١٥ مع طپه شراپنل	٢,٦٥٢	٠,٨٥	٢٥٠	١٢,٣	٩,٨٤
٢٢ چاپ طولنده ٢٤ سانتمتره‌لك قروپکاری ساحل طوپی	٢٩٧٠ (*)	٩٩٠ (**)	٣٩٦٠	٥,٠٠٥ سرتدوکم دانه ٣,٠٢٥ مع طپه میللی دانه	٣,٧٦٥	١,١٢	٢٠٤	١٩,٤	٩,٢٩
٣٥ چاپ طولنده ٢٤ سانتمتره‌لك قروپکاری ساحل طوپی	مع قونداق و تفرعات	و ادوات	٦٨٤٤,٧	١٠,٠١ سرت دوکم دانه ٢٠,٦٦ چلیك دانه	١٦,٥٠ چقولاته باروتی	٢,٢٧	٢٠٤	٣٣,٥	٢,٩٣
٢٢ چاپ طولنده ٢٦ سانتمتره‌لك قروپکاری ساحل طوپی	٤٦٢٨,٢ (*)	١١٧٩,٧٥ (**)	٥٨٠٨	٦,٢١٥ سرت دوکم دانه ٤,٠١٥ مع طپه میللی دانه	٥,٤٤	١,٣٩	١٩٠	٣٠,٦	٣,٦٥
٢٢ چاپ طولنده ٢٨ سانتمتره‌لك قروپکاری ساحل طوپی	٥٨٢٤,٥ (*)	١٥٦٩,١٥ (**)	٧٣٩٣,٧	٧,٤٨ سرت دوکم دانه ٤,٧٣ مع طپه میللی دانه	٧,٠٢	١,٧٧	١٦٨	٤٤	٠,٢٧
٣٥ چاپ طولنده ٣٥,٥ سانتمتره‌لك قروپکاری ساحل طوپی	مع قونداق و تفرعات	و ادوات	٢٨٤١٣,٦	٢٤ سرت دوکم دانه ٧٠ چلیك دانه	٥٠,٢٥ چقولاته باروتی	٥,١٤	١٢٩	٢٢٠,٢	٣٤٦
٤٠ چاپ طولنده ١٥ سانتمتره‌لك سریع آتشلی قروپ طوپی	مع قونداق وتفرعات	و ادوات	٤١ ٥	٦,٤٧ چلیك دانه ١.٧٦ مع طپه دانه	بر آتمك فیئاتی	١١,٣٧	٣٥٠	١١,١٣	٩,٥٧

(*) — چلیك و تیموردن معمول قونداغیله معاً بولنمق وکافه‌سی قروپ اصولنده یاپلمق اوزره دوکمه چلیکدن معمول چنبرلی قوبروقدن طولار طوپ نامله‌سی.

(**) — ساحل استحکام قونداغی و دوشمه طاقمی و تکرلکلر آلتنده‌کی تیمورله مشتملات سائره معاً قونداق.

(***) — ١٥ سانتمتره‌لك میللی دانه‌لره مخصوص طپه‌لر لیرا یوز غروشدن یدیشر غروشه، کاغد فونیه‌لرك بهری ٠,٤٢ غروشه، عادی پریزماتیق باروتنك بر قیه‌سی ١١,٧٦ غروشه، ششخانه طوپ باروتنك بر قیه‌سی ١٠,٧ غروشه، ١٥ سانتمتره‌لك سریع آتشلی طوپ مرمیاتی پارچه باروتنك بر کیلوسی ٢٢,١٤ غروشه، خرطوج کیسه‌لرینه مخصوص خام ایپك بزینك بر یوز متره‌سی ٢٠٨ ویا ٦٠٢ غروشه‌در.

— استطراد —

سواحل مدافعه‌سنده و کمیلرده مستعمل جدید بعض افواه ناریه و مالزمهٔ حربیه‌نك فیئاتلری اتمام ملاحظاته خادم اولمق اوزره آتی‌یه درج ایدلمشدر .

	بلامهمات بر عددینك فیئاتی لیرای عثمانی
٤٥ چاپ طولنده ١٢ سانتمترهلك سریع آتشلی کمی طوپی	٣٠١٥
» » » ١٥ » » » »	٤١٠٥
٣٥,٥ سانتمترهلك ساحل طوپنك ـ شراپنل مسکتلریله‌دانه پارچه‌لرینه قارشو ـ ستر و محافظه‌سنه مخصوص چلیك سپرلك	٣٥٥٠
٣٤ » » » » » » » » »	٢٣٤٠
سواحل مدافعه‌سنده مستعمل الکتریق فناری	١٧٥٠
سواحل مدافعه‌سنه مخصوص ٤٠ چاپ طولنده ایکی عدد ٣٠,٥ سانتمترهلك طوپی حاوی دوار زرهلی قله	٧٠ ٠٠٠

٣) — **بیوك چاپلی افواه ناریه غایت بطی حرکت ایلرلر :** فی الحقیقه موضوع بحث اولان آغر طوپلر [آغر کمی و ساحل افواه ناریه‌سی] هیدرولیك ویا الکتریق ترتیباتی ایله متحرك اولدقلری حالده [*] کرچه سرعت انداخت بر درجه‌یه قدر تزاید ایسه‌ده بو صورتله متحرك افواه ناریه‌نك اقسام مهمه‌سندن برنده وقوعه کله‌جك جزئی بر بوزوقلق وقت حربکی الك مهم و نازك بر زمانده تکمیل طوپك استعمالدن سقوطنی مستلزم اوله‌جغندن و سائط مذکوره‌یه یکده امنیت و اعتماد اولنه‌میه‌جنی کبی افواه ناریهٔ مذکوره ال ایله تحریك واستعمال اولنور نوعدن اولدقلری حالده حرکتلری پك بطی اوله‌رق بو وجهله ال ایله تحریك ایدیلن آلات ناریهٔ جسیمه ایله اثنای حربده همان یارم ساعته قریب بر مدتده و نسبیاً بر آز کوچك اولنلریله یکرمی یکرمی بش دقیقه‌ده آنجق بر دفعه اجرای انداخت اولنه‌بیلمکده‌در .

٤) — **بیوك چاپلی افواه ناریه دشمن مرمیاتنه بیوك برسطح عرض ایلدیکی** اجلدن بوکبی جسیم طوپلری دشمنك نظرندن و انداخت ایلیه‌جکی مرمیاتك تأثیرات مخربه‌سندن ستر و محافظه ایلمك مشکلدر .

انکلیزلرك ١١٠ طونیلاته‌لق [٤١,٢٧ سانتمترهلك] ، ٦٧ طونیلاته‌لق [٣٤,٢٩ سانتمترهلك] ،

---

[*] روسیه حکومتنك بحرسیاهده انشا ایتدیرمش اولدیغی « چشمه » ، « سینوب » ، « قتارینه » نام جسیم زرهلیلرینك بهرنده بولنان دردر قطعه قروپ فابریقه‌سی معمولاتندن ٣٠,٥ سانتمترهلك [٥٠ طونیلاته‌لق] طوپلر هیدرولیك ترتیباتی ایله بذاته متحرکدرلر .

٤٥ طونيلاته‌لق [٣٠,٥ سانتمتره‌لك] جسيم كمی طوپلری كبی بيوك طوپلر « باربت — توره‌ل » دنيلان باربطه‌لی قله‌لر داخلنده بولندقلری زمان بيله جسامتلری اقتضاسی يالكز آتش وضعيتنده دكل بلكه طولدورمه زماننده دخی دشمن مرمياتنه بيوك بر هدف عرض ايتمكده‌درلر :

مثال اوله‌رق انكلتره دولتنك « بنبو » نام زرهليسی درننه موضوع ١١٠ طونيلاته‌لق [٤١,٢٧ سانتمتره‌لك] طوپ نظر تدقيقه آلنور ايسه آتش وضعيتنده تخميناً ١٧٥ و طولدرمه وضعيتنده دخی ١٤٠ قدم تربيعنده بر سطحك افقی آتشه معروض قاله‌جغی كوريلور. سطح مذكورك لااقل ٤٠ قدم تربيعنده بر قسمی ٣٠ لبره‌لق سريع آتشلی بر طوپه [يعنی ١٣,٦٠٨ كيلوغرام ثقلتنده مرمی آتان تقريباً ١٠ سانتمتره‌لك سريع آتشلی برآلت ناريه‌يه] ١٠٠٠ يارده [٩١٤,٣٨ متره] مسافه‌دن بك اعلا بر هدف اولمغله بالسهوله دوكيله‌بيلور . [*]

انكلتره بحريه نظارتی طرفندن ترتيب اولنان صوك پروغرامده سفن حربيه ايچون تخصيص قلنان اك آغر طوپلر ١٣½ پوص [٣٤,٢٩ سانتمتره] مقداری برچاپی و٦٧ طونيلاته ثقلتی تجاوز ايتمامكده ايسه‌ده بو طوپ بيله سفن حربيه ايچون آغردر ؛ چونكه يكی اصولده ١٢ پوصلق [٣٠,٥ سانتمتره‌لك] بر طوپك سرعت قيمه‌سی ١٩٠٠ : ٢٠٠٠ قدم [٥٨٠ : ٦١٠ متره] اولديغی كبی مزبور طوپ ١٥٠٠ لبره [تقريباً ٦٨٠ كيلوغرام] ثقلتنده بر مرمی انداخت ايلديكندن زمانمز سفن حربيه‌سی ايچون هرحالده كافيدر . آلت ناريهٔ مذكوره مرميسنك قوهٔ نفوذيه‌سی [يعنی زره الواحنه درجهٔ نفوذی] ١٠٠٠ يارده [٩١٤,٤ متره] مسافه‌ده ١١٠ طونيلاته‌لق [٤١,٢٧ سانتمتره‌لك] طوپ مرميسنك قوهٔ نفوذيه‌سنه مساويدر. [بالاده صحيفه ٤٨ و ٨١ مراجعت] .

(٤) — قوهٔ نفوذيه مرمينك قطرينه تابعدر :

مرمينك قطری بيودكجه هدفه دخولی كيفيتی كسب مشكلات ايلر ؛ بوندن بشقه قطر مذكور بيودكجه طوپك چاپی بيويه‌جكندن طوپ كسب جسامتله آغرلشه‌رق چاپ بيوديكی وقتده تكون ايده‌جكی بوندن اقدم بيان و تعداد اولنان محاذير عديده حصوله‌كلور .

(٥) — زره الواحنه مرمينك نفوذی ثقلتنه تابعدر :

زره دلمكه مخصوص معلوم القطر مرميات ايچون اك اويرشلی و مناسب ثقلتك $\frac{ب}{ر}$ نسبتی واسطه سيله تعيينی اقتضا ايتمكده اولوب انكلتره‌ده صورت مخصوصه‌ده تشكل ايدن طوپجی قوميسيونی طرفندن

[*] بريارده = ٠,٩١٤٣٨ متره‌يه، بر انكليز قدمی = ١٢ پوصه، ١ پوص = ٢٥,٤ ميلتره‌يه ، ١ لبره = ٤٥٣,٥٩ غرامه يعنی بر ليوره‌يه مساويدر .

ایدیلن تجربیات وتدقیقات نتیجه‌سی اوله‌رق نسبت مذکوره قیمتنك ٠,٤ : ٠,٥ قدر اولمسی لازم کلدیکی تبین و تحقق ایلمشدر . بنابرین معلوم القطر مرمیات ثقلتنك :

$$\frac{ن}{ر^{٣}}\ (٠,٤ : ٠,٥)$$

افاده‌سیله تعیین وحساب ایدلمسی اقتضا ایدر. بو افاده‌ده ن مرمینك لبره جنسندن ثقلتی ، ر دخی پوص جنسندن قطرینی ارائه ایدر .

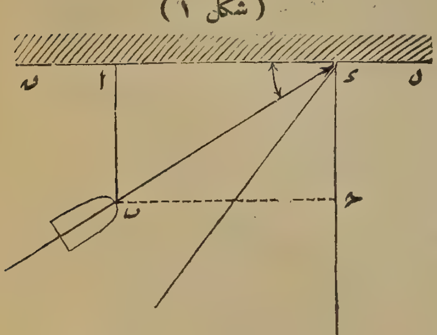
بو حالده ٦ پوصلق [١٠,٢٤ سانتمتره‌لك] انکلیز طوپنك زره دلمکه مخصوص مرمیسنك ثقلتی ٨٧ لبره‌دن دون اولمامق اقتضا ایدر [وچونکه $\frac{ن}{ر^{٣}}$ = ٠,٤ آلندیغی حالده ن = ٨٦,٤ ویا ٨٧ و $\frac{ن}{ر^{٣}}$ = ٠,٥ آلندیغی حالده ن = ١٠٨ لبره اولمق لازم کلور].

عین باروت حقیله انداخت اولنان عین چاپده بری خفیف و دیکری آغر ایکی مرمیدن خفیف مرمینك سرعت فیه‌سی [سرعت ابتدائیه‌سی] زیاده اوله‌رق یاتیق محرك رسم ایلدیکندن مرمئ مزبورك قیصه مسافه‌لرده تأثیری زیاده اولور ؛ آغر مرمی‌یه کلنجه واقعا بونك سرعت فیه‌سی نسبةً دها کوچك اولور ایسه‌ده مقاومت هوا بونك اوزرینه دها آز مؤثر اوله‌جغندن مرمئ مذکورك دخی اوزون مسافه‌لرده تأثیری زیاده اولور . بو حالده زره الواحی علیهنه استعمال اولنه‌جق طوپلر ایچون بری خفیف و دیکری آغر اوله‌رق ایکی جنس مرمی بولندیرلمسی و بونلردن خفیف مرمینك قوۀ زنده‌سی هانکی مسافه‌لرده آغر مرمی قوۀ زنده‌سندن زیاده ایسه اول مسافه‌لرده خفیف مرمی قوللانلمسی فوائد عظیمه‌یی موجب اوله‌جغی بی اشتباهدر .

(٦) — قوۀ نفوذیه مرمینك هدفه اصابتی آننده‌کی استقامتنه تابعدر :

مرمینك هدفه ناظماً اصابتنده قوۀ نفوذیه‌سی اك زیاده اولوب میل نقدر تزاید ایدر ایسه قوۀ مذکوره اولقدر تناقص ایدر: فی‌الحقیقه (شکل ١)ده ارائه اولنان ن ل لوحه‌سنه هر هانکی بر قوتله ب د استقامتنده تأثیر ایدن مرمینك قوۀ زنده‌سی ایکی‌یه تفریق اولنور ایسه بوقوتلردن بری ب ج ودیکری ا ب = ج د اولور. ب ج د مثلثنك مطالعه‌سندن مستبان اوله‌جغی اوزره ب ج قوتنك زرهه تأثیری اولمدیغندن مرمی یالکز ج د قوتیله لوحه‌یه نفوذ ایدر وشو صورتله مائلاً کلدیکی وقتده قوۀ نفوذیه‌سنك تناقص ایده‌جکی و میل تزاید ایتدکجه مذکور قوتك اول نسبتده آزاله‌جغی تظاهر ایلر .

(شکل ١)

میل معروضك یعنی محور مرمی ایله سطح هدف آره‌سنده‌کی اصابت زاویه‌سنك حد غایه‌سی اولجه بیان اولندیغی اوزره بیضی رأسلی مرمی ایچون ٤٠° و مستوی رأسلی مرمی ایچون دخی ٣٠° اولوب میل مذکور مقادیر مسروده‌یی تجاوز ایلدیکی صورتده مرمی سکه‌رك هیچ بر فائده حاصل ایده‌مز .

۳ — مرمیاتك زره الواحنه نفوذلری و الواح مذكورهنك دلنمسی حساباتنه مخصوص قواعد و دستورات

مرمیاتك زره الواحنه مقدار نفوذلرینی و الواح مذكورهنك آنلرله دلنوب دلنهمیهجكنی بالحساب تعیین ایچون دول مختلفه طوپچیلری نزدنده الیوم پك چوق دستورلر، اصوللر موجود و مستعمل ایسهده بونلردن اك زیاده مستعمل اولنلرینك بر وجه آتی ذكر و بیانی مناسب كورلمشدر:

(۱) — «نوبل»ك دستوری

انكلتره طوپچی پولیغونلرنده زره دلمه حساباتنده استعمال اولنان دستور انكلیز طوپچی ارباب اختصاصندن مستر «نوبل» طرفندن ترتیب اولنمش و هر طرفده شهرت بولمشدر. بو دستور بروجه آتیدر:

دلینهجك زره لوحهسنك پوص جنسندن ثخنی ے ایله ارائه اولنور ایسه

$$ے = \sqrt[۱,۶]{\frac{د}{۲.۰۵۳}}$$

اولور. بو دستورده د مرمینك مقطع عرضانی محیطنك بهر پوص مربعنه اصابت ایدن قدم طون جنسندن قوهٔ زنده اولوب بو دخی:

$$د = \frac{ن \times و^{۲}}{۲۲٤۰ \times \sqrt{\pi} \, ح \, ر^{۲}}$$

دستوریله حساب اولنور. شو افادهده ر چاپی وبناءً علیه π ر مقطع محیطنی، ن لبره جنسندن مرمینك ثقلتنی، و قدم جنسندن مصادمه زمانندهكی سرعتی یعنی سرعت تصادمیهیی، ح جاذبهٔ ارضك ۳۲,۱۹ قدم ویا ۹,۸۰۸ مترهیه مساوی اولان مقدار تعجیلنی ارائه ایدر [افادهٔ سابقهدهكی ۲۲٤۰ امثالی قدم لبرهنك قدم طونهیه تحویلندن منبعث بر رقمدر (*)].

[*] بر قدم طون ۲۲٤۰ قدم لبرهیه ویاخود ۱,۰۱٦ متره طونه مساویدر. روسیه و انكلتره سفن حربیهسنده مستعمل بر طاقم طوپلره متعلق بعض تحویلات وحساباتده باعث سهولت اولمق اوزره واحددن طقوزه قدر اولان متره طونلرك قدم طون جنسندن وعین صورتده قدم طونلرك متره طون جنسندن قیمتلری جدول آتی یه قید واملا ایدلمشدر.

قدم طون	متره طون	قدم طون	متره طون
۱	۳,۲۲۹۱	۱	۰,۳۰۹۷
۲	٦,٤٥٨۱	۲	۰,٦۱۹٤
۳	۹,٦۸۷۲	۳	۰,۹۲۹۱
٤	۱۲,۹۱٦۲	٤	۱,۲۳۸۸
٥	۱٦,۱٤٥۳	٥	۱,٥٤۸٤
٦	۱۹,۳۷٤۳	٦	۱,۸٥۸۱
۷	۲۲,٦۰۳٤	۷	۲,۱٦۷۸
۸	۲٥,۸۳۲٤	۸	۲,٤۷۷٥
۹	۲۹,۰٦۱٥	۹	۲,۷۸۷۲

(٢) – جنرال «میتلانت»،ك دستوری

$$ے = \frac{و}{٦٠٨,٣} \sqrt{\frac{ق}{ر}} - ٠,١٤ ر$$

بو دستورده ے دلینه‌جك زره لوحه‌سنك پوص جنســندن ثخنی، ر كذلك پوص جنسندن چاپی، و لبره جنسندن ثقلت مرمی‌یی، و قدم جنسندن سرعت تصادمیه‌یی ارائه ایدر.

(٣) – آمریقا دولتنك بحریه پولیغوننده مستعمل اولان دستور

$$ے = \left(\frac{د}{٠,٨٦}\right)^{\frac{١}{٢,٠٣٥}}$$

بو دستورده ے كمیتی دلینه‌جك زره لوحه‌سنك پوص جنسندن ثخنی ارائه ایدر. افادهٔ مزبوره‌دكی د كمیتی كافی السابق $د = \frac{ب و^{٢}}{٣٢ \pi \sqrt{ر} \times ٢٢٤٠}$ افاده‌سیله تعیین و حساب اولنور.

دستور مذكور ایله تعیین اولندیغنه كوره قویروقدن طولار ٦ پوصلق [١٥ سانتمتره‌لك] انكلیز طوپنك ١٠٠ لبره [٤٥ كیلوغرام] ثقلتنــده اولان مرمیسی ٢٠٠٠ قدم [٦٠٠ متره] سرعت تصادمیه [سرعت اخیره] ایله ١٢,٥٢ پوص [٣١,٧٥٠ سانتمتره] ثخننده بر دوومه تیمور لوحه‌سنی دلمكه مقتدردر.

(٤) – جنرال «میتلانت»، ك ایكنجی دستوری

انكلتره جنراللرندن «میتلانت» زره دلمه حســاباتی ایچون — قوهٔ مقاومتك مرمینك مقطع عرضانیسی دكشدكجه تخلف ایتدیكنه نظراً — برایكنجی دستور ترتیب وتنظیم ایلمشدركه اوده شوشكلده‌در:

$$ے = \frac{د}{١٤,٨٧}$$

بودستورده ے كمیتی دلینه‌جك زره لوحه‌سنك ثخنی ارائه ایدر و د كمیتی $د = \frac{ب و^{٢}}{٣٢ \pi ر^{٢} \times ٢٢٤٠}$ دستوریله تعیین و حساب ایدیلور.

(٥) – قروپ فابریقه‌سنك «میپن» پولیغوننده مستعمل دستور

قروپ فابریقه‌سنك «میپن» پولیغوننده زره دلمه حساباتی ایچون استعمال‌اولنان دستور مذكور فابریقه‌نك سر مهندسی موسیو «غروس» طرفندن ترتیب ایدلمش اولوب شكل آتی‌یی حاویدر:

$$ے = \sqrt[٤]{٢ ر (١٠ \times د)^{٣}}$$

بودستورده ے دلینه‌جك زره لوحه‌سنك سانتمتره جنسندن ثخنی. ر مرمینك سانتمتره جنسندن قطری،

د مرمینك مقطع سطحنك بهر سانتمتره مربعنه اصابت ایدن متره طون جنسندن قوهٔ زنده مقداریی ارائه ایلر .

مزبور زنده قوتنك حسابنده $\text{د} = \frac{\text{ى و}^{٢}}{٢ \text{ ج } \pi \text{ ن}^{٢} \times ١٠٠٠}$ دستوری استعمال اولنوب بوراده ى کیلوغرام جنسندن مرمینك ثقلتی، و متره جنسندن سرعت مرمی‌یی، ج جاذبهٔ ارضك مقدار تعجیلنی، ن نصف قطر مرمی‌یی ارائه ایدر .

(٦) — فرانسه‌ده و بالخاصه «هوچکیس» پولیغوننده استعمال اولنان دستور

$$\text{ے}^{١,٥} = \frac{\text{و}^{٢}}{(١٩٠٠)^{٢} \frac{\text{ر}}{\text{ى}}}$$

بو دستورده ے دسیمتره جنسندن دلینه‌جك زره لوحه‌سنك ثخنی، و متره جنسندن سرعت تصادمیه‌یی، ر دسیمتره جنسندن قطر مرمی‌یی ، ى کیلوغرام جنسندن ثقلت مرمی‌یی ارائه ایدر .

(٧) — روسیه جنراللرندن «فرولوف»ك دستوری

روسیه جنراللرندن «فرولوف»ك زیرده‌کی دستوری بسیط و سهل الاستعمال اولدیغی کبی بالاده اعطا اولنان دستورلرك کافه‌سندن زیاده — باخصوص ثخین زره الواحی حقنده — صحته غایت قریب نتایج اعطا ایتمکده‌در . دستور مذکور زره لوحه‌سنك ثخننه کوره آتی الذکر ایکی شکلده‌در :

١) — {٢٥ پوصه قدر ثخین زره الواحی ایچون} :

$$\text{ے} = \frac{\text{ف}}{٥٧٦}$$

بو دستورده ف کمیتی $\text{ف} = \frac{\text{ى و}}{٢ \text{ ر}}$ افاده‌سیله حساب اولنور ؛ بو افاده‌ده ى کمیتی لبره جنسندن مرمینك ثقلتی ، و قدم جنسندن سرعت تصادمیه‌یی ، ر قطر مرمی‌یی ارائه ایدر. ف مقدارینه جنرال «فرولوف» طرفندن «قوهٔ نفوذیه‌نك شدتی» نامی اعطا اولنمشدر .

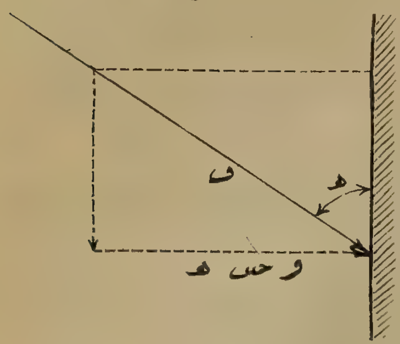
٢) — {٢,٥ پوصه‌دن زیاده ثخین اولان زره الواحی ایچون} :

$$\text{ے} = \frac{\text{ف}}{٤٠٠}$$

شو دستورده ف کمیتی طبق بالاده‌کی کبی حساب اولنوب قوهٔ نفوذیه‌نك شدتنی ارائه ایدر . بو دستور ایله تعیین اولندیغنه کوره قوریوقدن طولار ٦ پوصلق [١٥ سانتمترهلك] انکلیز طوپنك ١٠٠ لبره [٥٥ کیلوغرام] ثقلتنده اولان مرمیسی ٢٠٠٠ قدم [٦٠٠ متره] سرعت تصادمیه ایله ١٢,٣٨ پوص [٣١,٤٤ سانتمتره] ثخننده بردوومه تیمور لوحه‌سنی دلمکه مقتدردر [امریقا دولتنك بحریه پولیغوننده مستعمل دستوره کوره بوندن اول ١٢,٥٢ پوص (٣١,٧٥٠ سانتمتره) بولنمش ایدی] .

زره الواحی اوزرینه مائلاً اجرای آتش ایلدیکی حالده مرمی زره لوحه‌سنه حین تصادمنده —حرکت دورانیه‌دن وکیرو قسمنك ایلری کتمك ایستمسندن طولایی — دونه‌رك استقامت ناظمه‌یه قریب بروضعیتده درون لوحه‌یه نفـوذ ایلمکده‌در . بوحالده مرمینك ناظماً سرعتی = و . جب ه اولمغله (شکل ٢) اشـبو افاده سابق‌الذکر جنرال «فرولوف »ك قوهٔ نفوذیه‌نك شـدتی دسـتورنده محلنه وضع اولنديقده :

شکل ٢

ف = ب . و . جب ه / ر٢

استحصال اولنور .

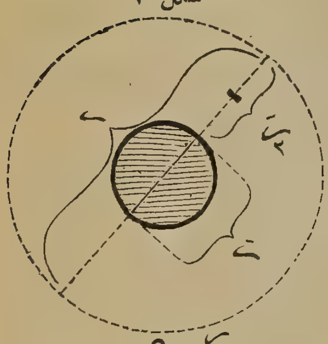
(٨) — آمریقا حکومات متحده‌سی ملازملرندن (٢)
«واوه‌ر» نام ضابطك دستورلری [*] (١)

آمریقا ملازملرندن مستر «واوه‌ر — Weaver » نام ضابطه کوره بر زره لوحـه‌سنی دلمك ایچون ایجاب ایدن قوهٔ زنده — مرمی لوحه‌یه ناظماً اصابت ایلدیکی حالده — دستور آتی ایله حساب اولنور :

ف = ب و٢ / ٢ج = ١٣,٨٢ ق٢ د٢ ط (١)

ف = کیلوغرامتره جنسندن قوهٔ زنده
ب = کیلوغرام جنسندن ثقلت مرمی
و = مصادمه زماننده‌کی سرعت اخیره
ج = جاذبهٔ ارضك مقدار تعجیلی
د = سانتمتره جنسندن قطر مرمی
ط = سانتمتره جنسندن چلیك لوحه‌نك ثخنی

شکل ٣

دستور مزبورده بولنان ق کمیتنه کلنجه کمیت مذکوره قرص مقاومت قطریله قطر مرمی بینـنـده‌کی نسبتی ارائه ایدر (شـکل ٣) و آتی‌الذکر دستور واسطه‌سیله حساب اولنور :

ق = ٣,١٢٥ + ٠,٠٤٣٣٠٧ (د − ط) (٢)

مرمی زره لوحه‌سنی دلوب کچدیکی صره‌ده یالکز طوغریدن طوغری‌یه چارپدیغی معدن قسمی اوزرینـه اجرای تأثیر ایلمیوب متحدالمرکز بر منطقه اوزرنـه دخی اجرای تأثیر ایلرکه منطقهٔ مزبوره

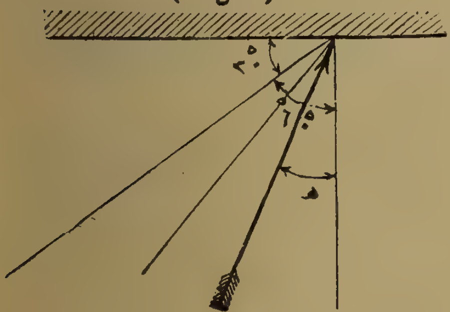
[*] بو دستورلر ضابط موی‌الیهك «ساحل طوپلری وچلیك زرهلر» نامیله آمریقا طوپجی مجموعهٔ فنونده نشر ایتدیکی برمقاله‌سندن مقتبسدر [رەوو دولارمه‌بلژ — اون‌سکزنجی سنه — جلد ٥ — صحیفه ١٥٧ مراجعت].

جهت حركتده اوله‌رق قسماً جر ايدلمش بولنور ؛ اشبو منطقه مرمينك آچديغى دليكك كنارلرندن اعتباراً تقريباً ايكى چاپ مقدارى مسافه‌يه قدر دائره وى اوله‌رق ممتد اولور و بو سببدن منطقهٔ مزبوره‌يه «قرص مقاومت» دينلور [شكل ۳ مراجعت اولنه]. مذكور منطقه‌نك عكس التأثيرى نفوذ خصوصنه لوحه‌نك قارشو قويديغى مقاومته اشتراك ايلر .

۱۸۹۰ و ۱۸۹۱ سنه‌لرنده آمريقاده اجرا اولنان تجربه‌لره نظراً مرمينك تأثيرى ۱۵ سانتمتره چاپ ايچون ۲۲,۵ و ۲۰ سانتمتره چاپ ايچون ۲۷,۵ سانتمتره مقدارى بر مسافه‌يه قدر ممتد اولور ، تأثير مذكور لوحه ثخننده بر قرص اوزرينه منتشر اولوركه اشبو قرص قطر مرمينك ۶ ¼ مثلى بر قطره مالكدر. ايشته ضابط مومى‌اليهك «قرص مقاومت» تعبير ايلديكى قرص بوندن عبارتدر .

شمدى دخى مرمينك ناظماً اصابت ايتميوبده مائلاً اصابت ايتديكنى يعنى عملياتده همان عمومى اولان حالى نظر مطالعه‌يه آله‌لم (شكل ٤):

(شكل ٤)

بالتجربه مثبتدركه محرك لوحه خط ناظمى ايله احداث ايلديكى زاويه ٦٠ درجه‌دن بيوك اولور [يعنى زاويهٔ اصابت افقى ٣٠ درجه‌دن دون بولنور] ايسه مرمى لوحه‌يه نفوذ ايده‌ميه‌رك سكر . اكر اشبو زاويهٔ غايت ايله ناظماً دلمه آره‌سنده نفوذك دوچار اولديغى مقدار ضياعك بر سياقده بولنديغى فرض ايديلور ايسه مقدار مذكور هر درجه ايچون يوزده ۱,۷ دن عبارت اولور .

اكر ناظماً اصابتده‌كى عمق نفوذى [دلينه‌جك زره لوحه‌سى ثخنى] ط ايله و خط ناظمله محدث هـ مقدارى زاويهٔ اصابت تحتنده‌كى عمق نفوذى [دلينه‌جك زره‌لوحه‌سى ثخنى] دخى ط‌' ايله كوستررايسه‌ك:

$$ط' = ط - ٠,١٧٠\, هـ\, ط$$

استحصال اولنور . اشبو معادله‌ده ط حل اولندقده :

$$ط' = (١ - ٠,١٧٠\, هـ)\, ط$$

$$ط = \frac{ط'}{١ - ٠,١٧٠\, هـ}$$

بولنوب (١) معادله‌سنده محلنه وضع اولندقده مائلاً مصادمه حالنه متعلق دستور استحصال ايديلوركه او دخى آتيده اعطا قلنمشدر :

$$ف_{هـ} = ١٣,٨٢\, ق^{٢}\, و^{٢}\, \frac{ط'}{١ - ٠,١٧٠\, هـ} \qquad (٣)$$

بو دستورده ط ١٢،٥ ، ١٥ ، ١٧،٥ ، ٢٠ ، . . . . . و نهایت ٥٠ سانتمتره قیمتلری و ﻫ زاویه‌سنه قیمت واسطیه‌اولان ۳ْ قیمتی ویریلورو، کمیته دخی متعاقباً ۲۰ و ٢٥ و ٣٠ و ٤٠ سانتمتره قیمتلری اعطا قلنور ایسه جدول آتی حصوله کلیرکه بو جدول سفن حربیه اقسام مختلفه‌سنك ستری ایچون کثرتله استعمال‌قلنان چلیك لوحه‌لری دلمك ایچون آمریقا حکومتی نزدنده قوللانیلان ساحل طوپلری مرمیاتنك مصادمه آننده حائز اولملری لازمکلان قوهٔ زنده‌لری اعطا و اشعار ایدر .

لوحه‌لرك ثخنی سانتمتره	٢٠ سانتمتره‌لك مرمی تونومتره	٢٥ سانتمتره‌لك مرمی تونومتره	٣٠ سانتمتره‌لك مرمی تونومتره	٤٠ سانتمتره‌لك مرمی تونومتره
١٢،٥	١١٥٦	١٥٣٢	١٨٤٥	»
١٥،٠	١٤٦٣	١٩٩٨	٢٤٢٥	»
١٧،٥	١٨٨١	٢٥٢٧	٣٠٧٩	»
٢٠،٠	٢٣١٠	٣٠٩٦	٣٨٣٧	»
٢٢،٥	٢٧٨٥	٣٧٧٩	٤٦٧٧	»
٢٥،٠	»	٤٥١١	٥٦١٥	»
٢٧،٥	»	٥٣١٩	٦٦٥٣	»
٣٠،٠	»	»	٧٧٩٧	١٠٢٢٩
٣٢،٥	»	»	٩٠٥٠	١٢٠١١
٣٥،٠	»	»	»	١٣٩٧٤
٣٧،٥	»	»	»	١٦١٢٨
٤٠،٠	»	»	»	١٨٤٨٠
٤٢،٥	»	»	»	٢١٠٤٢
٤٥،٠	»	»	»	٢٣٨٢٢
٤٧،٥	»	»	»	٢٦٨٢٥
٥٠،٠	»	»	»	٣٠٠٦٤

شو دخی خفی اولمیه‌که «مستر واوه‌ر»ه کوره اك یکی موده‌ده اولان زره‌لی سفائن حربیه اوچ مختلف ثخنده چلیك‌زره اورتویه مالکدرلرکه انلردن :

برنجیسی — ٤٥ : ٥٠ سانتمتره زره تخنیدرکه سفائنك صو کسیمی زره‌لرینه مخصوصدر ؛

ایکنجیسی — ١٠ : ١٥ سانتمتره زره تخنیدرکه سفائنك اقسام متوسطه زره‌لرینه مخصوصدر؛

اوچنجیسی — ٦ : ٩ سانتمتره زره تخنیدرکه سفائن حربیه‌نك کوکرته‌لرینه مخصوصدر .

سابق‌الذکر زره‌لردن برنجی نوع زره‌لری دلمك، تخریب ایلمك ایچون ٤٠ سانتمتره‌لك طوپ مثللو اك قوتلی طوپلر لازمدر. متوسط زره‌لر ایچون ٢٥ و ٣٠ سانتمتره‌لك طوپلر کفایت ایدوب بو نوع زره‌لر ایچون ٢٠ سانتمتره‌لك طوپ انجق ناملوسی ٥٠ چاپ طولنده بر ناملویه تحویل قلنه‌رق تأثیر وقوتی تزیید قلندیغی تقدیرده مؤثر اولور .

سفن حربیه کوکرته‌لرینك زره اورتولرینه‌اجرای تأثیر قلنمق ایچون أبوسلر و هاوئلر استعمالی لازمکلور ؛ زیرا ۲۰ سانتمتره‌لك طوپك زاویهٔ سقوطی ۵۵۰۰ متره مسافه‌ده یالکز ۱۰ درجه و ۳۷۰۰ متره مسافه‌ده ایسه آنجق ٥ درجه‌در . و الحاصل سفائنك زرهله مجهز اولمیان اقسامنه هجوم ایچون ۱۰ : ۱۵ سانتمتره‌لك سریع آتشلی طوپلرك استعمالی لازمکلور .

تنبیه — آمریقالی ملازم « واوه‌ر » ك فکر و مطالعه‌سی بالاده تحریر ایدلمش اولوب زرهلره قارشو انتخاب ایتدیکی چاپلر آوروپا طوپچی مهندسین مشهوره‌سی اقوال جدیده‌سنه یکدیکرینه توافق ایتمیه‌جك صورتده بیوك کورنمکده اولوب بونك ایسه موی‌الیهك مطالعاتنی صرف چلیکدن و باخصوص صوك زمانلرده نیکللی چلیکدن اعماله باشلانان زره لوحه‌لرینه قارشو بسط وبیان ایتمسندن واحتمالکه آمریقا طوپلرینك آوروپا افواه ناریهٔ جدیده‌سی درجه‌سنده مؤثر اولمامسندن انبعاث ایلدیکی ظن وتخمین اولنور ؛ مع‌هذا دول مختلفهٔ بحریه نزدنده الیوم بتون قرووازورلری اکثر زرهلی سفن حربیه‌یی تسلیح وتجهیز ایدن ووسطی ثخنده زره لوحه‌لرینه مؤثر اولان ۱۰ : ۱۵ سانتمتره چاپنده یعنی بیوك چاپده سریع آتشلی طوپلری سفائنك یالکز زرهسز محللرینه قارشو استعماله حصر ایتمسی بزجه غرائبدندر .

(۹) — مرمیاتك زره الواحنه اولان مقدار نفوذلرینك آلمانیاده مستعمل بر اصول مخصوص ایله تعیین وتقدیری [*]

معلومدرکه زرهلری تخریب ایچون سرت دوکم [و چلیك] زره دانه‌سی استعمال اولنور . مختلف ثخنده زرهلر علیهنه مختلف چاپده اولان طوپلرك تأثیری حقنده بر حکم ویریله‌بیلمك ایچون آتی‌الذکر تجربه ایله مثبت بر قاعده‌نك نظر دقته طوتلمسی لازمکلور .

قاعده : « عین زرهك مختلف چاپده بولنان طوپلر ایله دلینه‌بیلمسی ایچون مزبور طوپلرك آتیلان مرمیلرینه بهرینك مقطع محیطنك بهر سانتمتره‌سنه اصابت ایدن زنده قوتلرینك مساوی اولمسی لازم کلور ؛ شو قدرکه علیهنه انداخت اجرا اولنان زره لوحه‌سنك ثخنی مرمی قطرنده تقریباً $\frac{1}{4}$: $\frac{1}{5}$ مقداری قدر دها ثخین اولور ایسه بو حالده قوهٔ زنده‌نك بر مقدار دها بیوك طوتلمسی ایجاب ایدر » .

اقدمجه بیان اولندیغی اوزره مرمینك مجموع قوهٔ زنده‌سی متره طون جنسندن اولمق اوزره :

$$\text{قوهٔ زنده} = \frac{\text{ب} \times \text{و}^{2}}{2\,\text{ح}}$$

دستوریله حساب اولنوب بو دستورده ب طونیلاته جنسندن مرمینك ثقلتنی [بر طونیلاته ۱۰۰۰ کیلوغرامه مساویدر]، و متره جنسندن سرعت اخیره‌یی [سرعت تصادمیه‌یی] ، ح جاذبهٔ ارضك مقدار تعجیلنی یعنی ۹٫۸۰۸ متره‌یی ارائه ایدر .

---

[*] بوبحثك مواد اساسیه‌سی آلمانیا دولت فخیمه‌سنك رسمی انداخت جدوللری مجموعه‌سندن ترجمه ایدلمش اولوب هیئت عمومیه‌سنك دوکمه تیموردن عادی زرهلره نظراً یازلمش اولدیغی اونودلماملیدر .

مرمی مقطعنك بهر سانتمتره محیطنه اصابت ایدن قوۀ زنده‌یی حساب ایچون — سانتمتره جنسندن اولمق اوزره — محیط مرمی م ایله ارائه اولندیغی حالده :

$$\text{قوۀ زنده} = \frac{\text{ك} \times \text{و}^{٢}}{٢ \times \text{ج}٢} = \frac{\text{ك}\,\text{و}^{٢}}{\sqrt{\pi}\,٢ \times \text{ج}٢}$$

افاده‌سنك استعمالی ایجاب ایدر .

ارقه‌لری مناسب مقدارده بسلنمش مختلف الثخن زره الواحنك [دوكمه تیموردن] دلنمسی ایچون اقتضـا ایدن زنده قوتلری بو آنه قدر یاپیلان خصوصی تجربه‌لر حاصلاتنه نظراً تعیین ایدیله‌رك جدول آتی‌یه قید وترقیم قلنمشدر .

مرمی مقطع عرضانیسنك بهر سانتمتره محیطنه اقتضا ایدن قوۀ زنده (متره طون)	دلنه‌جك زره لوحه‌سنك ثخنی	
	سانتمتره	انكلیز بوصی [*]
٤,٦٠	١٠,١٦	٤
٥,٣٠	١١,٤٣	٤,٥
٦,٠٠	١٢,٧٠	٥
٦,٨٠	١٣,٩٧	٥,٥
٧,٦٠	١٥,٢٤	٦
٨,٤٠	١٦,٥١	٦,٥
٩,٣٠	١٧,٧٨	٧
١١,٢٠	٢٠,٣٢	٨
١٣,٥	٢٢,٨٦	٩
١٦,٢٠	٢٥,٤٠	١٠
١٩	٢٧,٩٤	١١
٢٢	٣٠,٤٨	١٢
٢٥,٥	٣٣,٠٢	١٣
٢٩,٠٠	٣٥,٥٦	١٤
٣٢,٩٠	٣٨,١٠	١٥
٣٧,٠٠	٤٠,٦٤	١٦

معلوم الثخن زره لوحه‌لرینك دلنمسی ایچون مقتضی ومختلف چاپده طوپ مرمیلرینك جمله‌سی ایچون سیان بولنان بر سانتمتره‌لك متره طونلرك مقداری جدول سابقده مقید اولمغله هر هانكی بر مرمی

[*] بر انكلیز بوصی ٢٥,٤ میلیمتره‌یه مساویدر .

ایچون بر سانتمترہلك مترہ طون حساب ایدیلەرك انك واسطەسیله مرمیٔ مزبورك نه ثخنده بر دوكمه تیمور زرہ لوحەسنی دلەبیلەجكی ا كلاشیلەبیلور :

جدول مذكوره نظراً مثلا ١٩ انكلیز پوصی ثخننـده بر زرهی هر هانكی بر مرمینك دلمسی ایچون اشبو مرمینك بر سانتمترہ مقطع محیطنك ١٣,٥ مترہ طون مقـداری برقوۀ زندەیی حائز اولمسی لازمكلوب ٢١ سانتمترہلك آلمان طوپی مرمیسنك ١٠٠٠ مترہ مسافەده بر سانتمترہلك مترہ طونی ١١,٦٥ اولدیغندن مرمیٔ مزبورك بومسافەده بیان اولنان زرهی دلەمیەجكی آشكاردر .

بر مرمی ایچون مسـافه تزاید ایتدكجه سرعت وبو وجهتله مترہ طونلرك مقـداری تناقص ایلدیكندن بر زرهی یقین بر مسافەده دلن بر مرمینك اوزاق مسافەده دلەمیەجكی بدیداردر .

سرت دوكم دانەلر ایچون آلمـانیاده تنظیم اولنـان انداخت جدوللرنده [*] مختلف طوپلره متعلق اولان مرمیات مزبورەدن هر برینك مسـافات مختلفەده نه مقدار بر سانتمترہلك مترہ طونلره مالك اولدقلری مقید اولدیغندن مراد اولنـان ثخنده بر زرهی دلمك ایچون هانكی چاپده طوپ استـعمال ایتمك واو طوپی هانكی مسافەدن قوللانمق لازم كلەجكی بو جدوللره مراجعتله استخراج اولنەبیلور :

٢١ سانتمترہلك آلمان طوپنك ١٠٠٠ مترہ مسافەده ٩ انكلیز پوصی ثخننده بر زرہ لوحەسنی دلەمیەجكنی بالاده بیان ایلمش ایدك . بوطوپك اشبو زرهی دلەبیلمسی ایچون خصوصات سابقەیه نظراً مسـافەنك تنقیصی لازمكلوب بو طوپه عائد سرت دوكم دانه انداخت جدولنه مراجعت اولندقده ٢٠٠ مترہده مقصدك حاصل اولەجغی ا كلاشیلور .

٢٨ سانتمترہلك آلمان طوپنك ١٠٠٠ مترہ مسافەده بر سانتمترہلك مترہ طونی ٢٤ اولدیغندن بوطوپك ٩ انكلیز پوصی ثخننده زرہ لوحەسنی مذكور مسافەدن دلەبیلەجكی شبهەسزدر .

وجه معروض اوزره برچوق مثاللر حل اولنەبیلور . تشریح مسئله ایچون بویولده بر مثـال دها ذكر وحل ایدەلم :

{ ٦ پوص [١٥,٢٤ سانتمترہ] ثخننده بر زرہ لوحەسنك ١٥ سانتمترہلك بر طوپ ایله ٥٠٠ مترہ مسافەده دلینوب دلینمیەجكنی استخراج ایلمك مطلوبدر } ؟

مذكور طوپك مرمیسنك ثقلتی ٢٧,٧١٩ كیلو غرام و ٥٠٠ مترہ مسافەدەكی سرعت اخیرەسی ٤٤٨ مترہ اولمغله بر سانتمترہلك مقطع محیطنه اصابت ایدن قوۀ زندەیی اعطا ایلیان

$$\text{قوۀ زنده} = \frac{ب \times و^{٢}}{٢ج \times م} = \frac{ب\ و^{٢}}{٢ج \times ٢\pi ر}$$

دستورینه تطبیقاً :

[*] شمدیكی زرہ الواحی چلیكدن معمول اولدیغندن بونلره قارشو منحصراً چلیك دانه قوللانلقدەدر .

قوهٔ زنده = ٢٧,٧١٩ كيلو × (٤:٨)٢ / ٢×٩,٨٠٨×٣,١٤١٦×١٥ سانتيمتره = ٧,٦٠ متره طون

استحصال اولنور . ٦ پوص ثخننده زره لوحه‌سنی دلمك ایچون اقتضـا ایدن بر سانتیمتره‌لك متره طونك ٧,٦٠ اولدیغی اوجله اعطا اولنـان جدول مخصوصنه مراجعتله معلوم اوله‌جغندن بیان اولنـان طوپك مسافهٔ مذكوره‌ده ٦ پوص ثخننده‌كی زره لوحه‌سنی دله‌بیله‌جكی مستبان اولور .

مختلف جابده بولنـان مرمیاتدن هر برینك عین بر زره لوحـه‌سنی دله‌بیلمسی ایچون انلردن هر بری مقطع محیطنك بهر سانتیمتره‌سنه اصابت ایدن زنده قوتنك [متره طونلرك] مساواتی لازم كلسی ایله مستدللدركه طوللریله قطرلری مختلف وشو قدركه قوهٔ زنده‌لری [برسانتیمتره‌لك متره طونلری] مسـاوی مرمیات عین بر زره لوحه‌سی اوزرنده عین نفوذ وتأثیرات حصوله كتوررلر .

تنبیه — مختلف ثخنده زره الواحنك دلنمسی ایچون ایجاب ایدن برسانتیمتره‌لك متره طونلری اعطا ایلیان جدول سابقده زره ثخنلرینی ارائه ایدن پوصلر مابیننده‌كی فرق جدولك قسم بالاسنده یارم پوص اولدیغی حالده قسم سفلاسـنده بر پوصدر . مع مافیه قسم مذكوره متعلق یارم پوصلق بر فرقه نظراً ایجـاب ایدن زنده قوتی بالسهوله حساب اولنه‌بیلور ؛ مثلا ٨,٥ پوص ایچون لازمكلن قوهٔ زنده مطلوب اولسه بروجه آتی معامله اولنور :

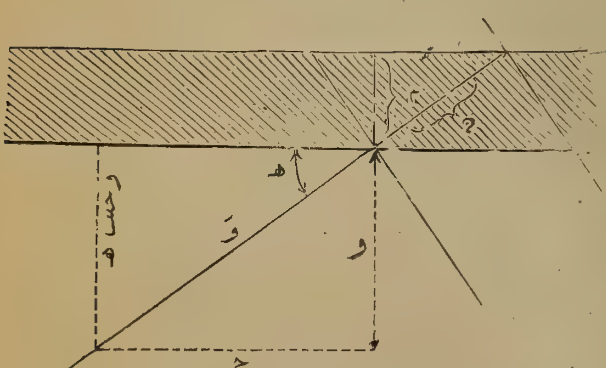
٨ پوص ایچون قوهٔ زنده ١١,٢٠ } متره طون اولمغله
٩ » » » » ١٣,٥٠ }

٨+٩ / ٢ = ٨,٥ ایچون لازمكلن قوهٔ زنده [متره طون]:

١٣,٥٠×١١,٢٠ / ٢ = ١٢,٣٥ اولمق لازمكلور.

اكر مرمی ناظماً اصابت ایتمیوبده مائلاً اصابت ایلر ایسه (شكل ٥) مرمینك تأثیری تناقص ویا تعبیر آخرله زره لوحه‌سنك مقاومتی تزاید ایدر ؛ بوكا بناءً عملیاتده مائلاً اصـابت ایدن بر مرمینك زرهی دلمسی ایچـون اقتضـا ایدن قوهٔ زنده‌یی حساب ایتمك لازم كلدكده مرمی ناظماً اصابت ایتـدیكی حالده زرهك دلنمسی ایچون اقتضـا ایدن قوهٔ زنده‌یی ١ / جب٢ زاویهٔ اصابت مضروبی ایله ضرب ایتمك ایجـاب ایدر. ایشـته بو وجهله مرمینك مائلاً اصـابتنه نظراً زرهی دلمـك ایچـون اقتضا ایدن قوهٔ زنده اسـتحصال اولنـور . فی الحقیقه مرمی مائلاً كلدیكی وقتده

شكل ٥

اصابت سرعتنك ناظماً كلدیكی حالده‌كی اصابت سرعتندن عبارت و مقدارینه مساوی اولمیوب اندن دها

بیوك اولان آخر بر وَ سرعتنه مساوی اولمسی لازمکله‌جکی وچونکه بوحالده ۞ تخته‌ده بر زره لوحه‌سنی دلمسی ایجاب ایده‌جکی شکلندن اکلاشیلور.

وُ/وَ = حب هـ ∴ وَ = وُ/حب هـ اولدیغندن ۞ تخته‌ده زره لوحه‌سنك دلنمسی ایچون قوهٔ زنده دستورنده سرعت تصادمیه‌یی کوسترن کمیت یرینه وَ سرعتی ویا انك مساویسی اولان وُ/حب هـ مقدارینی قویمق لازمکلور. بوحالده قوهٔ زنده = ن/٢ج × وُ٢/م × ١/حب٢ هـ اولور. بو افاده‌ده وکمیتی زرهك ناظماً دلنمسنه وفا ایده‌جك اولان سرعت یعنی جدوللرده‌کی سرعت اخیره‌در.

مائلاً زره دلمه حساباتنده موجب سهولت اولمق ١/حب هـ مضروبنك قیم مختلفه‌سی آتی‌یه درج ایدلمشدر:

زاویهٔ اصابت	١/حب هـ مضروبنك قیمتلری
٤٥	١,٤١
٥٠	١,٣٠
٥٥	١,٢٢
٦٠	١,١٥
٦٥	١,١٠
٧٠	١,٠٦
٧٥	١,٠٣
٨٠	١,٠١
٨٥	١,٠٠٣

مثال — {وسطی تخته‌ده بر مسنری حاوی اولان ١٧٠٧٨ سانتیمتره تخته‌ده بر زرهی ٧٥ درجه میل ایله اصابت ایدن بر مرمینك دلهبیلمسی ایچون قوهٔ زنده‌سی نه‌قدر اولمق لازمکلور؟}

مرمی عموداً اصابت ایتسه ایدی زرهی دلمکه کفایت ایده‌جك بر سانتیمترهلك متره طونك ٩,٣ اولدیغی جدوله مراجعتله معلوم اولوردی؛ بو مقدار متره طونی حاوی بر مرمی میل مذکور ایله زرهه اصابت ایلسه بونی دله‌مز؛ چونکه حال مذکورده زره سطحنه مؤثر اوله‌جق متره طون مقداری بوندن اول بیان اولنان قاعده موجبنجه ٩,٣ × ١/حب٢ ٧٥ = ٩,٣ × ١/(١,٠٣)٢ = ٩,٣ × ١,٠٦ = ٩,٨٥٨ مترو طون اولمق لازمکلور.

٤٥ درجه زاویهٔ اصابت ایله زرهه چارپان سرت دوکم دانه‌لرك سرعتلری مقدار کفایه بیوك اولدیغی حالده بیله زره سطحندن قایمه‌رق بالنفوذ زرهی دلدیکی بالتجربه مثبتدر.

هـ زاویهٔ اصابتی ٤٥ درجه اولدیغی وقتده (شکل ٥):

و = ج = وَ حب ٤٥° = وَ ١/٢ √٢ = ٠,٧١ وَ اولور.

مرمی معلوم الثخن برزره سطحنه ٤٥ درجه میلنده اصابت ایتدیکی حالده قطع ایده‌جکی مسافه وتعبیر آخرله دله‌جکی ثخندن عبارت اولان ه ثخنی بالسهوله حساب اولنه‌بیلور (شکل ٥) :

م/ه = حس ٤٥° : ه = م/حس ٤٥° = م/(١/٢ √٢) اولمغله ه = م √٢ اولور [م = ٦ انكليز پوصی اولسه ه = ٦ √٢ = ٦ × ١,٤١٤ = ٨,٥٠ اولور .]

مختلف ثخنده و مسندلی و یا مسندسز دوکمه تیمور زره لوحه‌لرینی مختلف الجنس بعض بیوك طوپلرك — کندی مرمیلری ناظماً ویامائلاً اصابت ایتدیکی حالده — هانکی مسافه‌لردن دله‌بیله‌جکلری جدول آتیده کوسترلمشدر .

جنس افواه ناریه	جنس و ثقلت مرمی	باروت ثقلتی (کیلوغرام)	سرعت ابتدائیه (متره)	زره لوحه‌سنك ثخنی: سانتمتره	زره لوحه‌سنك ثخنی: انكليز پوصی		زره لوحه‌سنك دلینه‌جکی مسافه: زاویهٔ اصابت ٩٠° اولور ایسه	زره لوحه‌سنك دلینه‌جکی مسافه: زاویهٔ اصابت ٦٠° اولور ایسه
قیصه ١٥ سانتمتره‌لك چنبرلی طوپ	سرت دوکم دانه ٣٥,٥ کیلو	٦,٢ ٦٨ مودلی پریزماتیق باروتی	٤٢٠	١١,٤٣	٤,٥	آرقه سنده مسند اولدیغی حالده	٢٤٠٠	١٢٠٠
				١٢,٧٠	٥		١٥٠٠	٥٥٠
				١٣,٨٧	٥,٥		٥٠٠	١٠٠
				١٥,٢٤	٦		٤٥٠	—
اوزون ١٥ سانتمتره‌لك چنبرلی طوپ	سرت دوکم دانه ٣٥,٥ کیلو	٨,٥ کذا	٤٩٥	١٠,١٦	٤	آرقه سنده مسند اولدیغی حالده	٢٤٠٠	١٢٥٠
				١١,٤٣	٤,٥		١٦٠٠	٨٠٠
				١٢,٧٠	٥		١٣٠٠	٤٠٠
				١٣,٩٧	٥,٥		٨٠٠	١٠٠
				١٥,٢٤	٦		٥٥٠	—
				١١,٥١	٦,٥		٢٠٠	—
٢١ سانتمتره‌لك چنبرلی طوپ	سرت دوکم دانه ٩١,٥ کیلو	١٩ کذا	٤٤٦	١٥,٢٤	٦	کذا	٢٥٠٠	١٦٥٠
				١٧,٧٨	٧		٢٠٠٠	٨٠٠
				٢٠,٣٢	٨		١٢٠٠	١٠٠
				٢٢,٨٦	٩		٤٠٠	—
٢٨ سانتمتره‌لك اوزون چنبرلی طوپ	سرت دوکم دانه ٢٣٤,٧ کیلو	٥٨ ٧٥ مودلی پریزماتیق باروتی	—	٢٠,٣٢	٨	کذا	٧٦٠٠	٤١٠٠
				٢٢,٨١	٩		٥٠٠٠	٢٨٠٠
				٢٥,٤٠	١٠		٦٤٠٠	١٧٠٠
				٢٧,٩٤	١١		٢٤٠٠	٩٠٠
				٣٠,٤٨	١٢		١٥٠٠	٢٠٠
				٣٣,٠٢	١٣		—	—
				٣٥,٥٦	١٤		—	—
				٣٨,١٠	١٥		—	—
				٤٠,٦٤	١٦		—	—

اخطار مخصوص — زره الواحنه‌ رمیاتك نفوذلرینه متعلق هرنوع مسائلك حلی ایچون صوك زمانلرده بر طاقم جداول مکمله ترتیب وحساب اولنمش وبو جدوللر میاننده قروپك زره دلمه جدولی ایله «نوبل» ك، «غاور» تجربه قومیسیوننك زره دلمه جدوللری اك زیاده اشتهار ایتمش اولمغله جداول مذکوره واسطه‌سیله زرهلره متعلق هر نوع مسائلی کمال سرعت وسهولتله حل ایتمك و زره مسئله‌سنه متعلق سائر بر طاقم معلومات مخصوصه آلمق آرزو ایدنلره بوندن اقدم بالتحریر مکتب فنون حربیه مطبوعه‌سنده طبع ایتدیرمش اولدیغم مخترعات اخیره‌دن { چاپلی بیوك سریع آتشلی طوپلر } نام اثر کمترانه‌مك نهایتنه مراجعت بیورملرینی توصیه ایلرم .

ومن الله التوفیق

میرالای :

شهزاده باشی فی ۲۳ کانون ثانی ۱۳۱۵

احمد مختار

انتهای کتاب

— فهرس كتاب —

تحديث نعمت

(١) — زمانزده مستعمل زرهلی و زرهسز هر نوع سفن حربیه حقنده معلومات اساسیه :

(۲) — زمانمزده مستعمل زرهلی و زرهسز هرنوع سفن حربیه‌نك طوپ تجهیزاتی :

(۳) — زمانمز محاربات بحریه‌سنك قواعد اساسیه‌سی :

صحیفه

(٤) — سواحل مدافعه حقنده معلومات اساسیه :

(۱) — خدمات حقنده‌کی تشکیلات ونظامات

٣١ كانون ثانی ١٣١٥